

- ร่าง -

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุโขทัย
(พ.ศ. 2566 - 2570)
ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ.2569

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

โทร. 0-5561-0564

www.sukho.info

www.moac-info.net

(กรกฎาคม 2567)

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ.2566-2570) จัดทำขึ้นเพื่อนำพาการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ไปสู่เป้าหมายเดียวกันและเป็นกรอบการดำเนินงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคองค์กรเอกชน นำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา และจัดทำแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร (พ.ศ. 2561-2580) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นโยบายหลัก 12 ด้าน /นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) นโยบายสำคัญ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2566-2570 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2566-2570) แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. 2566-2570) และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัยฉบับนี้จัดทำโดยการระดม ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องภาคการเกษตร ได้แก่ หน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย ภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร ผู้แทนเกษตรกร ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการเกษตรในจังหวัด เป็นต้น เพื่อสนองตอบความต้องการของเกษตรกร แก้ไขปัญหาของพื้นที่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน คราวเรือนเกษตรกร และสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาของประเทศ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดหรือท้องถิ่น เพื่ออนาคตของเกษตรกรของจังหวัดสุโขทัยจะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอาชีพที่มั่นคงต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

กรกฎาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย	50
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	95
ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุโขทัย	100
ส่วนที่ 5 แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตร และสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	153
ภาคผนวก	254

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ที่มา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 65 บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา 72 (4) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา 73 รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา 75 (วรรค 3) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่างๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

1.2 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570 และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติราชการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566 – 2580) นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570 แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

2.1 แผนระดับที่ 1

2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)¹ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนา ประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐาน ทรัพยากร ธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุก ช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศ ในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสรรค์ระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (01) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (02) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (04) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (05) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (06) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

2.2 แผนระดับที่ 2

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)² เป็นส่วน สำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มี การบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบใน การดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี 2580 โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด 23 ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 15 ฉบับ ได้แก่ (01) ความมั่นคง (03) การเกษตร (หลัก) (05) การท่องเที่ยว (06) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (07) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยุคใหม่ (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (15) พลังงาน สังคม (16) เศรษฐกิจฐานราก (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (21) การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (22) กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม และ (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

2.2.1.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (03) การเกษตร

มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตร และผลิตภาพการผลิตของ ภาคเกษตร จึงมุ่งเน้นการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความ โดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้า เกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา

¹ ประกาศ นร. เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580). (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอน 82 ก.

² ประกาศ นร. เรื่อง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). (2566, 7 มีนาคม).

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 140 ตอนพิเศษ 51 ง.

ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ในช่วงระยะเวลาของการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ โดยการให้ความสำคัญกับการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ควบคู่กับการสร้างความมั่นคงทางอาหารและสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยอาศัยจุดเด่นทั้งเอกลักษณ์และความโดดเด่นของสินค้าเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของไทย พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาในการพัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการบริหารจัดการระบบนิเวศตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภค รวมถึงด้านโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงไปยังภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสร้างการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และกระจายรายได้ให้กับภาคเกษตรของไทย

เป้าหมายและตัวชี้วัดของของเป้าหมายระดับประเด็น (๐๓) การเกษตร

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
030001	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร (ร้อยละต่อปี)	ไม่น้อยกว่า 4.5	ไม่น้อยกว่า 4.5	ไม่น้อยกว่า 4.5
030002	ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น	ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ)	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1.0	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1.2	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1.3

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (03) การเกษตร กำหนดแผนย่อยไว้ 6 แผนย่อย ดังนี้

1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่นและสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออก

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
030101	สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)	ไม่น้อยกว่า 10	ไม่น้อยกว่า 13	ไม่น้อยกว่า 15

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนอง ต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

(2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่น อย่างยั่งยืน

(3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความ แตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการ พัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไป สู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นใน ระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

2) เกษตรปลอดภัย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยใน ระดับต่าง ๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุน การผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและ ปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัยและส่งเสริม ด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถี ชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัย ของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ผ่านการพัฒนาการผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีกรอบการค้าระหว่างประเทศและแนวโน้ม ความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย ที่ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรและอาหารต้องมีการ ปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อ สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย เกษตรปลอดภัย

รหัส เป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
030201	สินค้าเกษตรปลอดภัย มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของ มูลค่าของสินค้าเกษตร ปลอดภัยที่ได้รับการ รับรอง ได้แก่ (1) สินค้าเกษตรที่ผ่าน การตรวจรับรอง มาตรฐานการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี และ (2) สินค้าอินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ)	(1) ไม่น้อยกว่า 5 (2) ไม่น้อยกว่า 5	(1) ไม่น้อยกว่า 5 (2) ไม่น้อยกว่า 5	(1) ไม่น้อยกว่า 5 (2) ไม่น้อยกว่า 5
030202	ผลิตภัณฑ์เกษตร ปลอดภัยของไทย ได้รับการยอมรับด้าน คุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทาง โภชนาการสูงขึ้น	ดัชนีคุณภาพและความ ปลอดภัย ภายใต้ดัชนี ความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก ภายใน ปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/ ๒๕๘๐)	ไม่เกิน 70	ไม่เกิน 68	ไม่เกิน 65

แนวทางการพัฒนา

(1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

(2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุนและสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

(4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

(5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

3) เกษตรชีวภาพ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้ระบบการผลิตที่คำนึงถึงการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดภัย พืช และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย เกษตรชีวภาพ

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
030301	สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)	ไม่น้อยกว่า 15	ไม่น้อยกว่า 18	ไม่น้อยกว่า 20
030302	วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น	การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 15	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 20	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 25

แนวทางการพัฒนา

(1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตร ขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสีงแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

4) เกษตรแปรรูป สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรรวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย เกษตรแปรรูป

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
030401	สินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)	ไม่น้อยกว่า 4	ไม่น้อยกว่า 5	ไม่น้อยกว่า 6

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

(2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

(3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุกักตุนอัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่งและยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุกักตุน เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

(4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

5) เกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม หรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย เกษตรอัจฉริยะ

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
030501	สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 5	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 6	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 7
030502	ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น	ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 15	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 20	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 25

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

(2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่างๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

(3) สนับสนุนและส่งเสริมการท าระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

6) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและระบบติดตาม ฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับสถานการณ์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า

มีเป้าหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ผ่านการสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรให้สามารถปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
030601	ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย มีการปรับตัวเพิ่มขึ้น	ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 15	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 20	เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 25
030602	สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น	สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (1) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 (2) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี และ (3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2	(1) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 50 (2) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 35 (3) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 35	(1) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 55 (2) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 40 (3) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 40	(1) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 60 (2) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 45 (3) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 45

รหัส เป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
		ต่อจำนวนสถาบัน เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)			

แนวทางการพัฒนา

(1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

(2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

(3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า ภาวะภัย การค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

(4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรน

มากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีโอกาสในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

(5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ทั้งในส่วนของการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

(6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสมรวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

(7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

(8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่ง ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

2.2.1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (๐๕) การท่องเที่ยว

แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ แผนย่อย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เมืองและชุมชนมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น และสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น โดยดำเนินการผ่านการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบ องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรมความต้องการนักท่องเที่ยว และสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับพื้นที่อย่างยั่งยืน

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
050101	รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (ร้อยละต่อปี)	ไม่น้อยกว่า 12	ไม่น้อยกว่า 15	ไม่น้อยกว่า 20
050102	เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล (เมือง/ชุมชน ภายในปี ๒๕๗๐/๒๕๗๕/๒๕๘๐)	ไม่น้อยกว่า 15	ไม่น้อยกว่า 25	ไม่น้อยกว่า 35
050103	สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (ร้อยละต่อปี)	ไม่น้อยกว่า 7	ไม่น้อยกว่า 10	ไม่น้อยกว่า 12

แนวทางการพัฒนา

สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น

2.2.2 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570)³ เป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี 2570 การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมหรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570) จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา โดยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะภาคประชาชน รวมถึงการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้มุ่งเน้นไปที่พื้นที่ตำบลเป้าหมาย เพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และ

³ ประกาศ นร. เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570). (2566, 20 มีนาคม).

กำหนดวิสัยทัศน์ ไว้ว่า “ประเทศไทยมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบมี ศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน” วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความ มั่นคงแห่งชาติ เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความ มั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570) มีทั้งสิ้น 17 นโยบายและแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

(1) หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยง สูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม 13 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 2 การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 3 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ ชายแดน

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 6 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

แบบไม่ปกติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 9 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 10 การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 11 การป้องกันและแก้ไขปัญหาคการก่อการร้าย

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 12 การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและ

โรคติดต่ออุบัติใหม่

(2) หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีด ความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม 4 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 14 การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการ บริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 15 การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 16 การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570) ที่เกี่ยวข้องกับ ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ ซึ่งมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่

ประชาชน ด้วยการนำนโยบายและแผนความมั่นคงต่าง ๆ รวมถึงประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความขัดแย้งทางพลังงาน อาหาร และน้ำไปใช้กำหนดทิศทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทความมั่นคงในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ และเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐและนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)⁴ มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงทีด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

1) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๖๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

⁴ ประกาศ นร. เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐). (2565, 1 พฤศจิกายน).

5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน 13 ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับปรุงโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมุดหมายที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนิน ธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจ หมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกัน และการฟื้นตัวจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการ ภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

2.3 แผนระดับที่ 3

2.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570⁵ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand 4.0 ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 เป็นการพัฒนารายได้ 4 + 1 สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพ และการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุลาการ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วย การจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาล้างข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
2. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
3. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
4. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม”

⁵ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570.

และ “ความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกัน มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการ หรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
2. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
3. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
4. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
5. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาภิบาล เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
6. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
7. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
8. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

1. สาขาการเกษตรและอาหาร

- 1) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- 2) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

3) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

4) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้ในการจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

5) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสีย ระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

6) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์ วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

7) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบ ด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

2. สาขาสุขภาพและการแพทย์

1) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการ ป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

2) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการ การแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

3) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ

4) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และ สุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

5) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัด จ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

6) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และ สุขภาพ

3. สาขาลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

1) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไก การกำหนดราคาระบอบ การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

2) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

3) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรม ให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

4. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

1) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model

3) การกระเจียนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมือง ท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

4) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมค่าใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจ จุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

5) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และ อีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

5. เศรษฐกิจหมุนเวียน

1) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

2) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

3) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

4) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

5) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริการที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง

ของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวทางเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
2. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
4. การพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นแนวทาง

2.3.2 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2566 – 2570⁶

1) บทบาทของภาค ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงทั้งในประเทศและอนุภูมิภาค รวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือจะต้องนำศักยภาพต่างๆ ของพื้นที่ มาใช้ในการต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพและโอกาสเพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

2) ทิศทางการพัฒนาภาค เป็นการพัฒนาตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน” และ โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Bio – Circular – Green Economy : BCGModel) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา 4 ด้านสำคัญ (4C) ได้แก่ Creative พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

⁶ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565, พฤศจิกายน). เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570.

มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศ เมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็นสินค้าและบริการ สร้างสรรค์ Connect สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนองระเบียนเศรษฐกิจพิเศษ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คนสร้างสรรค์ Clean พัฒนาตามแนววิถีใหม่ (New Normal) และการพัฒนาบนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืนของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาดของเมือง และการใช้พลังงานสะอาด โดยคำนึงถึง Care ที่ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในสังคมและพัฒนาศักยภาพแรงงาน

3) เป้าหมายการพัฒนา มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน

4) แนวทางการพัฒนา การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ ได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

2. ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดยเน้นกลุ่มท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาค ได้แก่ บริการเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ (Medical and Wellness) ท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy) ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) และกลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเทศกาล (Sport and Festival Tourism)

3. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

4. เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

5. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

6. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

2.3.3 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)⁷ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็ง ให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความ

⁷ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579).

ภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยน่านวัตกรรมและเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 บริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

2.3.4 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570⁸ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักด้านการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของประเทศ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อให้เป็นแผนพัฒนาประเทศรายสาขาการเกษตร โดยมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนการปฏิรูปประเทศ(ฉบับปรับปรุง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ซึ่งแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 จะเป็นกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรของประเทศ ใน 5 ปีข้างหน้า เพื่อให้ส่วนราชการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตร ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ต่อไป โดยแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และประเด็นการพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์

เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรมีอาชีพ สามารถยกระดับผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรให้สูงขึ้น ด้วยความร่วมมือเครือข่ายจากทุกภาคส่วน
- 2) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรในระดับนานาชาติด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- 3) เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร ควบคู่ไปกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น ให้สามารถใช้ประโยชน์/ต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างแท้จริง
- 4) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรให้เพียงพอและทั่วถึง

⁸สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2565, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570.

- 5) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
- 6) เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

เป้าหมาย

- 1) ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น
- 2) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- 3) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- 4) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- 5) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตรลดลง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- 1) อัตราการขยายตัวของผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี
- 2) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 90 ภายในปี 2570
- 3) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า 537,000 บาทต่อครัวเรือน ภายในปี 2570
- 4) ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2,376,015 ครัวเรือนภายในปี 2570
- 5) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุล และยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 10 ล้านไร่ ภายในปี 2570
- 6) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน 1,470,000 ไร่ ภายในปี 2570 2.5

ประเด็นการพัฒนา

- 1) ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร
- 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

2.3.5 แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)⁹

เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา 28 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

⁹ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2564, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570).

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร
มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบ โลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร
มีแนวทาง การพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนา เศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม เศรษฐกิจ สีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบน สังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้ง ระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของ ประเทศ การเพิ่ม ผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ ทัดเทียมกับระดับ สากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร
มีแนวทาง การพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนา บุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตร

2.3.6 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2566 - 2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์¹⁰

แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2566 - 2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นแผนปฏิบัติการฯ เล่มแรกที่มีการวางเป้าหมายลดก๊าซ เรือนกระจกเพื่อแสดงความมุ่งมั่นของภาคเกษตรในการมีส่วนร่วมการบรรลุเป้าหมายที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution : NDCs) เป้าหมายยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อย ก๊าซเรือนกระจกต่ำ (Thailand's Long-Term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy) คือ ประเทศไทยจะเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี พ.ศ.2593 (ค.ศ.2050) และมีการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net-zero Carbon Emissions) ในปี พ.ศ.2608 (ค.ศ.2065) โดยกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นการพัฒนา และ เป้าหมาย ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

“ภาคเกษตรไทยมีสมรรถนะและภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศบน พื้นฐานของสารสนเทศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย”

2. พันธกิจ

- 1) ยกระดับขีดความสามารถในการปรับตัวของเกษตรกรและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- 2) มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว

¹⁰ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2566, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ พ.ศ. 2566 - 2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

3) พัฒนาฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสนับสนุนการสร้างความรู้ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความสำคัญในการปรับตัวและการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4) พัฒนาศักยภาพกำลังคนในภาคเกษตรและส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในทุกภาคส่วนและทุกระดับ

5) ผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป้าหมายของพันธกิจทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

1) ชีตความสามารถในภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานได้รับการยกระดับชีตความสามารถในการปรับตัวเพิ่มขึ้นพร้อมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

2) การปรับเปลี่ยนการทำงานตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตร

3) งานวิจัย องค์ความรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศถูกจัดเก็บรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและง่ายต่อการเข้าถึงในทุกภาคส่วนในสังคม (ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชน)

4) การยกระดับสมรรถนะของกำลังคนในภาคเกษตรเพิ่มขึ้นในทุกระดับ และเกิดความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5) ปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการผลักดันการปรับตัวและการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ

3. ตัวชี้วัด

1) มูลค่าความเสียหายและการช่วยเหลือด้านภัยพิบัติทางการเกษตรลดลงร้อยละ 20 ในช่วง พ.ศ. 2566 – 2570 เมื่อเทียบกับช่วง พ.ศ. 2560 - 2565

2) ผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญเสียหายน้อยลงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับช่วง พ.ศ. 2560 - 2565

3) มูลค่าตลาดของสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำเติบโตร้อยละ 5 ต่อปี

4) ภาคเกษตรลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกปริมาณ 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

5) คาร์บอนเครดิตในภาคเกษตรสามารถซื้อขายได้ในตลาดต่างประเทศ

6) นักวิจัยปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาที่ขาดแคลนได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างน้อยจำนวน 100 รายต่อปี

7) ภาคเกษตรมีนักวิจัยรุ่นใหม่ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสาขาที่ขาดแคลนเพิ่ม อย่างน้อยจำนวน 100 รายต่อปี

8) มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตร

4. ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับชีตความสามารถในการปรับตัวของเกษตรกรและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

เป้าหมาย คือ ต้องการทำให้ชีตความสามารถในภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานได้รับการยกระดับชีตความสามารถในการปรับตัวเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

โดยมีตัวชี้วัดย่อย 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- 1) ร้อยละ 63 ของเกษตรกรปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ในการเกษตร
 - 2) ร้อยละ 15 ของพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังในเขตชลประทาน มีการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง (AWD)
 - 3) เกษตรกรร้อยละ 25 สามารถเข้าถึงระบบประกันภัยผลผลิตทางการเกษตรที่เกษตรกรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ
 - 4) ร้อยละ 35 ของครัวเรือนเกษตรกรสามารถเข้าถึงระบบชลประทาน
 - 5) ร้อยละ 50 ของครัวเรือนเกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งน้ำทุกประเภท
- ซึ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ 3 แนวทาง ดังนี้
- 1) ยกระดับการปรับตัวด้วยเกษตรเท่าทันภูมิอากาศ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม
 - 1.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง (Alternate Wetting and Drying: AWD) สำหรับข้าวนาปรังในพื้นที่ชลประทาน
 - 1.2) ส่งเสริมการทำประกันภัยผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่
 - 1.2.1) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อออกแบบโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนยิ่งขึ้น
 - 1.2.2) ส่งเสริมการใช้ข้อมูลเชิงลึกด้านพฤติกรรมเพื่อจูงใจการมีส่วนร่วมของตลาดอย่างแข็งขันจากทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานของตลาด
 - 1.2.3) ปฏิรูปบทบาทของรัฐบาลเพื่อสนับสนุน (ไม่แทนที่) การพัฒนาตลาด รวมถึงการออกแบบการอุดหนุนการประกันของรัฐบาลใหม่และความช่วยเหลือจากภัยพิบัติของรัฐบาลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดประกันภัย
 - 1.3) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรผสมผสานในหลากหลายรูปแบบเพื่อยกระดับรายได้สุทธิและลดความเสี่ยงในการผลิตและการตลาดแทนการทำเกษตรเชิงเดี่ยว
 - 1.4) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อเพิ่มรายได้สุทธิให้กับเกษตรกร และช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายด้านอาหารของครัวเรือนเกษตรกร
 - 1.5) ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกรในทุกพื้นที่
 - 1.6) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมแปลงและเศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy) สำหรับเกษตรกรรายย่อยเพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ในราคาที่สมเหตุสมผล
 - 2) เพิ่มการยอมรับและปรับใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย 1 กิจกรรม
 - 2.1) ส่งเสริมการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้
 - 2.1.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับครัวเรือนเกษตรกรแต่ละประเภท (อาทิ เกษตรกรหนุ่มสาว เกษตรกรสูงวัย เกษตรกรที่มีการศึกษาไม่มาก) โดยประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อขยายผลการเรียนรู้ในเทคโนโลยีพร้อมการทดลองปฏิบัติจริงให้กับเกษตรกรอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับศักยภาพของเกษตรกร
 - 2.1.2) ส่งเสริมการลงทุนของการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ให้กับเกษตรกร

2.1.3) ส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการแรงจูงใจที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมของเกษตรกรให้หันมาใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และประเภทของผลผลิตทางการเกษตร

2.1.4) ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเทคโนโลยีในพื้นที่เกษตรกรรม อาทิ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและสัญญาณโทรศัพท์เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม

2.1.5) ส่งเสริมการพัฒนาดิจิทัลแอปพลิเคชันที่มีคุณภาพสูงใช้งานได้หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

3) เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและระบบนิเวศ และความเพียงพอและการเข้าถึงแหล่งน้ำ ประกอบด้วย 4 กิจกรรม

3.1) ปรับปรุงนโยบายการจัดการน้ำด้านอุปสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตั้งราคาน้ำที่เหมาะสมทั้งในและนอกภาคเกษตรในพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำซึ่งมีการใช้น้ำในหลายภาคส่วน ภายใต้กรอบกฎหมายที่สามารถดำเนินการได้

3.2) ลงทุนขยายพื้นที่ชลประทาน และส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่นอกเขตชลประทานให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

3.3) ส่งเสริมการผลิตพืชผลทางการเกษตรในพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสมและสอดคล้องกับประเภทของดินและความเพียงพอของน้ำ

3.4) เพิ่มภูมิคุ้มกันในภาคเกษตรด้วยการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและระบบนิเวศอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว

เป้าหมาย คือ ต้องการปรับเปลี่ยนการทำงานตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตร

โดยตัวชี้วัดย่อยประกอบด้วย

1) แนวทางพร้อมพื้นที่นำร่องใหม่ในการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรที่นำแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ เพื่อการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้าเกษตรอย่างน้อยจำนวน 10 ชนิด

2) มีสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ อย่างน้อย 5 ชนิด

3) มีตลาดคาร์บอนเครดิตสำหรับสินค้าเกษตร

4) ร้อยละ 85 ของพื้นที่เพาะปลูกข้าวมีการเก็บเกี่ยวและจัดการแปลงโดยไม่มีการเผาและนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์

5) ร้อยละ 90 ของพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีการเก็บเกี่ยวและจัดการแปลงโดยไม่มีการเผาและนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์

6) ร้อยละ 15 ของพื้นที่เกษตรมีการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของพืช (SSNM)

7) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ในสินค้าเกษตรแต่ละชนิดเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 10 ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 มีทั้งหมด 2 แนวทางการพัฒนา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและคาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับ NDC และ Long-Term Strategies (LTS) ประกอบด้วย 6 กิจกรรม

1.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการลดการเผาเพื่อเก็บเกี่ยวและจัดการแปลงด้วยการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ในพื้นที่เพาะปลูกข้าว อ้อย และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่น PM2.5 (สารก่อมะเร็งกลุ่ม 1) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพเป็นวงกว้างในทุกภูมิภาคของประเทศ และ กำหนดเป้าหมายในการลดการเผาในข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามกรอบเวลาที่เหมาะสม

1.2) ส่งเสริมและสนับสนุนการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสมตามวิเคราะห์ดินและความต้องการของพืช (SSNM) ซึ่งช่วยลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

1.3) ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงกระบวนการผลิตในการผลิตปศุสัตว์และประมงเพื่อเพิ่มรายได้สุทธิในการผลิต และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้

1.4) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

1.5) เพิ่มเศรษฐกิจหมุนเวียนในภาคเกษตร โดยการส่งเสริมสถานที่สถิตการรีไซเคิลทางการเกษตร เสริมสร้างการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการรีไซเคิลทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตรกลับมาใช้ใหม่

1.6) ส่งเสริมและสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสินค้าเกษตร รวมถึงพัฒนาตลาดคาร์บอนเครดิตสำหรับภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการปรับตัวและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

2) สนับสนุนด้านการตลาดสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ ประกอบด้วย 1 กิจกรรม

2.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายตัวของมูลค่าตลาดสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ ด้วยเครื่องมือเช่น มาตรการจูงใจต่าง ๆ การเข้าถึงสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การให้ความรู้ด้านการตลาด การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการ กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ เป็นต้น

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสนับสนุนการสร้างความรู้ความตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความสำคัญในการปรับตัวและการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

เป้าหมาย คือ ต้องการให้งานวิจัย องค์ความรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศถูกจัดเก็บรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานง่ายต่อการเข้าถึงในทุกภาคส่วนในสังคม (ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชน)

โดยตัวชี้วัดย่อยประกอบด้วย

1) งานวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรที่ครอบคลุมทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง อย่างน้อยจำนวน 50 ชิ้น

2) ฐานข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับประเทศและระดับภูมิภาค อย่างน้อยจำนวน 5 ระบบ (ส่วนกลาง 1 ระบบ และภูมิภาค 4 ระบบ)

3) ระบบในการบริหารข้อมูลเพื่อใช้ในการคาดการณ์และการเตือนภัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างน้อยจำนวน 1 ระบบ

4) ร้อยละ 50 ของเกษตรกรในแต่ละภูมิภาคสามารถเข้าถึงข้อมูลและได้รับประโยชน์จากระบบบริหารข้อมูลที่พัฒนาขึ้น

5) วิธีการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสินค้าเกษตรสำคัญอย่างน้อย 3 ชนิด

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 มีทั้งหมด 3 แนวทางการพัฒนา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรและความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 2 กิจกรรม

1.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลที่เป็นฐานการศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อการคาดการณ์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อภาคเกษตรในอนาคต

1.2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น ระบบเตือนภัยล่วงหน้า

2) เพิ่มองค์ความรู้และงานวิจัย ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

2.1) สนับสนุนงานวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตพืช ปศุสัตว์ และ ประมงให้ครอบคลุมหลายชนิดสินค้า และเน้นวิเคราะห์ผลกระทบทั้งห่วงโซ่อุปทาน เพื่อระบุพื้นที่ กิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานและผลผลิตของสินค้าที่เปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2.2) สนับสนุนงานวิจัยด้านการพัฒนาสายพันธุ์พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น สายพันธุ์พืชที่ทนร้อน ทนแล้ง ทนต่อโรคและแมลง รวมถึงทนน้ำท่วม

2.3) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่เท่าทันภูมิอากาศ (Climate-Smart Practices) และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และการผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง โดยเฉพาะพื้นที่และผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบเชิงลบสูงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเป็นข้อมูลให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2.4) สนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาข้อมูลสำหรับการประเมินการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจกโดยมุ่งเป้าให้เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และได้มาตรฐานระดับนานาชาติ

2.5) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิธีในการตรวจวัดและจัดเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรให้ครบถ้วน

2.6) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อศึกษากฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตร

2.7) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อประเมินมูลค่าตลาดสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำเป็นค่าตั้งต้น (Baseline) และหาแนวทางพัฒนาและยกระดับมูลค่าเพิ่มให้กับตลาดสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ

2.8) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อออกแบบประเด็นการพัฒนาทางเศรษฐศาสตร์และกลไกทางการเงินที่เหมาะสมสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานด้านการปรับตัวและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร

3) พัฒนาฐานข้อมูลและถ่ายทอดองค์ความรู้ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม

3.1) สนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเครื่องมือในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาคของประเทศเพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในเชิงพื้นที่

3.2) ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ด้วยช่องทางที่หลากหลาย ง่ายต่อการเข้าถึง สอดคล้องกับแต่ละช่วงวัยระดับศักยภาพ และระดับความเปราะบางจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญ (เช่น การผลิต การตลาด และกฎระเบียบต่าง ๆ) สำหรับการตัดสินใจในการผลิตทางการเกษตรได้อย่างทั่วถึงและทันการณ์

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนในภาคเกษตรและส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในทุกภาคส่วนและทุกระดับ

เป้าหมาย คือ การยกระดับสมรรถนะของกำลังคนในภาคการเกษตรในทุกระดับ และเกิดความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โดยตัวชี้วัดย่อยประกอบด้วย

1) ร้อยละ 25 ของเกษตรกรและผู้บริโภคเกิดความตระหนักรู้ถึงผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำคัญในการปรับตัว และการมีส่วนร่วมในการช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร

2) แรงงานและเกษตรกรทุกพื้นที่ได้รับการ Upskill และ Reskill เกี่ยวกับวิธีการปรับตัวที่เหมาะสมที่ เน้นการปฏิบัติจริงด้วยระบบพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องในกระบวนการที่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างน้อยร้อยละ 5 ของจำนวนแรงงานและเกษตรกรทั้งหมดต่อปี

3) การสร้างบุคลากรในกระบวนการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรอย่างน้อยจำนวน 50 ราย/ปี

4) พัฒนาบุคลากรในกระบวนการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรอย่างน้อยจำนวน 30 ราย/ปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 มีทั้งหมด 2 แนวทางการพัฒนา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) สร้างความตระหนักรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย

1 กิจกรรม

1.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำคัญในการปรับตัว และการมีส่วนร่วมในการช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร ในทุกระดับ ตั้งแต่เกษตรกร ผู้บริหารราชการ ภาคเอกชน และผู้บริโภค

2) เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ประกอบด้วย

3 กิจกรรม

2.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการ Upskill และ Reskill เกษตรกรให้มีความรู้และได้ทดลองฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับวิธีปรับตัวที่เหมาะสม เช่น การปลูกพืชอื่นที่ใช้น้ำน้อยแทนข้าว การปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง การลดความเครียดในปศุสัตว์จากความร้อน และการทำประมงภายใต้ลมมรสุมที่เปลี่ยนแปลง โดยบูรณาการความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ พร้อมกับงบประมาณสนับสนุนเพื่อลดข้อจำกัดของหน่วยงานภาครัฐที่มีบุคลากรจำกัด

2.2) พัฒนาและจัดหานักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น นักปรับปรุงพันธุ์/สรีรวิทยาด้านพืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ นักปรับปรุงพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ เศรษฐกิจ นักปฐพีวิทยา นักเทคโนโลยีการผลิตข้าวนักโรคพืช นักระบาดวิทยาและการป้องกันรักษาโรคในปศุสัตว์และสัตว์น้ำ และนักกีฏวิทยา

2.3) ส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้ สร้าง และพัฒนาบุคลากรในกระบวนการตรวจวัด รายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมาย คือ ต้องการปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลักดันการปรับตัวและการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ

โดยตัวชี้วัดย่อยประกอบด้วย

1) ศูนย์การเรียนรู้พร้อมพื้นที่สาธิตการทำเกษตรแบบเทঁพื้นสภาพภูมิอากาศอย่างน้อยจำนวน 4 ศูนย์ ซึ่งกระจายตามภูมิภาคครอบคลุมทั่วประเทศ

2) ทุกหน่วยงานระดับกรมในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินโครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อยจำนวน 1 โครงการ/ปี/หน่วยงาน

3) หลักสูตรและแนวทางการฝึกปฏิบัติด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทันสมัย อย่างน้อยจำนวน 1 หลักสูตรด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง

4) ข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกกระทรวงที่สนับสนุนการปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ด้านการเข้าถึงเงินทุน ด้านการพัฒนาการตรวจวัดด้านการจัดการโซ่ความเย็น เป็นต้น อย่างน้อยจำนวน 3 ข้อตกลง

5) มาตรการทางด้านเศรษฐศาสตร์และกลไกทางการเงินที่สนับสนุนการปรับตัวและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างน้อยจำนวน 3 นโยบาย/มาตรการ

6) กฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรได้รับการปรับปรุงแก้ไข

7) สัดส่วนจำนวนงบประมาณที่ช่วยเหลือเกษตรกรรวมถึงกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์แบบมีเงื่อนไขเพื่อสนับสนุนการปรับตัวต่อจำนวนงบประมาณที่ช่วยเหลือเกษตรกรทั้งหมด เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

8) มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทันการณ์และเกิดจากความร่วมมือของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 มีทั้งหมด 3 แนวทางการพัฒนา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การบูรณาการกับหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย 7 กิจกรรม

1.1) พัฒนาหลักสูตรด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทันสมัย สมดุลทั้งเนื้อหาเชิงวิชาการ และภาคปฏิบัติที่ใช้การได้จริง และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

1.2) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อ (Access to credit) และการสนับสนุนทางการเงิน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1.3) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการตรวจวัด รายงานผล และทวนสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Measurable, Reportable and Verifiable: MRV) สำหรับการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับมาตรการ/นโยบาย โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4) ส่งเสริมและสนับสนุนการซื้อขายคาร์บอนเครดิตในภาคเกษตรให้สามารถซื้อขายได้อย่างแพร่หลายทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ

1.5) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือในการนำการจัดการโซ่ความเย็น (Cold Chain Management and Development) มาใช้เพื่อลดความสูญเสียอาหาร (Food Loss) และรักษาคุณภาพของสินค้าเกษตร จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1.6) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและการขับเคลื่อนแนวทางพัฒนาเพื่อยกระดับมูลค่าเพิ่มให้กับตลาดสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ

1.7) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตร

2) ยกระดับการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย 4 กิจกรรม

2.1) จัดทำแผนงานและงบประมาณของแผนปฏิบัติการรายภูมิภาคด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีการบูรณาการให้สอดคล้องกับภารกิจของแต่ละหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.2) ส่งเสริมให้หน่วยงานในระดับกรมที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง โดยแผนเหล่านี้ต้องระบุความเสี่ยงด้านสภาพอากาศและจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจะดำเนินการเพื่อบูรณาการการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศเข้ากับการวางแผนโครงการ การดำเนินงาน และการจัดการ ตลอดจนขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมตามแผนที่พัฒนาขึ้น

2.3) พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ทันการณ์และเกิดจากความร่วมมือของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และมีการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.4) ทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศพ.ศ.2566 - 2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์

3) ปรับปรุงและพัฒนากฎระเบียบ กฎหมาย มาตรฐาน แรงจูงใจ และสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 กิจกรรม

3.1) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในระดับภูมิภาค และ/หรือ จังหวัด ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนถ่ายทอดองค์ความรู้และเพิ่มการยอมรับและการประยุกต์ใช้กลยุทธ์ในการปรับตัวอย่างเท่าทันภูมิอากาศ (Climate-Smart Adaptation Strategies)

3.2) ปรับการใช้นโยบายแบบให้การช่วยเหลือเกษตรกรแบบไม่มีเงื่อนไขไปสู่ นโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรแบบมีเงื่อนไขเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.3) ส่งเสริมและสนับสนุนการนำมาตรการทางเศรษฐศาสตร์และกลไกทางการเงินมาใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการปรับตัวและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร

3.4) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานการผลิตเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการปรับตัวและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร

2.3.7 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์¹¹

นโยบายของรัฐบาล นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2566 ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสรุปดังนี้

นโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์

¹¹ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2566, กันยายน). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 11 กันยายน 2566.

1. ระยะสั้น : แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

1) การพักหนี้เกษตรกรตามเงื่อนไขและคุณสมบัติที่เหมาะสม และมาตรการช่วย
ประคองภาระหนี้สิน

2) การส่งเสริมการผลิต การใช้พลังงานสะอาดและพลังงานหมุนเวียน

2. ระยะกลางและระยะยาว : สร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิต
การบริหารจัดการภาคเกษตรที่ครบถ้วนทุกด้าน ตั้งแต่ดิน น้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ กลไกราคา แหล่งเงินทุน
นวัตกรรมและกรรมสิทธิ์ที่ดินของเกษตรกรผู้ปลูกพืช ผู้เลี้ยงสัตว์ และกลุ่มประมง

1) ทูตเศรษฐกิจเชิงรุก เพื่อเปิดประตูการค้าสู่ตลาดใหม่ ๆ และเร่งเจรจากรอบความ
ร่วมมือทางการค้า (FTA)

2) การพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ อาทิ เศรษฐกิจดิจิทัล อุตสาหกรรมสีเขียว การพัฒนาต่อ
ยอดเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียงเศรษฐกิจทั้ง 4 ภาค ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าที่ถูก
กฎหมายตามแนวชายแดน

3) การสร้างรายได้ภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้

- การสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพของภาคการเกษตร
- การบูรณาการองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ
- การบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยนวัตกรรมเกษตรแม่นยำ (Precision Farming)
- การวิจัย พัฒนาพันธุ์ เพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าผลตอบแทนต่อไร่ให้สูงขึ้น
- การหาตลาดให้สินค้าเกษตรได้ขายในราคาที่เหมาะสม
- การสนับสนุนให้เปลี่ยนแปลงการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

ทางธรรมชาติ และเศรษฐกิจ

- การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น
- การฟื้นชีวิตอุตสาหกรรมประมงให้กลับมาเป็นแหล่งรายได้ รวมทั้งการแก้ไข

ข้อกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมงให้เหมาะสม

4) การสร้างรายได้และขยายโอกาส

- การเร่งดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดินและพิจารณาเอกสารสิทธิการใช้

ประโยชน์ให้เป็นโฉนด

- การยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น
- การกำหนดให้มีสัดส่วนการปลูกไม้ยืนต้นให้เหมาะสมกับประเภทและลักษณะ

ของพื้นที่

- ส่งเสริมให้เจ้าของที่ดินหรือชุมชนโดยรอบได้รับประโยชน์จากการเพิ่มพูนของ
ระบบนิเวศน์ การขายคาร์บอนเครดิตอย่างยุติธรรม และได้รับการยอมรับจากระดับสากล

5) การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

- การนำพื้นที่ของหน่วยงานที่เกินความจำเป็นมาใช้ประโยชน์ต่อประชาชน โดน

เฉพาะการใช้เพื่อการเกษตร

- ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำคืนสู่ธรรมชาติ
- การแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นวาระแห่งชาติโดยเฉพาะเรื่องฝุ่นควัน

PM2.5 รวมถึงข้อมูลจากดาวเทียมเพื่อประเมินผลและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย การสานต่อนโยบาย
Carbon Neutrality และการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

2.3.7 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ได้มอบนโยบายและหลักการทำงานสำคัญให้กับผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน รวมทั้งบุคลากรหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และต่างประเทศ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2566 ณ ห้องประชุมธารทิพย์ 01 ชั้น 4 อาคาร 99 ปี หม่อมหลวงชูชาติ กำภู กรมชลประทาน สามเสน และถ่ายทอดสดผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ Application Zoom และทาง Facebook Love กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 - 12 กันยายน 2566 ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จ

1.1 นโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเผยแพร่ ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเน้นโครงการพระราชดำริ

1.2 นโยบายแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

- เร่งเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้ง รวมถึงภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- สร้างรายได้ เสริมอาชีพระหว่างการพัฒนาพื้นที่ เพื่อสนับสนุนนโยบายพักหนี้เกษตรกร ของรัฐบาล และมาตรการช่วยประคองภาระหนี้สิน
- ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ และ เพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และ เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy Model)
- ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการตรวจรับรอง GAP และสามารถต่อยอดไปสู่คาร์บอนเครดิตในภาคการเกษตร

1.3 นโยบายระยะกลางและระยะยาว : สร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิต

โดยเน้นการบริหารจัดการภาคเกษตรที่ครบถ้วนทุกด้าน ตั้งแต่ดิน น้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ กลไกราคา แหล่งเงินทุน นวัตกรรม และกรรมสิทธิ์ที่ดินของเกษตรกรผู้ปลูกพืช ผู้เลี้ยงปศุสัตว์ และกลุ่มประมง ได้แก่

- 1) การสร้างรายได้ภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ด้วยการ
 - ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มอาชีพบริการทางการเกษตร (Service Provider)
 - แก้ไขปัญหาประมง รวมทั้งแก้ไขข้อกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมงให้เหมาะสม
 - ส่งเสริมการบริหารจัดการแบบแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่/เกษตรแม่นยำ (Precision Farming)
 - สนับสนุนให้การปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่
 - เน้นการวิจัย พัฒนาพันธุ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกร การใช้สารชีวภัณฑ์ลดการใช้สารเคมี และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิตและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรภายใต้หลักตลาดนำการวิจัย
 - สนับสนุนความร่วมมือกับหน่วยงานนอก กษ. ในการหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตสินค้าเกษตร

2) การสร้างและขยายโอกาส

- เร่งดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ 'ดิน' และพิจารณาเอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ให้เป็นโฉนด รวมทั้งยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น
- ยกกระตือรือร้นห้องปฏิบัติการเพื่อให้บริการและตอบสนองต่องานวิจัยที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (Future Lab)

3) สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

- บริหารจัดการน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน
- สนับสนุนการขยายคาร์บอนเครดิต และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

2. ขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม “เกษตรกรกินดี อยู่ดี มีรายได้ มีอาชีพที่มั่นคง สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน และภาคเกษตรไทยคือผู้นำสินค้าเกษตรในตลาดโลก” โดยมีนโยบายและงานสำคัญที่จะเร่งดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เน้นการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติ ได้แก่

1) จัดตั้งศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร โดยเป็นศูนย์บริการร่วมที่ครอบคลุมทุกจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถติดต่อสอบถาม และรับเรื่องร้องเรียน คลายทุกข์ให้แก่เกษตรกร ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว

2) สร้างครอบครัวเกษตรกร บูรณาการงานเข้มแข็ง เน้นการทำงานแบบครอบครัว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เข้มแข็ง ซึ่งทุกคนทุกหน่วยงาน ต้องทำงานเป็น Team Work เพื่อการทำงานแบบบูรณาการ ที่มีประสิทธิภาพ ด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

3) ขับเคลื่อนภารกิจการค้ากับดูแลสินค้าเกษตรด้วยการยกระดับ MR. สินค้าเกษตร โดยสินค้าเกษตรทุกชนิดต้องมีผู้รับผิดชอบหลักที่สามารถทำงานเชิงรุก แก้ปัญหาได้ถูกจุดตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และ ปลายทาง

2.2 การรับมือกับภัยธรรมชาติ จะต้องวางแผนมาตรการต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อรับมือ ตั้งแต่การป้องกัน การแก้ไข และการฟื้นฟู เมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกชนิด

2.3 ประกาศสงครามกับสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างจริงจัง โดยปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ รวมถึงการตรวจสอบสต็อก สินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อควบคุมการนำเข้า การกักตุน และเก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ผลผลิตออกสู่ตลาด

2.4 การยกระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร ได้แก่

1) ผลักดันสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ด้วยการสร้าง 1 ทองถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

2) ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร โดยเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรมีเครื่องมือ เครื่องจักรกลของตนเอง พร้อมเป็นผู้ให้บริการด้านธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งตอบโจทย์กลุ่มประชากรภาคเกษตรยุคใหม่

2.5 การจัดการทรัพยากรทางการเกษตร ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG / Carbon Credit จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผาซึ่งข้าว/ตอซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย

2.6 การอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร ด้วยการพัฒนากระบวนการประกันภัยภาคการเกษตร ซึ่งเป็นอีกหนึ่งในนโยบายสำคัญของการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน เป็นการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน โดยจะเดินหน้าต่อยอด พัฒนาสร้างระบบประกันภัยให้แก่เกษตรกรไทย

2.3.8 ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

1. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2566-2570)¹²

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ พิจิตร โลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย และเพชรบูรณ์

วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (NSEC) กับระบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) ที่เข้มแข็ง”

พันธกิจ

ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัด กลุ่มจังหวัด ประเทศ ที่ใช้เส้นทางระบียง เศรษฐกิจเหนือ - ใต้ และเส้นทางระบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก ให้ประสบผลสำเร็จ

เป้าประสงค์ของกลุ่มจังหวัด

“พัฒนากลุ่มจังหวัดเพื่อความผาสุกของประชาชน”

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา
2. มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว ต่อปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา
3. ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) เฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดต้องไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของ

ปี 2562

ประเด็นการพัฒนา

1) ส่งเสริมการค้า การลงทุน โครงข่ายคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการพัฒนา

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการสนับสนุนการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ตัวชี้วัด

1. อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา
2. อัตราการขยายตัวภาคบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา
3. กำไรของวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและย่อม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา
4. อัตราเพิ่มของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา
5. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา
6. สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา

แนวทางการพัฒนา

1. เสริมสร้างความร่วมมือด้านการค้าและบริการ กับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ที่ใช้ประโยชน์จาก ระบียงเศรษฐกิจ NSEC และ EWEC ประเทศเพื่อนบ้านและอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

¹² สำนักงานจังหวัดพิจิตร. (2565, กันยายน). แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2566-2570).

2. ผลักดันให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการคมนาคมในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ NSEC และ EWEC

3. จัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อรองรับการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว

2) การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานและยั่งยืน เป็นศูนย์กลางการประชุมและจัดนิทรรศการ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากระบวนการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้สามารถขับเคลื่อนไปด้วยความเรียบง่ายและสอดคล้องกับการเป็น Mice city

ตัวชี้วัด

1. จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา
2. รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาที่ได้มาตรฐาน (5 แหล่ง/ปี)
4. จำนวนครั้งในการเป็นศูนย์กลางจัดประชุมและนิทรรศการ (5 ครั้ง/ปี)

แนวทางการพัฒนา

1. ผลักดันให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นศูนย์กลางการประชุมการท่องเที่ยว และจัดนิทรรศการ ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ NSEC และ EWEC

2. จัดทำจุดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และจุดเช็คอินสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

3. พัฒนาการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ที่ใช้ประโยชน์จากระเบียงเศรษฐกิจ NSEC และ EWEC ประเทศเพื่อนบ้านและอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

4. ยกระดับการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 สู่ระดับนานาชาติ

3) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับปริมาณ คุณภาพและเพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตร พร้อมทั้งมีตลาดรองรับครบถ้วน

ตัวชี้วัด

- 1) อัตราการขยายตัวภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากปีที่ผ่านมา
- 2) จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ผ่านมาตรฐาน GAP (10,000 แปลง/ฟาร์มต่อปี)
- 3) จำนวนไร่ที่ได้รับการรับรองเป็นเกษตรอินทรีย์ (15,000 ไร่/ปี)
- 4) ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 4 จากปีที่ผ่านมา
- 5) จำนวนสินค้าเกษตรที่ได้รับการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า (20 ชนิดต่อปี)
- 6) จำนวนสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI (5 ชนิดต่อปี)

แนวทางการพัฒนา

1) ยกระดับการพัฒนาการเกษตรให้เป็นระบบ ตั้งแต่การผลิตที่มีคุณภาพ การแปรรูปที่เพิ่มมูลค่า และการตลาดที่ครบวงจร

2) ขยายพื้นที่ระบบชลประทานให้สามารถรองรับการเกษตร เช่น การจัดทำคลองไส้ไก่เพื่อดึงน้ำไปใช้ให้ทั่วถึง

3) สนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสุขภาพครบวงจร

วัตถุประสงค์

และสุขภาพดี

เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยของกลุ่มจังหวัดให้เป็นคนดี เก่ง มีคุณธรรม

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคะแนน ONET จากปีที่ ผ่านมา (ร้อยละ 5 ต่อปี)
2. ร้อยละการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษา
3. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15-59 ปี
4. สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงสิทธิสวัสดิการประกันสุขภาพของประเทศ
5. ร้อยละของสถานศึกษาและสถานบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน
6. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ลดลง 0.1 ต่อปี)
7. หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนลดลงคิดเป็นร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา
8. อัตราการว่างงานคิดเป็นร้อยละ (ลดลงร้อยละ 0.05 ต่อปี)
9. จำนวนคดีอาชญากรรมลดลงร้อยละ 15 จากปีที่ผ่านมา

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถรองรับการพัฒนาในทุกด้านของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
2. ผลักดันให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นศูนย์กลางการแพทย์ และการแพทย์แผนไทย ความงาม และสมุนไพร ในภาคเหนือตอนล่าง และรองรับในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ NSEC และ EWEC
3. ผลักดันให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นศูนย์กลาง การศึกษาในภาคเหนือตอนล่าง และรองรับในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ NSEC และ EWEC

5) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

เพื่อการเติบโตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

1. สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่กลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา
2. จำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM2.5 เกินมาตรฐาน
3. จำนวนจุดความร้อนลดลงคิดเป็นร้อยละ 50 จากปีที่ผ่านมา
4. ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด (พินตัน)
5. สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ
6. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกัน เฝ้าระวัง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
7. จำนวนครั้งในการพัฒนาแหล่งน้ำ (15 ครั้งต่อปี)
8. จำนวนครั้งในการป้องกันภัยธรรมชาติ (15 ครั้งต่อปี)

แนวทางการพัฒนา

1. ปรับปรุงระบบการจัดการน้ำ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการเตรียมความพร้อมในภาวะวิกฤต

2. แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ.2566 - 2570)¹³

วิสัยทัศน์

รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และแห่งเรียนรู้ เมืองมรดกโลกและอารยธรรมยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนา

1. พัฒนาเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน ยกระดับคุณภาพและการบริการและผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์มูลค่าสูง

วัตถุประสงค์

พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ด้านเศรษฐกิจ การค้า โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์มรดกโลก สินค้าบริการและ ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์มูลค่าสูง ส่งเสริมความมั่นคงบนเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล อย่างสมดุลและ ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

1) รายได้ต่อหัวของประชาชนในจังหวัดสุโขทัย (GPP) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี (25% ใน 5 ปี)

2) รายได้การท่องเที่ยวและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 3

3) ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากภาคการผลิตสินค้าและการบริการ

4) ร้อยละของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ที่เพิ่มขึ้น

5) ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับมาตรฐานระดับประเทศและมาตรฐานสากล เช่น UNESCO PATAGSTC TOP100

แผนงาน

แผนงานที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมเพื่อการท่องเที่ยวและการเกษตรแบบบูรณาการ

แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวมรดกโลก

แผนงานที่ 3 พัฒนาศักยภาพชุมชนและ SMEs สร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานรากในยุควิถีใหม่ (New Normal)

แผนงานที่ 4 บูรณาการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร(โดยชุมชน)

แนวทางการพัฒนา

1) จำนวนคนจนลดลงและมีการกระจายรายได้ที่เหมาะสม

2) พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวเชิงมรดกโลกเชิงวัฒนธรรม

3) พัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์

4) พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

5) เพื่อพัฒนายกระดับมาตรฐานและบริการให้มีมาตรฐานสากล

2. พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรม สร้างสรรค์พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่

วัตถุประสงค์

พัฒนาระบบเศรษฐกิจของจังหวัดให้มีความ สมดุลและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เกษตรปลอดภัย เกษตร/อินทรีย์/ประณีต ที่ผ่านการรับรอง GAP

2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการทำเกษตรแปลงใหญ่

¹³ สำนักงานจังหวัดสุโขทัย. (2565, กันยายน). แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ.2566 - 2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567.

- 3) ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้น จากภาคอุตสาหกรรมเกษตร
- 4) ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้น จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ

แผนงาน

แผนงานที่ 5 ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันพัฒนาศักยภาพ มาตรฐาน การเกษตร อุตสาหกรรม และการผลิตสินค้าและบริการ

แผนงานที่ 6 พัฒนาและยกระดับคุณภาพเกษตรสมัยใหม่ การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าอุตสาหกรรมอาหารและเศรษฐกิจบนฐานชีวภาพ (Bio-Circular-Green-Economy : BCG) อย่างสอดคล้องกับภูมิทัศน์โลก

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2) ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด

3. น้อมนำศาสตร์พระราชา พัฒนาคนทุกช่วงวัย ยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา การสาธารณสุขที่มี มาตรฐาน สู่สังคมเป็นสุขอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

- 1) ประชาชนในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสุขุขทัย เป็นเมืองสังคมน่าอยู่และมีความสุขอย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผ่านการศึกษาและการสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน
- 3) เพื่อสืบสานประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคะแนน ONET
- 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ
- 3) ร้อยละของอัตรา
การว่างงานที่ลดลง
- 4) ร้อยละของตำบลที่มี Long term care ผ่านเกณฑ์
- 5) ร้อยละของ รพ.สต. ที่ผ่านเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพ รพ.สต. ติดตาม
- 6) ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 35 ของประสิทธิภาพการผลิตในปัจจุบันด้านแรงงาน
- 7) ร้อยละของครัวเรือนเปราะบางที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น

แผนงาน

แผนงานที่ 7 พัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิต และคงลักษณะประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

แผนงานที่ 8 สร้างงานสร้างรายได้ สร้างอาชีพและพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงาน (Upskil/Reskil)

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2) ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักในจริยธรรมจิต สาธารณะ
- 4) การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- 5) พัฒนาคุณภาพการศึกษา สาธารณสุข

4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำการฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการ บริหารจัดการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
ตัวชี้วัด

- 1) การเพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ป่าไม้
- 2) สัดส่วนเพิ่มขึ้นของพื้นที่ชลประทาน/พื้นที่รับประโยชน์
- 3) ร้อยละของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง
- 4) ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ
- 5) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานทดแทน
- 6) ร้อยละปริมาณการใช้พลังงานที่ลดลง
- 7) ร้อยละของขยะจากมนุษย์และขยะจากธรรมชาติที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง
- 8) ร้อยละการเพิ่มขึ้นของจำนวนสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำโดยธรรมชาติ

แผนงาน

แผนงานที่ 9 พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

- 1) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้คืนความอุดมสมบูรณ์ สร้างความสมดุลแก่ระบบนิเวศเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 2) พัฒนาระบบการจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการอนุรักษ์และพลังงานทดแทน
- 4) การกำกับดูแลโรงงานเกี่ยวกับการปล่อยของเสียที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทำให้เกิด PM2.5

5. พัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและระบบเตรียม ความพร้อมเผชิญสภาวะวิกฤต และขยายความร่วมมือความสัมพันธ์กับต่างประเทศ อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยมีความพร้อมรับภัยพิบัติและสถาปนาความสัมพันธ์
กับเมืองประเทศที่มีศักยภาพ

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของคดีและอาชญากรรมที่ลดลง
- 2) ร้อยละของคดีอาชญากรรมที่ลดลง
- 3) ร้อยละของผู้เสียชีวิตจากและการบาดเจ็บทางถนนลดลง
- 4) ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนาระบบบริหารจัดการ อุบัติภัย ภัยพิบัติ และ
สาธารณภัย
- 5) ระดับความสำเร็จของการสถาปนาและกระชับความสัมพันธ์กับจังหวัด เมือง
มณฑล ในประเทศศักยภาพ

แผนงาน

แผนงานที่ 10 เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความสุขของประชาชน

แผนงานที่ 11 พัฒนาระบบบริหารจัดการภัยพิบัติสาธารณภัยและโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ

แนวทางการพัฒนา

- 1) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และมีการพัฒนาระบบการอำนวยความสะดวก
ความเป็นธรรม
- 2) สถาปนาหรือกระชับความสัมพันธ์กับเมือง จังหวัด มณฑล ในประเทศศักยภาพ

3) ขยายความร่วมมือความสัมพันธ์กับต่างประเทศ เมืองสมาชิก UNESCO (เมืองสร้างสรรค์ มรดกโลก ความทรงจำของโลก เมืองเรียนรู้ของโลก)

4) พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมในภาวะวิกฤต การบริหารจัดการภัยพิบัติ สาธารณภัยและโรคอุบัติใหม่โรคอุบัติซ้ำ

6. พัฒนานวัตกรรมระบบบริหารจัดการภาครัฐ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการอย่างมีธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์

พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ทันสมัย/จังหวัด 4.0 และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

1) จำนวนนวัตกรรมสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐ/เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของส่วนราชการที่ได้รับการพัฒนา

2) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่ลดลง

3) ร้อยละความสำเร็จและจำนวนกระบวนการของส่วนราชการที่ได้รับการพัฒนา

4) ร้อยละความสำเร็จในการจัดทำและดำเนินโครงการของจังหวัดตามแผน

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนงาน

แผนงานที่ 12 พัฒนาและเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และให้บริการประชาชน

แนวทางการพัฒนา

1) ภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในการเข้าถึงบริการ ของภาครัฐ

2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ทันสมัย ทั้งการพัฒนาคน (เจ้าหน้าที่รัฐ เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลกลาง (Big data)

2.3.9 แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1. แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566-2570)¹⁴

ทิศทางในการพัฒนาระบบสหกรณ์ตามแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 เน้นพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เปนประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยึดหลักการ วิธีการ อุดมการณ์สหกรณ์ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์

สหกรณ์เข้มแข็งและเป็นองค์กรสมรรถนะสูงด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

พันธกิจ

1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูง มีเสถียรภาพ และธรรมาภิบาลเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization: HPO) และมีความยั่งยืน

2) เพื่อยกระดับขีดความสามารถเชิงธุรกิจสหกรณ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สามารถบริการสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์และชุมชนให้มีความมั่นคงสามารถพึ่งพาตนเองได้ตลอดจนมีรายได้เพิ่มขึ้นค่าใช้จ่ายลดลง โดยกำหนด

¹⁴ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (2565, ตุลาคม). แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566-2570).

เป้าหมายหลัก

สหกรณ์มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น สหกรณ์แปนงนครที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มขึ้นและสหกรณ์นำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้เพื่อให้บริการสมาชิก

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการในสหกรณ์สู่การแปนงนครสมรรถนะสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าหมาย สหกรณ์มีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเสถียรภาพและธรรมาภิบาลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และบุคลากรมีความเป็นมืออาชีพในด้านการบริหารจัดการองค์กรเพื่อบูณาการไปสู่การแปนงนครที่มีสมรรถนะสูง อำนวยประโยชน์ให้กับสมาชิกสหกรณ์และชุมชนได้อย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการขับเคลื่อนองค์กรและดำเนินธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ

เป้าหมาย มีความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและขบวนการสหกรณ์ ในการเชื่อมโยงบูรณาการข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในฐานะผู้จัดทำข้อมูลและผู้ใช้ข้อมูล และใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ ตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารจัดการองค์กรมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการของสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับศักยภาพและสมรรถนะการดำเนินธุรกิจ ตามลักษณะธุรกิจและประเภทของสหกรณ์

เป้าหมาย สร้างและพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยการสร้างและพัฒนาทักษะ องค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจในยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง เพื่อบูณาการประโยชน์และแก้ปัญหาให้สมาชิก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างการเชื่อมโยงและร่วมมือกันทางธุรกิจและสังคม เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย มุ่งเน้นการเพิ่มความเข้มแข็งและการบูรณาการร่วมกันของขบวนการสหกรณ์ ทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ระหว่างสหกรณ์เดียวกันและต่างประเภท หรือสหกรณ์ในระดับจังหวัด หรือระหว่างสหกรณ์และชุมชนสหกรณ์ โดยผ่านการสร้างการมีส่วนร่วมตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Network) และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตจนถึงการจำหน่าย (ครอบคลุมต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ) ของขบวนการสหกรณ์ โดยใช้ประโยชน์จากความหลากหลายและความพร้อมของขบวนการสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างธรรมาภิบาลในขบวนการสหกรณ์

เป้าหมาย ขบวนการสหกรณ์มีกระบวนการและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการสร้างธรรมาภิบาลในระบบสหกรณ์ โดยปรับกระบวนการเข้าสู่การนำระบบดิจิทัลและการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขข้อบกพร่องและการทุจริตในสหกรณ์ รวมถึงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสหกรณ์และสมาชิกในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ขบวนการสหกรณ์และภาครัฐเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เป้าหมาย ชุมชนสหกรณ์และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย มีบทบาทและโครงสร้างที่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาสหกรณ์รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและกำกับสหกรณ์ มีการปรับบทบาทและโครงสร้าง ให้เหมาะสมกับการส่งเสริมสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570¹⁵

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นผู้นำของภูมิภาคอาเซียน ในการพัฒนาเกษตรอินทรีย์สร้างมูลค่า บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2570”

พันธกิจ

- 1) พัฒนามาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับสากล
- 3) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- 4) สนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์
- 5) สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบและสามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 6) พัฒนาฐานข้อมูลกลางเกษตรอินทรีย์ ครอบคลุมตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์
- 7) ส่งเสริมการตลาดทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ ในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล รวมถึงพัฒนาระบบโลจิสติกส์สำหรับเกษตรอินทรีย์ให้มีประสิทธิภาพ
- 8) ประชาสัมพันธ์และสร้างความตระหนักรู้ถึงประโยชน์ในการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์พื้นฟูระบบนิเวศ นำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน รวมถึงสุขภาพที่ดีของผู้ผลิตและผู้บริโภค
- 2) เพื่อส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

เป้าหมาย

- 1) เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ที่มีการผลิตสอดคล้องกับวิถีธรรมชาติเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และรักษาความสมดุลให้กับระบบนิเวศ นำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน รวมถึงสร้างความปลอดภัยต่อสุขภาพของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค
- 2) ยกระดับและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับทั้งด้านคุณภาพ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล รวมถึงความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการ

ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

- 1) จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ถูกนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่องต่อปี

- 2) ฐานข้อมูลสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน 1 ระบบ ในปี 2570

ประเด็นย่อยที่ 1.1 ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

¹⁵ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2565, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570.

- 1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน ให้ครอบคลุมตั้งแต่ปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- 2) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน รวมถึงเทคโนโลยีในการคาดการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อให้สามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรอินทรีย์มากยิ่งขึ้น
- 3) สนับสนุนการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ให้สามารถรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ และมีรูปแบบที่น่าสนใจตรงตามความต้องการของตลาด
- 4) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านเกษตรอินทรีย์ โดยการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และการตลาด รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมนักวิจัยรุ่นใหม่
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือด้านวิจัยและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อต่อยอดในเชิงพาณิชย์รวมถึงยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- 6) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงนโยบายและเชิงสังคม เพื่อสนับสนุนการวางแนวทางการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศ

ประเด็นย่อยที่ 1.2 พัฒนาและบริหารจัดการฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- 1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ ให้ครอบคลุมตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด เช่น ผู้ผลิต แหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย สินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ผู้แปรรูปและประกอบการ
- 2) พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งเกษตรกร ภาคประชาสังคม ภาครัฐ และภาคเอกชน สามารถนำไปใช้ประโยชน์
- 3) พัฒนาและปรับปรุงแผนที่ (Organic Agri-Map) รวมถึงแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน สถาบันเกษตรกร และภาคเอกชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

- 1) จำนวนเกษตรกรที่เข้าสู่กระบวนการเกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 10,000 คนต่อปี
- 2) จำนวนศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ครบวงจรในจังหวัดเป้าหมายจังหวัดละ 1 แห่ง ในปี 2570
- 3) จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ทำหน้าที่รวบรวมและแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

ประเด็นย่อยที่ 2.1 พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์และแปลงต้นแบบเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) รวมถึงพัฒนาช่องทางการถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์ด้านเกษตรอินทรีย์ ผ่านสื่อเรียนรู้ในระบบออนไลน์ เช่น จัดทำหลักสูตรการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ (Organic 101)

2) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้นำเกษตรกรในระดับชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบ ตั้งแต่การเตรียมปัจจัยการผลิต ระบบการผลิต การรับรองมาตรฐาน การแปรรูป และการตลาด

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีว และอุดมศึกษา

ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) ให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค อาทิ ผู้สูงอายุ คนรักสุขภาพ ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการด้วยการส่งเสริมการวางแผนการผลิต การจัดทำบัญชีครัวเรือน และมาตรการสนับสนุนของภาครัฐ เช่น มาตรการด้านภาษี

2) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ระยะปรับเปลี่ยน จนเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) รวมถึงผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้ได้การรับรองตามมาตรฐาน ตลอดจนต่อยอดกลุ่มเดิมและพัฒนากลุ่มใหม่ เพื่อขยายผลบูรณาการเชิงพื้นที่

3) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ให้เข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการผลิตในรูปแบบเกษตรอินทรีย์อัจฉริยะ (Organic Smart Farming)

4) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงอนุรักษ์สู่ภาคบริการระดับ Premium

5) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ อาทิ การทำเกษตรอินทรีย์แปลงใหญ่ เพื่อพัฒนาเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและอำนาจต่อรองทางการค้าในรูปแบบสหกรณ์ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

6) ส่งเสริมการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร

ประเด็นย่อยที่ 2.3 บริหารจัดการปัจจัยการผลิต โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) บริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและวางโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ เช่น แหล่งน้ำขนาดเล็ก

2) พัฒนาระบบโลจิสติกส์รวมถึงสนับสนุนการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ ให้กับเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

3) จัดทำ/ทบทวน กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่การผลิต แปรรูป และตลาด

4) พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) แบบครบวงจร อาทิ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยอินทรีย์สารชีวภัณฑ์ และอาหารสัตว์ รวมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งธนาคาร เมล็ดพันธุ์อินทรีย์ การขึ้นทะเบียนปัจจัยการผลิตจากสมุนไพรและสารชีวภาพ เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์

5) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน

6) สนับสนุนการจัดทำเขตเกษตรอินทรีย์ (Organic Zoning) เพื่อคุ้มครองพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำเกษตรอินทรีย์

7) บริหารจัดการและป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ เช่น จัดทำประกันภัยพืชผลสินค้าเกษตรอินทรีย์ และใช้เทคโนโลยีในการคาดการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันเกษตรกร ภาควิชาเกษตรอินทรีย์ และภาคเอกชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

1) มาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์ของไทยเท่าเทียมกับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ของอาเซียน ภายในปี 2570

2) จำนวนหน่วยตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองระบบงานตามระบบสากลเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5 แห่ง ภายในปี 2570

3) จำนวนหน่วยตรวจสอบรับรองของไทยขึ้นทะเบียนอยู่ในรายชื่อหน่วยตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์กับประเทศคู่ค้าหลักอย่างน้อย 2 แห่ง ภายในปี 2570

ประเด็นย่อยที่ 3.1 ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) ยกระดับระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เพื่อต่อยอดไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยและมาตรฐานระดับสากล

2) ดำเนินการทำความเข้าใจด้านมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์ โดยการเจรจาการยอมรับร่วมกับประเทศคู่ค้า

ประเด็นย่อยที่ 3.2 ยกระดับการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) ส่งเสริมการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนและภาคการศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย รวมถึงการได้รับการรับรองระบบงานตามหลักเกณฑ์สากล

2) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System) และสนับสนุนการใช้งานระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

3) พัฒนาและส่งเสริมให้หน่วยตรวจสอบรับรองของไทยเป็นที่ยอมรับและขึ้นทะเบียนอยู่ในรายชื่อหน่วยตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์กับประเทศคู่ค้าหลัก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาด และประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

- 1) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ต่อปี
- 2) จำนวนกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์เข้าสู่ระบบตลาดออนไลน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

ประเด็นย่อยที่ 4.1 พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- 1) พัฒนาและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์อินทรีย์แบบครบวงจรรวมถึงเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลายทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ อาทิ ตลาดเกษตรอินทรีย์ในชุมชน สหกรณ์เกษตรอินทรีย์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ ร่วมกับภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม อาทิ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ราชทัณฑ์ และร้านอาหาร เพื่อเพิ่มการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ
- 2) ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในประเทศ
- 3) ส่งเสริมการส่งออกและขยายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าต่าง ๆ รวมถึงการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และการจัดทำความร่วมมือกับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ
- 4) ส่งเสริมการตลาดและการยอมรับตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ รวมถึงสร้างอัตลักษณ์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นย่อยที่ 4.2 สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- 1) สร้างการรับรู้ และความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากสินค้าเกษตรอินทรีย์และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ รวมถึงผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ให้กับผู้บริโภคและประชาชนทั่วไป ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ สื่อสังคมออนไลน์
- 2) ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลและแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ให้แก่ผู้ที่สนใจ
- 3) ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ งานแสดงสินค้า (Roadshow)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการคลัง สำนักนายกรัฐมนตรี สถาบันเกษตรกร ภาคีเครือข่ายเกษตรอินทรีย์และภาคเอกชน

4. แผนพัฒนาการชลประทานระดับจังหวัด¹⁶

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

4.1 แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดำเนินการจัดทำโดย คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีกรอบการดำเนินงาน 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ของประเทศโดยยึดหลักแนวทางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และหลักการสร้าง สมดุลระหว่างการอนุรักษ์ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์

“ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจาก อุทกภัยลดลง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนอย่างสมดุล โดย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงกำหนดแผนแม่บทการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภค บริโภค มีเป้าหมายประสงค์ในการจัดหา น้ำสะอาด เพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน ครบทุกหมู่บ้านหรือทุกครัวเรือน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และ พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่มให้ได้ มาตรฐาน ในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำ โดยลดการใช้น้ำภาคครัวเรือน ภาคบริการ และ ภาคราชการ

ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต มีเป้าหมายประสงค์เพื่อพัฒนาแหล่ง เก็บกักน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจาก ศักยภาพโครงการขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยง/ความเสียหายลง ร้อยละ 50 รวมถึงการเพิ่มผลิตภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ โดยดำเนินการร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขันและด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเพื่อยกระดับผลิตภาพ ด้านน้ำทั้งระบบ

ด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย มีเป้าหมายประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการ บรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤต (Area based) ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ลุ่มน้ำสาขา/ลดความเสี่ยงและความรุนแรงลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ มีเป้าหมายประสงค์เพื่อ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณการไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟู แม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญในทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทั่ว ประเทศ

ด้านที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลาย ของดิน มีเป้าหมายประสงค์เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลาย ของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชัน

ด้านที่ 6 การบริหารจัดการ มีเป้าหมายประสงค์โดยการขับเคลื่อนการดำเนินการให้ สอดคล้องตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี อันประกอบด้วย การจัดทำกฎหมายรอง การจัดตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรลุ่มน้ำเพื่อเป็นกลไกในการ

¹⁶สำนักบริหารโครงการ กรมชลประทาน. (2563). รายงานแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำระดับจังหวัด จังหวัดสุโขทัย ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563.

จัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนงาน/แผนปฏิบัติการในระดับลุ่มน้ำ การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการพัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ โดยพัฒนาเชื่อมโยงฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำ และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำในระดับชุมชน

4.2 ยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี (พ.ศ.2561- พ.ศ.2580)

กรมชลประทาน มีวิสัยทัศน์ คือ “องค์กรอัจฉริยะ ที่มุ่งสร้างความมั่นคงด้านน้ำ (Water Security) เพื่อเพิ่มคุณค่าการบริการ ภายในปี 2579”

พันธกิจ

- 1) พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพของกลุ่มน้ำให้เกิดความสมดุล
- 2) บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการให้เพียงพอทั่วถึงและเป็นธรรม
- 3) ดำเนินการป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำตามภารกิจอย่างเหมาะสม
- 4) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการน้ำ

ประเด็นยุทธศาสตร์

- 1) การพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพลักษณะลุ่มน้ำ (Basin-based Approach)
- 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ตามวัตถุประสงค์การใช้น้ำ
- 3) การป้องกันความเสียหายและสนับสนุนการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ
- 4) การสร้างเครือข่าย และการมีส่วนร่วม (Networking and Participation) ของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในระดับพื้นที่ (Networking Collaboration Participation)
- 5) การปรับเปลี่ยนสู่องค์กรอัจฉริยะ (Turnaround to Intelligent Organization)

4.3 รายงานแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำระดับจังหวัด จังหวัดสุโขทัย ฉบับปรับปรุง

พ.ศ. 2563

การจัดทำแผนหลักการพัฒนาลุ่มน้ำในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับภาค และการปรับปรุงแผนงานระยะปานกลาง (MTEF) เป็นการดำเนินงานตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ กรมชลประทาน (RID NO.1) ซึ่งมีเป้าหมายที่จะผลักดันให้กระบวนการพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทาน มีแนวทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และแผนยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นการวางแผนการพัฒนาในระดับจังหวัด ทั้งโครงการขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดเล็กโดยวิเคราะห์ปัญหา-เชิงพื้นที่ (Area base) และพิจารณาศักยภาพตั้งแต่ระดับลุ่มน้ำย่อยขึ้นมา เพื่อให้เห็นศักยภาพการพัฒนาอย่างแท้จริงแล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลแผนงานโครงการ โดยการรวบรวมแผนงาน/โครงการ ใช้จากฐานข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ฐานข้อมูลรอบการพัฒนาพื้นที่ชลประทาน 60 ล้านไร่ ฐานข้อมูลโครงการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฐานข้อมูลโครงการตามผลการศึกษาที่ผ่านมา ทั้งรายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS) รายงานวางโครงการ (PR) และรายงานการวางโครงการเบื้องต้น (RR) ฐานข้อมูลแผนงาน/โครงการตามแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium Terms Expenditure Framework : MTEF) ของกรมชลประทาน และฐานข้อมูลแผนงานโครงการชลประทานขนาดเล็กทั่วประเทศ จากนั้นจึงทำการทบทวน ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เช่น ตำแหน่งที่ตั้ง ความซ้ำซ้อน สถานภาพโครงการ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งการขาดแคลนน้ำ อุทกภัย และคุณภาพน้ำ เป็นต้น และทำการ

จัดลำดับความสำคัญของโครงการ โดยพิจารณาจาก นโยบายในระดับต่างๆ ข้อจำกัดในการพัฒนา ความต้องการของราษฎร เป็นต้น ก่อนจัดทำเป็นแผนงานการพัฒนาโครงการ โดยแบ่งเป็น แผนงานระยะสั้น (พ.ศ. 2561 - 2565) แผนงานระยะกลาง (พ.ศ.2566 - 2570) แผนงานระยะยาว (พ.ศ.2571-2580) โดยแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับภาค จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับหน่วยงานในระดับสำนัก และโครงการชลประทาน ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาโครงการชลประทานของจังหวัดต่อไป

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพตามแผนการพัฒนารชลประทานระยะ 20 ปี(พ.ศ.2561– พ.ศ.2580) ที่อยู่ในแผนดำเนินการ จำนวน 105 โครงการ เป็นโครงการขนาดใหญ่ 1 โครงการ ขนาดกลาง 15 โครงการขนาดเล็ก 89 โครงการและโครงการพัฒนาชลประทานที่มีลักษณะโครงข่ายเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด 1 โครงการ หากดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนทั้งหมดจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก 45.34 ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 231,800 ไร่ รวมเป็น 693,767 ไร่ ใช้เงินรวม 8,925.3855 ล้านบาท โดยสามารถสรุปตามระยะดำเนินการได้ดังนี้

1) โครงการตามแผนระยะสั้น (พ.ศ.2561- พ.ศ.2565)

มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะสั้น 53 โครงการ เป็นขนาดกลาง 7 โครงการ และขนาดเล็ก 46 โครงการ หากก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก 34.46 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน 86,500 ไร่ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะสั้น 2,031.6505 ล้านบาท

2) โครงการตามแผนระยะกลาง (พ.ศ.2566– พ.ศ.2570)

มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะกลาง 39 โครงการ เป็นโครงการขนาดใหญ่ 1 โครงการ ขนาดกลาง 8 โครงการ ขนาดเล็ก 30 โครงการ และโครงการพัฒนาชลประทานที่มีลักษณะโครงข่ายเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด 1 โครงการ หากก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก 8.88 ล้านลูกบาศก์เมตร และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน 137,800 ไร่ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะกลาง 6,721.7350 ล้านบาท

3) โครงการตามแผนระยะยาว (พ.ศ.2571–พ.ศ.2580)

มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะยาว 13 โครงการ เป็นโครงการขนาดเล็ก 13 โครงการ หากก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทาน 7,500 ไร่ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะยาว 172.0000 ล้านบาท

ซึ่งในรายละเอียดของแผนงานในรายละเอียดของแผนงานเป็นรายโครงการนั้นมีความแตกต่างกันในเรื่องของสภาพ ความพร้อม ปัญหาอุปสรรคแตกต่างกันออกไป เช่น บางโครงการมีความพร้อมในเชิงเทคนิควิศวกรรมแต่ยังติดปัญหาด้านสังคม บางโครงการอาจเข้าข่ายต้องศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือการขอใช้พื้นที่สำหรับบางโครงการที่มีพื้นที่ดำเนินการอยู่ในเขตอนุรักษ์ต่าง ๆ เช่น ป่าอนุรักษ์ เขตอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

แนวทางการขับเคลื่อนแผนหลักการพัฒนาการชลประทานระยะ 20 ปี จำเป็นต้องผ่านกระบวนการสร้างการรับรู้สร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน การวางแผนเตรียมความพร้อมตั้งแต่การศึกษาสำรวจ ออกแบบ จัดหาที่ดิน ต้องมีความสอดคล้องต่อเนื่องการปรับแผนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์หรือบริบทที่อาจเปลี่ยนแปลงในอนาคต สามารถดำเนินการได้โดยควรคำนึงถึงเป้าหมายที่ได้วางไว้เป็นสำคัญ

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้งขนาดพื้นที่

จังหวัดสุโขทัย อยู่ในบริเวณภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 16 องศา 34 ลิปดา - 17 องศา 36 ลิปดา เหนือ และระหว่างเส้นแวงที่ 99 องศา 24 ลิปดา - 100 องศา 01 ลิปดาตะวันออก เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 6,596.092 ตาราง กิโลเมตร หรือประมาณ 4,122,557.50 ไร่ มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร 440 กิโลเมตร สามารถเดินทางโดยรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน โดยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

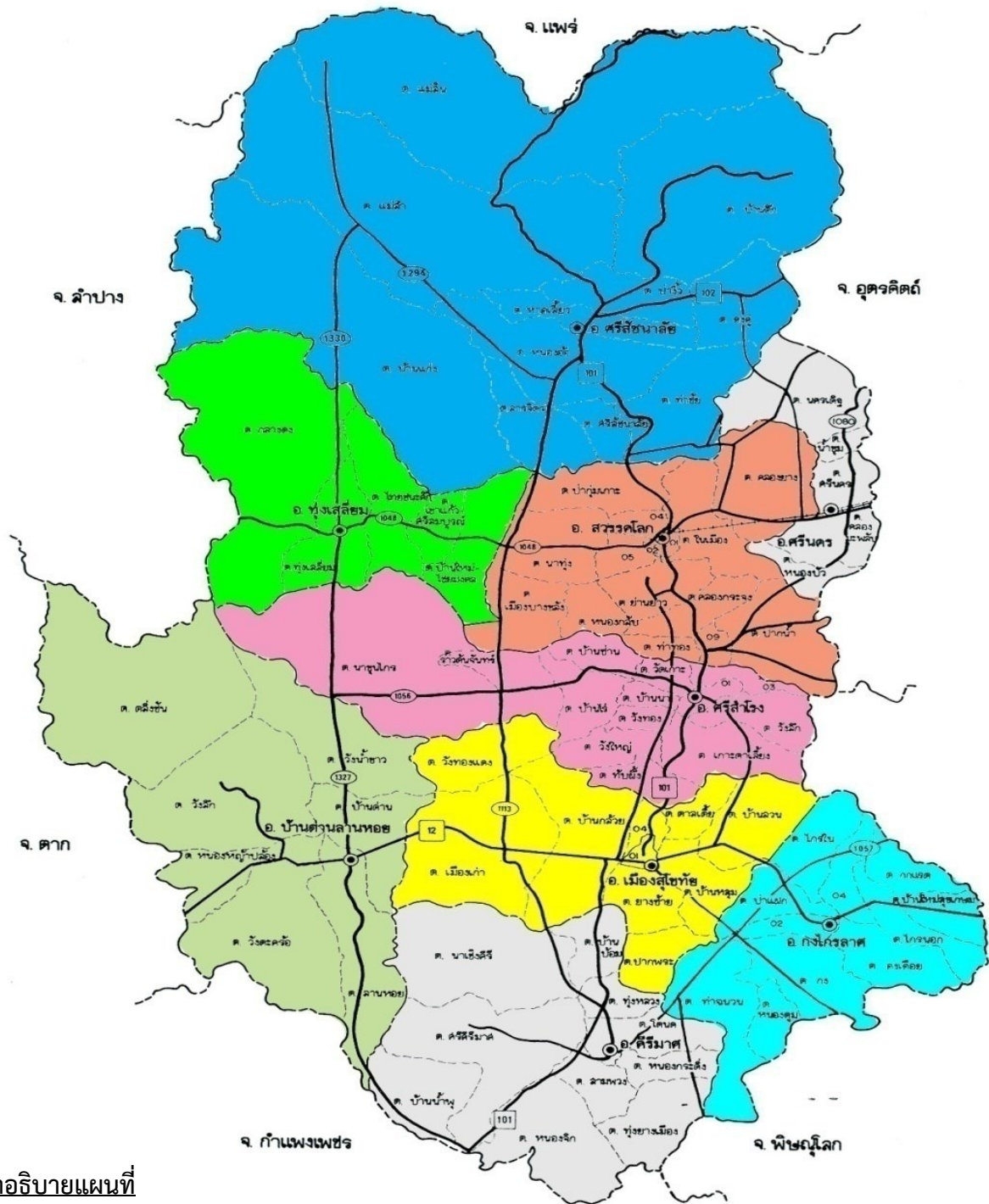
2) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ และ อ.วังชิ้น จ.แพร่
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร และ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก และ อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อ.เมืองตาก อ.บ้านตาก จ.ตาก และ อ.เถิน จ.ลำปาง

3) สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่ของจังหวัดสุโขทัย ทางตอนเหนือเขตอำเภอศรีสัชนาลัย ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นภูเขาสูงชัน และเป็นที่ราบสูง บริเวณที่เป็นภูเขาเหล่านี้มีอาณาเขตไปจดแนวทางด้านทิศตะวันตก ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดลำปางและจะก่อตัวเป็นแนวลงมาถึงเขตอำเภอทุ่งเสลี่ยม เทือกเขาเหล่านี้โดยเฉลี่ยแล้วจะอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลมากกว่า 600 ฟุต ตั้งแต่ได้อำเภอศรีสัชนาลัยลงมา ลักษณะของภูมิประเทศจะราบ หรือค่อนข้างราบเรียบ และมีแม่น้ำยมไหลผ่านเป็นระยะทางประมาณ 170 กิโลเมตร ซึ่งมีต้นน้ำอยู่ที่ภูเขาผีปันน้ำ ในเขตอำเภอบึง จังหวัดพะเยา ไหลผ่านอำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสำโรง อำเภอเมืองสุโขทัย และอำเภอกงไกรลาศ โดยบริเวณสองฝั่งลำน้ำนี้จะมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่จนไปจดกับที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศไทย บริเวณขอบของที่ราบเรียบนี้ มักจะมีภูเขาเล็ก ๆ โผล่ขึ้นมาเป็นแนว แต่ไม่สูงมากนัก ทางด้านทิศตะวันออก ของที่ราบลุ่มน้ำจะมีลักษณะเป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน โดยมีความสูงจากน้ำทะเลประมาณ 100 - 150 ฟุต ส่วนทางตอนใต้เป็นที่ราบสูง มีภูเขานาดย้อมอยู่หลายลูก จะมีแนวของเทือกเขาหลวง เขาโป่งสะเดา และเขาประทักษิ์ เกิดเป็นแนวยาว ภูเขาที่สูงที่สุด คือ เขาหลวง ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,185 เมตร

แผนที่จังหวัดสุโขทัย

คำอธิบายแผนที่

ตำบลในเขตเทศบาลเมืองสุโขทัย
01 ต.ธานี

ตำบลในเขตอำเภอเมืองสุโขทัย
04 ต.ปากแคว

ตำบลในเขตอำเภอศรีสำโรง
01 ต.คลองตาล
03 ต.สามเรือน

ตำบลในเขตอำเภอสวรรคโลก
01 ต.เมืองสวรรคโลก
02 ต.โนนเมือง
04 ต.วังหินพาทย์
05 ต.วังไม้ขอน
09 ต.เมืองบางยม

ตำบลในเขตอำเภอวังไกลภัง
02 ต.บ้านกว้าง
04 ต.ไกรกลาง

สัญลักษณ์

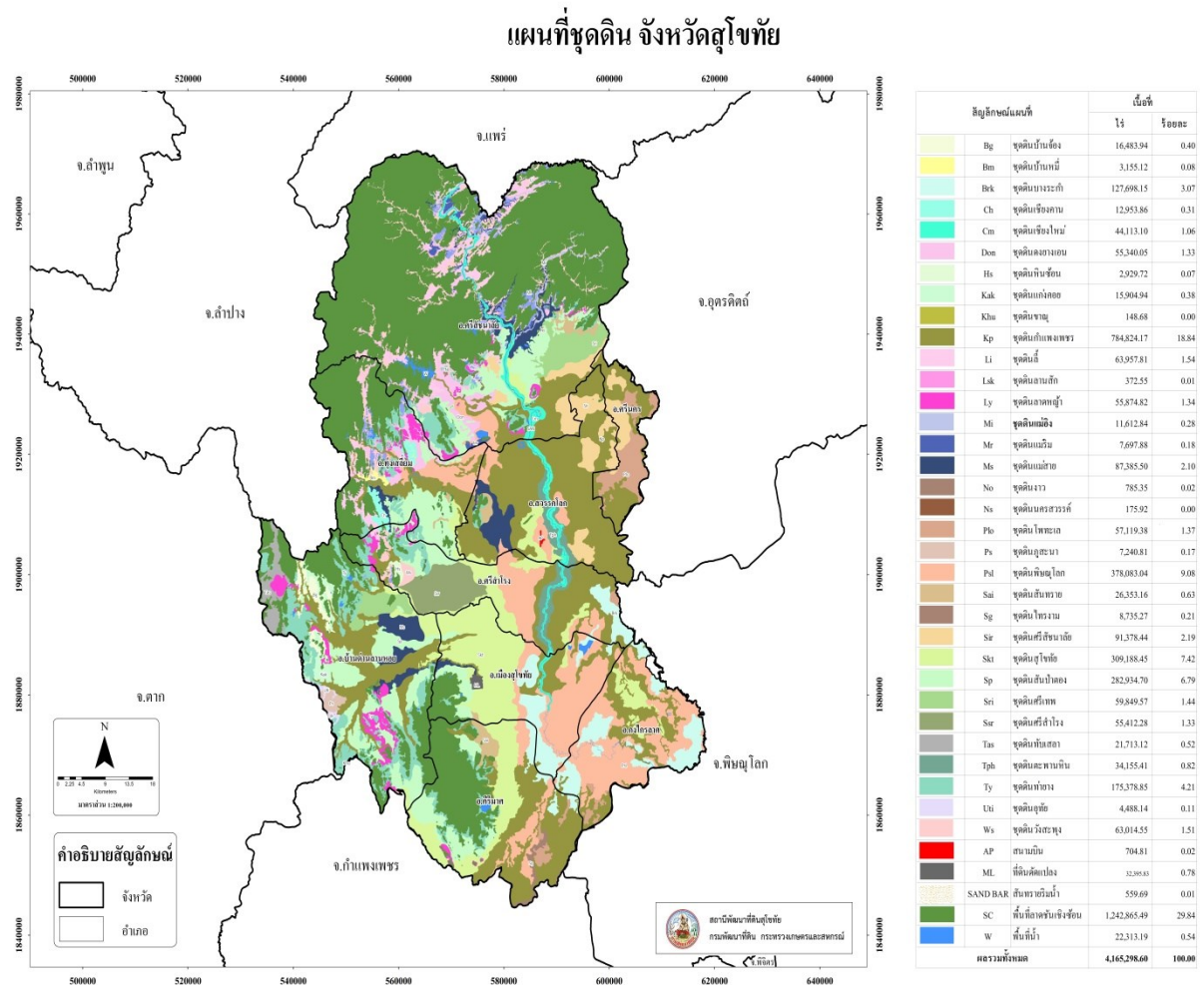
- ที่ตั้งอำเภอ
- ขอบเขตจังหวัด
- ขอบเขตอำเภอ
- ขอบเขตตำบล
- ทางหลวง

4) ลักษณะดิน

จากสภาพพื้นที่ทางตอนเหนือบริเวณอำเภอศรีสัชนาลัย ทางตะวันตกของอำเภอทุ่งเสลี่ยมและทางตะวันตกของอำเภอศรีมณเฑียรเป็นที่ราบสูง มีภูเขาเป็นแนวยาวมาจากทางทิศตะวันตก เกิดกระบวนการกัดกร่อนของภูเขาหินตะกอนเป็นเนื้อละเอียด ส่วนพื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งมีดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มาทับถมกัน และทางตอนใต้อำเภอศรีสัชนาลัย ตอนเหนือของอำเภอสวรรคโลก ตะวันตกของอำเภอบ้านด่านลานหอย ค่อนข้างตอนโดยมีแม่น้ำยมเป็นสายหลักทำให้พบลักษณะดิน ซึ่งได้จำแนกตามสภาพพื้นที่และสมบัติดินในภาพกว้าง

ตารางที่ 1 แสดงแผนที่ชุดดินของจังหวัดสุโขทัย

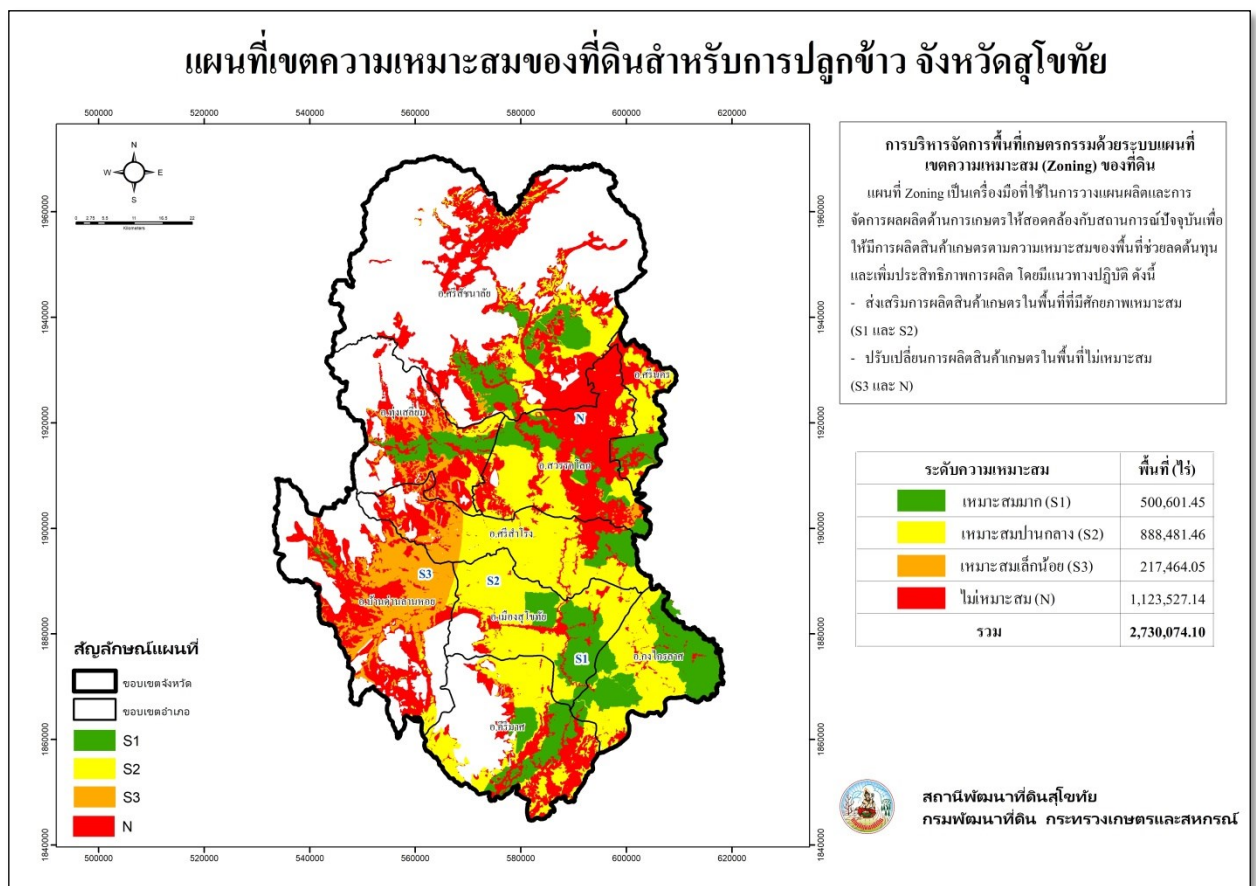

หมายเหตุ ข้อมูลตัวเลขมีความคลาดเคลื่อนกับข้อมูลเขตการปกครอง เนื่องจากกระบวนการจัดทำข้อมูลต้องการทับซ้อนแผนที่หลายชั้น

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

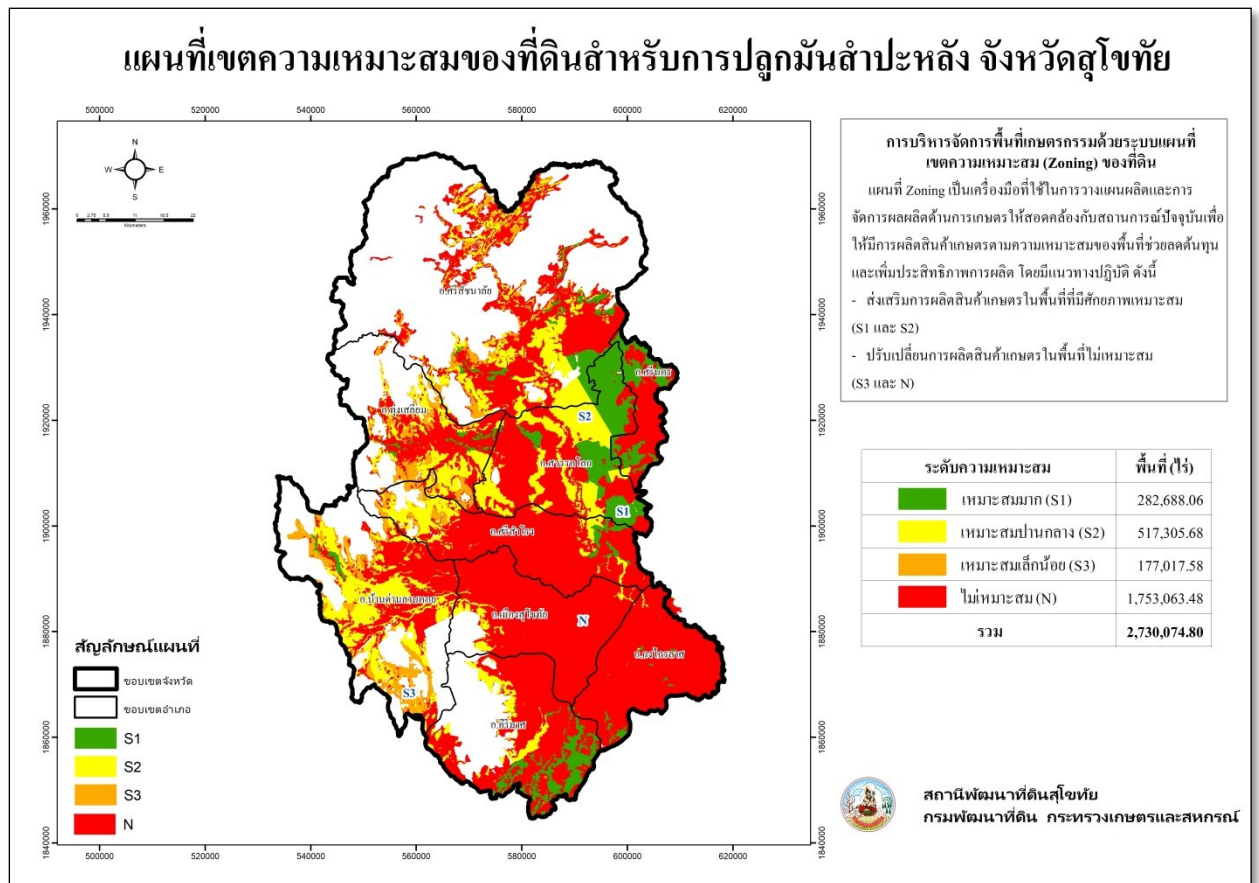
การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูก รายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่ และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัด บางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้ ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดบางประการของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วม และขาดน้ำ ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) และกรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสุโขทัย 5 ชนิด ดังนี้

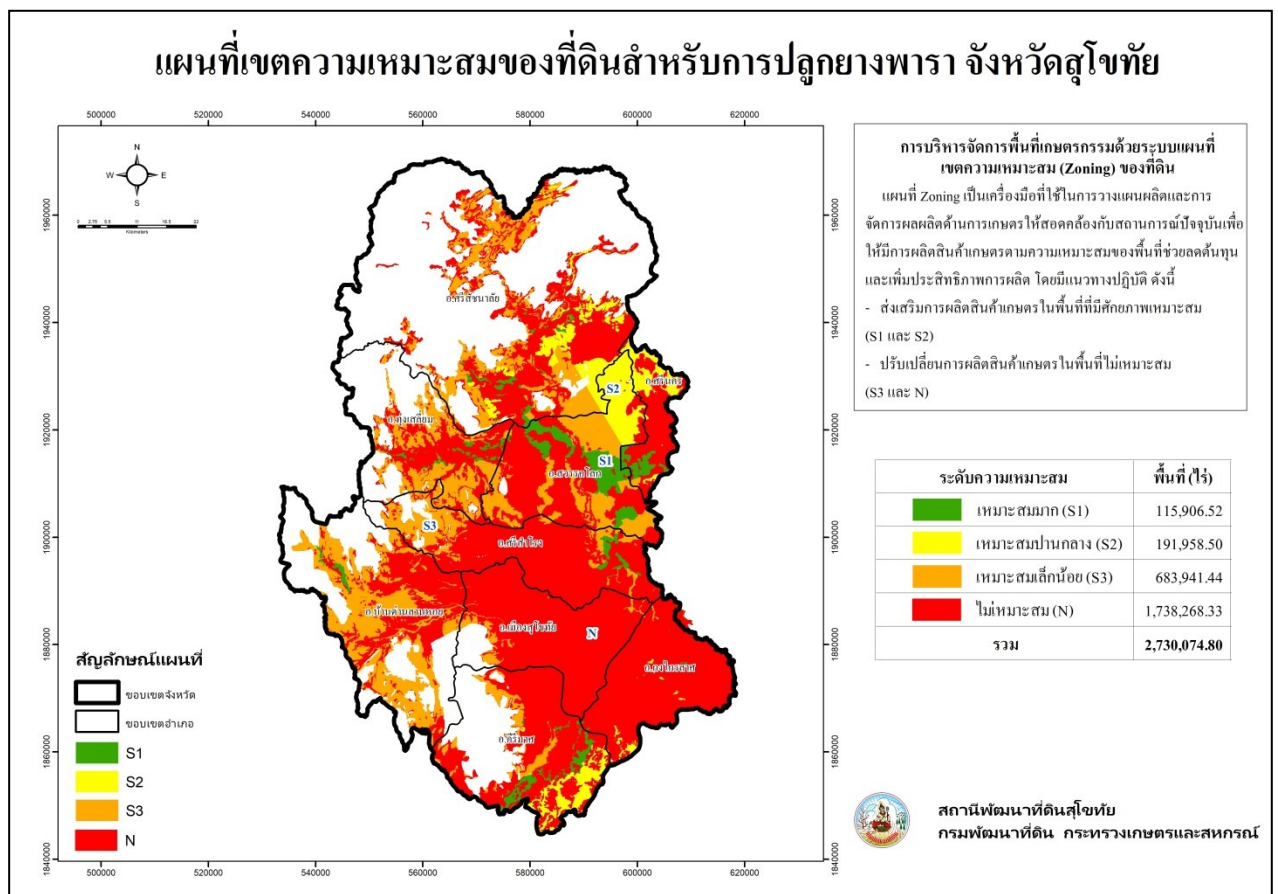

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศของจังหวัดสุโขทัย ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดสุโขทัยมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดสุโขทัยมีฝนตกทั่วไป

1) ฤดูกาล ฤดูกาลของจังหวัดสุโขทัย พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม อากาศโดยทั่วไปร้อนอบอ้าว เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าว มากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งร้อนและชื้นพัดจากมหาสมุทรอินเดียเข้าสู่ประเทศไทย ฝนจึงเริ่มตกชุกประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

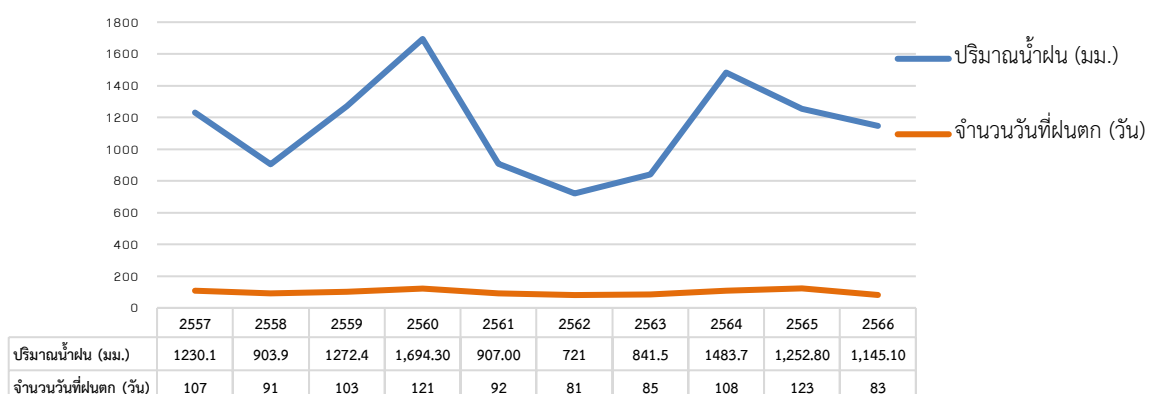
2) ปริมาณน้ำฝน

ปี 2566 จังหวัดสุโขทัยมีฝนตกทั้งปี 83 วัน ปริมาณน้ำฝนรวม 1,145.10 มิลลิเมตร เฉลี่ยในรอบ 10 ปี (ปี 2557 – 2566) มีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ย 99 วัน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,145.18 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีฝนตก มากที่สุด คือ เดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 235.27 มิลลิเมตร

ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝนของจังหวัดสุโขทัย ปี 2557-2566

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)												รวมทั้งปี	จำนวนวันที่ฝนตก
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
2557	0.00	4.90	0.00	70.00	150.00	241.10	216.90	175.20	140.70	123.40	107.90	0.00	1,230.10	107
2558	43.20	0.00	18.90	31.10	86.50	65.70	163.70	267.10	93.90	52.30	11.30	70.20	903.90	91
2559	28.80	0.00	5.90	1.80	116.10	159.60	283.00	125.20	252.50	191.70	107.80	0.00	1,272.40	103
2560	44.60	0.00	18.50	26.50	359.80	166.10	156.40	239.20	274.90	361.90	15.00	31.40	1,694.30	121
2561	1.50	43.90	16.90	61.40	170.70	188.50	31.10	149.50	117.20	119.00	5.30	2.00	907.00	92
2562	15.20	0.50	1.20	0.50	101.90	164.50	22.60	233.50	79.90	45.90	70.50	0.00	721.00	81
2563	0.00	0.00	0.00	69.90	55.40	189.90	36.50	245.30	138.60	81.30	24.60	0.00	841.50	85
2564	0.00	2.10	65.80	199.20	120.80	69.80	176.10	115.40	441.60	268.90	24.00	0.00	1,483.70	108
2565	3.30	80.70	11.20	68.90	198.50	37.00	134.80	285.20	347.10	60.10	25.50	0.50	1,252.80	123
2566	0.00	0.90	23.00	10.10	79.00	158.40	173.30	75.50	466.30	151.70	6.90	0.00	1,145.10	83
เฉลี่ย 10 ปี	13.66	13.30	16.14	53.94	143.87	144.06	139.44	191.11	235.27	145.62	39.88	10.41	1,145.18	99

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

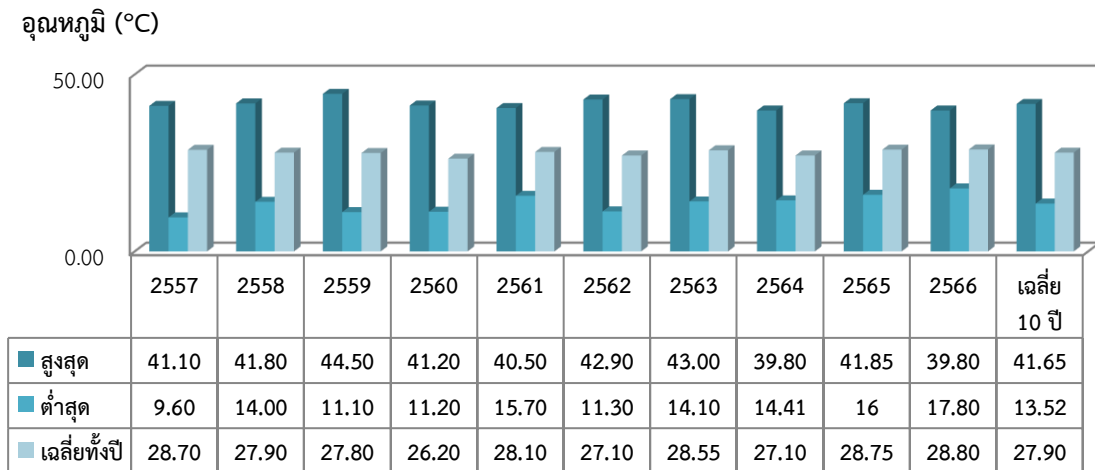

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดสุโขทัยอยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลึกเข้ามาในแผ่นดิน จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงเกือบตลอดทั้งปี โดยในปี 2566 อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 28.80 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าว อุณหภูมิสูงสุด 39.80 องศาเซลเซียส มีอากาศร้อนที่สุดอยู่ในเดือนเมษายน ฤดูหนาวอากาศมีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป อุณหภูมิต่ำสุด 17.80 องศาเซลเซียส มีอากาศหนาวที่สุดในเดือนมกราคม

ตารางที่ 3 สถิติอุณหภูมิของจังหวัดสุโขทัย ปี 2557 - 2566

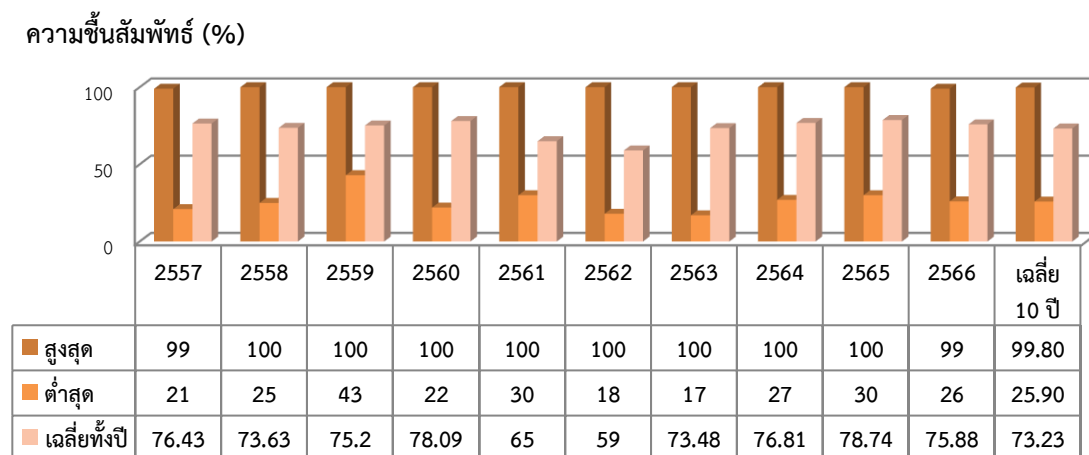

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

ความชื้นสัมพัทธ์

ปี 2566 จังหวัดสุโขทัยมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปี 75.88% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด 99% และความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดอยู่ที่ 26%

ตารางที่ 4 สถิติความชื้นสัมพัทธ์ของจังหวัดสุโขทัย ปี 2557 - 2566

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสุโขทัย มีแม่น้ำยมไหลผ่านบริเวณตอนกลางของพื้นที่โดยมีต้นน้ำอยู่ที่ภูเขาผีปันน้ำในเขตอำเภอบึง จังหวัดพะเยาไหลผ่านอำเภอศรีสขาลัย อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสำโรง อำเภอเมืองสุโขทัย และอำเภอกงไกรลาศ และนอกจากนี้ยังมีห้วย ลำธาร คลอง หนองบึง และอ่างเก็บน้ำ ซึ่งสามารถนำน้ำมาใช้เพื่อการเกษตรได้ในฤดูแล้ง เป็นบางแห่ง

ตารางที่ 5 แหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดสุโขทัย (ดำเนินการตั้งแต่ ปี 2557-2566)

อำเภอ	แม่น้ำลำธาร ห้วย ลำธาร คลอง			หนอง บึง			อ่างเก็บน้ำ/แก้มลิง		
	จำนวน (สาย)	ความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)	ใช้ได้ในฤดูแล้ง (ลบ.ม.)	จำนวน (แห่ง)	ความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)	ใช้ได้ในฤดูแล้ง (ลบ.ม.)	จำนวน (แห่ง)	ความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)	ใช้ได้ในฤดูแล้ง (ลบ.ม.)
เมืองสุโขทัย	21	13,296,000	5,318,400	3	8,900,000	4,450,000	8	45,297,000	22,648,500
สวรรคโลก	8	36,701,000	14,680,400	8	4,635,000	2,317,500	2	7,120,000	3,560,000
ศรีสำโรง	6	6,473,000	2,589,200	4	1,317,000	658,500	4	3,090,000	1,545,000
ศรีสขาลัย	4	11,690,000	4,676,000	24	626,000	313,000	12	95,420,000	47,710,000
กงไกรลาศ	23	23,019,000	9,207,600	20	5,766,000	2,883,000	1	1,200,000	960,000
คีรีมาศ	8	8,387,000	3,354,800	14	8,942,000	4,471,000	1	9,000,000	8,728,000
ทุ่งเสลี่ยม	1	8,575,600	3,430,240	-	-	-	3	115,130,000	74,834,500
บ้านด่านลาน	1	-	-	3	128,000	64,000	6	30,566,000	15,283,000
ศรีนคร		-	-	7	2,643,000	1,321,500	3	4,570,000	2,970,500
9 อำเภอ	72	108,141,600	43,256,640	83	32,957,000	16,478,500	40	311,393,000	178,239,500

ที่มา : โครงการชลประทานสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566)

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ทรัพยากรป่าไม้ จากข้อมูลหนังสือสถิติการป่าไม้ของประเทศไทย ซึ่งตามประกาศกฎกระทรวงฯ จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 12 ป่า 1,730,974 .75 ไร่ หรือร้อยละ 41.98 ของพื้นที่จังหวัดครอบคลุมพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 1 แห่ง, วนอุทยาน 1 แห่ง, สวนรุกชาติ 1 แห่ง

ตารางที่ 6 พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดสุโขทัย

รหัสป่า	ป่าสงวนแห่งชาติ	อำเภอ	เนื้อที่ตามประกาศ กฎกระทรวง	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ			
				รวม	เพื่อการอนุรักษ์	เพื่อเศรษฐกิจ	เหมาะสม ต่อการเกษตร
N2.001	ป่าแก่งสัก	ศรีสขาลัย	31.25	31.00	31.00	0.00	0.00
N2.002	ป่าสวนสักทำห้วย	ศรีสขาลัย	46,312.50	48,900.00	7,000.00	14,100.00	27,800.00
N2.003	ป่านครเดิฐ	สวรรคโลก	14,200.00	10,775.00	0.00	0.00	10,775.00
N2.004	ป่าแม่สิน ป่าแม่สานและป่าแม่สูงฝั่งซ้าย	ศรีสขาลัย	329,750.00	418,375.00	304,675.00	106,775.00	6,925.00
N2.005	ป่าหนองตม	กงไกรลาศ	17,500.00	17,500.00	0.00	17,500.00	0.00
N2.006	ป่าแม่พันลำและป่าแม่เมอก	ทุ่งเสลี่ยม, บ้านด่านฯ, ศรีสำโรง	351,650.00	485,650.00	149,625.00	324,900.00	11,125.00
N2.007	ป่าแม่ท่าแพ	ศรีสขาลัย, ทุ่งเสลี่ยม	402,075.00	339,925.00	206,550.00	130,250.00	3,125.00
N2.008	ป่าเขาหลวง	บ้านด่านฯ, คีรีมาศ, เมืองสุโขทัย	143,750.00	367,025.00	186,625.00	138,800.00	41,600.00
N2.009	ป่าห้วยพรหม ป่าแม่ลำ ป่าบ้านดึกและป่าห้วยไคร้	ศรีสขาลัย	360,456.00	331,850.00	258,025.00	73,825.00	0.00
N2.010	ป่าสุเม่น	ศรีสขาลัย	32,500.00	18,125.00	0.00	18,125.00	0.00
N2.011	ป่านาขุนไกร	ศรีสำโรง	30,000.00	32,825.00	0.00	31,725.00	1,100.00
N2.012	ป่าดงช้า	สวรรคโลก	2,750.00	3,475.00	2,450.00	1,025.00	0.00
รวม 12 ป่า		9 อำเภอ	1,730,974.75	2,074,456.00	1,114,981.00	857,025.00	102,450.00

ที่มา : ศูนย์ประสานงานป่าไม้สุโขทัย (ข้อมูลตามประกาศกฎกระทรวง)

นอกจากข้อมูลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดสุโขทัย ได้มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในส่วนของการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยรัฐบาลได้มีนโยบายในด้านการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน โดยนำเอาพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เรื่องการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในบริเวณที่มีราษฎรอยู่อาศัยทำกินมาอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 อนุมัติหลักการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดินกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ข้อกำหนด หรือเงื่อนไข ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยหลักเกณฑ์การจัดหาพื้นที่ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ แปลงที่ดินซึ่งได้มีการสำรวจตามมติ ครม. วันที่ 30 มิถุนายน 2541 เป็นพื้นที่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 3,4,5 และเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งปรากฏร่องรอยการใช้ประโยชน์ตามภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี ปี 2545

การดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 ได้มีการรับคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 760 คำขอ ตามระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565 ที่กำหนดให้สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้เป็นผู้ตรวจสอบสภาพป่าโดยไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดร่วมตรวจสอบ ซึ่งผลการดำเนินงาน (ณ สิงหาคม 2565) คำขอรอเอกสารครบถ้วน จำนวน 725 คำขอ ออกคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพป่า จำนวน 19 คำขอ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพป่าเสร็จสิ้นแล้ว 15 คำขอ และอยู่ระหว่างส่งกรมป่าไม้พิจารณา 1 คำขอ

ในส่วนของจังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่เป้าหมาย/พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ท้องที่จังหวัดสุโขทัย (คทช.จังหวัดสุโขทัย) จำนวน 11 พื้นที่ รวมเนื้อที่ 41,763 ไร่ 1 งาน 61.25 ตารางวา กรมป่าไม้อนุญาตแล้ว 8 พื้นที่ ได้แก่ 1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าสุเม่น ครอบคลุมพื้นที่ ต.แม่สิน อ.ศรีสัชนาลัย 2) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่านาขุนไกร ครอบคลุมพื้นที่ ต.นาขุนไกร ต.ราวตันจันทน์ อ.ศรีสำโรง 3) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ บ้านแม่ท่าแพ ครอบคลุมพื้นที่ ต.หาดเสี้ยว ต.หนองอ้อ ต.บ้านแก่ง ต.ศรีสัชนาลัย ต.สารจิต อ.ศรีสัชนาลัย ต.บ้านใหม่ไชยเมงคล ต.กลางดง อ.ทุ่งเสลี่ยม 4) ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สิน ป่าแม่สาน และป่าแม่สูงฝั่งซ้าย ครอบคลุมพื้นที่ ต.แม่สิน ต.แม่สำ ต.บ้านแก่ง อ.ศรีสัชนาลัย 5) ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสวนสัก ท่าไชย ครอบคลุมพื้นที่ ต.ท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย 6) ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้วยทรวง ป่าแม่สำ ป่าบ้านตึก และป่าห้วยไคร้ ครอบคลุมพื้นที่ ต.บ้านตึก ต.แม่สำ ต.แม่สิน อ.ศรีสัชนาลัย 7) ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งสัก ครอบคลุมพื้นที่ ต.ท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย และ 8) ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงข่า ต.เมืองบางขลัง อ.สวรรคโลก

ตารางที่ 7 พื้นที่เป้าหมาย/พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ท้องที่จังหวัดสุโขทัย

ลำดับที่	พื้นที่เป้าหมาย	เนื้อที่ (ไร่)	ข้อมูลราษฎร (ราย) จำนวนแปลง (แปลง)	ครอบคลุมพื้นที่	สถานะการอนุญาตใช้พื้นที่
1	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสุเม่น พื้นที่เป้าหมาย ปี 2559	794 - 1 - 62	102 ราย 112 แปลง	ม.1, ม.21 และ ม.24 ต.แม่สิน อ.ศรีสัชนาลัย	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 122 ฉบับที่ 04 ลงวันที่ 1 พ.ค. 2560
2	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่านาขุนไกร พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564	472 - 0 - 41	134 ราย 153 แปลง	ต.นาขุนไกร และ ต.ราวตันจันทน์ อ.ศรีสำโรง	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 089 ฉบับที่ 7 ลงวันที่ 19 ส.ค. 2565

ลำดับที่	พื้นที่เป้าหมาย	เนื้อที่ (ไร่)	ข้อมูลราษฎร (ราย) จำนวนแปลง (แปลง)	ครอบคลุมพื้นที่	สถานะการอนุญาตใช้พื้นที่
3	ป่าสงวนแห่งชาติ บ้านแม่ท่าแพ พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564	5,157 - 2 - 46	888 ราย 997 แปลง	ต.หาดเสี้ยว ต.หนองอ้อ ต.บ้านแก่ง ต.ศรีสันดาลย์ ต.สารจิต อ.ศรีสันดาลย์ ต.บ้านใหม่ไชยมงคล ต.กลางดง อ.ทุ่งเสลี่ยม	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 076 ฉบับที่ 22 ลงวันที่ 25 พ.ค. 2566
4	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สิน ป่าแม่สาน และป่าแม่สูงฝั่งซ้าย พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564	7,358 - 0 - 87	1,117 ราย 2,183 แปลง	ต.แม่สิน ต.แม่สำ ต.บ้านแก่ง อ.ศรีสันดาลย์	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 076 ฉบับที่ 26 ลงวันที่ 8 ส.ค. 2566
5	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสวนสัก ท่าไชย พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564	5,111 - 2 - 63	532 ราย 654 แปลง	ต.ท่าชัย อ.ศรีสันดาลย์	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 076 ฉบับที่ 23 ลงวันที่ 25 พ.ค. 2566
6	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้วยทรวง ป่าแม่สำ ป่าบ้านดึก และป่าห้วยไคร้ พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564	63.25	652 ราย 1,104 แปลง	ต.บ้านดึก ต.แม่สำ ต.แม่สิน อ.ศรีสันดาลย์	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 076 ฉบับที่ 27 ลงวันที่ 8 ส.ค. 2566
7	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งลัก พื้นที่เป้าหมาย ปี 2563	37 - 3 - 02	23 ราย 25 แปลง	ต.ท่าชัย อ.ศรีสันดาลย์	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 076 ฉบับที่ 29 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566
8	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงข่า พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564	37 - 1 - 61	15 ราย 15 แปลง	ต.เมืองบางขลัง อ.สวรรคโลก	ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ตามหนังสืออนุญาตฯ เล่มที่ 076 ฉบับที่ 28 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566
9	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาหลวง พื้นที่เป้าหมาย ปี 2561	3,947 - 2 - 36	798 ราย 969 แปลง	ต.เมืองเก่า อ.เมืองสุโขทัย ต.บ้านด่าน ต.หนองหญ้าปล้อง ต.ลานหอย ต.วังตะคร้อ อ.บ้านด่านลานหอย ต.ศรีคีรีมาศ ต.บ้านน้ำพุ อ.คีรีมาศ	ได้ดำเนินการตรวจสอบสภาพพื้นที่ และรายงานผลการตรวจสอบ ให้กรมป่าไม้ทราบแล้ว อยู่ระหว่างกรมป่าไม้พิจารณา
10	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่พันลำ และป่าแม่มอก พื้นที่เป้าหมาย ปี 2563	1,606 - 0 - 00	311 ราย 380 แปลง	ต.กลางดง ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม ต.ดงลิ้น ต.วังลึก อ.บ้านด่านลานหอย ต.นาขุนไกร อ.ศรีสำโรง	ได้ดำเนินการตรวจสอบสภาพพื้นที่ และรายงานผลการตรวจสอบ ให้กรมป่าไม้ทราบแล้ว อยู่ระหว่างกรมป่าไม้พิจารณา
11	พื้นที่นิคมสหกรณ์นครเดิฐ (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่านครเดิฐ) พื้นที่เป้าหมาย ปี 2564	14,200 - 0 - 00		ต.นครเดิฐ อ.ศรีนคร	อยู่ระหว่างให้นิคมสหกรณ์นครเดิฐ ประสานกับสำนักจัดการทรัพยากร ป่าไม้ที่ 4 (ตาก) ตรวจสอบ และทบทวนเนื้อที่ที่ขออนุญาต

หมายเหตุ : พื้นที่นิคมสหกรณ์นครเดิฐ คทช.จังหวัด เห็นชอบแก้ไขเนื้อที่เป็น 11,477 - 3 - 56 ไร่ อยู่ระหว่างรอคณะอนุกรรมการ
จัดหาที่ดินเห็นชอบ

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2567)

2) ป่าชุมชน

จังหวัดสุโขทัยมีป่าชุมชน จำนวน 132 แห่ง พื้นที่ 87,787 ไร่ 19 ตารางวา ในพื้นที่ 6 อำเภอ

ตารางที่ 8 พื้นที่ป่าชุมชน จังหวัดสุโขทัย

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่ป่าชุมชน (ไร่)
เมืองสุโขทัย	-	-
สวรรคโลก	2	4,108-3-89
ศรีสำโรง	6	2,791-0-65
ศรีสัชชนาลัย	59	29,426-2-01
กงไกรลาศ	-	-
คีรีมาศ	9	1,319-2-10
ทุ่งเสลี่ยม	26	20,028-2-37
บ้านด่านลานหอย	30	30,112-0-86
ศรีนคร	-	-
9 อำเภอ		
รวม	132	87,787-0-19

ที่มา : ศูนย์ประสานงานป่าไม้สุโขทัย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566
(ข้อมูลตาม พรบ.เขตป่าชุมชน 2562 มาตรา 99, มาตรา 100)

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองจังหวัด

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสุโขทัย แบ่งเขตการปกครองเป็น 9 อำเภอ 84 ตำบล 843 หมู่บ้าน เทศบาลเมือง 3 แห่ง, เทศบาลตำบล 18 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 69 แห่ง

ตารางที่ 9 ลักษณะการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	(1) การปกครองส่วนภูมิภาค			(2) การปกครองส่วนท้องถิ่น		
	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	เทศบาล (แห่ง)		องค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.)
				เมือง	ตำบล	
เมืองสุโขทัย	9	86	42,564	1	3	8
สวรรคโลก	13	117	33,750	1	4	8
กงไกรลาศ	11	109	23,134	-	1	10
ศรีสำโรง	13	118	26,661	-	1	12
ทุ่งเสลี่ยม	5	59	18,341	-	3	3
ศรีนคร	5	49	10,070	-	1	5
ศรีสัชนาลัย	11	134	37,225	1	1	8
ศรีมาศ	10	100	18,926	-	2	9
บ้านด่านลานหอย	7	71	16,706	-	2	6
9 อำเภอ						
รวม	84	843	227,377	3	18	69

ที่มา : ⁽¹⁾ ที่ทำการปกครองจังหวัด สุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566)

⁽²⁾ สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566)

1.2.2 ข้อมูลประชากร

ปี 2566 จังหวัดสุโขทัย มีประชากร 577,352 คน รวม 227,377 ครัวเรือน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 279,316 คน เพศหญิง จำนวน 298,036 คน

ตารางที่ 10 จำนวนครัวเรือนและจำนวนประชากร จังหวัดสุโขทัย

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนครัวเรือน ⁽¹⁾ (ทั้งหมด)	จำนวน(ครัวเรือน)			ประชากร	
		จำนวนครัวเรือนเกษตร ⁽²⁾ (ครัวเรือน)	ร้อยละ ⁽²⁾ ครัวเรือนเกษตร/ ครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือน ⁽³⁾ ยากจน	ชาย ⁽¹⁾ (คน)	หญิง ⁽¹⁾ (คน)
เมืองสุโขทัย	42,564	10,779	26.79	88	47,914	52,927
บ้านด่านลานหอย	16,706	8,251	51.48	89	23,663	24,049
ศรีมาศ	18,926	9,671	53.76	69	27,324	28,390
กงไกรลาศ	23,134	10,654	47.35	167	30,348	32,091
ศรีสัชนาลัย	37,225	15,993	46.58	72	44,002	46,274
ศรีสำโรง	26,661	10,676	44.06	218	32,280	35,261
สวรรคโลก	33,750	10,740	35.74	163	38,000	41,435
ศรีนคร	10,070	3,975	44.09	79	12,081	12,975
ทุ่งเสลี่ยม	18,341	6,809	40.23	30	23,704	24,634
รวม	227,377	87,548	38.50	975	279,316	298,036

ที่มา : ⁽¹⁾ ที่ทำการปกครองจังหวัดสุโขทัย / ⁽²⁾ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย / ⁽³⁾ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุโขทัย
(ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

1.3 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

1.3.1 การคมนาคมขนส่ง ทางบก (รถยนต์ รถไฟ) ทางอากาศ

1) ทางบก

1.1) เส้นทางรถยนต์

ข้อมูลจากขนส่งจังหวัดสุโขทัยการเดินทางรถยนต์จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้ 2 เส้นทางคือ

1.1.1) จากทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านจังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 101 ผ่านอำเภอพรานกระต่าย อำเภอศรีมาศเข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง 440 กิโลเมตร

1.1.2) จากทางหลวงหมายเลข 1 ไปจนถึงประมาณกิโลเมตรที่ 50 บริเวณแยกอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้วเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านพระนครศรีอยุธยามุ่งสู่นครสวรรค์ แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 117 ตรงเข้าพิษณุโลก ก่อนจะเปลี่ยนไปใช้ทางหลวงหมายเลข 12 เข้าสู่จังหวัดสุโขทัย รวมระยะทาง 427 กิโลเมตร

1.2) เส้นทางรถไฟ

สถานีตั้งอยู่ที่อำเภอสวรรคโลกและอำเภอศรีนคร สามารถเดินทางจากสถานีรถไฟกรุงเทพอภิวัฒน์ สถานีอยุธยา สถานีลพบุรี ด้วยขบวนรถด่วนที่ 51 กรุงเทพอภิวัฒน์-อุตรดิตถ์ ถึงสถานีอุตรดิตถ์ เวลา 06.03 น. ต่อขบวนรถท้องถิ่นที่ 405 ศิลาอาสน์-สวรรคโลก เวลา 10.02 น. ไปยังสถานีสวรรคโลก ถึงปลายทางเวลา 11.00 น. แล้วเดินทางต่อโดยรถประจำทางไปยังอำเภอเมืองสุโขทัย ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2567)

2) ทางอากาศ

มีท่าอากาศยานที่สามารถเดินทางมาจังหวัดสุโขทัย และท่าอากาศยานใกล้เคียง สะดวกต่อการเดินทางได้รวดเร็วที่สุด ได้แก่ ท่าอากาศยานสุโขทัย และท่าอากาศยานพิษณุโลก

2.1) ท่าอากาศยานสุโขทัย

ท่าอากาศยานสุโขทัย หรือ สนามบินสุโขทัย ตั้งอยู่ที่ ตำบลคลองกระจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ห่างจากตัวเมืองสุโขทัย โดยประมาณ 32 กิโลเมตร มีสายการบินบางกอกแอร์เวย์ ให้บริการทุกวัน ทั้งเที่ยวบินขาไป จากสนามบินสุวรรณภูมิ – ท่าอากาศยานสุโขทัย เที่ยวบินขากลับ จากท่าอากาศยานสุโขทัย - สนามบินสุวรรณภูมิ มีจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการ 2 เที่ยวบิน

ตารางเวลาเที่ยวบิน

เที่ยวบินขาไป (สุโขทัย – กรุงเทพฯ)

วัน	เที่ยวบิน	เวลาออก	เวลาถึง
ทุกวัน	PG 211	07.00 น.	08.20 น.
	PG 213	16.00 น.	17.20 น.

เที่ยวบินขากลับ (กรุงเทพฯ – สุโขทัย)

วัน	เที่ยวบิน	เวลาออก	เวลาถึง
ทุกวัน	PG 212	08.50 น.	10.10 น.
	PG 214	17.50 น.	19.10 น.

ที่มา : ท่าอากาศยานสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

2.2) ท่าอากาศยานพิษณุโลก

ท่าอากาศยานพิษณุโลก ตั้งอยู่ที่ ตำบลรัษฎา อำเภอมะพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก ห่างจากตัวเมืองสุโขทัย โดยประมาณ 190 กิโลเมตร มีสายการบินให้บริการ ได้แก่ ไทยแอร์เอเชีย นกแอร์ ไทยไลอ้อนแอร์

ตารางเที่ยวบินท่าอากาศยานพิษณุโลก ระหว่างวันที่ 1 - 31 พฤษภาคม 2567

Flight schedule - Phitsanulok Airport during 1 - 31 May 2024

สายการบินนกแอร์ NokAir :: 055-301051 CallCenter 1318							
ดอนเมือง - พิษณุโลก :: Don Mueang - Phitsanulok				พิษณุโลก - ดอนเมือง :: Phitsanulok - Don Mueang			
เที่ยวบิน Flight	เวลาออก Departure	เวลาถึง Arrival	วัน/Date	เที่ยวบิน Flight	เวลาออก Departure	เวลาถึง Arrival	วัน/Date
DD208	16:35	17:30	Daily	DD209	18:00	18:50	Daily

สายการบินไทยแอร์เอเชีย AirAsia							
ดอนเมือง - พิษณุโลก :: Don Mueang - Phitsanulok				พิษณุโลก - ดอนเมือง :: Phitsanulok - Don Mueang			
เที่ยวบิน Flight	เวลาออก Departure	เวลาถึง Arrival	วัน/Date	เที่ยวบิน Flight	เวลาออก Departure	เวลาถึง Arrival	วัน/Date
FD3308	08:10	09:05	Daily	FD3309	09:35	10:20	Daily
FD3306	14:40	15:40	Daily	FD3307	16:10	17:00	Daily
FD3310	17:00	18:00	Daily	FD3311	18:30	19:30	Daily

สายการบินไทยไลอ้อนแอร์ Thai LionAir :: CallCenter 02-529-9999							
ดอนเมือง - พิษณุโลก :: Don Mueang - Phitsanulok				พิษณุโลก - ดอนเมือง :: Phitsanulok - Don Mueang			
เที่ยวบิน Flight	เวลาออก Departure	เวลาถึง Arrival	วัน/Date	เที่ยวบิน Flight	เวลาออก Departure	เวลาถึง Arrival	วัน/Date
SL556	13:30	14:35	MON,WED,FRI,SUN	SL557	15:15	16:20	MON,WED,FRI,SUN

** ข้อมูล ณ วันที่ 19 เมษายน 2567 **
เที่ยวบินอาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ท่าอากาศยานพิษณุโลก ต.รัษฎา อ.เมือง
จ.พิษณุโลก 65000
โทรศัพท์: 055-301-010 โทรสาร: 055-301-009

1.3.2 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดสุโขทัย (กรณีการกักกันสัตว์)

การเคลื่อนย้ายสัตว์ เข้า-ออก จังหวัดสุโขทัย อยู่ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของด่านกักกันสัตว์พิษณุโลก ซึ่งในพื้นที่จังหวัดสุโขทัยได้มีการจัดตั้งด่านกักกันสัตว์เฉพาะกิจ เพื่อจัดชุดเฝ้าระวังควบคุม ป้องกันโรคระบาดในสัตว์ และเฝ้าระวังการลักลอบการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์ อยู่ที่ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 11 การเคลื่อนย้ายสัตว์เข้า จังหวัดสุโขทัย

จุดเฝ้าระวัง	ชนิดสัตว์ (ตัว)			
	โคเนื้อ	ไก่ไข่วาง	กระบือ	สุกร
อ.บ้านด่านลานหอย ต.หนองหญ้าปล้อง	2,733	2,100	38	70

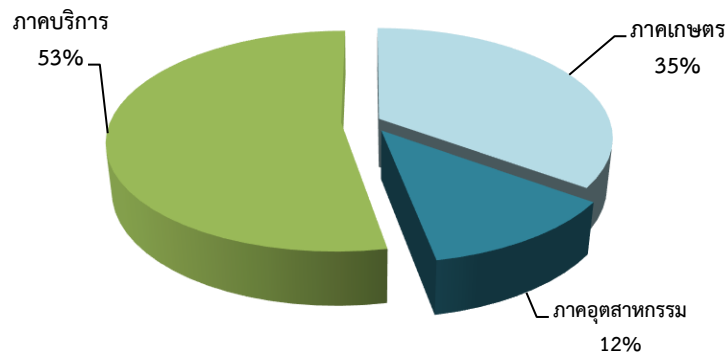
ตารางที่ 12 การเคลื่อนย้ายสัตว์ออก จังหวัดสุโขทัย

จุดเฝ้าระวัง	ชนิดสัตว์ (ตัว)						
	โคเนื้อ	ไก่เนื้อ	ไก่ไข่วาง	ไก่พื้นเมือง	กระบือ	ลูกสุกร	สุกร
อ.บ้านด่านลานหอย ต.หนองหญ้าปล้อง	823	900	19,940	3,000	1	690	1,343

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567)

1.4 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสุโขทัย

1.4.1 โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสุโขทัยแบ่งเป็น

1.4.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี พ.ศ. 2561 - 2565

ตารางที่ 13 การเติบโตในระยะยาว (Long-term Growth) (ค่าเฉลี่ยของอัตราการขยายตัวย้อนหลัง 5 ปี 2561 - 2565)

สาขาการผลิต	2561	2562	2563	2564	2565
Gross provincial product (GPP)	52,180	51,965	49,064	49,603	53,021
GPP Per capita (Baht)	85,074	84,963	80,457	81,591	87,497
อัตราการขยายตัว	8.0	-3.0	-6.4	3.2	2.6
Population (1,000 persons)	613	612	610	608	606

ที่มา : กลุ่มนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

1.4.3 อัตราเงินเฟ้อของจังหวัดและประเทศ

ตารางที่ 14 อัตราเงินเฟ้อของจังหวัดและประเทศ

เงินเฟ้อ	2562	2563	2564	2565	2566	2567			
						ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
สุโขทัย	0.50	-0.62	1.17	4.47	0.63	-1.59	สุโขทัย	0.50	-0.62
ประเทศ	0.01	0.15	-0.38	-0.06	-0.46	3.23	ประเทศ	0.01	0.15

ที่มา : กลุ่มนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

1.4.4 Income Driver (ตัวแปรขับเคลื่อนรายได้ของจังหวัดสุโขทัย)

- ราคาสินค้าเกษตร
- การใช้จ่ายภาครัฐ
- การบริโภคภาคเอกชน

1.4.5 Capital (การสะสมทุนของจังหวัด)

อ่างเก็บน้ำและเส้นทางบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร แหล่งมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

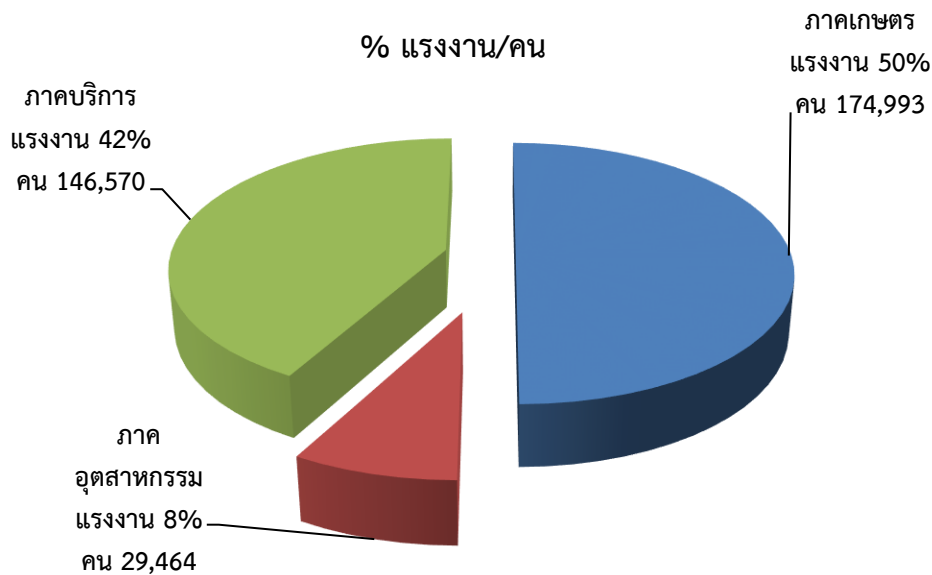
1.4.6 โครงสร้างแรงงานและประชากร (ประชาชนที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป ถือเป็นกำลังแรงงาน)

จำนวนประชากร 514,111 คน

จำนวนแรงงาน 351,028 คน

ตารางที่ 15 โครงสร้างแรงงานและประชากร

ภาคการผลิต	% แรงงาน	คน
ภาคเกษตร	50	174,993
ภาคบริการ	42	146,570
ภาคอุตสาหกรรม	8	29,464

ที่มา : กลุ่มนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

ตารางที่ 16 โครงสร้างเศรษฐกิจหลักแยกตามสาขา

ล้านบาท

	2561	2562	2563	2564	2565
ภาคเกษตร	19,127	18,544	16,284	16,004	18,168
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	19,127	18,544	16,284	16,004	18,168
นอกเกษตร	33,053	33,421	32,780	33,599	34,853
ภาคอุตสาหกรรม	6,155	6,325	5,482	6,617	6,998
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	548	578	466	448	536
การผลิต	4,862	4,953	4,142	5,118	5,425
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	501	561	608	643	603
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	244	232	266	408	434
ภาคบริการ	26,898	27,096	27,298	26,982	27,855
การก่อสร้าง	2,236	2,374	2,703	2,527	2,442
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	7,402	7,343	6,951	6,520	6,802
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	724	906	913	1,071	1,106
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	425	474	348	252	313
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	338	410	385	383	334
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	3,605	3,573	3,634	3,462	3,783
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	2,629	2,389	2,562	2,565	2,661
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	5	16	17	14	13
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	107	122	57	31	43
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และ การประกันสังคมภาคบังคับ	1,941	2,027	2,091	2,184	2,115
การศึกษา	4,951	4,851	4,988	5,066	5,207
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,928	1,978	2,009	2,220	2,302
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	168	199	205	239	258
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	439	433	436	449	476
Gross provincial product (GPP)	52,180	51,965	49,064	49,603	53,021
GPP Per capita (Baht)	85,074	84,963	80,457	81,591	87,497
Population (1,000 persons)	613	612	610	608	606

ที่มา : กลุ่มนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน เมษายน 2567)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดสุโขทัย ปี 2565 มูลค่า 53,021 ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อหัวปีละ 87,497 บาท โครงสร้างการผลิตหลักของจังหวัดมาจาก **ภาคบริการ** ร้อยละ 53 มูลค่า 27,854.54 ล้านบาท สำหรับ **ภาคเกษตร** ร้อยละ 35 มูลค่า 18,168.04 ล้านบาท และภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 12 มูลค่า 6,998.07 ล้านบาท

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสุโขทัย ปี ๒๕๖๗ พบว่า ราคาสินค้าเกษตรสำคัญที่เกษตรกรขายได้หลายชนิดอยู่ในเกณฑ์ดี จึงใจให้เกษตรกรดูแลการเพาะปลูกมากขึ้น มีการควบคุมและกำจัดศัตรูพืชได้ดี ประกอบกับความต้องการบริโภคทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ ยังมีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยคาดว่าจะขยายตัวเล็กน้อยอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๐ - ๑.๐ เพื่อพิจารณารายสาขา พบว่า สาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๑ - ๑.๑ สาขาปศุสัตว์คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๔.๔ - ๕.๔ สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๐ - ๒.๐ สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๐ - ๑.๐ และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๙ - ๒.๙ (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒)

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ 17 ข้อมูลครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

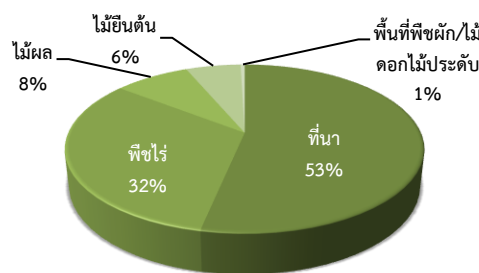
อำเภอ/กิ่งอำเภอ	(1) จำนวน ครั้วเรือนทั้งหมด (ครั้วเรือน)	(2) จำนวนครั้วเรือน ภาคเกษตร (ครั้วเรือน)	ร้อยละ ครั้วเรือน (ทั้งหมด)
เมืองสุโขทัย	42,564	10,779	25.32
บ้านด่านลานหอย	16,706	8,251	49.39
คีรีมาศ	18,926	9,671	51.10
กงไกรลาศ	23,134	10,654	46.05
ศรีสัชนาลัย	37,225	15,993	42.96
ศรีสำโรง	26,661	10,676	40.04
สวรรคโลก	33,750	10,740	31.82
ศรีนคร	10,070	3,975	39.47
ทุ่งเสลี่ยม	18,341	6,809	37.12
รวม 9 อำเภอ	227,377	87,548	38.50

ที่มา : (1) ที่ทำการปกครองจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566)

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

การใช้ที่ดินทางการเกษตรของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566 โดยจำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ถือครองทางการเกษตร 2,477,361.22 ไร่ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 18 ตารางแสดงพื้นที่การเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดสุโขทัย ปี 2566

หน่วย : ไร่

อำเภอ	พื้นที่ ทั้งหมด	พื้นที่ทำการเกษตร					รวม
		ที่นา	พืชไร่	ไม่ผล	ไม่ย่นดิน	พื้นที่พืชผัก/ไม้ ดอกไม่ประดับ	
เมืองสุโขทัย	363,421.25	240,340	8,308	1,882	3,079	1,563	255,172.88
บ้านด่านลานหอย	636,320.62	136,198	156,187	2,132	9,963	152	304,632.15
คีรีมาศ	326,182.00	155,526	110,927	2,629	4,029	78	273,189.68
กงไกรลาศ	313,988.75	234,702	2,993	1,632	527	138	239,992.01
ศรีสัชนาลัย	1,281,569.37	127,843	182,106	114,044	88,669	951	513,613.08
ศรีสำโรง	353,581.88	200,924	60,507	8,275	6,390	4,217	280,312.74
สวรรคโลก	366,370.00	124,223	155,961	49,723	1,840	2,085	333,831.95
ศรีนคร	124,915.63	30,509	56,724	11,366	651	1,703	100,953.27
ทุ่งเสลี่ยม	356,207.50	69,994	63,964	9,827	31,670	208	175,663.46
รวม	4,122,557.00	1,320,259	797,678	201,511	146,818	11,095	2,477,361.22

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2567)

นอกจากนี้ยังมีการดำเนินกิจการต่างๆเกี่ยวกับที่ดินในพื้นที่ ได้แก่ การจัดที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย พื้นที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1,104,131 ไร่ พื้นที่การจัดที่ดิน ตั้งแต่ต้นถึง 30 กันยายน 2566 แยกเป็นที่ดินเกษตรกรรม 553,805 ไร่ ที่ดินชุมชน 7,324 ไร่ จัดที่ดินสะสม จำนวน 561,129 ไร่

ตารางที่ 19 ผลการดำเนินงานจัดที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	ประกาศเขต (ไร่)	พื้นที่กันออก (ไร่)	พื้นที่ ดำเนินการ (ไร่)	ผลการจัดที่ดิน (ตั้งแต่ต้น ถึง 30 กันยายน 2566)						
				ที่ดินเกษตรกรรม			ที่ดินชุมชน			รวมเนื้อที่ (ไร่)
				ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	
กงไกรลาศ	24,584	2,468	22,116	1,745	2,205	19,968	414	449	274	20,242
คีรีมาศ	116,553	62,215	54,338	4,706	6,365	52,141	1,375	1,427	953	53,094
ทุ่งเสลี่ยม	69,144	12,290	56,854	3,539	4,629	53,534	1,068	1,129	891	54,425
บ้านด่านลานหอย	406,990	185,194	221,796	11,044	16,250	198,002	4,004	4,153	3,498	201,500
เมืองสุโขทัย	30,191	3,279	26,912	1,567	2,393	26,620	328	352	292	26,912
ศรีนคร	1,351	216	1,135	28	35	426	539	569	401	827
ศรีสัชนาลัย	347,157	225,066	122,091	9,431	13,510	118,216	560	585	810	119,026
ศรีสำโรง	89,191	13,414	75,777	3,849	5,394	75,676	68	69	101	75,777
สวรรคโลก	18,970	2,867	16,103	675	799	9,222	69	71	104	9,326
รวม	1,104,131	507,009	597,122	36,584	51,580	553,805	8,425	8,804	7,324	561,129

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2566)

ตารางที่ 20 ที่ดินเอกชนที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ ดำเนินการ ไร่	จัดที่ดินสะสม			อื่น ๆ	หมายเหตุ
			ราย	แปลง	ไร่		
เมืองสุโขทัย	ตาลเดี่ยว	31	3	7	31		อื่น ๆ หมายถึง ที่สาธารณะ เช่น ถนน
เมืองสุโขทัย	บ้านกล้วย	277	16	18	277		สระน้ำ แปลงสาธิต และศูนย์ประชาคม
เมืองสุโขทัย	บ้านสวน	824	62	71	818	6	
เมืองสุโขทัย	เมืองเก่า	62	2	3	62		
กงไกรลาศ	กกแรต	180	8	8	180		
กงไกรลาศ	ไกรนอก	1905	100	106	1905		
กงไกรลาศ	ไกรโน	25	2	2	25		
กงไกรลาศ	บ้านใหม่สุขเกษม	449	22	24	449		
บ้านด่านลานหอย	บ้านด่าน	822	48	49	772	50	
บ้านด่านลานหอย	วังน้ำขาว	319	13	18	319		
รวม		4,894	276	306	4,838	56	

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2566)

2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

จังหวัดสุโขทัย มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่/ขนาดกลาง จำนวน 7 แห่ง และแก้มลิง จำนวน 2 แห่ง รวมจำนวน 9 แห่ง ความจุที่ระดับเก็บกักได้รวม 261.15 ล้าน ลบ.ม.

ตารางที่ 21 พื้นที่เกษตรใน/นอกเขตชลประทาน

อ่างเก็บน้ำ / แก้มลิง	จุดพิกัด			ความจุที่ระดับเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	
อ่างเก็บน้ำแม่มอก	เวียงมอก	เถิน	ลำปาง	110
อ่างเก็บน้ำคลองช้างใน	ศรีศรีมาศ	ศรีมาศ	สุโขทัย	9
อ่างเก็บน้ำห้วยแม่กองค่าย	ตลิ่งชัน	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย	13
อ่างเก็บน้ำห้วยทรวง	บ้านตึก	ศรีสัชนาลัย	สุโขทัย	8
อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง	ป่าจั่ว	ศรีสัชนาลัย	สุโขทัย	12.45
อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ	บ้านแก่ง	ศรีสัชนาลัย	สุโขทัย	58
อ่างเก็บน้ำห้วยไร่	บ้านตึก	ศรีสัชนาลัย	สุโขทัย	7.33
แก้มลิงวังทองแดง	วังทองแดง	เมือง	สุโขทัย	10.97
ทุ่งทะเลหลวง (แก้มลิง)	บ้านกล้วย	เมือง	สุโขทัย	32.4
รวม 9 แห่ง				261.15

ที่มา : โครงการชลประทานสุโขทัย (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2567)

พื้นที่เกษตรในเขตชลประทานจังหวัดสุโขทัย รวม 630,624 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25 ของพื้นที่ทั้งหมด
พื้นที่นอกเขตชลประทาน รวม 1,846,737.22 ไร่

ตารางที่ 22 พื้นที่เกษตรใน/นอกเขตชลประทาน

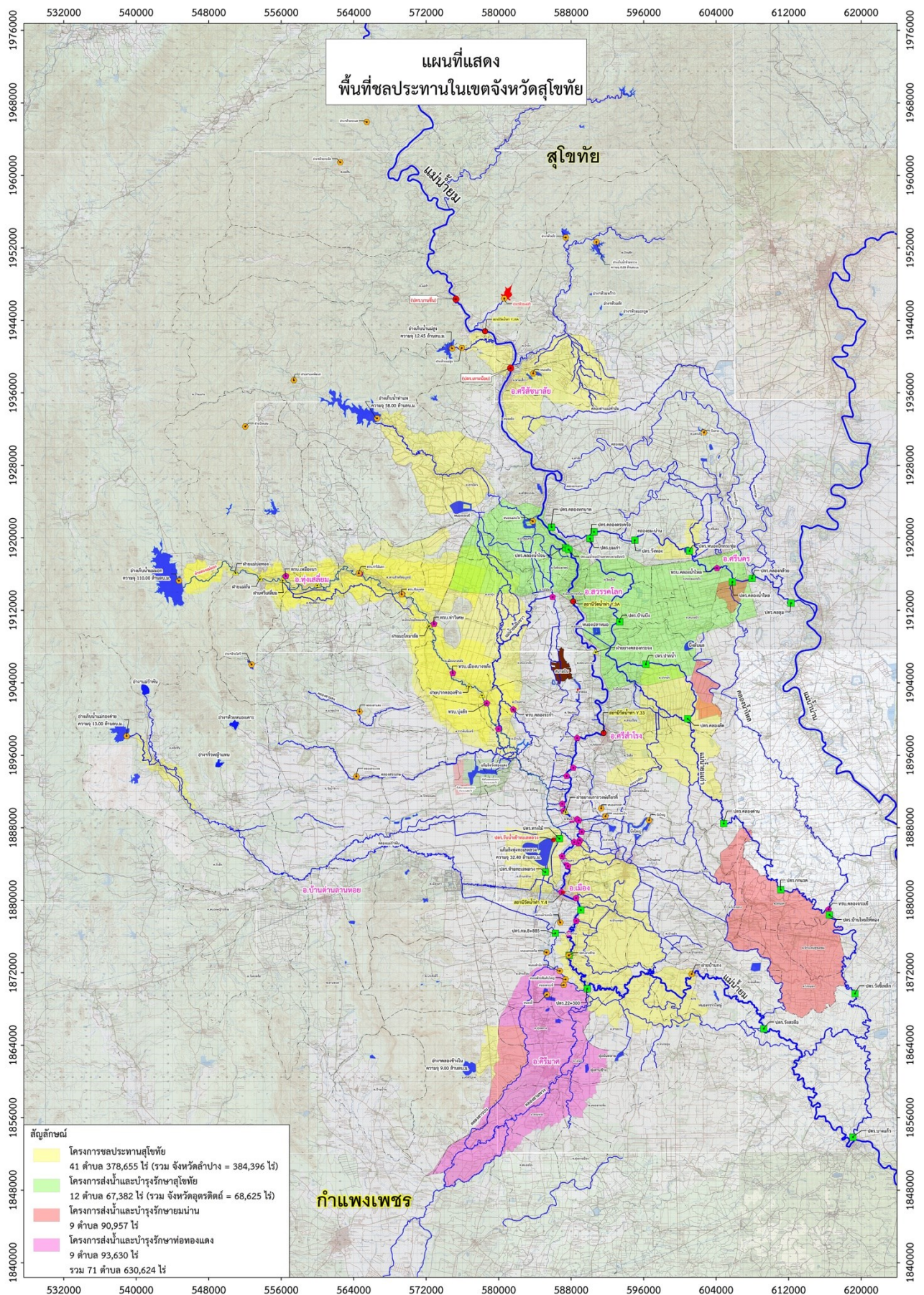
ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	พื้นที่ในเขตชลประทาน (ไร่)	พื้นที่นอกเขตชลประทาน (ไร่)
1	เมืองสุโขทัย	363,421.25	255,172.88	81,845	173,327.88
2	สวรรคโลก	366,370.00	333,831.95	114,865	218,966.95
3	ศรีสัชนาลัย	1,281,569.37	513,613.08	101,082	412,531.08
4	ศรีสำโรง	353,581.88	280,312.74	6,626	273,686.74
5	กงไกรลาศ	313,988.75	239,992.01	113,310	126,682.01
6	ทุ่งเสลี่ยม	356,207.50	175,663.46	68,319	107,344.46
7	บ้านด่านลานหอย	636,320.62	304,632.15	5,981	298,651.15
8	ศรีมาศ	326,182.00	273,189.68	105,725	167,464.68
9	ศรีนคร	124,915.63	100,953.27	32,871	68,082.27
รวม 9 อำเภอ		4,122,557.00	2,477,361.22	630,624	1,846,737.22

ที่มา : โครงการชลประทานสุโขทัย (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2567)

หมายเหตุ พื้นที่ชลประทานทั้ง 4 โครงการฯ ในเขต จ.สุโขทัย รวมทั้งสิ้น **630,624 ไร่**

1. โครงการชลประทานสุโขทัย มีพื้นที่ชลประทาน 384,396 ไร่ (จ. สุโขทัย **378,655 ไร่** , จ.ลำปาง 5,741 ไร่)
2. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสุโขทัย มีพื้นที่ชลประทาน 68,625 ไร่ (จ. สุโขทัย **67,382 ไร่** , จ.อุดรธานี 1,243 ไร่)
3. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง มีพื้นที่ชลประทาน 550,688 ไร่ (จ. สุโขทัย **93,630 ไร่**)

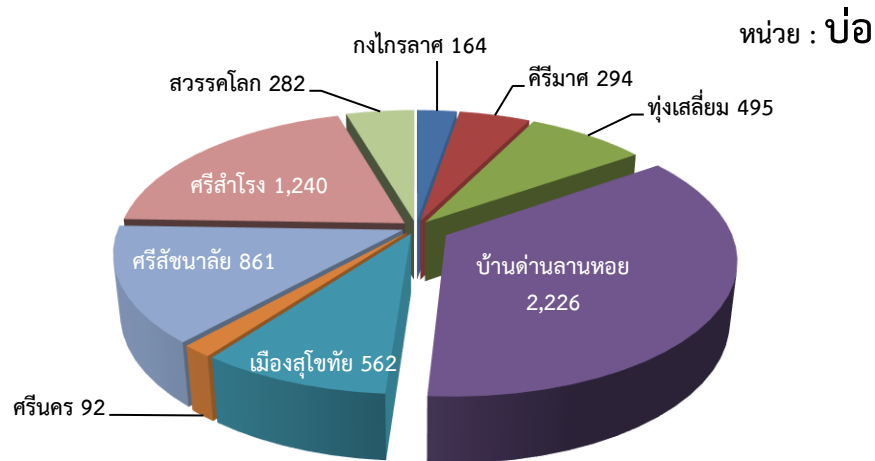
4. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามานาน มีพื้นที่ชลประทาน 290,694 ไร่ (จ. สุโขทัย 90,957 ไร่)

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2567)

2.3.3 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ขนาด 1,260 ลบ.ม.)

ปัจจุบันได้มีแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานเป็นบ่อขนาด 1,260 ลบ.ม. เพื่อใช้ในการเกษตร รวมจำนวน 6,216 บ่อ ในพื้นที่ทุกอำเภอ

ตารางที่ 23 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ขนาด 1,260 ลบ.ม.)

ลำดับ	อำเภอ	ปี2549	ปี2551	ปี2552	ปี2553	ปี2554	ปี2555	ปี2556	ปี2557	ปี2558	ปี2559	ปี2560	ปี2561	ปี2562	ปี 2563	ปี2564	ปี2565	ปี2566	ปี2567	รวม
1	บ้านด่านลานหอย	105	50	45	65	20	36	563	296	296	145	20	78	72	112	69	110	105	39	2,226
2	ศรีสำโรง	99	20	20	39	10	22	193	304	272	55	20	26	23	41	26	39	24	7	1,240
3	ศรีษะนาสัย	51	30	30	15	15	30	69	120	-	-	110	184	59	7	25	51	43	22	861
4	เมืองสุโขทัย	60	20	20	30	-	15	74	185	-	-	80	15	11	17	8	10	11	6	562
5	พุ่งเสี้ยว	75	25	30	15	10	-	60	65	-	-	50	67	24	14	25	22	8	5	495
6	ศรีสวรรคโลก	77	20	20	23	10	45	18	30	-	-	20	-	-	5	1	17	7	1	294
7	ศรีสวรรคโลก	44	20	50	13	10	25	23	-	32	-	-	24	8	3	6	12	2	10	282
8	ศรีสวรรคโลก	85	20	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	2	36	164
9	ศรีนคร	26	-	30	-	5	10	-	-	-	-	-	6	5	1	2	6	-	1	92
รวม		622	205	245	200	80	200	1,000	1,000	600	200	300	400	202	200	163	270	202	127	6,216

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2567)

ตารางที่ 24 ใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาลและสถานการณ์แหล่งน้ำผิว

ยื่นคำขอรับใบอนุญาต เจาะบ่อน้ำบาดาล				สถิติจำนวนบ่อน้ำบาดาล				พื้นที่เกษตรกรรมที่ใช้ประโยชน์			
อุปโภค (บ่อ)	ธุรกิจ (บ่อ)	เกษตรกรรม (บ่อ)	รวม (บ่อ)	อุปโภค (บ่อ)	ธุรกิจ (บ่อ)	เกษตรกรรม (บ่อ)	รวม (บ่อ)	ทำนา (ไร่)	สวน/ไร่ (ไร่)	อ้อย (ไร่)	รวม (ไร่)
60	6	287	353	408	223	2,464	3,095	40,117	37,058	23,315	100,490

2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2564/2565 ปีการผลิต 2565/2566 ปีการผลิต 2566/2567

1) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ทูเรียน อ้อยโรงงาน ส้มเขียวหวาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยาสูบ มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และถั่วเหลือง

ตารางที่ 25 ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2564/2565 ปีการผลิต 2565/2566 ปีการผลิต 2566/2567

ชนิดพืช	2564/2565						2565/2566						2566/2567						หมายเหตุ
	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต ที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กก.)	รวม มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต ที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กก.)	รวม มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต ที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กก.)	รวม มูลค่า (ล้านบาท)	
ข้าวนาปี	84,295	1,172,800	617,434	526.46	6.47	3,994.80	78,838	1,183,502	1,144,645	967.17	7.3	8,356	79,640	1,123,724	688,930	636.75	8.59	5,918	
ข้าวนาปรัง	40,606	353,005	196,237	555.9	6.77	1,328.52	37,343	463,121	261,247	564.1	7.64	1,996	28,676	427,140	284,065	665.04	8.83	2,508	
ทูเรียน	1,503	13,687	4,658	340.32	107.12	498.96	1,493	15,056	6,364	422.69	117.26	746	1,477	15,696	6,845	522	143.09	979	
อ้อยโรงงาน	15,971	311,588	3,116,323	10,001.42	1.03	3,209.81	13,946	250,965	2,137,452	8,516.93	1.05	2,244	12,626	193,827	630,740	11,970.54	1.09	688	
ส้มเขียวหวาน	3,395	32,562	57,583	1,768.41	15.31	881.6	3,394	32,734	57,583	1,759.12	12.6	726	3,400	38,383	43,599	2,782.86	14.28	623	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	7,667	89,466	60,820	679.81	7.16	435.47	7,001	84,487	60,437	715.34	8.4	508	7,201	86,290	57,011	758.82	7.19	410	
ยาสูบ	3,591	29,951	5,290	176.62	48.03	254.08	3,204	33,779	6,975	206.49	46.95	327	1,842	11,546	4,568.00	395	50.16	229	
มันสำปะหลัง	12,669	105,593	300,048	2,841.55	2.27	681.11	11,340	132,128	260,168	1,969.06	2.9	754	12,027	83,792	43,233	3,039.86	2.3	99	
ยางพารา	1,853	52,862	9,692	183.35	22.74	220.4	1,746	53,051	50,749	956.61	22.74	1,154	1,722	40,954	4,807	289.04	19.55	94	ยางแผ่นดิบ
ปาล์มน้ำมัน	1,179	7,599	4,656	612.71	3.75	17.46	833	6,845	6,495	948.87	4.75	31	634	8,066	12,188	2,713.23	4.14	50	
ถั่วเหลือง	544	5,479	1,123	204.92	18.33	20.58	228	1,950	414	212.31	16.59	7	128	933	172	241.98	18.62	3	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2567)

2.4.2 ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี 2564-2566

ปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566 ได้แก่ โคเนื้อ กระบือ สุกร ไก่ไข่ ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง และแพะ มีเกษตรกรผู้เลี้ยง จำนวน 46,212 ครัวเรือน มูลค่า 5,457 ล้านบาท

ตารางที่ 26 ข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี 2564-2566

ชนิดปศุสัตว์	2564				2565				2566			
	(1) เกษตรกรผู้เลี้ยง (ครัวเรือน)	(1) ปริมาณการผลิต (ตัว)	(2) ราคา (บาท/กก./ตัว/ฟอง)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	(1) เกษตรกรผู้เลี้ยง (ครัวเรือน)	(1) ปริมาณการผลิต (ตัว)	(2) ราคา (บาท/กก./ตัว/ฟอง)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	(1) เกษตรกรผู้เลี้ยง (ครัวเรือน)	(1) ปริมาณการผลิต (ตัว)	(2) ราคา (บาท/กก./ตัว/ฟอง)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
โคเนื้อ	8,601	103,926	95	2,961.89	10,584	137,827	95	3,928.07	10,437	138,209	95	3,938.96
สุกร	2,827	74,216	83	677.59	2,304	72,600	95.75	764.66	2,366	96,455	95.75	1,015.91
กระบือ	854	8,397	100	251.91	1,005	9,488	100	284.64	1,030	10,156	100	304.68
ไก่พื้นเมือง	30,773	1,273,070	85	108.21	31,033	1,285,688	91.47	117.6	30,530	1,153,618	91.47	105.52
แพะ	237	8,040	120	48.24	344	12,449	120	74.69	376	13,753	120	82.52
ไก่ไข่	146	98,618	34	6.67	82	109,314	34	7.4	95	133,874	34	9.06
ไก่ไข่	1,761	50,964	2.8	0.14	1,566	98,070	3	0.29	1,378	130,650	3	0.39
รวม	45,199	1,617,231	519.8	4,054.66	46,918	1,725,436	539.22	5,177.36	46,212	1,676,715	539.22	5,457.04

ที่มา : ⁽¹⁾ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

⁽²⁾ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัด ปี 2564 - 2566

จำนวนชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566 ได้แก่ ปลาตะเพียน ปลาช่อน ปลาหมอไทย ปลานิล/ปลาทับทิม และปลาดุก มีจำนวนผู้เพาะเลี้ยง รวม 6,495 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะเลี้ยง 8,667 ไร่ 9,644 บ่อ ผลผลิต 4,518 ตัน มูลค่า 45.76 ล้านบาท

ตารางที่ 27 ข้อมูลเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ปี 2564 - 2566

ชนิดสัตว์น้ำ	ข้อมูลการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ											
	2564				2565				2566			
	จำนวนผู้เพาะเลี้ยง (ครัวเรือน)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ	ผลผลิต (ตัน)	จำนวนผู้เพาะเลี้ยง (ครัวเรือน)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ	ผลผลิต (ตัน)	จำนวนผู้เพาะเลี้ยง (ครัวเรือน)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ	ผลผลิต (ตัน)
บ้านด่านลานหอย	1,298	1,399.25	1,339	200.52	1,298	1,399.25	1,339	200.52	1,333	2,170.95	2,174	1,433.12
ศรีสำโรง	932	1,093.25	1,334	200.48	932	1,093.25	1,334	200.48	836	1,212.32	1,182	518.06
กงไกรลาส	792	1,244.00	1,044	513.74	792	1,244.00	1,044	513.74	815	1,491.84	1,209	807.06
ศรีสัชนาลัย	756	525.50	1,022	122.08	756	525.50	1,022	122.08	696	576.60	1,022	269.45
สวรรคโลก	721	641.50	806	153.61	721	641.50	806	153.61	691	789.47	1,006	291.99
ศรีนคร	657	565.25	750	194.98	657	565.25	750	194.98	682	642.74	866	675.11
ทุ่งเสลี่ยม	716	574.00	769	100.82	716	574.00	769	100.82	604	550.38	787	150.24
คีรีมาศ	582	630.50	718	194.34	582	630.50	718	194.34	489	690.31	686	211.86
เมืองสุโขทัย	416	510.25	1,177	453.40	416	510.25	1,177	453.40	349	542.60	712	160.71
รวม	6,870	7,184	8,959	2,134	6,870	7,184	8,959	2,134	6,495	8,667	9,644	4,518

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2567)

ตารางที่ 28 ปริมาณและมูลค่าเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ปี 2564-2566

ชนิดสัตว์น้ำ	ปริมาณและมูลค่าเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จังหวัดสุโขทัย								
	2564			2565			2566		
	ปริมาณการผลิต (ตัน)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	ปริมาณการผลิต (ตัน)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	ปริมาณการผลิต (ตัน)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
ปลาตะเพียน	862.28	40,000	34.49	862.28	40,000	34.49	604.60	47,430	28.68
ปลาช่อน	299.91	90,000	26.99	299.91	90,000	26.99	93.10	110,000	10.24
ปลาหมอไทย	86.08	60,000	5.16	86.08	60,000	5.16	62.84	63,890	4.01
ปลานิล/ปลาทับทิม	321.85	55,000	17.70	321.85	55,000	17.70	37.57	72,140	2.71
ปลาสลิด	132.76	60,000	7.97	132.76	60,000	7.97	31.80	2,771	0.09
ปลาดุก	271.33	50,000	13.57	271.33	50,000	13.57	23.96	1,150	0.03
รวม	1,974.21	-	105.88	1,974.21	-	105.88	853.87	-	45.76

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2567)

สัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ ปี 2566 ได้แก่ ปลาสร้อยขาว, ปลาดตะเพียน, ปลาแขยง, ปลาหมอไทย, ปลานิล, ปลาสวาย, ปลายี่สกเทศ, ปลากระดี่, ปลาช่อน และปลาอื่นๆ ปริมาณการผลิตรวม 2,960.27 ตัน มูลค่า 105.92 ล้านบาท

ตารางที่ 29 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ จังหวัดสุโขทัย ปี 2564 – 2566

ชนิดสัตว์น้ำ	ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ จังหวัดสุโขทัย									
	2564			2565			ชนิดสัตว์น้ำ	2566		
	ปริมาณการผลิต (ตัน)	ราคา บาท/ตัน	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	ปริมาณการผลิต (ตัน)	ราคา บาท/ตัน	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)		ปริมาณการผลิต (ตัน)	ราคา บาท/ตัน	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
ปลานิล/ปลาเทโพ	321.85	55,000	17.70	321.85	55,000	17.70	ปลาสร้อยขาว	1,326.80	20,000	26.54
ปลาดุก	271.33	50,000	13.57	271.33	50,000	13.57	ปลาดตะเพียน	369.66	40,000	14.79
ปลาหมอไทย	86.08	60,000	5.16	86.08	60,000	5.16	ปลาแขยง	269.12	50,000	13.46
ปลาดตะเพียน	862.28	40,000	34.49	862.28	40,000	34.49	ปลานิล	153.19	50,000	7.66
ปลาช่อน	299.91	90,000	26.99	299.91	90,000	26.99	ปลาหมอไทย	156.74	40,000	6.27
ปลาสร้อย	132.76	60,000	7.97	132.76	60,000	7.97	ปลาสวาย	136.92	40,000	5.48
สัตว์น้ำอื่นๆ	454.55	50,000	22.73	454.55	50,000	22.73	ปลาช่อน	64.59	70,000	4.52
							ปลายี่สกเทศ	106.52	30,000	3.20
							ปลากระดี่	78.85	40,000	3.15
							ปลาอื่นๆ	297.88	70,000	20.85
รวม	2,428.76	-	128.61	2,428.76	-	128.61	-	2,960.27	-	105.92

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2567)

2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ส่งเข้ารับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดสุโขทัย ได้ดำเนินการจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ : GI สินค้าศักยภาพจังหวัดสุโขทัย จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ส้มเขียวหวาน (ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แล้ว) ละมุด มะยงชิด และใบตอง (อยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) เพื่อเป็นการคุ้มครองสินค้าทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสุโขทัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2546

1.) ข้อมูลสินค้าเกษตรสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) (ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แล้ว)

1.1) ส้มเขียวหวาน

- คำนิยาม “ส้มแม่สิน (Som Mae Sin/ Mae Sin tangerine) หมายถึง ส้มเขียวหวาน จัดอยู่ในกลุ่มส้มเปลือกอ่อน รสชาติหวานอมเปรี้ยว เนื้อแน่น พนักกลีบบาง ถูสัมนิ่ม ผลค่อนข้างกลมแป้นเล็กน้อย เนื้อในผลมีสีส้มอมทอง เปลือกมีสีแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาล เช่น ฤดูหนาว ผลส้มมีสีทอง ฤดูร้อนผลส้มออกสีน้ำตาล มีกระ และในฤดูฝน ส้มจะมีสีเขียวและสีน้ำตาล “ส้มแม่สิน” ปลูกในพื้นที่ตำบลแม่สิน และตำบล แม่สำ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย”

- ลักษณะของสินค้า ที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI

1) พันธุ์ : เขียวหวาน

2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง ผลค่อนข้างกลมแป้นเล็กน้อย
- ผิวเปลือก เปลือกมีสีแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาล เช่น ฤดูหนาว ผลส้มมีสีทอง ฤดูร้อนผลส้มออกสีน้ำตาล มีกระ และในฤดูฝน จะมีสีเขียวและสีน้ำตาล
- เนื้อ เนื้อในสีส้มอมทอง
- รสชาติ รสชาติหวานอมเปรี้ยว

3) ลักษณะทางเคมี

- ค่าความหวานไม่น้อยกว่า 8 องศาบริกซ์
- ฤดูกาลผลิต นิยมปลูกในช่วงฤดูฝน หรือในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน เนื่องจากน้ำฝนที่ตกลงมาทำให้ดินมีความชื้นที่พอเหมาะ และช่วยให้ส้มตั้งตัวได้เร็ว
- พื้นที่ปลูก ตำบลแม่สินและตำบลแม่สำ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พื้นที่ประมาณ 29,000 ไร่ ให้ผลผลิตประมาณ 93,800 ตัน
- การเก็บเกี่ยว/ ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดให้ผลผลิตตลอดทั้งปี โดยจะออกมากที่สุด ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน

รุ่นที่ 1 ช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม สีส้มผลส้มจะออกสีน้ำตาลมีกระ

รุ่นที่ 2 ช่วงเดือนมกราคม - เมษายน เป็นส้มที่มีรสอร่อยที่สุด คือ หวานจัด เป็นช่วงที่มีฝนน้อย สีส้มผลส้มสวยเป็นสีทองจากสภาพอากาศหนาวเย็น

รุ่นที่ 3 ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน ผลผลิตส้มช่วงนี้ จะเก็บขายเป็นส้มคั้นน้ำ ผิวผลส้มจะมีสีเขียว

การเก็บเกี่ยว ทำโดยใช้มือเด็ดผลที่ละผล เด็ดผลขึ้นหรือบิดขึ้น จะไม่ทำให้ขั้วส้มเสียหาย และไม่ใช้อุปกรณ์ใด ๆ ตัดขั้ว หรือใช้กรรไกรตัดขั้วส้ม ระหว่างที่ทำการเก็บผลผลิต จะตรวจสอบดูด้วยว่า ส้มผลใดดีหรือเสีย จากโรค/แมลง ให้คัดทิ้ง ผลส้มที่มีคุณภาพนำมาทำความสะอาดและบรรจุหีบห่อ

2.) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่อยู่ระหว่างการยื่นขอสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

2.1) ละมุด

- คำนิยาม “ละมุดสุโขทัย (LamootSukhothai / Sukhothai sapodilla fruit)

ที่ขอติดตราสัญลักษณ์ GIs หมายถึง ละมุดสายพันธุ์มะกอก ที่มีผลยาวรีทรงไข่ รสชาติหวานจัดและกรอบ เนื้อแห้ง เมล็ดเล็กสีดำ เนื้อในละเอียดไม่เป็นทราย สีสน้ำตาลอมแดง และมีกลิ่นหอมผิวเปลือกบางมีสีน้ำตาลอมเหลือง ที่ปลูกในพื้นที่ ตำบลท่าทอง ตำบลปากน้ำ ตำบลคลองกระเจง ตำบลเมืองบางยม อำเภอสวรรคโลก และตำบลสามเรือน ตำบลวัดเกาะ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” มีเกษตรกรผู้ปลูก ปี 2564 จำนวน 585 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก 6,111 (ไร่) ผลผลิตรวม 8,705 ตันต่อปี

- ลักษณะของสินค้า ที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI

1) ละมุดสุโขทัย พันธุ์ : พันธุ์มะกอก

2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง ผลยาวรีทรงไข่
- ผิวเปลือก ผิวเปลือกบาง มีสีน้ำตาลอมเหลือง
- เนื้อ เนื้อแห้งละเอียดไม่เป็นทราย สีสน้ำตาลอมแดง กรอบ
- เมล็ด เล็กสีดำ
- รสชาติ หวานจัด กลิ่นหอม

3) ลักษณะทางเคมี

- ค่าความหวานอยู่ในช่วง 20 - 25 องศาบริกซ์
- ฤดูกาลผลิต ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การปลูก คือ ช่วงประมาณเดือน มีนาคม

- เมษายน โดยใช้กิ่งพันธุ์ที่ได้จากการตอนกิ่ง

2.2) มะยงชิด

“มะยงชิดแม่ย่า” (Mothership Mae Ya) ที่ขอติดตราสัญลักษณ์ GIs มีเกษตรกรผู้ปลูก ปี 2564 จำนวน 537 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก 4,482 (ไร่)

1) พันธุ์มะยงชิด: คือสายพันธุ์ที่ได้จากการทาบกิ่งและเสียบยอดจากต้นสายพันธุ์แม่ย่า ที่ปลูกในอาณาเขตพื้นที่ อำเภอสวรรคโลก อำเภอเมือง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรงผล ผลมีขนาดใหญ่รูปไข่ (ขนาดผล 9-12 ผล/กิโลกรัม)
- เปลือก เปลือกหนากรอบ
- สีของผล ผลดิบสีเขียวจัด ผิวฉ่ำแวววาว ผลสุกสีสดเหลืองอมชมพูแดง คล้ายกับลูกตำลึงสุก
- เนื้อ เนื้อในเยื่อแน่นแข็งกรอบ เมล็ดเล็กถึงเมล็ดเล็ก
- รสชาติ ผลดิบรสเปรี้ยว เมื่อผลสุกรสหวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย หรือเปรี้ยวอมหวานและไม่มียางอยู่ในส่วนของผล

3) ลักษณะทางเคมี

- ค่าความหวานอยู่ในช่วง 20-24 องศาบริกซ์
- ไม่พบสารพิษตกค้างทางการเกษตร 4 กลุ่ม ได้แก่ ออร์แกโนฟอสเฟต, ออร์แกโนคลอรีน, ไพรีทรอยด์สังเคราะห์ และ คาร์บาเมต

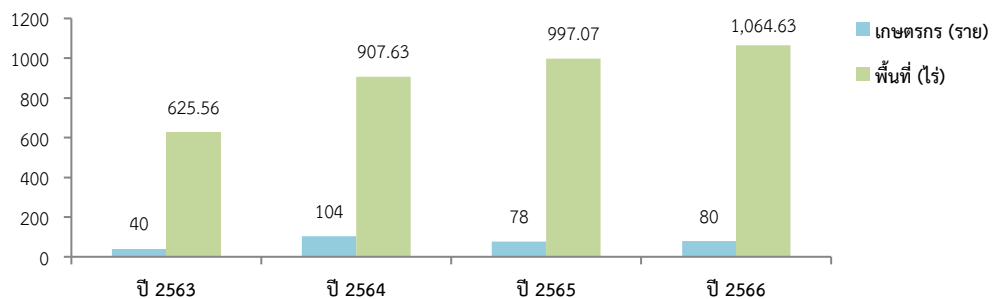
2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

1) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) เป็นการทำการเกษตรด้วยกรรมวิธีทางธรรมชาติ ต้องไม่มีสารพิษหรือสารเคมีตกค้างและหลีกเลี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมีทั้งทางดิน ทางน้ำ และทางอากาศ โดยไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์หรือสิ่งที่ได้มาจากการตัดต่อพันธุกรรม และมุ่งเน้นการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีแผนการจัดการอย่างเป็นระบบในการผลิตภายใต้มาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุโขทัยได้มีการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่ปี 2563 - 2566 จำนวนเกษตรกร รวม 302 ราย พื้นที่ 3,595 ไร่

ตารางที่ 30 การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุโขทัย ปีงบประมาณ 2563-2566

ชนิดสินค้า	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		รวมปี 2563-2566	
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ข้าว	7	117.00	36	351.00	59	911.00	60	2,323	162	2,323
พืชอาหาร	33	508.56	68	556.63	19	86.07	20	1,271.89	140	1,271.89
รวม	40	625.56	104	907.63	78	997.07	80	1,064.63	302	3,595.00

จำนวนเกษตรกรและพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุโขทัย ปี 2563-2566

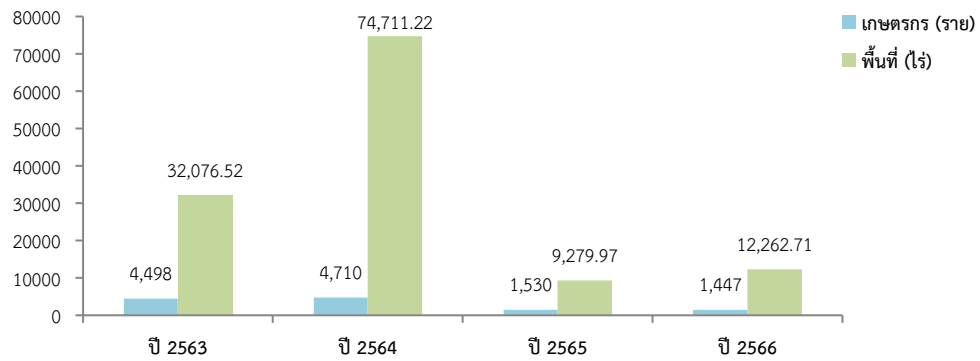

2) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) เป็นการทำการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีและปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนดโดยขบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตร อย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต สำหรับการผลิตรายสินค้าเกษตรทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ จังหวัดสุโขทัยได้มีการรับรองมาตรฐาน GAP ตั้งแต่ปี 2563 - 2566 จำนวนเกษตรกรรวม 12,185 ราย พื้นที่ 128,330.42 ไร่

ตารางที่ 31 การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จังหวัดสุโขทัย ปีงบประมาณ 2563-2566

ชนิดสินค้า	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		รวมปี 2563-2566	
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ข้าว	3,620	27,044	3,576	69,658	152	2,137	157	2,207	7,505	101,046
พืชอาหาร/ พืชอุตสาหกรรม	751	4,780.77	949	4,998.27	1,189	7,080.42	1,046	10,055.71	3,935	26,915.17
ปศุสัตว์	108	-	165	-	168	-	174	-	615	0
สัตว์น้ำ	19	251.75	20	54.95	21	62.55	70	-	130	369.25
รวม	4,498	32,076.52	4,710	74,711.22	1,530	9,279.97	1,447	12,262.71	12,185	128,330.42

จำนวนเกษตรกรและพื้นที่ได้รับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จังหวัดสุโขทัย ปี 2563-2566

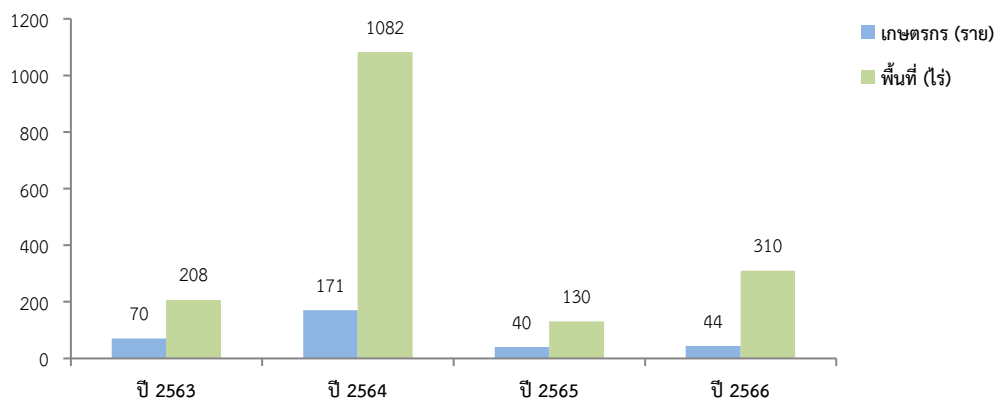

3) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย เป็นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นภายใต้นโยบายส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัยในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย เป็นการผลิตสินค้าเกษตรในรูปแบบที่ไม่มีการใช้สารเคมีใดๆ มาเกี่ยวข้อง บนพื้นฐานของวิถีธรรมชาติ โดยมีปัจจัยชี้วัดสำคัญ คือ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ไม่ใช้สารเคมี ไม่ใช้พืชที่มีการตัดต่อพันธุกรรม เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย ผลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย ตั้งแต่ปี 2563 - 2566 รวมจำนวนเกษตรกร 325 ราย พื้นที่ 1,730 ไร่

ตารางที่ 32 การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ปีงบประมาณ 2563-2566

ชนิดสินค้า	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		รวมปี 2563-2566	
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ข้าว	5	28.00	29	222.00	-	-	-	-	34	250
พืชอาหาร	65	180.00	105	833.75	33	126.50	44	310	247	1,450.23
สัตว์น้ำ	-	-	35	26.25	7	3.50	-	-	42	0
ปศุสัตว์	-	-	2	-	-	-	-	-	2	0
รวม	70	208.00	171	1,082.00	40	130.00	44	310.00	325	1,730

จำนวนเกษตรกรและพื้นที่ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ปี 2563-2566

ที่มา : 1) ข้อมูลมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ / GAP

- 1.1) สินค้าพืช : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย , สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย , สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
- 1.2) สินค้าข้าว : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย
- 1.3) สินค้าปศุสัตว์ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
- 1.4) สินค้าสัตว์น้ำ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสุโขทัย
- 2) ข้อมูลเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

2.4.6 สินค้า OTOP (ด้านการเกษตร) ของจังหวัดสุโขทัย

สินค้า OTOP (ด้านการเกษตร) ของจังหวัดสุโขทัย ที่ระดับ 5 ดาว จำนวน 10 ชนิดสินค้า ได้แก่ น้ำมัลเบอร์รี่ กล้วย มัน เผือก ถั่วลิสง ปูนา ใบตอง พืชสมุนไพร ข้าว และส่วนประกอบไส้เมี่ยง

ตารางที่ 33 ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP (ด้านการเกษตร) ของจังหวัดสุโขทัย

ลำดับที่	ชื่อผู้ประกอบการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	ที่อยู่	ระดับดาว
1	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกหม่อนแปรรูปน้ำมัลเบอร์รี่	น้ำมัลเบอร์รี่ 48%	128/1 หมู่ที่ 7 ไหมคลองอุดม ต.วังตะคร้อ อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย	5
2	OTOP แม่ลำเจียก	กล้วยอบเนย	72 หมู่ที่ 2 บ้านหนองยาง ต.หนองจิก อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย	5
3	OTOP แม่ลำเจียก	กล้วยบวชชี	72 หมู่ที่ 2 บ้านหนองยาง ต.หนองจิก อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย	5
4	แอ่วซูปเปอร์มาร์เก็ต	มันอบเนยหวาน	18 หมู่ที่ 16 ป่าตะแบก ต.โดนดอ อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย	5
5	บริษัทฟิมพร บานาน่า อินเตอร์ฟู้ดส์ จำกัด	กล้วยระแนย	394/5 หมู่ที่ 3 เกาชนอก ต.หนองตม อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	5
6	บริษัทฟิมพร บานาน่า อินเตอร์ฟู้ดส์ จำกัด	เผือกเส้นทอดกรอบ	394/5 หมู่ที่ 3 เกาชนอก ต.หนองตม อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	5
7	ถั่วทอดแม่บุญมา	ถั่วทอดแม่บุญมา	41 หมู่ที่ 8 ต.คลองตาล อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย	5
8	ถั่วทอดลอนศิลป์ 200 ปี	ถั่วทอดลอนศิลป์ 200 ปี	41/2 หมู่ที่ 7 ต.คลองตาล อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย	5
9	ถั่วทอดยอดพุด	ถั่วทอดยอดพุด	155 หมู่ที่ 3 วังลึก ต.วังลึก อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย	5
10	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ น้ำพริกปูนา	แจ่วบองปูนา	90/3 หมู่ที่ 2 บ้านคังวารี ต.ย่านยาว อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	5
11	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกหม่อนแปรรูปน้ำมัลเบอร์รี่	น้ำมัลเบอร์รี่ 99%	128/1 หมู่ที่ 7 ไหมคลองอุดม ต.วังตะคร้อ อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย	4
12	วิสาหกิจชุมชนใบตองคลองกระจง(แปรรูป)	ภาชนะจากใบตองสด/แห้ง	17/1 หมู่ที่ 1 บ้านคลองกระจง ต.คลองกระจง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	4
13	กลุ่มอาชีพแปรรูปสมุนไพร หมู่ 5	ขนมขุสมุนไพรวลาค่า	108 หมู่ที่ 5 ต.สามเรือน อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย	4
14	วิสาหกิจชุมชนกิจกรรมธรรมชาติบ้านวังไทร	ข้าวกล้องโรซเบอร์รี่	88/13 หมู่ที่ 2 วังไทร ต.วังตะคร้อ อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย	4
15	แอ่วซูปเปอร์มาร์เก็ต	ไส้เมี่ยง	18 หมู่ที่ 16 ป่าตะแบก ต.โดนดอ อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย	4
16	แอ่วซูปเปอร์มาร์เก็ต	กล้วยกวน	18 หมู่ที่ 16 ป่าตะแบก ต.โดนดอ อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย	4
17	เจ๊ปิ่น กลิ่นหอม	กล้วยปรุงรสบวชชี	43 หมู่ที่ 8 ต.หนองตม อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	4
18	บริษัทฟิมพร บานาน่า อินเตอร์ฟู้ดส์ จำกัด	มันม่วงทอดกรอบระแนย	394/5 หมู่ที่ 3 เกาชนอก ต.หนองตม อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	4

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2567)

2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

2.5.1 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์ แบ่งออกเป็น สหกรณ์ภาคการเกษตร มีจำนวน 68 แห่ง สมาชิก 109,590 ราย
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร 25 แห่ง สมาชิก 15,894 ราย

ตารางที่ 34 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ประเภทสหกรณ์																	
	สหกรณ์ภาคการเกษตร						รวมจำนวน สหกรณ์	รวมจำนวน สมาชิก	สหกรณ์นอกภาคการเกษตร								รวมจำนวน สหกรณ์	รวมจำนวน สมาชิก
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์การประมง		สหกรณ์นิคม				สหกรณ์ออมทรัพย์		สหกรณ์ร้านค้า		สหกรณ์บริการ		สหกรณ์เครดิตยูเนียน			
	จำนวน สหกรณ์	จำนวน สมาชิก	จำนวน สหกรณ์	จำนวน สมาชิก	จำนวน สหกรณ์	จำนวน สมาชิก			จำนวน สหกรณ์	จำนวน สมาชิก	จำนวน สหกรณ์	จำนวน สมาชิก	จำนวน สหกรณ์	จำนวน สมาชิก	จำนวน สหกรณ์	จำนวน สมาชิก		
เมืองสุโขทัย	6	3,759	-	-	-	-	6	3,759	7	13,128	1	577	5	536	1	49	14	14,290
บ้านด่านลานหอย	2	1,415	-	-	-	-	2	1,415	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
ศรีมาศ	6	5,092	-	-	1	2,107	7	7,199	1	302	-	-	-	-	-	-	1	302
กงไกรลาศ	6	2,118	-	-	-	-	6	2,118	-	-	-	-	1	36	-	-	1	36
ศรีสัชนาลัย	17	6,984	-	-	-	-	17	6,984	-	-	-	-	5	227	-	-	5	227
ศรีสำโรง	9	62,060	-	-	1	5,359	10	67,419	1	767	-	-	-	-	-	-	1	767
สวรรคโลก	9	9,477	-	-	1	3,246	10	12,723	1	130	1	58	1	84	-	-	3	272
ศรีนคร	4	1,574	-	-	3	4,200	7	5,774	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
ทุ่งเสลี่ยม	3	2,199	-	-	-	-	3	2,199	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
9 อำเภอ																		
รวม	62	94,678	-	-	6	14,912	68	109,590	10	14,327	2	635	12	883	1	49	25	15,894

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย (ไม่รวมสหกรณ์ที่ชำระบัญชี) ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567

2.5.2 กลุ่มเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย

สถาบันเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย มีจำนวน 1,137 กลุ่ม สมาชิก 22,738 ราย แบ่งออกเป็น กลุ่มเกษตรกร 57 กลุ่ม สมาชิก 6,882 ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 169 กลุ่ม สมาชิก 1,921 ราย กลุ่มยุวเกษตรกร 58 กลุ่ม สมาชิก 1,008 ราย กลุ่มอาชีพสหกรณ์ 2 กลุ่ม สมาชิก 71 ราย วิสาหกิจชุมชน 851 กลุ่ม สมาชิก 12,856 ราย

ตารางที่ 33 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มอาชีพสหกรณ์		วิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองสุโขทัย	9	2,521	11	114	7	176	1	42	68	422
บ้านด่านลานหอย	5	534	17	255	6	132	-	-	88	1,538
ศรีมาศ	4	293	38	430	9	106	-	-	66	1,148
กงไกรลาศ	2	171	8	85	7	81	-	-	134	1,555
ศรีสขนาลัย	13	1,436	29	352	12	206	-	-	155	2,510
ศรีสำโรง	5	429	18	181	5	51	-	-	112	1,776
สวรรคโลก	6	485	19	200	4	88	-	-	62	1,015
ศรีนคร	6	377	24	246	4	64	1	29	73	1,578
ทุ่งเสลี่ยม	7	636	5	58	4	104	-	-	93	1,314
9 อำเภอ										
รวม	57	6,882	169	1,921	58	1,008	2	71	851	12,856

ที่มา : (1) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2567)

2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด และสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

จังหวัดสุโขทัย มีอาสาสมัครเกษตรกรในด้านต่างๆ รวม 3,854 ราย ได้แก่ เกษตรอาสา 1,016 ราย ปศุสัตว์อาสา 250 ราย ครุภัณฑ์อาสา 81 ราย หมอดินอาสา 893 ราย อาสาสมัครปฏินิวัติ 98 ราย ประมงอาสา 105 ราย อาสาสมัครชลประทาน 92 ราย อาสาสมัครสหกรณ์ 73 ราย ครุฑอาสา 18 ราย ขาวนาอาสา 9 ราย สารวัตรเกษตรอาสา 211 ราย หมอนไหมอาสา 2 ราย อาสาสมัครฝนหลวง 50 ราย และเศรษฐกิจการเกษตรอาสา 9 ราย

ตารางที่ 34 จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	รวม	เกษตรอาสา	ปศุสัตว์อาสา	ครุภัณฑ์อาสา	หมอดินอาสา	อาสาสมัครปฏินิวัติ	ประมงอาสา	อาสาสมัครชลประทาน	อาสาสมัครสหกรณ์	ครุฑอาสา	ขาวนาอาสา	สารวัตรเกษตรอาสา	หมอนไหมอาสา	อาสาสมัครฝนหลวง	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา
เมืองสุโขทัย	380	159	56	7	103	1	15	13	3	0	1	18	1	2	1
บ้านด่านลานหอย	247	71	18	11	72	20	13	-	2	0	1	33	-	5	1
ศรีมาศ	329	112	45	5	108	21	6	12	2	2	1	7	1	6	1
กงไกรลาศ	344	146	41	9	114	0	14	7	3	0	1	3	-	5	1
ศรีสขนาลัย	427	146	11	14	136	48	14	18	2	13	1	15	-	8	1
ศรีสำโรง	339	118	21	7	121	0	10	1	1	1	1	47	-	10	1
สวรรคโลก	382	130	26	13	125	0	12	16	2	0	1	51	-	5	1
ศรีนคร	177	53	27	7	53	0	11	10	2	0	1	6	-	6	1
ทุ่งเสลี่ยม	229	81	5	8	61	8	10	15	3	2	1	31	-	3	1
รวม	2,854	1,016	250	81	893	98	105	92	20	18	9	211	2	50	9

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย(กลุ่มส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2567)

2.7 สภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต การแปรรูปและการตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร ในรูปของสภาเกษตรกร จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. 2553 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 71 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2553 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2553 ถึงปัจจุบัน ซึ่งในส่วนของจังหวัดสุโขทัย ได้มีการจัดตั้งสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย ภายใต้พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. 2553 และปัจจุบันมีสถานที่ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 247/2 ถนนนิกรเกษม ตำบลธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย โดยมีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งจำนวน 16 คน และสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง

มีอำนาจหน้าที่ภารกิจดังนี้ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุน การรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกรในจังหวัด ในรูปแบบต่างๆ เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บท เสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำแก่เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกร แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการใดๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ตารางที่ 35 สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ที่อยู่	เบอร์โทร
1	นายวิชิต ดีหนอ	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	77 หมู่ 1 ต.ศรีศรีมาศ อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย 64160	088-7763433
2	นายสุทธิชัย ทัดไทย	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัยคนที่ 1	84 หมู่ 16 ต.วังน้ำขาว อ.บ้านด่านฯ จ.สุโขทัย 64140	082-2286856
3	นายสยาม เขียวยอด	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัยคนที่ 2	96 หมู่ 21 ต.แม่ลิ้น อ.ศรีสำราญ จ.สุโขทัย 64130	088-2733436
4	นายสมศักดิ์ สีบัว	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	197/1 หมู่ 14 ต.ไกรโน อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 64170	081-0387685
5	นายฤกษ์ ทองเชื้อ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	144 หมู่ที่ 7 ต.ท่าฉนวน อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 64170	095-3584826
6	นายดำรงณ พรมมี	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	123 หมู่ 7 ต.สามพวง อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย 64160	095-3760934
7	นายบุญมี เครื่องคำ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	17/4 หมู่ 1 ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 64150	093-3012476
8	นายมานบ หอมบุผา	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	37/5 หมู่ 5 ต.ไทยชนะศึก อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 64150	092-3654769
9	นายประทีป ทัดไทย	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	301/1 หมู่ 10 ต.เมืองเก่า อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย 64170	089-6434624
10	นายศักดิ์ชาย ปัดทุม	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	114 หมู่ 2 ต.บ้านหลุม อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000	083-1610815
11	นายทวี นัยนา	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	9/1 หมู่ 6 ต.น้ำพุ อ.ศรีนคร จ.สุโขทัย 64180	087-0853844
12	ว่าที่ ร.ท. สุขสวัสดิ์ อุทรัพย์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	213 หมู่ 10 ต.สารจิตร อ.ศรีสำราญ จ.สุโขทัย 64130	080-6897474
13	นายประทีป อ่องสำริด	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	178/1 หมู่ 9 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำราญ จ.สุโขทัย 64120	086 2140211
14	นายสมย์ บุญฤดี	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	1/7 หมู่ 4 ต.วัดเกาะ อ.ศรีสำราญ จ.สุโขทัย 64120	086-2140211
15	นางสาวบัวลอย เตือนสติ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	151/2 หมู่ 4 ต.หนองกล้วย อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 64110	087-8470124
16	นายประยูร อินประดม	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย	88 หมู่ 8 ต.ย่านยาว อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 64110	086-2125979
17	-	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านพืช)	-	-
18	นายอนุสรณ์ มีบุญ	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านสัตว์)	88/18 หมู่ 2 ต.วังตะคร้อ อ.บ้านด่านฯ จ.สุโขทัย 64140	091-4100659
19	จ.ส.ท.สุทิน ทองเอ็ม	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านประมง)	65 หมู่ 3 ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 64170	080-4799308
20	นางสายฝน ช่างเขียน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านพืช)	57 หมู่ 3 ต.บ้านน้ำพุ อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย 64160	087-7855474
21	นายบุญเรือง อิงค์ชา	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านพืช)	135 หมู่ 7 ต.บ้านดึก อ.ศรีสำราญ จ.สุโขทัย 64130	098-5565829

ที่มา : สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2567)

2.8 ประชาชนชาวบ้าน มีความรู้/ความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ และ/หรือ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นจากหน่วยงาน ของจังหวัดสุโขทัย

2.8.1 จำนวนประชาชนชาวบ้าน ของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดสุโขทัย

ประชาชนชาวบ้าน ของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดสุโขทัย มีจำนวน 1 คน

ตารางที่ 36 จำนวนประชาชนชาวบ้าน

อำเภอ	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร
กงไกรลาศ	1	นางกฐิน แสงมี	ต.ไกรนอก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	09-6819-7527

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2567)

2.8.2 ผู้มีความรู้/ความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ และ/หรือ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นจากหน่วยงาน ของจังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัย มีเกษตรกรผู้มีความรู้/ความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ และ/หรือ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่น จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย ในด้านการเกษตร ด้านพัฒนาที่ดิน ด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านประมง ด้านสหกรณ์ และด้านปศุสัตว์

ตารางที่ 37 จำนวนผู้มีความรู้/ความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ และ/หรือ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่น

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	ความรู้/ความเชี่ยวชาญ *	รางวัลที่ได้รับการยกย่อง	หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน
1	นายสายชล จันทรีโร	88/1 ม.1 ต.น้ำชุม อ.ศรีนคร จ.สุโขทัย	093-2802862	การผลิตมะม่วงโชคอนันต์มูลค่าสูง	ประธาน ศพก. ระดับประเทศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
					ชนะเลิศแปลงใหญ่ระดับประเทศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
					ชนะเลิศเกษตรปลอดภัย GAP ระดับประเทศ	ศวพ. สุโขทัย/สนง.กษจ.สุโขทัย
2	นางสายฝน ช่างเขียน	57 ม.3 ต.บ้านน้ำพุ อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย	087-7855474	การผลิตข้าวอินทรีย์	ชนะเลิศการประกวดแปลงใหญ่ข้าว ระดับเขต	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
3	จำลองโท สุทิน ทองเอี่ยม	ม.3 ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย		ไร่นาสวนผสม	ชนะเลิศเกษตรกรดีเด่นสาขาไร่นาสวนผสมระดับประเทศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
4	นายสมาน ถาวร	111/4 ม.1 ต.วังทองแดง อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย	087-3074272	ไร่นาสวนผสม	ชนะเลิศเกษตรกรดีเด่นสาขาไร่นาสวนผสมระดับเขต	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	ความรู้/ความเชี่ยวชาญ *	รางวัลที่ได้รับการยกย่อง	หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน
5	นางกรฐิน แสงมี	45/2 ม.8 ต.ไกรนอก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	087-8477314	ไร่นาสวนผสม	ชนะเลิศเกษตรกรดีเด่นสาขาไร่นาสวนผสมระดับเขต	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
6	นายเปี้ยก พรหมพุก	39/1 ม.6 ต.เกาะตาเลี้ยง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย	086-0679022	การผลิตผักปลอดภัย, ผักยกแคร่	รางวัลที่ 3 เกษตรกรดีเด่นสาขาทำสวน ระดับเขต	ศวพ. สุโขทัย/สนง.กษจ.สุโขทัย
7	นายภูมิปณต มะวาท	76 ม.10 ต.ปากน้ำ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	099-2696692	เกษตรอินทรีย์ ปีงบประมาณ 2565	ชนะเลิศเกษตรกรดีเด่นสาขาเกษตรอินทรีย์ระดับเขต	ศวพ. สุโขทัย
8	นางสาวนฤกร เข้มทอง	17/4 ม.1 ต.คลองกระจจ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	082-1659242	การผลิตถั่วงอกปลอดสารพิษ		สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
	กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานฝ่ายแม่ถัน (โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ถัน)				ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับประเทศ	โครงการชลประทานสุโขทัย
9	ร.ต.อ.บุญมา โสภา	145/1 ม.11 ต.กลางดง อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	089-9066451	ด้านการบริหารจัดการน้ำกลุ่มบริหารฯฝ่ายแม่ถัน	สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2565	โครงการชลประทานสุโขทัย
10	นายวงศ์ สุวรรณรินทร์	139 ม.11 ต.กลางดง อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	093-2530533	ด้านการปศุสัตว์กลุ่มบริหารฯฝ่ายแม่ถัน		โครงการชลประทานสุโขทัย
11	นายสุนดา คำน้อย	26 ม.11 ต.กลางดง อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	094-7627879	ด้านการจัดทำบัญชีกลุ่มบริหารฯฝ่ายแม่ถัน		โครงการชลประทานสุโขทัย
12	นายภิกพ วงศ์กลม	70/2 ม.11 ต.กลางดง อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย	098-8078834	ด้านการบริหารจัดการน้ำกลุ่มบริหารฯฝ่ายแม่ถัน		โครงการชลประทานสุโขทัย
13	นายธนศักดิ์ มากมิ่ง	55/2 หมู่ 9 ต.เกาะตาเลี้ยง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย		ที่ปรึกษา จ.สุโขทัย ด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และด้านการท่องเที่ยว	โล่เกียรติคุณ "ปราชญ์สหกรณ์ของจังหวัดสุโขทัย"	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
14	นายทวีป ครุฑชาติ	171/1 ม.9 ต.ทับผึ้ง อ.เกษตรศรีสำโรง	085-0523013	การผลิตปุ๋ยอินทรีย์	หมอดินอาสา สาขา การใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด.	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
15	นางจรรยา ทานา	หมู่ที่ 2 ตำบลในเมือง อำเภอสวรรคโลก	-	การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน สาขา การใช้ประโยชน์ จากแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
16	นายอุดมชัย คำศิริ	หมู่ที่ 10 ตำบลแม่สิน อำเภอศรีสัชนาลัย	095-8467961	การปรับปรุงบำรุงดิน	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน สาขา การปรับปรุงบำรุงดิน	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
17	นายประสงค์ อุประวรรณ	122/3 ม. 1 ต.กลางดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม	087-8418100	การเกษตรแบบผสมผสาน	หมอดินอาสา สาขา เกษตรผสมผสาน	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย , ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย , โครงการชลประทานสุโขทัย, สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย, สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2567)

2.9 ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัย มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่เป็นศูนย์หลัก อำเภอละ 1 ศูนย์ รวม 9 ศูนย์ และศูนย์เครือข่ายของ ศพก. จำนวน 108 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 117 ศูนย์

ตารางที่ 38 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์หลัก) จังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	ชนิดพืช	สถานที่ตั้งศูนย์	ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์
อำเภอเมืองสุโขทัย	ข้าว	หมู่ที่ 1 บ้านวังทองแดง ต.วังทองแดง	นายสมาน ถาวร โทร. 08-7307-4272
อำเภอบ้านด่านลานหอย	มันสำปะหลัง	หมู่ที่ 1 บ้านวังลึก ต.วังลึก	นายสาธิต จิวทา โทร. 08-9957-2868
อำเภอคีรีมาศ	เกษตรผสมผสาน	หมู่ที่ 3 บ้านหนองบัวเขาดิน ต.หนองจิก	นายคณาศ บัวน่วม โทร. 09-4665-5069
อำเภอกงไกรลาศ	ไร่นาสวนผสม	หมู่ที่ 8 บ้านวังไผ่สูง ต.ไกรนอก	นางกฐิน แสงมี โทร. 09-6819-7527
อำเภอศรีสำโรง	ผักอินทรีย์	หมู่ที่ 5 บ้านหนองยาว ต.เกาะตาเลีย่ง	นายเปี้ยก พรหมพุก โทร 08-6067-9022
อำเภอสวรรคโลก	ข้าว	หมู่ที่ 7 บ้านโพธิ์งาม ต.ป่ากุมเกาะ	นายรวม ยิ้มย่อง โทร. 08-0666-3587
อำเภอศรีสขนาลัย	ข้าว	หมู่ที่ 1 ต.หนองอ้อ	นางสมควร มานิตย์ โทร. 09-46369077
อำเภอทุ่งเสลี่ยม	ข้าว	หมู่ที่ 4 บ้านวังธาร ต.ทุ่งเสลี่ยม	นายอนันตชัย สังเกตใจ โทร. 08-6205-8280
อำเภอศรีนคร	มะม่วงโชคอนันต์	หมู่ 1 บ้านคลองต่าง ต.น้ำชุม	นายสายชล จันทรวีโร โทร. 08-6216-8407

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

2.9.2 เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer, Young Smart Farmer) จังหวัดสุโขทัย ปี 2565 – 2567

ปัจจุบันจังหวัดสุโขทัย มีเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) รวมจำนวน 354 ราย และ Young Smart Farmer รวมจำนวน 70 ราย

ตารางที่ 39 จำนวนเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer และ Young Smart Farmer) ของจังหวัดสุโขทัย

อำเภอ	Smart Farmer				Young Smart Farmer		
	ปี 2565 (ราย)	ปี 2566 (ราย)	ปี 2567 (ราย)	รวม (ราย)	ปี 2566 (ราย)	ปี 2567 (ราย)	รวม (ราย)
เมืองสุโขทัย	18	10	10	38	4	4	8
กงไกรลาศ	16	10	10	36	4	3	7
สวรรคโลก	17	10	10	37	7	3	10
ศรีนคร	17	11	11	39	2	2	4
คีรีมาศ	16	10	10	36	5	5	10
ศรีสำโรง	16	10	10	36	4	4	8
บ้านด่านลานหอย	16	15	10	41	5	3	8
ศรีสขนาลัย	30	10	10	50	5	3	8
ทุ่งเสลี่ยม	17	14	10	41	4	3	7
รวม	163	100	91	354	40	30	70

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2567)

2.9.3 แหล่งรวบรวม/แปรรูปและแหล่งกระจายสินค้าเกษตร

ตารางที่ 40 แหล่งแปรรูปและแหล่งกระจายสินค้าจังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	ที่อยู่		
			ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	โรงงานน้ำตาลทิพย์สุโขทัย	ผลิตน้ำตาลทราย กำลังการผลิต 27,000 ตันต่อวัน	บ้านตึก	ศรีสำราญ	สุโขทัย
2	บริษัท เจริญชัยฟู้ด จำกัด	อบข้าวเปลือก เก็บและลำเลียงในโกดัง	บ้านใหม่สุขเกษม	กงไกรลาศ	สุโขทัย
3	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชินธทรัพย์	นั่งและอบข้าวเปลือก เก็บรักษาและลำเลียงในโกดัง	เกาะตาเลี้ยง	ศรีสำราญ	สุโขทัย
4	ห้างหุ้นส่วนจำกัด พรอานวยทรัพย์การฝ้าย	กระเทาะเปลือกถั่ว และร่อนถั่ว	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
5	บริษัท พี เอ เอส ฟิวล ส่องออกและโซโล จำกัด	อบเมล็ดพืชด้วยโซโล	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
6	บริษัท พี เอ เอส ฟิวล ส่องออกและโซโล จำกัด	สกัดน้ำมันพืช ทำน้ำมันพืชให้บริสุทธิ์ ผลิตขวดพลาสติกสำหรับบรรจุน้ำมันพืช	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
7	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีคลองเรือ	สีข้าว กำลังสีสูงสุดของร้านสีข้าวรวมเป็น 400 เกวียน/วัน และอบข้าวเปลือก	ธานี	เมืองสุโขทัย	สุโขทัย
8	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีไทยศรีวัฒนา	สีข้าวชนิดแยกแกลบแกลบรำวันละ 20 เกวียน	ท่าชัย	ศรีสำราญ	สุโขทัย
9	บริษัท เจริญชัยฟู้ด จำกัด	สีข้าว กำลังสีสูงสุดของร้านสีข้าว 1,000 เกวียนต่อวัน	บ้านใหม่สุขเกษม	กงไกรลาศ	สุโขทัย
10	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคชัย ธรรมกิจ	สีข้าว กำลังสีสูงสุดของร้านสีข้าว 1,200 ตันต่อวัน	บ้านใหม่สุขเกษม	กงไกรลาศ	สุโขทัย
11	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีข้าวตำบลเบ็ญเงินล้าน 2555	สีข้าว กำลังสีสูงสุดของร้านสีข้าว 500 เกวียน/วัน	วังใหญ่	ศรีสำราญ	สุโขทัย
12	-	สีข้าว กำลังสีสูงสุด 6 เกวียน/วัน	บ้านด่าน	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
13	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีบัวทองคุณธรรมกิจ	อบเมล็ดพืช	ราวต้นจันทร์	ศรีสำราญ	สุโขทัย
14		อบเมล็ดพืช เก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	ลานหอย	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
15	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคชัยธรรมกิจ	การอบเมล็ดพืช	บ้านใหม่สุขเกษม	กงไกรลาศ	สุโขทัย
16		อบข้าวเปลือก เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง และสีข้าวกำลังสีสูงสุด ๔๐ เกวียน/วัน	บ้านตึก	ศรีสำราญ	สุโขทัย
17	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีข้าวตำบลเบ็ญเงินล้าน 2555	อบลดความชื้นเมล็ดพืช เช่น ข้าว	วังใหญ่	ศรีสำราญ	สุโขทัย
18	บริษัท สุพัฒน์กิจ จำกัด	อบลดความชื้นพืชผลทางการเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด	หนองอ้อ	ศรีสำราญ	สุโขทัย
19	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทองชัยแสง การเกษตร	อบเมล็ดพืชผลทางการเกษตร	เกาะตาเลี้ยง	ศรีสำราญ	สุโขทัย
20	สหกรณ์นิคมพระร่วง จำกัด	ตลาดกลางข้าวเปลือก	นาทุ่ง	สวรรคโลก	สุโขทัย
21	ท่าข้าวศิริรัตน์	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
22		ลำเลียงและเก็บรักษาเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	โดนด	คีรีมาศ	สุโขทัย
23	คีรีมาศฟิวล	การเก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	หนองกระดัง	คีรีมาศ	สุโขทัย
24	ส.เจริญพานิช	เก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง และปอกหัวพืช หรือทำหัวพืชให้เป็นเส้น แวน หรือแท่ง	ท่าฉนวน	กงไกรลาศ	สุโขทัย
25	ท่าข้าวพรเทพ	เก็บรักษาหรือลำเลียงเมล็ดพืช หรือผลิตผลจากพืชในโกดัง	บ้านใหม่สุขเกษม	กงไกรลาศ	สุโขทัย
26	ท่าข้าวกำนันสมคิด	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	เขาแก้วศรีสมบูรณ์	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย
27		เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ การอบเมล็ดพืช	ศรีนคร	ศรีนคร	สุโขทัย
28	-	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	หนองกระดัง	คีรีมาศ	สุโขทัย
29	ท่าข้าวกำนันพงศ์	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	บ้านสวน	เมืองสุโขทัย	สุโขทัย
30		เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	หนองกระดัง	คีรีมาศ	สุโขทัย
31	สหกรณ์นิคมคีรีมาศ จำกัด	รวบรวมผลิตผลทางการเกษตรเพื่อจำหน่าย และเก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืช เก็บไว้ในโซโล	หนองจิก	คีรีมาศ	สุโขทัย
32	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคไพศาลสวรรคโลก	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
33	ท่าข้าววรรณ	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ , สีข้าว (กำลังสีสูงสุดของร้านสีข้าว 4 เกวียน/วัน)	ลานหอย	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
34	ตลาดกลางผลิตผลทางการเกษตรสหกรณ์การเกษตรกงไกรลาศ	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	ป่าแฝก	กงไกรลาศ	สุโขทัย
35	สหกรณ์การเกษตรคีรีมาศ จำกัด	เก็บรักษาหรือลำเลียงเมล็ดพืชในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	โดนด	คีรีมาศ	สุโขทัย
36	-	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	ลานหอย	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
37	บริษัท ชัยศรีพัฒนา จำกัด	เก็บรักษา ลำเลียงเมล็ดพืชในโกดัง	คลองตาล	ศรีสำราญ	สุโขทัย
38	-	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	ดงเคียว	กงไกรลาศ	สุโขทัย
39	อุดมพืชไร่	เก็บรักษา ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	เขาแก้วศรีสมบูรณ์	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย
40	ท่าข้าวปัญจมงคล	เก็บรักษาหรือลำเลียงเมล็ดพืชหรือผลิตผลจากพืชในโกดังหรือคลังสินค้า	ดงคู่	ศรีสำราญ	สุโขทัย
41	บริษัท สุพัฒน์กิจ จำกัด	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	หนองอ้อ	ศรีสำราญ	สุโขทัย
42	พรศิริพัฒนา	เก็บรักษาลำเลียงพืชผลทางการเกษตรในโกดัง	ดงลิ้น	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
43	ท่าข้าวเกษตรไทย	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	ไทยชนะศึก	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย
44	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคชัย ฟู้ด	เก็บรักษา และลำเลียงเมล็ดพืชในโกดัง	คลองตาล	ศรีสำราญ	สุโขทัย
45	นายจิตประสงค์ พลอยโดนด	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	สามพวง	คีรีมาศ	สุโขทัย

แหล่งแปรรูปและแหล่งกระจายสินค้าจังหวัดสุโขทัย (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	ที่อยู่		
			ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
46	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีบัวทองคุณัญญกิจ	เก็บรักษา ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก และสีข้าว (กำลังสีสูงสุดของร่นสีข้าว 400 เกวียน/วัน)	ราวต้นจันทร์	ศรีสำโรง	สุโขทัย
47	บริษัท ชัยพัฒนาเพิ่มพูลไรซ์ จำกัด	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	วัดเกาะ	ศรีสำโรง	สุโขทัย
48	สหกรณ์นิคมศรีสำโรง จำกัด สาขาบ้านไร่	เก็บรักษา ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	สามเรือน	ศรีสำโรง	สุโขทัย
49	ส.นพ.ภัทผล	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด เช่น เมล็ดข้าวโพด ฯลฯ ในโกดัง, การร่อน คัด แยกขนาดคุณภาพของผลิตผลเกษตรกรรม สีข้าวชนิดแยกแกลบยกกร้า (กำลังสีสูงสุดของร่นสีข้าว 15 เกวียน/วัน)	ลานหอย	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
50	ท่าข้าวจันทร์โราส	เก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืชในโกดัง	วังไม้ขอน	สวรรคโลก	สุโขทัย
51	ท่าข้าวสุติวิวัฒน์การเกษตร	เก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืชในโกดัง	วังน้ำขาว	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
52		เก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืช หรือผลิตผลจากพืชในโกดัง	หนองอ้อ	ศรีสำโรง	สุโขทัย
53	ท่าข้าวหนองเสาเดียว	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด เช่น เมล็ดข้าวเปลือก	โกรเิน	กงไกรลาศ	สุโขทัย
54		การเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืชหรือผลิตผลจากพืชในโกดังฯ	ท่าอนวน	กงไกรลาศ	สุโขทัย
55	-	เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด	ป่าแฝก	กงไกรลาศ	สุโขทัย
56	ตลาดกลางรวบรวมผลิตผลการเกษตร สหกรณ์การเกษตรศรี	กัก เก็บ ลำเลียง เมล็ดพืชทุกชนิด อาทิ เช่น ข้าวเปลือก	คลองตาล	ศรีสำโรง	สุโขทัย
57	ท่าข้าวป่าบุรี	เก็บรักษา - ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	สารจิตร	ศรีสำโรง	สุโขทัย
58	สหกรณ์นิคมศรีสำโรง จำกัด	รวบรวมผลิตผลการเกษตรเพื่อจำหน่ายและเก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืชเก็บไว้ในไซโล	สามเรือน	ศรีสำโรง	สุโขทัย
59	ท่าข้าวเสวยรุ่งเรืองทรัพย์	การเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืช หรือผลิตผลจากพืชในไซโล โกดังหรือคลังสินค้า และการร่อน ล้าง คัด หรือแยกขนาดหรือคุณภาพของผลิตผลเกษตรกรรม	นาทุ่ง	สวรรคโลก	สุโขทัย
60	โรงงานปรับปรุงเมล็ดพันธุ์พืชสหกรณ์นิคมหนองบัวพัฒนา จ	อบเมล็ดพืช, การเก็บรักษาลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ การร่อน-คัด-แยกขนาดคุณภาพของผลิตผลเกษตรกรรม	หนองบัว	ศรีนคร	สุโขทัย
61		เก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิด เช่น เมล็ดข้าวเปลือก ฯลฯ	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
62	สวรรคพิพิธ	การเก็บรักษา-ลำเลียงเมล็ดพืชทุกชนิดในโกดัง	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
63		ล้างคัดแยก และเคลือบผิวส้ม	แมสิน	ศรีสำโรง	สุโขทัย
64	บริษัท ฟาเธอร์ แมน กรุ๊ป จำกัด	แปรรูปผลไม้ เช่น กล้วยอบแผ่น, กล้วยตาก, มะม่วงอบแห้ง, กล้วยกรอบอบเนย เป็นต้น	บ้านสวน	เมืองสุโขทัย	สุโขทัย
65	ประสาพร	สีข้าว ชนิดแยกแกลบแยกกร้า วันละ 5 เกวียน	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก	สุโขทัย
66	สหกรณ์นิคมสวรรคโลก	สีข้าว กำลังการผลิต 24 เกวียน/วัน	ศรีนคร	ศรีนคร	สุโขทัย
67	โรงสีศิริวัฒนา	สีข้าว (กำลังการผลิตสูงสุด 20 เกวียน/วัน)	บ้านสวน	เมืองสุโขทัย	สุโขทัย
68	บริษัท ชินรุ่งเรืองไรซ์ จำกัด	สีข้าว (กำลังสีสูงสุดของร่นสีข้าว 900 เกวียน/วัน)	ปากน้ำ	สวรรคโลก	สุโขทัย
69	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคชัยอัญญกิจ	สีข้าว (กำลังสีสูงสุดของร่นสีข้าว 400 เกวียน/วัน)	บ้านใหม่สุขเกษม	กงไกรลาศ	สุโขทัย
70	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทองชัยแสง การเกษตร	สีข้าว กำลังสีสูงสุดของร่นสีข้าว 200 เกวียนต่อวัน	เกาะตาเสียง	ศรีสำโรง	สุโขทัย
71	บริษัท ชูชัย อินเตอร์ไรซ์ จำกัด	สีข้าว (กำลังสีสูงสุดของร่นสีข้าว 500 เกวียน/วัน) และอบเมล็ดพืช	กกแรต	กงไกรลาศ	สุโขทัย
72	บุญชูพิพิธ 2	ทำมันเส้น-เก็บรักษาลำเลียงพืช เมล็ดพืชหรือผลิตผลจากพืชในโกดังหรือคลังสินค้า	วังตะคร้อ	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
73	อาณาจักรพิพิธ 2	ทำมันเส้นและเก็บรักษาหรือลำเลียงพืชเมล็ดพืชผลิตผลพืชในโกดัง	วังตะคร้อ	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
74	บริษัท ทุ่งเสถียร พืชไร่ จำกัด	ปอกหัวมันให้เป็นเส้น แวน หรือแท่ง	ไทยชนะศึก	ทุ่งเสถียร	สุโขทัย
75	ลุงเหมือนพืชไร่	ทำมันเส้นและเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืชหรือผลิตผลจากพืชในโกดัง	ทุ่งเสถียร	ทุ่งเสถียร	สุโขทัย
76	ทรัพย์ทวีเจริญพิพิธ	การปอกหัวพืช หรือทำหัวพืชให้เป็นเส้น แวน หรือแท่ง และการเก็บรักษา หรือลำเลียงพืช เมล็ดพืช หรือผลิตผลจากพืชในไซโล โกดัง หรือคลังสินค้า	ลานหอย	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
77	วาสนาเจริญพิพิธ 99	ทำมันเส้น และเก็บรักษาหรือลำเลียงเมล็ดพืชในโกดัง	ตลิ่งชัน	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2567)

2.9.4 การส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร จังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัย มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร ที่ได้รับการสนับสนุน และมีการส่งเสริมจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย และนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการคิดค้นจากเกษตรกรของจังหวัดสุโขทัย รวมจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านน้ำ, ด้านบริหารจัดการแปลง/ฟาร์ม, พลังงานทดแทน, โรงเรือนหัตถ์อัจฉริยะ, รถไถนาวิทุยบังคับ, เครื่องลอกหนังกบ, เครื่องแบนกล้วย เป็นต้น

ตารางที่ 41 การส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร จังหวัดสุโขทัย

นวัตกรรม/เทคโนโลยี	จำนวน (ราย/แห่ง)	หน่วยงานสนับสนุน
ระบบน้ำอัจฉริยะ	25	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย
ระบบบริหารจัดการและติดตามการผลิตพืช	10 แห่ง	
Smart farming ระบบบริหารจัดการฟาร์ม	3 แห่ง	
Smart Think ระบบควบคุมบริหารจัดการ	8 แห่ง	
Smart farming ระบบบริหารจัดการฟาร์ม	7 แห่ง	
SmartUP Mini Farming : ระบบเกษตรอัจฉริยะ ควบคุมฟาร์มด้วยสมาร์ทโฟนเพียงเครื่องเดียว	4 แห่ง	
ระบบรดน้ำเกษตรอัจฉริยะ 4G-IOT	34	สำนักงานเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) ร่วมกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย
ระบบ Bplus Mini ERP	1	
AgriPro Farmer app AgriPro IOT2	5	
เทคโนโลยีด้านพลังงาน - ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ - ระบบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ - เตาชุปเปอร์ฮีโร่ - เตาเผาขยะ 200 ลิตร - หลอดไฟ LED - ระบบโซลาร์เซลล์ สำหรับประปาหมู่บ้าน - เตาชิมวอลแบบ พพ. ขนาดกลางและหลอดไฟ LED	73 แห่ง/ระบบ 8 แห่ง/ระบบ 1 แห่ง 1 แห่ง 2 แห่ง 1 แห่ง 2 แห่ง	สำนักงานพลังงานจังหวัดสุโขทัย
โรงเรือนหัตถ์อัจฉริยะ	1 แห่ง	ศูนย์ AIC ระดับจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง
รถไถนาวิทุยบังคับ	1 แห่ง	ผลงานของ นายอาทิตย์ เพงกิจ ต.เกาะตาเลี้ยง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย
เครื่องลอกหนังกบ	1 แห่ง	ผลงานของ จ.ส.ท. สุทิน ทองเอี่ยม ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
เครื่องแบนกล้วย	1 แห่ง	ผลงานของ นายलयอง สอนโต ต.สามพวง อ.คีรีมาศ จ.สุโขทัย
ระบบไบโอฟลอค (biofloc) (เลี้ยงปลา)	1 แห่ง	ผลงานของ นายพงศ์ธร ทัพหสิริเวทย์ 362/2 หมู่ 10 ต.เมืองเก่า อ.สุโขทัย จ.สุโขทัย

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย, สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย, สำนักงานพลังงานจังหวัดสุโขทัย, สำนักงานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2567)

2.9.5 แหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัย มีแหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน 664 ร้าน มีใบอนุญาตขายปุ๋ย (อป.) รวม 581 ร้าน ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายทางการเกษตร (วอ.) รวม 519 ร้าน ใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม (พพ.) รวม 458 ร้าน

ตารางที่ 42 แหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสุโขทัย

ที่	อำเภอ	ใบอนุญาต ขายปุ๋ย (อป.)	ใบอนุญาต มีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุอันตราย ทางการเกษตร (วอ.)	ใบอนุญาต ขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม (พพ.)	หมายเหตุ
1	กงไกรลาศ	99	91	81	ร้านค้า 1 แห่ง อาจจำหน่ายทั้ง 2 หรือ 3 ประเภท
2	คีรีมาศ	45	37	36	
3	ทุ่งเสลี่ยม	31	26	25	
4	บ้านด่านลานหอย	35	31	25	
5	เมืองสุโขทัย	71	60	69	
6	ศรีนคร	33	33	28	
7	ศรีสัชนาลัย	107	91	71	
8	ศรีสำโรง	79	74	63	
9	สวรรคโลก	81	76	60	
รวม		581	519	458	

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย (ข้อมูล ณ เมษายน 2567)

2.9.6 กลุ่มแปลงใหญ่ จังหวัดสุโขทัย

กลุ่มแปลงใหญ่ในจังหวัดสุโขทัย มีทั้งหมด 18 ชนิดสินค้า ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน ส้มเขียวหวาน ทุเรียน มะม่วง ยางพารา โคเนื้อ มันสำปะหลัง กาแฟ ข้าวโพดหวาน จิ้งหรีด ใบตองกล้วยตานี ปลาตูก ปลาหมอบ ชุมพร พืชผัก มะปรางไข ข้าวโพดหวานเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน รวมจำนวน 96 กลุ่ม เกษตรกร 4,059 ราย พื้นที่ ทั้งหมด 66,135.75 ไร่

ตารางที่ 43 กลุ่มแปลงใหญ่ จังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	ชนิดสินค้า	จำนวนกลุ่ม (กลุ่ม)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
1	ข้าว	37	1,600	27,258.25
2	อ้อยโรงงาน	24	894	22,037.50
3	ส้มเขียวหวาน	9	389	4,783.25
4	ทุเรียน	5	308	2,145
5	มะม่วง	3	133	1,313.50
6	ยางพารา	3	93	1,579.25
7	โคเนื้อ	2	114	873
8	มันสำปะหลัง	2	99	2,113
9	กาแฟ	1	30	350
10	ข้าวโพดหวาน	1	41	623
11	จิ้งหรีด	1	38	223
12	ใบตองกล้วยตานี	1	31	468.75
13	ปลาตูก	1	30	14.75
14	ปลาหมอบชุมพร	1	41	60.25
15	พืชผัก	1	31	31.50
16	มะปรางไข	1	79	314.75
17	ข้าวโพดหวานเลี้ยงสัตว์	2	78	1,608
18	ปาล์มน้ำมัน	1	30	339
รวม		96	4,059	66,135.75

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2567)

2.9.7 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสุโขทัย

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัด เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 8 แห่ง แปลงสาธิตการเกษตร จำนวน 3 แห่ง

ตารางที่ 44 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดสุโขทัย

ที่	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	สถานที่ตั้ง				
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนคลองตะเคียน (ไร่ลองใจ)	26/10	6	บ้านสวน	เมืองสุโขทัย	สุโขทัย
2	วิสาหกิจชุมชนกิจกรรมธรรมชาติบ้านวังไทร	-	2	วังตะคร้อ	บ้านด่านลานหอย	สุโขทัย
3	วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงกบในกระชัง (บ้านจำก้อง)656	65	3	ป่าแฝก	กงไกรลาศ	สุโขทัย
4	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น	74	5	บ้านตึก	ศรีสัชนาลัย	สุโขทัย
5	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มะปรางไซ้ 3 เรือน (สวนลุงช่วย)	87/1	5	สามเรือน	ศรีสำโรง	สุโขทัย
6	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์บ้านคลองต่าง	88/1	1	น้ำชุม	ศรีนคร	สุโขทัย
7	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรทุ่งเสลี่ยม	73	7	กลางดง	ทุ่งเสลี่ยม	สุโขทัย
8	วิสาหกิจชุมชนมีเขียวออร์แกนิก (ตลาดมีเขียว)	89	3	ราวต้นจันทร์	ศรีสำโรง	สุโขทัย
9	โครงการเกษตรอินทรีย์ สนามบินสุโขทัย	99/1-3	2	คลองกระเจง	สวรรคโลก	สุโขทัย
10	ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย (เปิดให้บริการบางช่วงเวลา)	239	4	ท่าชัย	ศรีสัชนาลัย	สุโขทัย
11	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย (แปลงตัวอย่างระบบเกษตรผสมผสานตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” จังหวัดสุโขทัย) (เปิดให้บริการบางช่วงเวลา)			คลองตาล	ศรีสำโรง	สุโขทัย

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย, ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย , สนามบินสุโขทัย
(ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2567)

2.9.8 การครอบครองที่ดินตามโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ดำเนินงาน ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสุเม่น จังหวัดสุโขทัย

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้แก่ผู้ครอบครองที่ดินตามโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ดำเนินงาน ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสุเม่น จังหวัดสุโขทัย เนื้อที่รวม 112 แปลง เกษตรกรผู้ครอบครอง 100 คน

ตารางที่ 45 จำนวนผู้ครอบครองที่ดินตามโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ดำเนินงาน ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสุเม่น จังหวัดสุโขทัย

ที่	การใช้ประโยชน์จากที่ดิน	จำนวนเกษตรกร (นับซ้ำ)	เนื้อที่		
			ไร่	งาน	ตารางวา
1	สวนส้ม	73	545	134	4,006.26
2	ยางพารา	13	92	23	768.21
3	สวนส้ม/มะนาว	4	30	5	195.93
4	สวนสัก	4	29	7	237.08
5	มะม่วง	2	13	6	138.42
6	สวนส้ม/ยางพารา	2	11	0	67.31
7	มะนาว	1	2	2	84.54
8	มะนาว/กล้วย	1	2	0	94.64
9	ข้าว	1	2	0	79.38
10	สวนส้ม/สวนสัก	1	0	1	56.82
	รวม	102	726	178	5,728.59
			784	2	128.59

หมายเหตุ : เนื้อที่รวม 112 แปลง เกษตรกรผู้ครอบครอง 100 คน

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2567)

2.9.9 กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ปัจจุบัน สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย มีสถานที่ตั้งอยู่ ณ 60/27 หมู่ 4 ต.บ้านหลุม อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย มีอำนาจหน้าที่ภารกิจดังนี้ ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร ส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรของเกษตรกร พัฒนาความรู้ในด้านการเกษตร หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรเกษตรกร พัฒนาศักยภาพในการพึ่งตนเอง และเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างเกษตรกร

มีเกษตรกรเข้าร่วมกองทุนฟื้นฟูฯ ปี 2562 – 2566 จำนวน 98,949 ราย จำนวนหนี้สิน 1,195.35 ล้านบาท เป็นนิติบุคคล จำนวน 75 กลุ่ม สมาชิก 21,477 ราย ไม่เป็นนิติบุคคล จำนวน 894 กลุ่ม สมาชิก 77,472 ราย

ตารางที่ 46 กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ปี 2562 – 2566

ที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	รวมจำนวน		นิติบุคคล		ไม่เป็นนิติบุคคล	
		จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนหนี้สิน (บาท)	จำนวนกลุ่ม	จำนวนสมาชิก (ราย)	จำนวนกลุ่ม	จำนวนสมาชิก (ราย)
1	เมืองสุโขทัย	20,386	14,774,847.30	11	6,390	149	13,996
2	บ้านด่านลานหอย	8,684	3,579,454.66	6	1,117	82	7,567
3	ศรีมมาศ	6,877	685,293,792.42	6	2,164	130	4,713
4	กงไกรลาศ	12,652	79,826,118.00	5	603	118	12,049
5	ศรีสขาลัย	8,389	47,695,144.88	13	2,522	60	5,867
6	ศรีสำโรง	11,308	112,266,789.00	11	2,463	117	8,845
7	สวรรคโลก	15,231	48,603,388.33	11	3,567	88	11,664
8	ศรีนคร	6,490	136,483,688.00	6	1,373	81	5,117
9	ทุ่งเสลี่ยม	8,932	66,826,327.29	6	1,278	69	7,654
รวม		98,949	1,195,349,549.88	75	21,477	894	77,472

ที่มา : สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดสุโขทัย (ข้อมูล ณ เดือน กุมภาพันธ์ 2567)

2.9.10 การจัดหาหนี้มดบ แหล่งหนี้มดบจากศูนย์รับหนี้มดบของ อ.ส.ค.

ศูนย์รับหนี้มดบของ อ.ส.ค. ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 5 แห่ง สามารถรับซื้อหนี้มดบได้ 16.14 ต้น/วัน สมาชิก 108 ราย

ตารางที่ 47 การจัดหาหนี้มดบ แหล่งหนี้มดบจากศูนย์รับหนี้มดบของ อ.ส.ค.

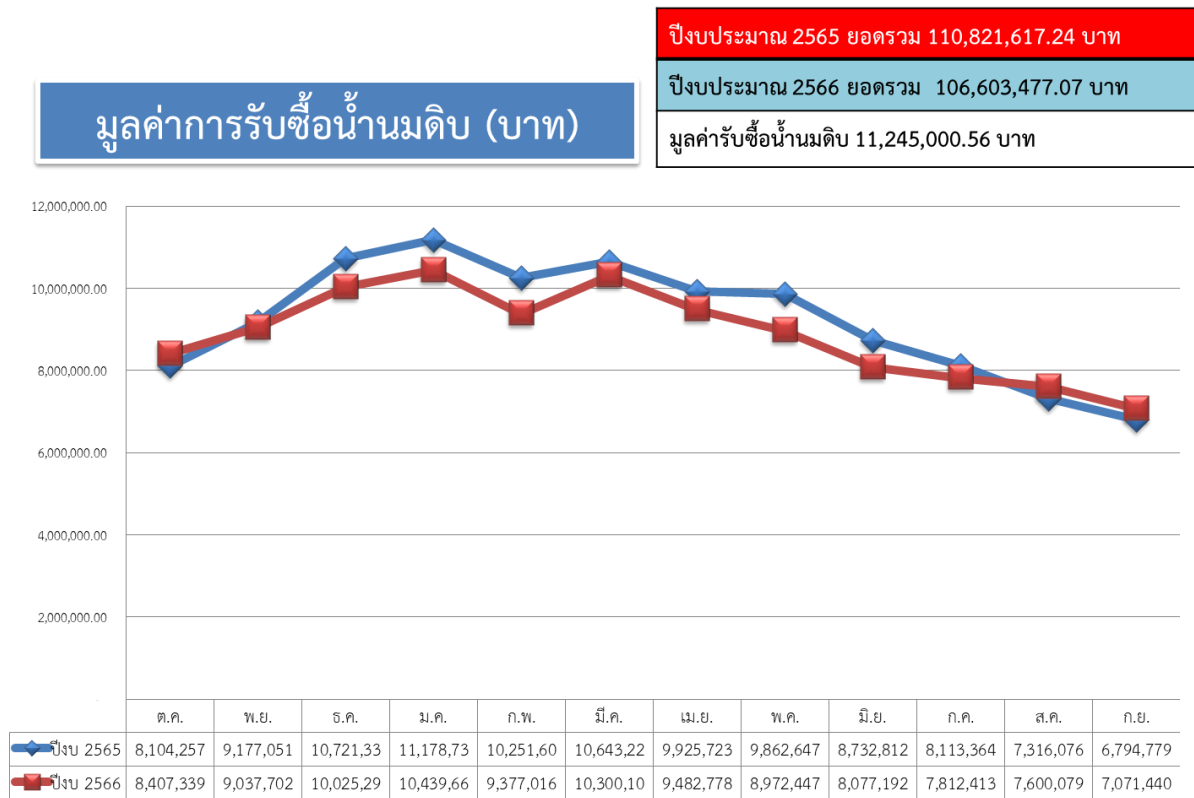
ศูนย์รับหนี้มดบของ อ.ส.ค.	สามารถรับหนี้มดบได้ (ต้น/วัน)	สมาชิกส่งนม (ราย)
ศูนย์ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมศรีนคร	4.21	32
ศูนย์ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมศรีมมาศ	1.42	11
ศูนย์ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมทุ่งเสลี่ยม	3.26	19
ศูนย์ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมกงไกรลาศ	6.04	30
ศูนย์ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมโพทะเล	1.21	16
รวม	16.14	108

ที่มา : สำนักงาน อ.ส.ค. ภาคเหนือตอนล่าง (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2567)

ตารางที่ 48 สรุปการจัดหาน้ำนมดิบ แหล่งน้ำนมดิบจากศูนย์รับน้ำนมดิบของ อ.ส.ค. ปีงบประมาณ 2564 - 2566

ปีงบประมาณ	จำนวนสมาชิกผู้ส่งนมดิบเฉลี่ย (ฟาร์ม)	จำนวนโคนม (ตัว)	ปริมาณน้ำนมดิบเฉลี่ย (ตัน/วัน)	ปริมาณน้ำนมดิบที่รับซื้อ (ตัน)	ราคารับซื้อน้ำนมดิบเฉลี่ยศูนย์ (บาท/กก.)	มูลค่าการรับซื้อน้ำนมดิบ (บาท/กก.)
2564	111	3,255	15.87	5,787.59	18.83	109,036,477.32
2565	114	3,633	16.31	5,945.14	18.63	110,821,617.24
2566	94	3,553	16.58	5,312.54	20.07	106,603,477.07

ที่มา : สำนักงาน อ.ส.ค. ภาคเหนือตอนล่าง (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2567)

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey 7-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง 7 ประการ ประกอบด้วย

1. กลยุทธ์ (Strategy)
2. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
4. บุคลากร (Staff)
5. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
6. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
7. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey 7-S Framework

7-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	1. มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น วิถีชีวิต และการผลิตแบบดั้งเดิม ส่งเสริมให้เกิดมูลค่า และสามารถพัฒนาให้ได้รับสัญลักษณ์ตราสินค้า GI 2. มีแหล่งรับซื้อ/รวบรวมสินค้าเกษตรในพื้นที่ ที่มีศักยภาพ 3. มีเส้นทางการคมนาคมสำหรับขนส่งสินค้าเกษตรเชื่อมโยงภายในจังหวัด 4. พื้นที่การเกษตรในจังหวัดมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	1. การพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ทำให้ขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรในช่วงน้ำแล้ง 2. จำนวนพื้นที่และสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้รับการรับรองมาตรฐานยังมีจำนวนน้อย เนื่องจากเกษตรกรขาดแรงจูงใจในการขึ้นทะเบียนรับรองมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	1. มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกรมีส่วนร่วมในการบูรณาการ เพื่อวางแผน/กำหนดแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง 2. มีผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมเกษตรที่หลากหลายและแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัย 3. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศพก. ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์ AIC ของจังหวัด ศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น	-
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	มีการทำการเกษตรครอบคลุม ทั้งด้านพืช (ข้าว พืชไร่) ด้านประมง และด้าน ปศุสัตว์ ตามลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศของจังหวัด	การเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรของเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย

7-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
บุคลากร (Staff)	มีเกษตรกรผู้นำในพื้นที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรในชุมชน	1. เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยสูง เยาวชนภาคการเกษตรมีน้อย ไม่สานต่ออาชีพทางการเกษตร ทำให้ขาดแรงงานภาคการเกษตรส่งผลต่อต้นทุนการจ้างงานด้านการผลิตที่สูงขึ้น 2. การรวมกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะพัฒนาการผลิตทั้งระบบและสร้างอำนาจการต่อรองได้
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	-	1. เกษตรกรขาดการนำองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินและการใช้ปุ๋ยอย่างถูกวิธีไปปฏิบัติในพื้นที่จริง 2. เกษตรกรขาดทักษะและการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรตามสภาพความเหมาะสมของพื้นที่ และความต้องการของตลาด 3. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการตลาดด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 4. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการหนี้สินภาคครัวเรือนและการประกอบการ ก่อให้เกิดภาระหนี้สิน ขาดเงินหมุนเวียนและโอกาสในการขยายธุรกิจ
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	เกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผน/กำหนดแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ทุกระดับ	-
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร	

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

- ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
- ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
- ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
- ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านการเมือง</u> 1. รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าเกษตร ตลอดจนนโยบายสำคัญต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญในภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง 2. แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด มีนโยบายเน้นส่งเสริมการพัฒนาด้านการเกษตรและส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร	1. ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่หน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี ไม่สามารถพัฒนาพื้นที่การผลิตการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง 2. สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ส่งผลต่อต้นทุนการทำการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> 1. ช่องทางการตลาดที่ทันสมัยและหลากหลายโดยเฉพาะช่องทาง Online ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ 2. ระบบการกระจายสินค้าและระบบการขนส่งสมัยใหม่เอื้อต่อการเพิ่มยอดขายสินค้าเกษตร 3. มีแหล่งเงินทุน ต้นทุน (ดอกเบี้ยต่ำ) ที่สามารถเข้าถึงได้	ขาดระบบขนส่งสาธารณะอำนวยความสะดวกระหว่างอำเภอภายในจังหวัดสำหรับนักท่องเที่ยว
-	-
<u>ด้านเทคโนโลยี</u> 1. สถาบันการศึกษามีงานวิจัยที่สามารถนำมาปรับใช้กับการทำการเกษตรในพื้นที่ 2. ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมสู่เกษตรอัจฉริยะ	1. ต้นทุนด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในภาคการเกษตรมีค่าใช้จ่ายสูง 2. โครงข่ายสารสนเทศ (สัญญาณโทรศัพท์) ยังไม่ครอบคลุมทำให้ไม่สามารถพัฒนาการใช้ Smart Farm หรือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างเต็มที่
-	1. มาตรการ/การเปิดเสรีทางการค้าทำให้สินค้าเกษตรบางรายการมีคู่แข่งจากภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น 2. มาตรการการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น มาตรการทางการค้า EUDR (European Union Deforestation-free Regulation) ของสหภาพยุโรป (EU) สำหรับสินค้าเกษตร 7 ชนิด เกษตร ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เนื้อโค โกลโก้ กาแฟ ถั่วลิสง ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ และยังหมายรวมถึงผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากสินค้าโภคภัณฑ์เหล่านี้ เช่น เครื่องหนัง น้ำมันพืช ช็อกโกแลต ยางรถยนต์ และเฟอร์นิเจอร์
<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u> 1. นโยบายเกี่ยวกับ Carbon Neutrality และ Net Zero Emission สามารถนำมาส่งเสริมรายได้ของเกษตรกรทั้งในมุม Carbon Credit และการท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ 2. กระแสในเรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใส่ใจและดูแลสุขภาพของผู้บริโภคในปัจจุบันมีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการของสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ ควรได้รับมาตรฐานอยู่ในระดับสากล	1. สถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 2. การแพร่ระบาดของโรคพืช แมลงศัตรูพืช และโรคระบาดสัตว์ 3. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติ (ภัยแล้ง อุทกภัย และ वादภัย ไฟป่า) ที่รุนแรงขึ้นส่งผลต่อคุณภาพและปริมาณผลผลิตทางการเกษตร

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดย SWOT Analysis

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายองค์กร ในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (Strengths) 1. มีการทำการเกษตรครอบคลุม ทั้งด้านพืช (ข้าว พืชไร่) ด้านประมง และด้าน ปศุสัตว์ ตามลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศของจังหวัด 2. มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น วิถีชีวิตและการผลิตแบบดั้งเดิม ส่งเสริมให้เกิดมูลค่า และสามารถพัฒนาให้ได้รับสัญลักษณ์ตราสินค้า GI 3. มีเกษตรกรผู้นำในพื้นที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรในชุมชน 4. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศพก. ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์ AIC ของจังหวัด ศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น 5. มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและเกษตรกรมีส่วนร่วมในการบูรณาการ เพื่อวางแผน/กำหนดแนวทางการพัฒนา ด้านการเกษตรอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง 6. มีแหล่งรับซื้อ/รวบรวมสินค้าเกษตรในพื้นที่ ที่มีศักยภาพ 7. มีผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมเกษตรที่หลากหลายและแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัย 8. มีเส้นทางการคมนาคมสำหรับขนส่งสินค้าเกษตรเชื่อมโยงภายในจังหวัด 9. มีการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร 10. พื้นที่การเกษตรในจังหวัดมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 11. เกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผน/กำหนดแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ทุกระดับ	จุดอ่อน (Weaknesses) 1. การพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ทำให้ขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรในช่วงน้ำแล้ง 2. จำนวนพื้นที่และสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานยังมีจำนวนน้อย เนื่องจากเกษตรกรขาดแรงจูงใจในการขึ้นทะเบียนรับรองมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร 3. เกษตรกรขาดการนำองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินและการใช้ปุ๋ยอย่างถูกวิธี ไปปฏิบัติในพื้นที่จริง 4. เกษตรกรขาดทักษะและการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรตามสภาพความเหมาะสมของพื้นที่ และความต้องการของตลาด 5. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 6. การเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรของเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย 7. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการหนี้สินภาคครัวเรือนและการประกอบการ ก่อให้เกิดภาระหนี้สิน ขาดเงินหมุนเวียนและโอกาสในการขยายธุรกิจ 8. เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยสูง เยาวชนภาคการเกษตรมีน้อย ไม่สานต่ออาชีพทางการเกษตร ทำให้ขาดแรงงานภาคการเกษตรส่งผลกระทบต่อต้นทุนการจ้างงานด้านการผลิตที่สูงขึ้น 9. การรวมกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะพัฒนาการผลิตทั้งระบบและสร้างอำนาจการต่อรองได้
ปัจจัยภายนอก	โอกาส (Opportunities) 1. รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าเกษตร ตลอดจนนโยบายสำคัญ ต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความสำคัญในภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง 2. นโยบายเกี่ยวกับ Carbon Neutrality และ Net Zero Emission สามารถนำมาส่งเสริมรายได้ของเกษตรกรทั้งในมุม Carbon Credit และการท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ 3. แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด มีนโยบายเน้นส่งเสริมการพัฒนา ด้านการเกษตรและส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร 4. กระแสในเรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใส่ใจและดูแลสุขภาพของผู้บริโภคในปัจจุบันมีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการของสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ มีมากขึ้นนำไปสู่มาตรฐานในระดับสากล 5. สถาบันการศึกษามีงานวิจัยที่สามารถนำมาปรับใช้กับการทำการเกษตรในพื้นที่ เพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยคุณค่าเชิงอัตลักษณ์ 6. ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมสู่เกษตรอัจฉริยะ 7. ช่องทางการตลาดที่ทันสมัยและหลากหลายโดยเฉพาะช่องทาง Online ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ 8. ระบบการกระจายสินค้าและระบบการขนส่งสมัยใหม่เอื้อต่อการเพิ่มยอดขายรายสินค้าเกษตร 9. มีแหล่งเงินทุน ต้นทุน (ดอกเบี้ยต่ำ) ที่สามารถเข้าถึงได้	อุปสรรค (Threats) 1. ต้นทุนด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในภาคการเกษตรมีค่าใช้จ่ายสูง 2. สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ส่งผลต่อต้นทุนการทำการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น 3. สถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต 4. การแพร่ระบาดของโรคพืช แมลงศัตรูพืช และโรคระบาดสัตว์ 5. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติ (ภัยแล้ง อุทกภัย และ วาตภัย ไฟป่า) ที่รุนแรงขึ้นส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณผลผลิตทางการเกษตร 6. มาตรการ/การเปิดเสรีทางการค้าทำให้สินค้าเกษตรบางรายการมีคู่แข่งจากภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น 7. มาตรการการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น มาตรการทางการค้า EUDR (European Union Deforestation-free Regulation) ของสหภาพยุโรป (EU) สำหรับสินค้าเกษตร 7 ชนิด เกษตร ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เนือโค โกโก้ กาแฟ ถั่วลิสง ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ และยังหมายรวมถึงผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากสินค้าโภคภัณฑ์เหล่านี้ เช่น เครื่องหนัง น้ำมันพืช ช็อกโกแลต ยางรถยนต์ และเฟอร์นิเจอร์ 8. โครงการสารสนเทศ (สัญญาบัตรโทรศัพท์) ยังไม่ครอบคลุม ทำให้ไม่สามารถพัฒนาการใช้ Smart Farm หรือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างเต็มที่ 9. ขาดระบบขนส่งสาธารณะอำนวยความสะดวกระหว่างอำเภอภายในจังหวัดสำหรับนักท่องเที่ยว 10. ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่หน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี ไม่สามารถพัฒนาพื้นที่การผลิตการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ปัจจัยภายใน ปัจจัยนอก	จุดแข็ง (Strengths) 1.มีการทำการเกษตรครอบคลุม ทั้งด้านพืช (ข้าว พืชไร่) ด้านประมง และด้าน ปศุสัตว์ ตามลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศของจังหวัด 2.มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น วิถีชีวิตและการผลิตแบบดั้งเดิม ส่งเสริมให้เกิดมูลค่า และสามารถพัฒนาให้ได้รับสัญลักษณ์ตราสินค้า GI 3.มีเกษตรกรผู้นำในพื้นที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรในชุมชน 4.มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศพก. ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์ AIC ของจังหวัด ศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น 5.มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและเกษตรกรมีส่วนร่วมในการบูรณาการ เพื่อวางแผน/กำหนดแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง 6.มีแหล่งรับซื้อ/รวบรวมสินค้าเกษตรในพื้นที่ ที่มีศักยภาพ 7.มีผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมเกษตรที่หลากหลายและแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัย 8.มีเส้นทางคมนาคมสำหรับขนส่งสินค้าเกษตรเชื่อมโยงภายในจังหวัด 9.มีการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร 10. พื้นที่การเกษตรในจังหวัดมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 11. เกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผน/กำหนดแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ทุรกันดาร	จุดอ่อน (Weaknesses) 1.การพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ทำให้ขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรในช่วงน้ำแล้ง 2.จำนวนพื้นที่และสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานยังมีจำนวนน้อย เนื่องจากเกษตรกรขาดแรงจูงใจในการขึ้นทะเบียนรับรองมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร 3.เกษตรกรขาดการนำองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินและการใช้ปุ๋ยอย่างถูกวิธี ไปปฏิบัติในพื้นที่จริง 4.เกษตรกรขาดทักษะและการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรตามสภาพความเหมาะสมของพื้นที่ และความต้องการของตลาด 5.เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 6.การเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรของเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย 7.เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการหนี้สินภาคครัวเรือนและการประกอบการ ก่อให้เกิดภาระหนี้สิน ขาดเงินหมุนเวียนและโอกาสในการขยายธุรกิจ 8.เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยสูง เกษตรภาคการเกษตรมีน้อย ไม่สานต่ออาชีพทางการเกษตร ทำให้ขาดแรงงานภาคการเกษตรส่งผลต่อต้นทุนการจ้างงานด้านการผลิตที่สูงขึ้น 9.การรวมกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะพัฒนาการผลิตทั้งระบบและสร้างอำนาจการต่อรองได้	
	โอกาส (Opportunities) 1. รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าเกษตร ตลอดจนนโยบายสำคัญต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้มีความสำคัญในการเกษตรอย่างต่อเนื่อง 2. นโยบายเกี่ยวกับ Carbon Neutrality และ Net Zero Emission สามารถนำมาส่งเสริมรายได้ของเกษตรกรทั้งในมุม Carbon Credit และการท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ 3. แผนพัฒนาภาค และแผนพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด มีนโยบายเน้นส่งเสริมการพัฒนาด้านการเกษตรและส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร 4. กระแสในเรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใส่ใจและดูแลสุขภาพของผู้บริโภคในปัจจุบันมีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการของสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ มีมากขึ้น นำไปสู่มาตรฐานในระดับสากล 5. สถาบันการศึกษามีงานวิจัยที่สามารถนำมาปรับใช้กับการทำการเกษตรในพื้นที่ เพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยคุณค่าเชิงอัตลักษณ์ 6. ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมสู่เกษตรอัจฉริยะ 7. ช่องทางการตลาดที่ทันสมัยและหลากหลายโดยเฉพาะช่องทาง Online ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ 8. ระบบการกระจายสินค้าและระบบการขนส่งสมัยใหม่เอื้อต่อการเพิ่มยอดขายจำหน่ายสินค้าเกษตร 9. มีแหล่งเงินทุน ต้นทุน (ดอกเบี้ยต่ำ) ที่สามารถเข้าถึงได้	SQ แนวทางการพัฒนาเชิงรุก S1,2,5,6,7,8,9,11O1,2,3,4,5,7,8,9 - ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน - ส่งเสริมการวางแผนการผลิตโดยยึดหลักการตลาดนำการผลิต - ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน S2,3,4,5,10,11O1,3,5 - ส่งเสริม เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้า GI - ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาปราชญ์ชาวบ้านและสร้างแกนนำประจำตำบล - ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร/ เกษตรสุขภาพ S5,6,7,8O1,3,5,6,7,8 - ส่งเสริมและให้ความรู้การทำตลาด Online/ การทำการตลาดเชิงรุก	WO แนวทางการพัฒนาเชิงแก้ไข W1,O1,3,6 - ส่งเสริมและวางระบบชลประทานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ - ศึกษาและจัดหาแหล่งน้ำใต้ดินร่วมกับแหล่งน้ำผิวดินเพื่อการเกษตร W3,4O1,3,4,6 - ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตด้านการเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ - ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน - ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพคุณภาพสูงลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร W2,3,4O1,2,3,4 - ส่งเสริมและเพิ่มการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าการเกษตร W5,6,7,8,9O1,2,3,5,6,7,8,9 - ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ - ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกร ให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง/ เกษตรกรต้นแบบ / Smart Farmer และเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer - จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร
	อุปสรรค (Threats) 1. ต้นทุนด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในภาคการเกษตรมีค่าใช้จ่ายสูง 2. สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ส่งผลต่อต้นทุนการทำการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น 3. สถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่ที่จะอาจเกิดขึ้นในอนาคต 4. การแพร่ระบาดของโรคพืช แมลงศัตรูพืช และโรคระบาดสัตว์ 5. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติ (ภัยแล้ง อุทกภัย และ วาตภัย ไฟป่า) ที่รุนแรงขึ้นส่งผลต่อคุณภาพและปริมาณผลผลิตทางการเกษตร 6. มาตรการ/การเปิดเสรีทางการค้าทำให้สินค้าเกษตรบางรายการมีคู่แข่งจากภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น 7. มาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น มาตรการทางการค้า EUDR (European Union Deforestation-free Regulation) ของสหภาพยุโรป (EU) สำหรับสินค้าเกษตร 7 ชนิด เกษตร ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เนื้อโค ไก่เป็ด ถั่วลิสง ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ และยังหมายรวมถึงผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากสินค้าโภคภัณฑ์เหล่านี้ เช่น เครื่องหนัง น้ำมันพืช ช็อกโกแลต ยางรถยนต์ และเฟอร์นิเจอร์ 8. โครงข่ายสารสนเทศ (สัญญาณโทรศัพท์) ยังไม่ครอบคลุม ทำให้ไม่สามารถพัฒนาการใช้ Smart Farm หรือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างเต็มที่ 9. ขาดระบบขนส่งสาธารณะอำนวยความสะดวกระหว่างอำเภอ ภายในจังหวัดสำหรับนักท่องเที่ยว 10. ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่หน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี ไม่สามารถพัฒนาพื้นที่การผลิตการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง	SI แนวทางการพัฒนาเชิงป้องกัน S1,2,3,4,5,6,7,8,11T3,4,5,8,9,10 - พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกร ในการเตือนภัยด้านการเกษตร - พัฒนาระบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย S5,9,10T1,2,6,7 - จัดหาแหล่งและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทน - ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อลดต้นทุน ลดแรงงานด้วยการรวมกลุ่มของเกษตรกร	WT แนวทางการพัฒนาเชิงรับ W1,2,3,4,5,6,7,8,9T1,2,3,5,6 - ส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่าย - ส่งเสริมการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร - บูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำโครงการพัฒนาด้านการเกษตรเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งงบประมาณต่างๆ เช่น งบพัฒนาจังหวัด งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น W2,3,4T4,5 - ส่งเสริมการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570)

1. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรมูลค่าสูง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืน

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- 2.1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ภาคเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี
- 2.2 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัด เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ภายในปี 2570
- 2.3 จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 30,000 ไร่ ภายในปี 2570

3. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ

เป้าหมาย

1. พัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการทางความคิดของเกษตรกรเพื่อไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) รวมทั้งสนับสนุนคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร (Young Smart Farmer)
2. ยกระดับศักยภาพเกษตรกรสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 500 ราย ภายในปี 2570
2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1,500 ราย ภายในปี 2570
3. วิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็งในระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งวิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 35 ต่อปี
4. สหกรณ์ภาคการเกษตร มีระดับความเข้มแข็ง ชั้น 1 และ ชั้น 2 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 56 ภายในปี 2570

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกร ให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง/ เกษตรกรต้นแบบ/ Smart Farmer และเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาปราชญ์ชาวบ้านและสร้างแกนนำประจำตำบล
3. ส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่าย
4. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

โครงการสำคัญ

5. ส่งเสริมการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร
6. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อลดต้นทุนลดแรงงานด้วยการรวมกลุ่มของเกษตรกร
1. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
2. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร
3. โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร
4. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร
5. โครงการส่งเสริมศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร
6. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน
7. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งตามศักยภาพ
8. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
9. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กลุ่มเกษตรกรและธุรกิจชุมชน
10. โครงการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
11. โครงการส่งเสริมการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร
12. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
13. โครงการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพื้นที่นิคมสหกรณ์
14. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส
15. โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ ความเข้าใจเรื่องการเงิน การเขียนแผนประกอบธุรกิจและทำบัญชีรายได้ เพื่อเป็นปัจจัยเสริมในการเข้าถึงแหล่งทุน
16. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
17. โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน
18. โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน
19. โครงการยกระดับรายได้โดยการส่งเสริมและพัฒนา ทักษะอาชีพด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัย
20. โครงการด้านการเกษตร
 - กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) : เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)

**ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม**

เป้าหมาย

1. พัฒนาสินค้าเกษตร (การผลิตและการแปรรูป) ให้มีคุณภาพสูง มาตรฐานสูง ปลอดภัยสูง และมูลค่าสูง โดยนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและยกระดับแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตร/เกษตรสุขภาพ
2. เพิ่มขีดความสามารถในการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. พื้นที่การเกษตรได้รับการรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี
2. สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ / GI ได้รับการพัฒนาส่งเสริมเพิ่มมูลค่า ไม่น้อยกว่า 4 ชนิด ภายในปี 2570
3. จำนวนแปลง/ฟาร์ม/พื้นที่การเกษตร ที่ได้รับการยกระดับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร / เกษตรสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง ภายในปี 2570
4. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่นำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ยกระดับการผลิต เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี
5. อัตราการขยายตัวปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
6. มีการนางานวิจัย/เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่ไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จังหวัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการวางแผนการผลิตโดยยึดหลักการตลาดนำการผลิต
2. ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตด้านการเกษตร ตามความเหมาะสมของพื้นที่
3. ส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรกรรมยั่งยืน
4. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่
5. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
6. ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพคุณภาพสูงลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
7. ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน
8. ส่งเสริมและเพิ่มการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าการเกษตร
9. ส่งเสริมเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้า GI
10. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร / เกษตรสุขภาพ
11. พัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

โครงการสำคัญ

12. ส่งเสริมและให้ความรู้การทำตลาด Online/ การทำการตลาด
เชิงรุก
13. จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร
14. พัฒนาศักยภาพการผลิตและเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์
วิถีสุขโขทัย
1. โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
2. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการ
บริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
3. โครงการร่วมมือพัฒนาตำบล (Smart tambon)
4. โครงการการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลง ผ่านบัตร
ดินดี
5. โครงการพัฒนาเกษตรกรมั่งคั่งยั่งยืน
6. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)
7. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
9. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
10. โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อ
เพิ่มศักยภาพการผลิตพืช
11. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
12. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปต้นแบบด้วยนวัตกรรมและ
เทคโนโลยีพร้อมบรรจุภัณฑ์ส่งเสริมการตลาดออนไลน์ และทดสอบ
ตลาดพร้อมจับคู่ธุรกิจ
13. โครงการการพัฒนาศักยภาพงานวิชาการเกษตร
14. โครงการวิจัยจากกองทุน สกสว
15. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์
16. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์
17. โครงการเชื่อมโยงองค์ความรู้ AIC ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
18. โครงการด้านการเกษตร
 - กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรม
และเทคโนโลยี
 - กิจกรรม พัฒนาศักยภาพการผลิตและเชื่อมโยงการตลาดสินค้า
เกษตรอินทรีย์วิถีสุขโขทัย
 - กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่าและ
การตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง
ภายใต้ BCG Model สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน)
สินค้าใบตองตานี และพืชผักปลอดภัย

- กิจกรรม เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสุโขทัย
- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ จังหวัดสุโขทัย (ทุเรียน มะยงชิด)
- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการตลาดเกษตรกรผู้ปลูกผัก
- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยน้ำว้าสุโขทัย
- กิจกรรม พัฒนาการสร้างมูลค่าสินค้าจากการแปรรูปลาดูกอย
- กิจกรรม พัฒนาการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีการประมง
- กิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เชื่อมโยงนวัตกรรมวิสาหกิจ หนอง นา ด้วยเทคโนโลยีการประมง
- กิจกรรม ยกระดับสินค้าข้าว สู่ข้าวคุณภาพปลอดภัย GAP และ ข้าวอินทรีย์ ครบวงจร

19. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
20. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
21. โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน
22. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร
23. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตร
24. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรปลอดภัย แปรรูป และการตลาด
25. โครงการตลาดเกษตรกร
26. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในจังหวัดสุโขทัย
27. โครงการส่งเสริมการใช้โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ในการแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร
28. โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model สินค้า ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน
เป้าหมาย

1. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดมีประสิทธิภาพและทั่วถึง
2. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรและสภาพแวดล้อม และปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน
3. ลดการเผาในพื้นที่เกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. จำนวนพื้นที่รับประโยชน์จากการปรับปรุงระบบ/การบริหารจัดการพื้นที่ชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่า 750,000 ไร่ ภายในปี 2570 (ไร่)
2. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน ไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ ภายในปี 2570 (ไร่)

แนวทางการพัฒนา

โครงการสำคัญ

3. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดิน ไม่น้อยกว่า 15,000 ไร่ ภายในปี 2570 (ไว้)
4. จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ลดการเผา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี
 1. ส่งเสริมการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 2. ส่งเสริมและวางระบบชลประทานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
 3. ศึกษาและจัดหาแหล่งน้ำใต้ดินร่วมกับแหล่งผิวดินเพื่อการเกษตร
 4. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย
 5. จัดหาแหล่งพลังงานทดแทน
 6. พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกร ในการเตือนภัยด้านการเกษตร
1. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
2. โครงการงานซ่อมแซมและปรับปรุงระบบชลประทาน
3. โครงการบำรุงรักษาโครงการชลประทานสุโขทัย
4. โครงการบริหารการส่งน้ำ
5. โครงการกำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำโดยเครื่องจักร
6. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
7. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา
8. โครงการทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา
9. โครงการเฝ้าระวังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน
10. โครงการสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม
11. โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ
12. โครงการจัดระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม
13. โครงการการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ
14. โครงการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร
15. โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
16. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
17. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร
18. โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - กิจกรรม ปรับปรุงอาคารประกอบแก้มลิงทะเลหลวงโครงการชลประทานสุโขทัย ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
 - กิจกรรม กำแพงป้องกันตลิ่งฝายยางคลองกระจง หมู่ที่ 3 ตำบลคลองกระจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรและการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย

1. บุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
2. บริหารจัดการข้อมูลด้านการเกษตรให้เป็นระบบ (Big Data)
3. ขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับพื้นที่เชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร/เครือข่ายเกษตรกร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. จำนวนครั้งในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย ไม่น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี (ครั้ง)
2. ระดับความสำเร็จของการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการร่วมกันเพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ไม่น้อยกว่าระดับ 5 ต่อปี (ระดับ)
3. ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ระดับพื้นที่เชิงบูรณาการ ไม่น้อยกว่าระดับ 5 ต่อปี (ระดับ)
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา

1. เสริมสร้างให้มีการพัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
2. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและพัฒนาการทำงานเป็นทีมของข้าราชการให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำมาพัฒนาปรับใช้ในการปฏิบัติราชการร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพ
3. สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาการสมัยใหม่ และปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีคุณธรรม
4. ปรับปรุงและพัฒนาระบบ (Systems) ฐานข้อมูล (Database) และเครือข่าย (Network) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ปรับปรุงฐานข้อมูลสินค้าเกษตรรายสินค้าให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
6. พัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย
7. ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

โครงการสำคัญ

1. โครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แบบบูรณาการ
3. โครงการอบรมการปรับเปลี่ยนทัศนคติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้วยการคิดเชิงบวก
4. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการงานส่งเสริมการเกษตร (ระบบส่งเสริมการเกษตร)
5. โครงการจัดทำฐานข้อมูลและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรปลอดภัย
6. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์
7. โครงการการเพิ่มทักษะและเทคนิคระบบการบริการและเสริมสร้างความสัมพันธ์มวลชน
8. โครงการศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

4. แผนที่แสดงความต้องการของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุโขทัย
(พ.ศ. 2566 - 2570) กับแผน 3 ระดับ

4. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. 2566 - 2570) กับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน - เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น - ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป เกษตรชีวภาพ เกษตรอัจฉริยะ ↓			
แผนระดับ 2	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2566-2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (3) การเกษตร (หลัก) - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <u>เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น</u> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา (1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมและเทคโนโลยี การพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ (2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <u>เกษตรปลอดภัย</u> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทย ได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา (1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน (2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ (3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุนและสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพ (4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย (5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <u>เกษตรชีวภาพ</u> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา (1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ (2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากร (3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ (4) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <u>เกษตรแปรรูป</u> - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา (1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง (2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2566-2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (5) การท่องเที่ยว - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <u>การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม</u> - เป้าหมายแผนย่อย รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น และ สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา - สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยาน ประวัติ ศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทยเพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจการและบริการรูปแบบใหม่ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570) - หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง - นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ - มุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน ด้วยการนำนโยบายและแผนความมั่นคงต่าง ๆ รวมถึงประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ ที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความขัดแย้งทางพลังงาน อาหาร และน้ำไปใช้กำหนดทิศทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทภัยความมั่นคงในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ และเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐและนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จำนวน 9 หมายเหตุ - หมายเหตุที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม - หมายเหตุที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการ ท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ - หมายเหตุที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค - หมายเหตุที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนิน ธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ - หมายเหตุที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญ เติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง - หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทาง

แผนระดับ 2 (ต่อ)	(3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่งและยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า (4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรอัจฉริยะ - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/ อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา (1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปังจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต (2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร (3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร - เป้าหมายแผนย่อย ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น และ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา (1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ (2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน (3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร (4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร (5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร (6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน (7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ (8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร			● เศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ● หมวดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจ หมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ปั่นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน ● หมวดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ หมวดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และ ตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการ ภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว
-----------------------------	--	--	--	--

แผนระดับ 3	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570 ● เป้าหมายการพัฒนา เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ● แนวทางการพัฒนา (1) การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ปั่นฟู และการใช้ประโยชน์ (2) การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ (3) การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (4) การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ● เป้าหมายการพัฒนา เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน ● แนวทางการพัฒนา (1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (3) เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (4) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน (5) พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570 ● เป้าหมายการพัฒนา เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน ● แนวทางการพัฒนา (1) ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ (2) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (3) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร	แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ● เป้าหมายการพัฒนา เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ● แนวทางการพัฒนา (1) เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร (2) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร (3) สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร (4) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
-------------------	--	--	---	--

แผนระดับ 3 (ต่อ)	เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2566 – 2570 ● เป้าหมายการพัฒนา มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน ● แนวทางการพัฒนา (1) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ (2) ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดยเน้นกลุ่มท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคได้แก่ บริการเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ (Medical and Wellness) ท่องเที่ยวสร้างสรรค์ และวัฒนธรรม (Creative Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy) ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) และกลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเทศกาล (Sport and Festival Tourism) (3) พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง (4) เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย (5) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน (6) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง 1 ● เป้าหมายการพัฒนา เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (NSEC) กับระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก (EWEC) ที่เข้มแข็ง ● แนวทางการพัฒนา - ยกระดับการพัฒนาการเกษตรให้เป็นระบบ ตั้งแต่การผลิตที่มีคุณภาพ การแปรรูปที่เพิ่มมูลค่า และการตลาดที่ครบวงจร สนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี เข้ามาใช้ประโยชน์ขยายพื้นที่ระบบชลประทาน - ยกระดับการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดให้ได้มาตรฐานและยั่งยืน สู่ระดับนานาชาติ จัดทำจุดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและจุดเช็คอิน สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางการประชุมและจัดนิทรรศการ	แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ.2566 - 2570) ● เป้าหมายการพัฒนา รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรม ● แนวทางการพัฒนา - การพัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ น้อมนำศาสตร์พระราชา พัฒนาคมนทุกช่วงวัย ยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา การสาธารณสุขที่มีมาตรฐานสู่สังคมเป็นสุขอย่างยั่งยืน และพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ❖ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 ● เป้าหมายการพัฒนา ประเทศไทยเป็นผู้นำของภูมิภาคอาเซียน ในการพัฒนาเกษตรอินทรีย์สร้างมูลค่า บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2570 ● แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์ ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ ❖ แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566-2570) ● เป้าหมายการพัฒนา สหกรณ์เข้มแข็งและเปนองครสมรรถนะสูงด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ● แนวทางการพัฒนา เน้นพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยึดหลักการ วิธีการ อุดมการณ์สหกรณ์ ❖ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ● เป้าหมายการพัฒนา ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจากอุทกภัยลดลง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาอย่างสมดุล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ● แนวทางการพัฒนา การจัดการน้ำอุปโภค บริโภค การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน การบริหารจัดการโดยการขับเคลื่อนการดำเนินการให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ❖ ยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี (พ.ศ.2561- พ.ศ.2580) ● เป้าหมายการพัฒนา องค์กรอัจฉริยะ ที่มุ่งสร้างความมั่นคงด้านน้ำ (Water Security) เพื่อเพิ่มคุณค่าการบริการ ภายในปี 2579 ● แนวทางการพัฒนา 1. การพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพลักษณะ (Basin-based Approach) 2. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ตามวัตถุประสงค์การใช้น้ำ 3. การป้องกันความเสียหายและสนับสนุนการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ 4. การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (Networking and Participation) ของทุกภาคส่วนใน 5. การบริหารจัดการน้ำชลประทานในระดับพื้นที่ (Networking Collaboration Participation) 6.การปรับเปลี่ยนสู่องค์กรอัจฉริยะ (Turnaround to Intelligent Organization)

สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตร และสหกรณ์ ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่วิถีชีวิตที่ยั่งยืน	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 2.1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ภาคเกษตร เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี 2.2 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัด เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 ภายในปี 2570 2.3 จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 30,000 ไร่ ภายในปี 2570
--	--	--

ประเด็นการพัฒนา ด้านการเกษตร และ สหกรณ์ของ จังหวัด	1. พัฒนาและเสริมสร้างเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรสู่การเป็น ผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ	2. การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์ งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม	3. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน	4. เสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรและการ บริหารจัดการภาครัฐ
---	--	--	--	--

โครงการสำคัญ	1. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) 2. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร 3. โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและ นอกภาคเกษตร 4. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร 5. โครงการส่งเสริมศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร 6. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/ วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน 7. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความ เข้มแข็งตามศักยภาพ 8. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ 9. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กลุ่ม เกษตรกร และธุรกิจชุมชน 10. โครงการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน 11. โครงการส่งเสริมการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร 12. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ของเกษตรกร 13. โครงการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพื้นที่นิคม สหกรณ์ 14. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ ด้อยโอกาส 15. โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ ความ เข้าใจเรื่องการเงิน การเขียนแผนประกอบธุรกิจและทำบัญชี รายได้ เพื่อเป็นปัจจัยเสริมในการเข้าถึงแหล่งทุน 16. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ 17. โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน 18. โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน 19. โครงการยกระดับรายได้โดยการส่งเสริมและพัฒนา ทักษะอาชีพ ด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัย 20. โครงการด้านการเกษตร - กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการแปลงแบบการ ทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) ให้แก่เกษตรกร ที่เป็น Smart farmer และ Young Smart farmer หรือลูกหลาน เกษตรกรของจังหวัดสุโขทัย	1. โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 2. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่ เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) 3. โครงการร่วมมือพัฒนาตำบล (Smart tambon) 4. โครงการการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลง ผ่านบัตรดินดี 5. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน 6. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) 7. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร 8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 9. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร 10. โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช 11. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ 12. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปต้นแบบด้วย นวัตกรรมและเทคโนโลยีพร้อมบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริม การตลาดออนไลน์ และทดสอบตลาดพร้อมจับคู่ธุรกิจ 13. โครงการการพัฒนาศักยภาพงานวิชาการเกษตร 14. โครงการวิจัยจากกองทุน สกสว 15. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ 16. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์ 17. โครงการเชื่อมโยงองค์ความรู้ AIC ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 18. โครงการด้านการเกษตร - กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วย นวัตกรรมและเทคโนโลยี - กิจกรรม พัฒนาศักยภาพการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด สินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย - กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่าและ การตลาดสิน ค่าเกษตรคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่ เกษตรมูลค่าสูงภายใต้ BCG Model สินค้าข้าว สินค้า ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) สินค้าใบตองตานี และพืชผัก ปลอดภัย - กิจกรรม พัฒนาศักยภาพการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด สินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย - กิจกรรม เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสุโขทัย	1. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน 2. โครงการงานซ่อมแซมและปรับปรุงระบบชลประทาน 3. โครงการบำรุงรักษาโครงการชลประทานสุโขทัย 4. โครงการบริหารการส่งน้ำ 5. โครงการกำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำโดยเครื่องจักร 6. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 7. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา 8. โครงการทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา 9. โครงการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน 10. โครงการสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม 11. โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ 12. โครงการจัดระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม 13. โครงการการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ 14. โครงการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร 15. โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน 16. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 17. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร 18. โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม - กิจกรรม ปรับปรุงอาคารประกอบแก้มลิงทะเลหลวง โครงการชลประทานสุโขทัย ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย - กิจกรรม กำแพงป้องกันตลิ่งฝายยางคลองกระเจง หมู่ที่ 3 ตำบลคลองกระเจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย	1. โครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ 2. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถใน การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ แบบบูรณาการ 3. โครงการอบรมการปรับเปลี่ยนทัศนคติเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานด้วยการคิดเชิงบวก 4. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการงานส่งเสริม การเกษตร (ระบบส่งเสริมการเกษตร) 5. โครงการจัดทำฐานข้อมูลและประชาสัมพันธ์สินค้า เกษตรปลอดภัย 6. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการเกษตรและสหกรณ์ 7. โครงการการเพิ่มทักษะและเทคนิคระบบการบริการ และเสริมสร้างความสัมพันธ์มวลชน 8. โครงการศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร
---------------------	--	--	---	--

	- กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ จังหวัดสุโขทัย (ทุเรียน มะยงชิด) - กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการตลาดเกษตรกรผู้ปลูกผัก - กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยน้ำว้าสุโขทัย - กิจกรรม พัฒนาการสร้างมูลค่าสินค้าจากการแปรรูปลาดูกอย - กิจกรรม พัฒนาการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีการประมง - กิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเชื่อมโยงนวัตกรรมวิสาหกิจ หนอง นา ด้วยเทคโนโลยีการประมง - กิจกรรม ยกระดับสินค้าข้าว สู่ข้าวคุณภาพปลอดภัย GAP และข้าวอินทรีย์ ครบวงจร 19. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น 20. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 21. โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน 22. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร 23. โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตร 24. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรปลอดภัยแปรรูปและการตลาด 25. โครงการตลาดเกษตรกร 26. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในจังหวัดสุโขทัย 27. โครงการส่งเสริมการใช้โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ในการแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร 28. โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน)	
--	--	--

5. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570) จังหวัดสุโขทัย

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : แหล่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ	1. จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 500 ราย ภายในปี 2570 (ราย)	100	100	100	100	100	500
	2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรจากศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1,500 ราย ภายในปี 2570 (ราย)	300	300	300	300	300	1,500
	3. วิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็งในระดับดี ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งวิสาหกิจชุมชน เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 35 ภายในปี 2570 (ร้อยละ)	35	35	35	35	35	35
	4. สหกรณ์ภาคการเกษตร มีระดับความเข้มแข็ง ชั้น 1 และ ชั้น 2 ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 56 ภายในปี 2570 (ร้อยละ)	52	53	54	55	56	56
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยวิทยาศาสตร์ งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม	1. พื้นที่การเกษตรได้รับการรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)	5	5	5	5	5	5
	2. สินค้าเกษตรอัตลักษณ์/ GI ได้รับการพัฒนาส่งเสริมเพิ่มมูลค่าไม่น้อยกว่า 4 ชนิด ภายใน ปี 2570 (ชนิด)	-	1	1	1	1	4
	3. จำนวนแปลง/ฟาร์ม/พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการยกระดับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร/เกษตรสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง ภายในปี 2570 (แห่ง)	1	1	1	1	1	5

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
	4. เกษตรกร/สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่นำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ยกระดับการผลิต เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)	4	4	4	4	4	4
	5. อัตราการขยายตัวปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)	1	1	1	1	1	1
	6. มีการนำงานวิจัย/เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้าน การเกษตรที่ไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3 ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)	3	3	3	3	3	3
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน	1. จำนวนพื้นที่ที่รับประโยชน์จากการปรับปรุงระบบ/ การบริหารจัดการพื้นที่ชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่า 750,000 ไร่ ภายในปี 2570 (ไร่)	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000
	2. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำนอกเขต ชลประทาน ไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ ภายในปี 2570 (ไร่)	200	200	200	200	200	1,000
	3. จำนวนพื้นที่เกษตรกรได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุง บำรุงดิน ไม่น้อยกว่า 15,000 ไร่ ภายในปี 2570 (ไร่)	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000
	4. การเผาในพื้นที่การเกษตรลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)	5	5	5	5	5	5
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้างความเชี่ยวชาญของ บุคลากรภาครัฐ	1. จำนวนครั้งในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย ไม่น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี (ครั้ง)	1	1	1	1	1	5
	2.ระดับความสำเร็จของการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการ ร่วมกันเพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ไม่น้อย กว่าระดับ 5 ต่อปี (ระดับ)	5	5	5	5	5	5
	3. ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนการพัฒนาด้าน การเกษตรและสหกรณ์ระดับพื้นที่เชิงบูรณาการ ไม่น้อย กว่าระดับ 5 ต่อปี (ระดับ)	5	5	5	5	5	5
	4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)	90	90	90	90	90	90

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ								
1. โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)								
- กิจกรรมหลักที่ 1.1 พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer & Young Smart Farmer)	2	กษจ.	0.3000	0.3000	0.3000	0.3000	0.3000	1.5000
- กิจกรรมหลักที่ 1.2 พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องโดยการสร้างและพัฒนาชาวนาปราดเปรื่อง	2	ศมช.	0.0300	0.0300	0.0300	0.0300	0.0300	0.1500
- กิจกรรมหลักที่ 1.3 สร้างเกษตรกรปราดเปรื่อง	2	ปศจ.	0.0320	0.0320	0.0320	0.0320	0.0320	0.1600
	2	สภจ.	-	-	-	-	-	-
	2	สตรส.	-	-	-	-	-	-
- กิจกรรมหลักที่ 1.4 พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน	2	สปก.	0.3200	0.3200	0.3200	0.3200	0.3200	1.6000
- กิจกรรมหลักที่ 1.6 ส่งเสริมเยาวชนนักเพาะเลี้ยง	2	ศปจ.	0.0320	0.0320	0.0320	0.0320	0.0320	0.1600
2. โครงการสำคัญที่ 2 พัฒนาศักยภาพเกษตรกร								
- กิจกรรมหลักที่ 2.1 พัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตรระบบส่งเสริมการเกษตร (อาสาสมัครเกษตร)	2	กษจ.	0.0596	0.0596	0.0596	0.0596	0.0596	0.2980
- กิจกรรมหลักที่ 2.2 อบรมหมอดินอาสา 4.0	2	สพด.	0.4429	0.4429	0.4429	0.4429	0.4429	2.2145
- กิจกรรมหลักที่ 2.3 จัดการสวัสดิภาพสัตว์	2	ปศจ.	0.0498	0.0498	0.0498	0.0498	0.0498	0.2049
- กิจกรรมหลักที่ 2.4 ส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์	2	ปศจ.	0.1852	0.1852	0.1852	0.1852	0.1852	0.9260
- กิจกรรมหลักที่ 2.5 พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	2	ศพจ.	0.1542	0.1542	0.1542	0.1542	0.1542	2.7000
- กิจกรรมหลักที่ 2.6 พัฒนาผู้แทนเกษตรกร	4	สปก.	0.02422	0.02422	0.02422	0.02422	0.02422	1.0000
3. โครงการสำคัญที่ 3 ส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร								
- กิจกรรมหลักที่ 3.1 สร้างทักษะและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร (อาสาปศุสัตว์เพื่อการพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรรายย่อย)	2	ปศจ.	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.1211
4. โครงการสำคัญที่ 4 สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร								
- กิจกรรมหลักที่ 4.1 พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร	2	กษจ.	0.1534	0.1534	0.1534	0.1534	0.1534	0.7670

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1) เสริมสร้างและพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตรให้มีความ เข้มแข็ง 2) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 3) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร 4) ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรขั้นพื้นฐานในองค์กร เกษตรกร 5) การส่งเสริมความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชน								
5. โครงการสำคัญที่ 5 ส่งเสริมศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูป สินค้าเกษตร - กิจกรรมหลักที่ 5.1 พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิต - กิจกรรมหลักที่ 5.2 สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตรแปรรูป - กิจกรรมหลักที่ 5.3 ส่งเสริมการตลาดสินค้าวิสาหกิจชุมชน - กิจกรรมหลักที่ 5.4 พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิต	1	กษจ.	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	5.0000
	2	สตส.	0.0938	0.0938	0.0938	0.0938	0.0938	0.4690
6. โครงการสำคัญที่ 6 ยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ และ ผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน - กิจกรรมหลักที่ 6.1 ส่งเสริมและพัฒनावิสาหกิจชุมชน - กิจกรรมหลักที่ 6.2 ฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตรตลาดสินค้าเกษตร ออนไลน์	2	สกจ.	0.2700	-	-	-	-	0.2700
	2	สตส.	0.0696	0.0696	0.0696	0.0696	0.0696	0.3480
	2	กษจ.	-	-	-	-	-	-
	2	สกจ.						
	1	พณ.						
7. โครงการสำคัญที่ 7 ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมี ความเข้มแข็งตามศักยภาพ	2	สกจ.	1.2095	1.2095	1.2095	1.2095	1.2095	6.0475
8. โครงการสำคัญที่ 8 พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	2	สตส.	0.0028	0.0028	0.0028	0.0028	0.0028	0.0140
9. โครงการสำคัญที่ 9 พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กลุ่ม เกษตรกร และธุรกิจชุมชน	2	สกจ.	0.0342	0.0342	0.0342	0.0342	0.0342	0.171
10. โครงการสำคัญที่ 10 ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาค ประชาชน - กิจกรรมหลักที่ 10.1 ขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูง	2	กษ.สท.	0.00479	-	-	-	-	0.00479

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
11. โครงการสำคัญที่ 11 ส่งเสริมการน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและทำการเกษตร	2	กษ.สท.	-	-	-	-	-	-
12. โครงการสำคัญที่ 12 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	2	สกจ.	0.007	0.007	0.007	0.007	0.007	0.035
	2	ปศจ.	0.0570	0.0570	0.0570	0.0570	0.0570	0.0577
	2	ปมจ.	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.2000
13. โครงการสำคัญที่ 13 ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดิน พื้นที่นิคมสหกรณ์	2	สกจ.	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0475
14. โครงการสำคัญที่ 14 บริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อย และผู้ด้อยโอกาส								
- กิจกรรมหลักที่ 14.1 จัดที่ดินทำกิน	2	สปก.	1.0440	1.0440	1.0440	1.0440	1.0440	5.2200
- กิจกรรมหลักที่ 14.2 แก้ไขกรณีพิพาท	2	สปก.	0.0120	0.0120	0.0120	0.0120	0.0120	0.0600
- กิจกรรมหลักที่ 14.3 ปรับปรุงระวางแผนที่ตามมาตรฐาน RTK	2	สปก.	0.3600	0.3600	0.3600	0.3600	0.3600	1.8000
- กิจกรรมหลักที่ 14.4 ตรวจสอบสิทธิและการเข้าทำประโยชน์	2	สปก.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000
- กิจกรรมหลักที่ 14.5 ตรวจสอบสิทธิและการเข้าทำประโยชน์กรณี พบความผิดปกติ	2	สปก.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000
- กิจกรรมหลักที่ 14.6 จัดที่ดินเอกชน	2	สปก.	0.0300	0.0300	0.0300	0.0300	0.0300	0.1500
- กิจกรรมหลักที่ 14.7 ศูนย์บริการประชาชน	2	สปก.	0.0800	0.0800	0.0800	0.0800	0.0800	0.4000
15. โครงการสำคัญที่ 15 เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ ความเข้าใจเรื่องการเงิน การเขียนแผนประกอบธุรกิจและทำบัญชี รายได้ เพื่อเป็นปัจจัยเสริมในการเข้าถึงแหล่งทุน	2	สกจ. ธกส.	-	-	-	-	-	-
16. โครงการสำคัญที่ 16 ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ								
- กิจกรรมหลักที่ 16.1 คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	2	กษจ.	0.1100	0.1100	0.1100	0.1100	0.1100	0.5500
		ปมจ.	0.0400	0.0400	0.0400	0.0400	0.0400	0.2000
		ปศจ.	-	-	-	-	-	-
		สตส.	0.0185	0.0185	0.0185	0.0185	0.0185	0.0925
		สพด.						
		สกจ.	0.0091	0.0091	0.0091	0.0091	0.0091	0.0455
		สปก.	0.0100	0.0100	0.0100	0.0100	0.0100	0.1055
		ศมช.	-	-	-	-	-	-
		ศวพ.	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.2500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
		ศวส.	-	-	-	-	-	-
- กิจกรรมหลักที่ 16.2 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ								
1) พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ โครงการอันเนื่องมา เนื่องมาจากพระราชดำริ	2	สกจ.	0.0077	0.0077	0.0077	0.0077	0.0077	0.0385
2) ส่งเสริมความรู้ด้านสหกรณ์แก่กลุ่มชาวบ้าน (มูลนิธิสายใจไทย)	2	สกจ.	0.0078	0.0078	0.0078	0.0078	0.0078	0.0390
3) อนุรักษ์พันธุกรรมพืช (อพสธ.)	2	สกจ.	0.0456	0.0456	0.0456	0.0456	0.0456	0.2280
	2	สปก.	0.0650	0.0650	0.0650	0.0650	0.0650	0.3250
4) ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	2	สปก.	0.0140	0.0140	0.0140	0.0140	0.0140	0.0700
5) พัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	2	สปก.	0.0280	0.0280	0.0280	0.0280	0.0280	0.1400
6) ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	ปศจ.	0.0446	0.0446	0.0446	0.0446	0.0446	0.2230
- กิจกรรมหลัก 16.3 สนับสนุนโครงการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า	2	ปศจ.	0.1308	0.1308	0.1308	0.1308	0.1308	0.6540
- กิจกรรมหลัก 16.4 สนับสนุนวิชาการเกษตรด้านพืชในโครงการ พระราชดำริ	2	ศวพ.	0.3750	0.3750	0.3750	0.3750	0.3750	1.8800
17. โครงการสำคัญที่ 17 เสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการ จัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	2	สตส.	0.0786	0.0786	0.0786	0.0786	0.0786	0.3930
18. โครงการสำคัญที่ 18 พัฒนารูรุกรวมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	4	สปก.	0.1050	0.1050	0.1050	0.1050	0.1050	0.4200
19. โครงการสำคัญที่ 19 ยกระดับรายได้โดยการส่งเสริมและพัฒนา ทักษะอาชีพด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัย	1	สนพ.	4.0370	4.0370	4.0370	4.0370	4.0370	20.1853
- กิจกรรมหลักที่ 19.1 ยกระดับรายได้โดยการส่งเสริมและพัฒนา ทักษะอาชีพด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัยแบบบูรณาการครบวงจรสู่ การขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจฐานราก เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และพัฒนาคุณภาพชีวิตใหม่								
20. โครงการด้านการเกษตร	1	กษ.สท.	-	-	0.2222	-	-	0.2222
- กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการแปลงแบบการ ทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) ให้แก่เกษตรกรที่เป็น Smart farmer และ Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกรของจังหวัด สุโขทัย								

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูงด้วยวิทยาศาสตร์ งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม								
1. โครงการสำคัญที่ 1 ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร								
- กิจกรรมหลักที่ 1.1 ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	2	กษจ.	0.2470	0.2470	0.2470	0.2470	0.2470	1.235
- กิจกรรมหลักที่ 1.2 ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	2	ปศจ.	0.1198	0.1198	0.1198	0.1198	0.1198	0.5990
- กิจกรรมหลักที่ 1.3 ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2	ปมจ.	0.0210	0.0210	0.0210	0.0210	0.0210	0.1050
2. โครงการสำคัญที่ 2 บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่ เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)								
- กิจกรรมหลักที่ 2.1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนกิจกรรม การผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map	2	สพด.	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.2 บริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้า เกษตรที่สำคัญ (Zoning)	2	กษจ.	0.4180	0.4180	0.4180	0.4180	0.4180	2.090
- กิจกรรมหลักที่ 2.3 ส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง (Zoning by Agri-Map)	2	ปมจ.	0.0060	0.0060	0.0060	0.0060	0.0060	0.0300
- กิจกรรมหลักที่ 2.4 พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการ ผลิตสินค้าเกษตร (พัฒนาอาชีพผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์)	2	ศพอ.	0.0230	0.0230	0.0230	0.0230	0.0230	0.1150
- กิจกรรมหลักที่ 2.5 บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่ เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	2	สดส.	0.01546	0.01546	0.01546	0.01546	0.01546	0.0773
3. โครงการสำคัญที่ 3 ความร่วมมือพัฒนาตำบล (Smart Tambon)	2	สพด.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000
4. โครงการสำคัญที่ 4 การบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรราย แปลง ผ่านบัตรดินดี	2	สพด.	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.2500
5. โครงการสำคัญที่ 5 พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน								
- กิจกรรมหลักที่ 5.1 เกษตรทฤษฎีใหม่	2	กษ.สท.	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.1000
	2	กษจ.	-	-	-	-	-	-
	2	ปมจ.	0.1340	-	-	-	-	-
	2	ศปจ.	0.0775	-	-	-	-	-
	2	ปศจ.	0.3346	0.3346	0.3346	0.3346	0.3346	1.6730
	2	สดส.	0.03315	0.03315	0.03315	0.03315	0.03315	0.16575
	2	สกก.	-	-	-	-	-	-
	2	ศมช.	-	-	-	-	-	-
	2	สพด.	0.1200	0.1200	0.1200	0.1200	0.1200	0.6000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
	4	สปก.	0.1875	0.1875	0.1875	0.1875	0.1875	1.1250
	2	ศวพ.	-	-	-	-	-	-
- กิจกรรมหลักที่ 5.2 เกษตรอินทรีย์	2	กษจ.	0.1152	0.1152	0.1152	0.1152	0.1152	0.5760
	2	ศวพ.	0.2420	0.2420	0.2420	0.2420	0.2420	1.2100
	2	ศมช.	0.2500	0.2500	0.2500	0.2500	0.2500	1.2500
	2	สพด.	0.4500	0.4500	0.4500	0.4000	0.4500	2.2500
	2	สปก.	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	2.5000
	2	ปมจ.	0.0120	0.0120	0.0120	0.0120	0.0120	0.0600
	2	สกก.	-	-	-	-	-	-
- กิจกรรมหลักที่ 5.3 ส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	4	สปก.	0.4500	0.4500	0.4500	0.4500	0.4500	2.2500
- กิจกรรมหลักที่ 5.4 เกษตรธรรมชาติ	2		-	-	-	-	-	-
- กิจกรรมหลักที่ 5.5 เกษตรผสมผสาน	2		-	-	-	-	-	-
6. โครงการสำคัญที่ 6 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)								
- กิจกรรมหลักที่ 6.1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)	2	กษจ.	0.3275	0.3275	0.3275	0.3275	0.3275	1.6375
	2	ปมจ.	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.1000
- กิจกรรมหลักที่ 6.2 พัฒนาเกษตรปลอดภัยในพื้นที่นิคมสหกรณ์	2	สกก.	0.2725	0.2725	0.2725	0.2725	0.2725	1.3625
7. โครงการสำคัญที่ 7 ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร								
- กิจกรรมหลักที่ 7.1 พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	2	กษจ.	0.28815	0.28815	0.28815	0.28815	0.28815	1.44075
	2	ศวพ.	-	-	-	-	-	-
	2	ศมช.	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.1500
	2	ปมจ.	0.1700	0.1700	0.1700	0.1700	0.1700	0.8500
	2	ศพจ.	0.2627	0.2627	0.2627	0.2627	0.2627	1.3135
- กิจกรรมหลักที่ 7.2 ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	2	ปศจ.	0.4000	0.4000	0.4000	0.4000	0.4000	2.0000
- กิจกรรมหลักที่ 7.3 พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล	2	ปศจ.	0.0100	0.0100	0.0100	0.0100	0.0100	0.0550
- กิจกรรมหลักที่ 7.4 อาหารนมสำหรับเด็กและเยาวชน	2	ปศจ.	0.0220	0.0220	0.0220	0.0220	0.0220	0.1100
- กิจกรรมหลักที่ 7.5 ตรวจสอบการผลิ/ ศัตรูพืช ออกใบรับรองและ ควบคุมกำกับดูแลตาม พ.ร.บ.	2	ศวพ.	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	2.5000
- กิจกรรมหลักที่ 7.6 จัดทะเบียนตรวจสอบแหล่งผลิตพืช	2	ศวพ.	0.5648	0.5648	0.5648	0.5648	0.5648	2.8200
- กิจกรรมหลักที่ 7.7 พัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS	2	สพด.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 7.8 กาส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ และระบบตรวจสอบย้อนกลับในเขตปฏิรูปที่ดิน	2	ส.ป.ก.	0.1730	0.1730	0.1730	0.1730	0.1730	0.8650
8. โครงการสำคัญที่ 8 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร								
- กิจกรรมหลักที่ 8.1 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	2	กษจ.	0.0680	0.0680	0.0680	0.0680	0.0680	0.34375
- กิจกรรมหลักที่ 8.2 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร	2	กษจ.	0.1840	0.1840	0.1840	0.1840	0.1840	0.9220
- กิจกรรมหลักที่ 8.3 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	2	กษจ.	0.1458	0.1458	0.1458	0.1458	0.1458	0.7290
- กิจกรรมหลักที่ 8.4 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย	2	กษจ.	0.04418	0.04418	0.04418	0.04418	0.04418	0.2209
- กิจกรรมหลักที่ 8.5 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา	2	กษจ.	0.0395	0.0395	0.0395	0.0395	0.0395	0.1975
- กิจกรรมหลักที่ 8.6 ส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	กษจ.	0.1995	0.1995	0.1995	0.1995	0.1995	0.9975
- กิจกรรมหลักที่ 8.7 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	2	กษจ.	0.0795	0.0795	0.0795	0.0795	0.0795	0.3975
- กิจกรรมหลักที่ 8.8 พัฒนาระบบพืชและปัจจัยการผลิต								
1) ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ 7 ชนิดพืช	2	ศวพ.	0.9509	-	-	-	-	0.9509
2) ผลิตพันธุ์พืชสวน 6 ชนิดพืช	2	ศวพ.	0.1240	-	-	-	-	0.1240
3) ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ	2	ศวส.	0.7281	-	-	-	-	0.7281
4) ผลิตเนื้อเยื่อกล้วยน้ำว้าและจัดทำต้นแบบการผลิตกล้วยน้ำว้าเพื่อส่งเสริมการผลิตให้ได้มาตรฐานและจัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร	2	ศวส.	0.2000	-	-	-	-	0.2000
- กิจกรรมหลักที่ 8.9 ส่งเสริมการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดี								
1) ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ (เมล็ดพันธุ์ขยายและจำหน่าย)	2	ศมข.	2.4000	2.4000	2.4000	2.4000	2.4000	11.6000
2) ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	4	ศมข.	67.0000	67.0000	67.0000	67.0000	67.0000	335.0000
3) พัฒนาความมั่นคงด้านเสบียงสัตว์	2	ศวอ.	0.4000	0.4000	0.4000	0.4000	0.4000	2.0000
4) ส่งเสริมการปลูกยางพาราพันธุ์ดีและไม่ยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ	2	กยท.สท.	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	5.0000
5) กระจายพืชพันธุ์ดีสู่กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์	2	ศวส.	0.05815	-	-	-	-	0.05815
9. โครงการสำคัญที่ 9 พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร								

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 9.1 ส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง	2	กษจ.	0.7064	0.7064	0.7064	0.7064	0.7064	3.5320
- กิจกรรมหลักที่ 9.2 การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์	2	ปศจ.	0.0655	0.0655	0.0655	0.0655	0.0655	0.3275
- กิจกรรมหลักที่ 9.3 การพัฒนาสุขภาพสัตว์	2	ปศจ.	1.0702	1.0702	1.0702	1.0702	1.0702	5.3510
- กิจกรรมหลักที่ 9.4 พัฒนาศักยภาพการผลิตปศุสัตว์	2	ปศจ.	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 9.5 พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	2	ศวพ.	2.7090	-	-	-	-	2.7090
10. โครงการสำคัญที่ 10 พัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช								
- กิจกรรมหลักที่ 10.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	2	สพด.	0.1300	0.1300	0.1300	0.1300	0.1300	0.6500
- กิจกรรมหลักที่ 10.2 พัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี	2	สพด.	0.325	0.325	0.325	0.325	0.325	1.625
- กิจกรรมหลักที่ 10.3 ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	2	สพด.	0.1000	0.1000	0.1000	0.1000	0.1000	0.5000
11. โครงการสำคัญที่ 11 ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	2	กษจ.	1.5450	1.5450	1.5450	1.5450	1.5450	7.7250
	2	สพด.	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.2500
	2	ศพจ.	0.0770	0.0770	0.0770	0.0770	0.0770	0.3850
	2	สตส.	0.01624	0.01624	0.01624	0.01624	0.01624	0.0812
	2	สปก.	1.2416	1.2416	1.2416	1.2416	1.2416	6.2100
	2	ศมช.	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	2.5000
12. โครงการสำคัญที่ 12 พัฒนาลิขสิทธิ์เกษตรกรแปรรูปต้นแบบด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีพร้อมบรรจุภัณฑ์ส่งเสริมการตลาดออนไลน์และทดสอบตลาดพร้อมจับคู่ธุรกิจ	1	อต.ร่วมกับ หน่วยงาน สังกัดกษ.	4.2700	-	-	-	-	4.2700
13. โครงการสำคัญที่ 13 การพัฒนาศักยภาพงานวิชาการเกษตร	2	ศวพ.	0.0700					0.0700
14. โครงการสำคัญที่ 14 วิจัยจากกองทุน สกสว	2	ศวส.	0.6406	-	-	-	-	0.6406
15. โครงการสำคัญที่ 15 ขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	2	ศวพ.	0.2792					0.2792
16. โครงการสำคัญที่ 16 พัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์	2	ศวอ.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000
17. โครงการสำคัญที่ 17 เชื่อมโยงองค์ความรู้ AIC ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	2	กษจ. ร่วมกับ กษ.สท.	0.0200	-	-	-	-	0.0200
18. โครงการด้านการเกษตร - กิจกรรมหลักที่ 18.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี	1	กษ.สท.	0.8354	-	-	-	-	0.8354

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1) การอบรมถ่ายทอดความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร 2) พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรโดยการศึกษาดูงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร เกษตรอัจฉริยะ 3) พัฒนาแปลงเกษตร ให้เป็นแปลงเรียนรู้ต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ - กิจกรรมหลักที่ 18.2 พัฒนาศักยภาพการผลิตและเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 1) สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 2) ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 3) ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สำหรับกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 4) ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 5) การตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 6) จัดทำ QR- Code สำหรับการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 7) ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 8) ส่งเสริมการตลาด/ ช่องทางการจำหน่าย สินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 9) การเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย - กิจกรรมหลักที่ 18.3 ส่งเสริมและพัฒนาระบบผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูงภายใต้ BCG Model สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) สินค้าใบตองตานี และพืชผักปลอดภัย 1) พัฒนา พื้นฟู คุณภาพดิน ระบบน้ำ (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 2) ส่งเสริมและพัฒนาผลผลิต/สินค้าทางการเกษตรให้ได้รับมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย)	1	กษ.สท. ร่วมกับ กษจ. และ สพด	-	3.6679	-	-	-	3.6679
1) พัฒนา พื้นฟู คุณภาพดิน ระบบน้ำ (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 2) ส่งเสริมและพัฒนาผลผลิต/สินค้าทางการเกษตรให้ได้รับมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย)	1	กษ.สท. ร่วมกับ กษจ. สกจ. สพด. คมข. ศวพ. สกก. อด. พณ.	-	-	2.3471	-	-	2.3471

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
3) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและเสริมสร้างเครือข่ายเกษตรกรสู่ BCG Model (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 4) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุโขทัย 5) เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปสินค้าเกษตรคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 6) พัฒนาคุณภาพและส่งเสริมการตลาด (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 7) ถอดบทเรียน/องค์ความรู้สู่ผลการดำเนินงาน - กิจกรรมหลักที่ 18.4 พัฒนาศักยภาพการผลิตและเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 1) ส่งเสริมการวางแผนการผลิตโดยยึดหลักการตลาดนำการผลิต 2) ส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรกรรมยั่งยืน 3) ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพคุณภาพสูงลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 4) ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน 5) ส่งเสริมและเพิ่มการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าการเกษตร 6) ส่งเสริม เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้า GI - กิจกรรมหลักที่ 18.5 เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสุโขทัย - กิจกรรมหลักที่ 18.6 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจจังหวัดสุโขทัย (ทุเรียน มะยงชิด) 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุเรียน และส่งเสริมการตลาดทุเรียน 2) พัฒนาสินค้าแปรรูป และส่งเสริมการตลาดมะยงชิด 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การบริหารจัดการโครงการ - กิจกรรมหลักที่ 18.7 เพิ่มประสิทธิภาพการตลาดเกษตรกรผู้ปลูกผัก 1) อบรมถ่ายทอดความรู้ 2) ศึกษาดูงานการตลาดผัก 3) สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ	1	กษ.สท. ร่วมกับ สพด. กษจ. พณ. อต. พช.	-	-	3.9426	-	-	3.9426
6) ส่งเสริม เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้า GI - กิจกรรมหลักที่ 18.5 เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสุโขทัย - กิจกรรมหลักที่ 18.6 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจจังหวัดสุโขทัย (ทุเรียน มะยงชิด) 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุเรียน และส่งเสริมการตลาดทุเรียน 2) พัฒนาสินค้าแปรรูป และส่งเสริมการตลาดมะยงชิด 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การบริหารจัดการโครงการ - กิจกรรมหลักที่ 18.7 เพิ่มประสิทธิภาพการตลาดเกษตรกรผู้ปลูกผัก 1) อบรมถ่ายทอดความรู้ 2) ศึกษาดูงานการตลาดผัก 3) สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ	1	กษจ.	-	-	1.5000	-	-	1.5000
1) อบรมถ่ายทอดความรู้ 2) ศึกษาดูงานการตลาดผัก 3) สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ	1	กษจ.	-	-	0.4410	-	-	0.4410
1) อบรมถ่ายทอดความรู้ 2) ศึกษาดูงานการตลาดผัก 3) สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ			-					

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 18.8เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยน้ำว้าสุโขทัย	1	กษจ.		-	-	0.3000	-	0.3000
- กิจกรรมหลักที่ 18.9 พัฒนาการสร้างมูลค่าสินค้าจากการแปรรูปปลา ดุกอญ	1	ปมจ.		1.5470	-	-	-	1.5470
- กิจกรรมหลักที่ 18. 10 พัฒนาการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยี การประมง	1	ปมจ.	-	-	0.8530	-	-	0.8530
- กิจกรรมหลักที่ 18. 11 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ เชื่อมโยงนวัตกรรมโลก หนอง นา ด้วยเทคโนโลยีการประมง	1	ปมจ.	-	-	-	0.72997	-	0.72997
- กิจกรรมหลักที่ 18.12 ยกระดับสินค้าข้าว สู่ข้าวคุณภาพปลอดภัย GAP และข้าวอินทรีย์ ครบวงจร	1	กษ.สท.	-			1.5856		1.5856
19. โครงการสำคัญที่ 19 ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	2	กษจ.	0.2640	0.2640	0.2640	0.2640	0.2640	1.2300
20. โครงการสำคัญที่ 20 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร								
- กิจกรรมหลักที่ 20.1 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร 1) พัฒนาศักยภาพของ ศพก.และศูนย์เครือข่าย 2) บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน 3) สนับสนุนการให้บริการของ ศพก.	2	กษจ.	0.8597	0.8597	0.8597	0.8597	0.8597	4.2985
- กิจกรรมหลักที่ 20.2 พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร	2	ปศจ.	0.1419	0.1419	0.1419	0.1419	0.1419	0.7095
- กิจกรรมหลักที่ 20.3 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าประมง	2	ปมจ.	0.3000	0.3000	0.3000	0.3000	0.3000	1.5000
- กิจกรรมหลักที่ 20.4 พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	สพด.	0.0855	0.0855	0.0855	0.0855	0.0855	0.4275
- กิจกรรมหลักที่ 20.5 สร้างครูบัญชีประจำศูนย์	2	สตส	0.0603	0.0603	0.0603	0.0603	0.0603	0.3015
21. โครงการสำคัญที่ 21 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	2	สพด.	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.2500
22. โครงการสำคัญที่ 22 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร	2	กษจ.	0.0360	0.0360	0.0360	0.0360	0.0360	0.1800
23. โครงการสำคัญที่ 23 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตสินค้า เกษตร	1	ทกจ. ร่วมกับ หน่วยงาน สังกัดกษ.	4.0000	4.0000	4.0000	4.0000	4.0000	20.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
24. โครงการสำคัญที่ 24 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรปลอดภัย แปรรูป และการตลาด - กิจกรรมหลักที่ 24.1 จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มโอกาสทางการค้าเข้าสู่ช่องทางออนไลน์ แก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้ามะม่วง	1	พณ. ร่วมกับ หน่วยงาน สังกัดกษ.	1.9646	-	-	-	-	1.9646
25. โครงการสำคัญที่ 25 ตลาดเกษตรกร - กิจกรรมหลักที่ 25.1 พัฒนาความรู้และศักยภาพในการจัดการธุรกิจเกษตรและโลจิสติกส์	2	กษจ.	0.0110	0.0110	0.0110	0.0110	0.0110	0.0550
- กิจกรรมหลักที่ 25.2 พัฒนาลาดเกษตรกร	2	กษจ.	0.0100	0.0100	0.0100	0.0100	0.0100	0.0500
	2	กษ.สท.	-	-	-	-	-	-
- กิจกรรมหลักที่ 25.3 ส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	2	สกจ.	0.0088	0.0088	0.0088	0.0088	0.0088	0.0442
26. โครงการสำคัญที่ 26 โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในจังหวัดสุโขทัย	4	สพด.	-	1.7631				1.7631
27. โครงการสำคัญที่ 27 โครงการส่งเสริมการใช้โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ในการแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร	1	กษ.สท. ร่วมกับ สพจ.	-	1.1602	-	-	-	1.1602
28. โครงการสำคัญที่ 28 โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตการเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน)	1	กษ.สท. ร่วมกับ กษจ. สกจ. สพด. ทกจ.	-	4.07325	-	-	-	4.07325
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน								
1. โครงการสำคัญที่ 1 จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน								
- กิจกรรมหลักที่ 1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลองฝ่งซ้ายฝั่งขวาเชื่อมแม่น้ำยมช่วง อ.สวรรคโลก ถึง อ.เมือง จ.สุโขทัย คลองตาปลี้มพร้อมระบบระบายน้ำ	2	ชป.	28.0000	-	-	-	-	28.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.2 ขุดลอกคลอง / อ่างเก็บน้ำ / ขุดสระน้ำ								
1) ขุดลอกอ่างเก็บน้ำกั้ววัดป่าพร้อมขุดลอกคลองส่งน้ำ ตำบลบ้านน้ำพุ อำเภอกิ่วตีดอนจังหวัดสุโขทัย	2	ชป.	8.7400	-	-	-	-	8.7400

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
2) ปรับปรุงหนองกระสา หมู่ที่ 5 บ้านเกาะตาเลี้ยง ตำบลเกาะตาเลี้ยง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (ขุดลอกหนองกระสา ปริมาณ 69,000 ลบ.ม.)	1	ขป.	5.2700	-	-	-	-	5.2700
3) ปรับปรุงหนองตะเข้ หมู่ที่ 1 บ้านปากพระตำบลปากพระ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย (ขุดลอกหนองตะเข้ พร้อมท่อลอดถนน ขนาด 1-1.5x1.5 ม.)	1	ขป.	6.9450	-	-	-	-	6.9450
4 ปรับปรุงหนองห้วยส้มคันใหญ่ หมู่ที่ 1 บ้านปากพระ ตำบลปากพระ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย (งานดินขุดด้วยเครื่องจักร 37,000 ลบ.ม.)	1	ขป.	4.2120	-	-	-	-	4.2120
5) ขุดลอกคลองตลุกน้ำ (คลองเปลือย) ตำบลน้ำพุอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย (งานดินขุดพร้อมขนย้าย ระยะทาง 1 กม.)	1	ขป.	8.0300	-	-	-	-	8.0300
6) ปรับปรุงคลองทำช้างพร้อมระบบระบายน้ำ บ้านท่าช้างตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 6.1 ทรบ.กลางคลอง ขนาด 2 - 2.40 x 2.40 ม. จำนวน 1 แห่ง 6.2 ท่อลอดถนน ขนาด 2 - 2.50 x 2.50 ม. จำนวน 2 แห่ง 6.3 ขุดลอกคลองและถนนดินลูกรังคันคลองทำช้าง จำนวน 1 แห่ง (ความยาว 1,258 ม.)	1	ขป.	19.1750	-	-	-	-	19.1750
7) ขุดลอกเปิดทางน้ำและกำจัดวัชพืชคลองสีพัน หมู่ที่ 6 ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย กว้าง 16 เมตร ยาว 3,600 เมตร ลึก 0.20 เมตร	1	อำเภอสวรรคโลก	0.3000	-	-	-	-	0.3000
8) ขุดลอกบึงหนองใหญ่ หมู่ที่ 9 ตำบลน้ำชุม อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย กว้าง 60 เมตร ยาว 110 เมตร ลึก 2 เมตร ปริมาณดินขุดไม่น้อยกว่า 13,200 ลูกบาศก์เมตร ทั้งดินในที่สาธารณะประโยชน์และอื่นๆ ระยะทาง 1 กิโลเมตร	1	อำเภอศรีนคร	0.4760	-	-	-	-	0.4760
9) ขุดลอกหนองยาง หมู่ที่ 1 ตำบลนครเดิฐ อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย กว้าง 40 เมตร ยาว 80 เมตร ลึกไม่น้อยกว่า 2 เมตร ก้นสระกว้าง 28 เมตร ยาว 68 เมตร ปริมาณดินขุดไม่น้อยกว่า 9,600 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีนคร	0.4760	-	-	-	-	0.4760
10) ขุดลอกหนองนา หมู่ที่ 11 ตำบลนครเดิฐ อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย กว้าง 40 เมตร ยาว 80 เมตร ลึกไม่น้อยกว่า 2 เมตร ก้นสระกว้าง 28 เมตร ยาว 68 เมตร ปริมาณดินขุดไม่น้อยกว่า 9,600 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีนคร	0.4760	-	-	-	-	0.4760

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
11) ขุดลอกคลองเหมืองหนองจิกและตาดคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 1 บ้านหนองจิก ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	1.9920	-	-	-	-	1.9920
12) ขุดลอกคลองพร้อมก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. บริเวณปากคลองใหญ่นานางจริม หมู่ที่ 9 บ้านดงอีขาว ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	5.2000	-	-	-	-	5.2000
13) ขุดลอกคลองพร้อมก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. คลองหนองยายมัน บริเวณข้างที่ดินนายดำเกิง หมู่ที่ 9 บ้านดงอีขาว ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	5.9800	-	-	-	-	5.9800
14) ขุดลอกคลองพร้อมก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. คลองหนองยายมัน บริเวณข้างที่ดินนางสุวรรณ หมู่ที่ 9 บ้านดงอีขาว ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	5.7500	-	-	-	-	5.7500
15) ขุดลอกคลองพร้อมก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. คลองวังชะโอนท้ายเหมือง หมู่ที่ 11 บ้านบัวทอง ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	1.9970	-	-	-	-	1.9970
16) ขุดลอกคลองพร้อมก่อสร้างคลองส่งน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กคลองวังชะโอน หมู่ที่ 11 บ้านบัวทอง ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	1.9970	-	-	-	-	1.9970
17) ขุดลอกคลองปอแสงพันพร้อมวางท่อระบายน้ำและก่อสร้างฝายกั้นน้ำดิน พร้อมวางท่อระบายน้ำพร้อมรางเท ช่วงที่ 2 หมู่ที่ 4 บ้านหนองตลับ ตำบลศรีศรีมามาศอำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	1.6000	-	-	-	-	1.6000
18) ขุดลอกสระเก็บน้ำเพื่อการเกษตร (สระหลวงลานกระรอก) หมู่ที่ 4 บ้านหนองตลับ ตำบลศรีศรีมามาศ อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย	1	อำเภอ ศรีมามาศ	1.9650	-	-	-	-	1.9650
19) ขุดลอกสระยางโตน บ้านน้ำลาด หมู่ที่ 8 นาเชิงศิรี อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย กว้างเฉลี่ย 22 เมตร ยาวเฉลี่ย 170 เมตร ลาดชัน 1:2 ลึกเฉลี่ย 2 เมตร	1	อำเภอ ศรีมามาศ	0. 7640	-	-	-	-	0. 7640
20) ขุดลอกสระหลวง หมู่ที่ 5 บ้านนาตันจัน ตำบลบ้านตึกอำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัยปากกว้าง 40 เมตร ยาว 65 เมตร ลึกเฉลี่ย 4 เมตร หรือปริมาตรดินขุดไม่น้อยกว่า 10,400 ลบม.	1	อำเภอ ศรีสัชชนาลัย	0.4440	-	-	-	-	0.4440
21) ขุดลอกคลองพิง หมู่ที่ 9 บ้านแก่งเหนือ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เดิมปากกว้าง 4 เมตร ก้นกว้างเฉลี่ย 1.50 เมตร ลึก 2 เมตร ขุดใหม่ปากกว้าง 6 เมตร ก้นกว้าง 2 เมตร ลึกหลังขุด	1	อำเภอ ศรีสัชชนาลัย	0.4910	-	-	-	-	0.4910

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
เสร็จ 3 เมตร ยาว 2,000 เมตร หรือ ปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 13,000 ลบ.ม.								
22) ชุดลอกคลองพง หมู่ที่ 1 บ้านหาดเลี้ยว ตำบลหาดเลี้ยว อำเภอศรีสขนาลัย จังหวัดสุโขทัย เดิมปากกว้าง 10 เมตร ก้นกว้าง 5 เมตร ลึก 1 เมตร ชุดใหม่ปากกว้าง 12 เมตร ก้นกว้าง 8 เมตร ลึกรวมของเดิมหลังชุด 4 เมตร ยาว 400 เมตร หรือปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 13,000 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีสขนาลัย	0.4910	-	-	-	-	0.4910
23) ชุดสระเก็บน้ำเตนปู หมู่ที่ 3 บ้านปลายนา ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสขนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปากกว้าง 75 เมตร ก้นกว้าง 70 เมตร ยาว 70 เมตร ลึกเฉลี่ย 2 เมตรหรือปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 10,150 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีสขนาลัย	0.4910	-	-	-	-	0.4910
24) ชุดลอกคลองห้วยประดู่ หมู่ที่ 10 บ้านแก่งไต้ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสขนาลัย จังหวัดสุโขทัยสภาพเดิมปากกว้าง 13 เมตร ก้นกว้างเฉลี่ย 3 เมตร ลึกเฉลี่ย 3 เมตร ทำการชุดใหม่ ปากกว้าง 13 เมตร ก้นกว้าง 5 เมตร ลึกหลังจากชุดเสร็จเฉลี่ย 4.50 เมตรยาว 630 เมตร หรือปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 10,395 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีสขนาลัย	0.4930	-	-	-	-	0.4930
25) ชุดอ่างเก็บน้ำภูนก หมู่ที่ 4 บ้านภูนก ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสขนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปากกว้าง 15 เมตร ความยาวรวม 150 เมตร ทำการชุดลึกจากเดิม 4 เมตร หรือปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 9,000 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีสขนาลัย	0.4260	-	-	-	-	0.4260
26) ชุดสระเก็บน้ำ หมู่ที่ 2 บ้านแม่ราก ตำบลบ้านตึกอำเภอศรีสขนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปากกว้าง 39 เมตร ความยาวรวม 49 เมตร ทำการชุดลึกจากเดิม 4 เมตร หรือปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 7,644 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีสขนาลัย	0.3620	-	-	-	-	0.3620
27) ชุดลอกคลองข้างโซลาเซล หมู่ที่ 1 บ้านหาดเลี้ยว ตำบลหาดเลี้ยว อำเภอศรีสขนาลัย จังหวัดสุโขทัยสภาพเดิมปากกว้าง 6 เมตร ก้นกว้าง 3 เมตร ลึก 1.50 เมตรทำการชุดใหม่ปากกว้าง 8 เมตร ก้นกว้าง 4 เมตร ลึกรวมของเดิมหลังชุด 4 เมตร ยาว 500 เมตร หรือปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 8,625 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีสขนาลัย	0.3620	-	-	-	-	0.3620
28) ชุดสระบ้านโพธิ์เจริญ หมู่ที่ 14 บ้านโพธิ์เจริญ ตำบลแม่สำ อำเภอศรีสขนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปากกว้าง 25 เมตร ยาว 52 ลึก 4 เมตร หรือปริมาตรดินชุดไม่น้อยกว่า 5,200 ลบ.ม.	1	อำเภอศรีสขนาลัย	0.3620	-	-	-	-	0.3620
29) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึกไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอศรีสำโรง	0.3620	-	-	-	-	0.3620

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
30) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.3620	-	-	-	-	0.3620
31) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 3)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.3620	-	-	-	-	0.3620
32) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 2 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
33) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 2 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.3620	-	-	-	-	0.3620
34) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 3 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
35) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 3 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.3620	-	-	-	-	0.31018
36) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 3 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 3)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
37) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 4 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
38) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 4 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
39) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 4 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 3)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
40) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 5 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
41) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 5 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
42) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 6 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
43) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 6 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
44) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 7 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
45) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 7 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
46) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 8 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 1)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.31018	-	-	-	-	0.31018
47) เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว ลึก ไม่น้อยกว่า 100 เมตร หมู่ที่ 8 ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (จุดที่ 2)	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.3620	-	-	-	-	0.3620
48) ขุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลป่าแฝก ขุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
49) ขุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 5 ตำบลป่าแฝก ขุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
6 นิ้ว มอเตอร์ ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง								
50) ชุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 6 ตำบลป่าแฝก ชุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
51) ชุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 1 ตำบลไกรกลาง ชุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
52) ชุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 3 ตำบลไกรกลาง ชุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
53) ชุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 7 ตำบลไกรกลาง ชุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
54) ชุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านใหม่สุขเกษม ชุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผง โซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
55) ชุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 7 ตำบลไกรนอก ชุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
56) ชุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 5 ตำบลดงเดือย ชุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซล่าเซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กงไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
57) ขุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร จุดที่ 1 หมู่ที่ 6 ตำบลดงเคียว ขุดเจาะความลึกบ่อ 100 เมตร ท่อ PVC ขนาด Ø 6 นิ้ว มอเตอร์ขนาด 5.0 แรงม้า 380 V.AC พร้อมติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ 340 W จำนวน 24 แผง	1	อำเภอ กิ่งไกรลาศ	0.5000	-	-	-	-	0.5000
58) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไข ปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนายณรงค์ ถาวร หมู่ที่ 7 บ้านหนองกระทุ่ม ตำบลหนองจิก อำเภอศรีรัตนา จังหวัดสุโขทัย ปริมาณงาน เจาะบ่อน้ำบาดาลท่อ PVC. ขึ้น 13.5 Ø 6 นิ้ว ลึก 120 เมตร เครื่องสูบน้ำปั๊ม 3 แรง พร้อมระบบโซลาร์เซลล์	1	อำเภอ ศรีรัตนา	0.4910	-	-	-	-	0.4910
59) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไข ปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนางสาวเฉลิม อินทพงษ์ หมู่ที่ 9 บ้านดงอีขาว ตำบลหนองจิก อำเภอศรีรัตนา จังหวัดสุโขทัย ปริมาณงาน ขนาดควด คสล. 3.40x3.00 เมตร ยาว 396 เมตร	1	อำเภอ ศรีรัตนา	0.4910	-	-	-	-	0.4910
60) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไข ปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนางแสงทอง นาคเมฆ หมู่ที่ 9 บ้านดงอีขาว ตำบลหนองจิก อำเภอศรีรัตนา จังหวัดสุโขทัย ปริมาณงาน คสล. 3.40x3.00 เมตร ยาว 450 เมตร	1	อำเภอ ศรีรัตนา	0.4910	-	-	-	-	0.4910
61) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไข ปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนางอำภพร กนกสิงห์ หมู่ที่ 3 บ้านหนองบัวเขาดิน ตำบลหนองจิก อำเภอศรีรัตนา จังหวัดสุโขทัย ปริมาณงาน ขนาด คสล. 3.40x3.00 เมตร ยาว 435 เมตร	1	อำเภอ ศรีรัตนา	0.4910	-	-	-	-	0.4910
62) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไข ปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนายกาหลง หนองหลวง หมู่ที่ 9 บ้านดงอีขาว ตำบลหนองจิก อำเภอศรีรัตนา จังหวัดสุโขทัย ปริมาณงาน ขนาด 3.40x3.00 เมตร ยาว 160 เมตร	1	อำเภอ ศรีรัตนา	0.4910	-	-	-	-	0.4910
63) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไข ปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนายแจ ปานดำ หมู่ที่ 11 บ้านบัวทอง ตำบลหนองจิก อำเภอศรีรัตนา จังหวัดสุโขทัย ปริมาณงาน ขนาด 3.40x3.00 เมตร ยาว 160 เมตร	1	อำเภอ ศรีรัตนา	0.4910	-	-	-	-	0.4910
64) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไข ปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนายประยูทธ ม่วงวงศ์ หมู่ที่ 6 บ้านบึงสนม ตำบลหนองจิก	1	อำเภอ ศรีรัตนา	0.4910	-	-	-	-	0.4910

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัยปริมาณงาน ขนาด 3.40x3.00 เมตร ยาว 160 เมตร								
65) ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรป้องกันและแก้ไขปัญหาแล้ง บริเวณที่ดินของนายสำออย ประถมอินทร์ หมู่ที่ 1 บ้านหนองจิก ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ปริมาณงาน ขนาด 3.40x3.00 เมตร ยาว 160 เมตร	1	อำเภอ ศรีมาศ	0.4910	-	-	-	-	0.4910
66) ขุดลอกเหมืองส่งน้ำ หนองสะแก-อ่างเก็บน้ำเหมืองต้นหมูที่ 12 ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยปากกว้าง 5 เมตร ก้นกว้าง 2.4 เมตร ลึกเฉลี่ย 2 เมตร ระยะทาง 3,300 เมตร	1	อำเภอ ศรีสำโรง	0.9230	-	-	-	-	0.9230
- กิจกรรมหลักที่ 1.3 ท่อระบายน้ำคลองหนองดิน หมู่ที่ 4 บ้านกกแรต อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย (ท่อระบายน้ำคลองหนองดิน ขนาด 3-2.40x2.40 ม.)	1	ขป.	9.1920	-	-	-	-	9.1920
- กิจกรรมหลักที่ 1.4 ท่อระบายน้ำบ้านยางพุ่ม หมู่ที่ 5 บ้านยางพุ่ม ตำบลงิ้วน้อย อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย (ท่อระบายน้ำบ้านยางพุ่ม ขนาด 2-2.40x2.40 ม.)	1	ขป.	6.8010	-	-	-	-	6.8010
- กิจกรรมหลักที่ 1.5 ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการรับน้ำ-ระบายน้ำ โครงการหนองหิน	2	ขป.	-	25.0000	-	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.6 ฝายคลองเหมืองช้าง พร้อมระบบส่งน้ำ พท.รับประโยชน์ 3,000 ไร่	2	ขป.	-	18.1500	-	-	-	18.1500
- กิจกรรมหลักที่ 1.7 เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลองฝั่งซ้ายฝั่งขวาเชื่อมแม่น้ำยม ช่วง อ.สวรรคโลก ถึง อ.เมือง จ.สุโขทัย คลองตาโถม	2	ขป.	-	82.0000	-	-	-	82.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.8 ปรับปรุงคลองระบายน้ำด้านท้ายโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ พท.รับประโยชน์ 5,500 ไร่	2	ขป.	-	15.0000	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.9 โครงการประตูละบายน้ำท้ายทะเลหลวง กม. 15+100 พท.รับประโยชน์ 9,000 ไร่	2	ขป.	-	80.0000	-	-	-	80.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.10 โครงการประตูละบายน้ำท้ายทะเลหลวง กม. 5+600 พท.รับประโยชน์ 9,000 ไร่	2	ขป.	-	60.0000	-	-	-	60.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.11 โครงการ ทรบ.คลองตาแดง-คลองคึกฤทธิ์ พท.รับประโยชน์ 400 ไร่	2	ขป.	-	46.3000	-	-	-	46.3000
- กิจกรรมหลักที่ 1.12 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านคลองกระจง พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	32.0000	-	-	-	32.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 1.13 เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลองฝั่งขวา เชื่อมแม่น้ำยม ช่วง อ.สวรรคโลก ถึงอ.เมือง จ.สุโขทัย คลองนางนาก (ตาโป่ง) พร้อมระบบระบายน้ำ ม.3 ต.วังใหญ่ อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย พท. รับประโยชน์ 850 ไร่	2	ขป.	-	98.0000	-	-	-	98.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.14 ฝ่ายทดน้ำแม่น้ำยมบ้านท่าชัยพร้อมระบบส่งน้ำ พท.รับประโยชน์ 25,000 ไร่	2	ขป.	-	360.0000	-	-	-	360.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.15 โครงการ ทรบ.บ้านหนองฝาด พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	ขป.	-	10.5600	-	-	-	10.5600
- กิจกรรมหลักที่ 1.16 โครงการแก้มลิงเขาพุพร้อมอาคารประกอบ พท. รับประโยชน์ 400 ไร่	2	ขป.	-	10.4500	-	-	-	10.4500
- กิจกรรมหลักที่ 1.17 โครงการปรับปรุงอาคารรับน้ำระบายน้ำบึงลับ แล พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	ขป.	-	75.0000	-	-	-	75.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.18 โครงการ ทรบ.บ้านย่านยาว พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	ขป.	-	5.2000	-	-	-	5.2000
- กิจกรรมหลักที่ 1.19 โครงการ ทรบ.บ้านคลองตะคร้อ พท.รับ ประโยชน์ 2,000 ไร่	2	ขป.	-	5.2000	-	-	-	5.2000
- กิจกรรมหลักที่ 1.20 โครงการประตูระบายน้ำหนองเกรียง	2	ขป.	-	80.0000	-	-	-	80.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.21 แก้มลิงกิวเจ้านาว ตำบลไทยชนะศึก	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.22 ฝันนํ้าอ่างเก็บน้ำแม่มอก - นาขุนไกร พท.รับ ประโยชน์ 4,293 ไร่	2	ขป.	-	400.0000	-	-	-	400.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.23 โครงการตาดคอนกรีตคลองสวน กม.0+000 ถึง 10+150 อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ พท.ขป.เพิ่มขึ้น 46,342 ไร่	2	ขป.	-	22.9000	-	-	-	22.9000
- กิจกรรมหลักที่ 1.24 โครงการอัดน้ำคลองตาทรัพย์พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	ขป.	-	8.0300	-	-	-	8.0300
- กิจกรรมหลักที่ 1.25 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสุ เม่น (หาดยา) พท.รับประโยชน์ 1,400 ไร่	2	ขป.	-	15.2000	-	-	-	15.2000
- กิจกรรมหลักที่ 1.26 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านไต้ วัด ม.2 พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	29.0000	-	-	-	29.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.27 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านย่าน ยาว ม.11 พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	17.0000	-	-	-	17.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 1.28 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านนา ม.3 พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	18.0000	-	-	-	18.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.29 โครงการแก้มลิงบ้านใหม่ชัยเจริญ พท.รับ ประโยชน์ 600 ไร่	2	ขป.	-	9.3500	-	-	-	9.3500
- กิจกรรมหลักที่ 1.30 ผันน้ำแม่มอก - แม่ระวิง - ปตร.หาดสะพาน จันทร์ (คลองเหมืองนา - คลองเคลา) พท.รับประโยชน์ 12,000 ไร่	2	ขป.	-	80.0000	-	-	-	80.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.31 ฝ่ายชั่วคราวกันแม่น้ำยม จำนวน 5 แห่ง (คลอง วังขวา, คลองต้นซ้อ, คลองปากพระ, คลองท่าฉนวน, สะพานโตโยต้า) พท.รับประโยชน์ 33,000 ไร่	2	ขป.	-	200.0000	-	-	-	200.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.32 โครงการปรับปรุงระบบระบายน้ำท้าย อ.เมือง สุโขทัย (คลองกรุงไกร)	2	ขป.	-	135.0000	-	-	-	135.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.33 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้าน คลองหนองไผ่ หมู่ 1 พท.รับประโยชน์	2	ขป.	-	-	30.0000	-	-	30.0000
1,500 ไร่								
- กิจกรรมหลักที่ 1.34 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้าน หนองแห่น พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	-	-	30.0000	-	30.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.35 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้าน เกาะวังขี้เกียจ พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่ พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	-	-	18.0000	-	18.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.36 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้าน เกาะน้อย พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	-	-	28.0000	-	28.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.37 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่า ช้าง พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	-	-	30.0000	-	30.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.38 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านวัง ทอง ม.5 พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	-	-	-	17.0000	-	17.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.39 ระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไร่อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ต.บ้านตึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2566-2567) พ.ท.ขป.มีระบบส่งน้ำ 4,500 ไร่	2	สกก 4	90.0000	90.0000	-	-	-	180.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.40 ระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สำอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ บ้านแม่สำเหนือ ต.แม่สำ อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ ก่อสร้าง 2566-2567) พ.ท.ขป. มีระบบส่งน้ำ 3,200 ไร่	2	สกก 4	90.0000	90.0000	-	-	-	180.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 1.41 ประดูระบายน้ำบ้านหาดเลี้ยวบ้านใหม่ ตำบล หาดเลี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2567-2569) พท.รับ ประโยชน์ 5,000 ไร่	2	สกก 4	-	74.0000	148.0000	148.0000	-	370.0000 (อยู่ระหว่าง จัดทำรายงาน FS และรายงาน EIA)
- กิจกรรมหลักที่ 1.42 อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ถันน้อยบ้านเชิงผา ต.กลางดง อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2567-2569) พท.รับประโยชน์ 2,300 ไร่ ความจุเพิ่มขึ้น 4,980 ล้าน ลบ.ม.	2	สกก 4	-	40.0000	87.2000	87.2000	-	214.4000
- กิจกรรมหลักที่ 1.43 อ่างเก็บน้ำห้วยสะเดา บ้านลูเต่า ต.นาขุนไกร อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2567-2568) พท.รับประโยชน์ 1,300 ไร่ ความจุเพิ่มขึ้น 2,640 ล้าน ลบ.ม.	2	สกก 4	-	310.0000	-	-	-	310.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.44 ฝายสุเม่น ต.แม่สิน จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2567-2568) พท.รับประโยชน์ 5,000 ไร่	2	สกก 4	-	144.0000	-	-	-	144.0000 (ต้องดำเนินการ ศึกษา EIA)
- กิจกรรมหลักที่ 1.45 ประดูระบายน้ำเวียงขึ้น บ้านดอนระเปียง ต.แม่ สำ อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2568-2570) พท.รับประโยชน์ 2,723 ไร่	2	สกก 4	-	-	74.0000	148.0000	-	222.0000 (อยู่ระหว่าง จัดทำรายงาน FS และรายงาน EIA)
- กิจกรรมหลักที่ 1.46 อ่างเก็บน้ำห้วยปากคุ บ้านปากคุ อ.บ้านดึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2568-2570) พท.รับประโยชน์ 5,000 ไร่	2	สกก 4	-	-	50.0000	100.0000	100.0000	250.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.47 อาคารท่อน้ำบ้านปายาง พร้อมระบบส่งน้ำ บ้านปายาง ต.หนองอ้อ อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2568-2570) พท.รับประโยชน์ 5,000 ไร่	2	สกก 4	-	-	70.0000	140.0000	140.0000	350.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.48 อ่างเก็บน้ำห้วยแม่รากน้อย บ้านห้วยตม ต.บ้านดึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2569-2571)	2	สกก 4	-	-	-	56.0000	112.0000	280.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 1.49 การป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ 1) ปรับปรุงคลองชักน้ำและอาคารประกอบโครงการแก้มลิงทะเลหลวง อ.เมืองสุโขทัย, อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2568-2570) พท.รับประโยชน์ 5,000 ไร่	2	สกก 4	-	-	62.0000	145.0000	100.0000	307.0000
2) ปรับปรุงห้วยแม่รากน้อยพร้อมอาคารประกอบ ต.บ้านดึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย (ปีที่ก่อสร้าง 2569-2571)	2	สกก 4	-	-	-	80.0000	160.0000	400.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.50 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N1 พื้นที่ชลประทาน 412 ไร่	2	คบ.สท.	25.0000	-	-	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.51 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N2 พื้นที่ชลประทาน 324 ไร่	2	คบ.สท.	25.0000	-	-	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.52 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N3 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	25.0000	-	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.53 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N4 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	25.0000	-	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.54 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N5 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	25.0000	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.55 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N6 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	25.0000	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.56 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N7 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	-	25.0000	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.57 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N8 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	-	25.0000	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.58 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N9 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	-	25.0000	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 1.59 สถานีสูบน้ำได้ดินด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำที่ N10 พื้นที่ชลประทาน 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	-	25.0000	-	
2. โครงการสำคัญที่ 2 งานซ่อมแซมและปรับปรุงระบบชลประทาน - กิจกรรมหลักที่ 2.1 ซ่อมแซมถนนคันคลองระบายน้ำ								

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1) ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ กม.21+000 ถึง 21+900 ฝั่งขวา โครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	ขป.	1.2000	-	-	-	-	1.2000
2) ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ กม.8+000 ถึง 9+000 ฝั่งขวา โครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	ขป.	0.8000	-	-	-	-	0.8000
3) ซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 6R-LMC กม. 0+025-กม.1+495 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น430 ไร่	2	ขป.	0.9500	-	-	-	-	0.9500
4) ซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 2R-LMC กม. 0+022-กม.1+200 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น430 ไร่	2	ขป.	0.7500	-	-	-	-	0.7500
- กิจกรรมหลักที่ 2.2 ซ่อมแซมหินเรียง ทรบ.								
1) ซ่อมแซมหินเรียง ทรบ.เหมืองนา โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 20,500 ไร่	2	ขป.	3.0000	-	-	-	-	3.0000
2) ซ่อมแซมหินเรียงคลองส่งน้ำท่าไม้แดง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 20,000 ไร่	2	ขป.	1.0000	-	-	-	-	1.0000
3) ซ่อมแซมหินเรียงฝายศรีเสลี่ยม โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 900 ไร่	2	ขป.	1.2000	-	-	-	-	1.2000
- กิจกรรมหลักที่ 2.3 ซ่อมแซมคันคลองและป้องกันตลิ่ง								
1) ซ่อมแซมคันคลองและป้องกันตลิ่ง กม.0+540 ถึง 1+000 ท้ายทรบ.คลองตันซ้อ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 4,000 ไร่	2	ขป.	0.9800	-	-	-	-	0.9800
2) ซ่อมคันคลอง แม่น้ำยมสายเก่า โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 41,907 ไร่	2	ขป.	1.2940	-	-	-	-	1.2940
- กิจกรรมหลักที่ 2.4 ซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองและคันคลองส่งน้ำ								
1) ซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองส่งน้ำสาย 2L-MC กม.0+045-กม.1+560 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น610 ไร่	2	ขป.	0.8500	-	-	-	-	0.8500
2) ซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 8L-RMC กม. 0+015-กม.1+525 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 440 ไร่	2	ขป.	0.8500	-	-	-	-	0.8500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
3) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลอง RMC โครงการอ่างเก็บน้ำแม่มออัน เนื่องจากพระราชดำริ พท.รับประโยชน์ 2,500 ไร่	2	ขป.	0.8230	-	-	-	-	0.8230
4) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 1R-1R-5L-RMC กม.0+926-กม.1+850 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการ ชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 510 ไร่	2	ขป.	0.9000	-	-	-	-	0.9000
5) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 1R-5L-RMC กม.1+546-กม.3+170 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการ ชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 1,020 ไร่	2	ขป.	1.2900	-	-	-	-	1.2900
6) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 2L-RMC กม. 0+025-กม.1+158 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทาน สุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 800 ไร่	2	ขป.	1.2500	-	-	-	-	
7) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 1R-5L-RMC กม.0+016-กม.1+426 โครงการ อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 780 ไร่	2	ขป.	1.2600	-	-	-	-	1.2600
8) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย MC กม.5+423- กม.8+345 โครงการอ่างเก็บน้ำ ห้วยแม่สูง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 720 ไร่	2	ขป.	1.0500	-	-	-	-	1.0500
9) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 9L-RMC กม. 0+015-กม.1+550 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทาน สุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 500 ไร่	2	ขป.	0.9500	-	-	-	-	0.9500
10) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 6L-RMC กม. 0+020-กม.1+400 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทาน สุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 460 ไร่	2	ขป.	0.6500	-	-	-	-	0.6500
11) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดและคันคลองส่งน้ำสาย MC กม.4+125-กม. 5+385 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 690 ไร่	2	ขป.	1.1000	-	-	-	-	1.1000
12) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 11L-RMC กม. 0+020-กม.2+064 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทาน สุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 710 ไร่	2	ขป.	1.0400	-	-	-	-	1.0400

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
13) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย MC กม.0+055-กม.3+953 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 750 ไร่	2	ขป.	0.9500	-	-	-	-	0.9500
14) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองส่งน้ำสาย 3R-5L-RMC กม.0+025-กม.1+158 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น440 ไร่	2	ขป.	0.8500	-	-	-	-	0.8500
15) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 1L-5L-RMC กม.0+015-กม.0+680 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 450 ไร่	2	ขป.	0.9500	-	-	-	-	0.9500
16) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 2R-5L-RMC กม.0+015-กม.0+835 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 500 ไร่	2	ขป.	0.8500	-	-	-	-	0.8500
17) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองส่งน้ำสาย 4L-MC กม.0+040-กม.0+956 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 800 ไร่	2	ขป.	0.9000	-	-	-	-	0.9000
18) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 6R-LMC กม.0+025-กม.1+495โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 430 ไร่	2	ขป.	0.9500	-	-	-	-	0.9500
19) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 2R-LMC กม.0+022-กม.1+200 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 460 ไร่	2	ขป.	0.7500	-	-	-	-	0.7500
20) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 2R-5L-RMC กม.0+922-กม.1+634 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 490 ไร่	2	ขป.	0.7000	-	-	-	-	0.7000
21) ซ่อมแซมคอนกรีตดาดคลองและคันคลองส่งน้ำสาย 10L-RMC กม.0+045-กม.2+346 โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 830 ไร่	2	ขป.	1.1500	-	-	-	-	1.1500
- กิจกรรมหลักที่ 2.5 ซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบาย 1) ซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบาย ทรบ. คลองลัด จำนวน 1 แห่ง กม.14+116(คลองตาหนัน) โครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	0.6000	-	-	-	-	0.6000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
2) งานซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบาย ทรบ.ปากคลองยายกุด โครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	0.2940	-	-	-	-	0.2940
3) งานซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบาย ทรบ.คลองแม่บ่อทอง โครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	0.8500	-	-	-	-	0.8500
4) งานซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบาย ทรบ.คลองลัด จำนวน 1 แห่ง กม.16+206 โครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	0.6000	-	-	-	-	0.6000
- กิจกรรมหลักที่ 2.6 ซ่อมแซมรวางกันตกรางระบายน้ำ 1) ซ่อมแซมรวางกันตกรางระบายน้ำทรบ.คลองตาแพ่ง โครงการ ชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 1,383 ไร่	2	ขป.	3.4690	-	-	-	-	3.4690
- กิจกรรมหลักที่ 2.7 ซ่อมแซมลาดตลิ่ง	2	ขป.						
1) ซ่อมแซมลาดด้านเหนือหน้า,ท้ายน้ำ โครงการ อ่างเก็บน้ำแม่มอกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 42,500 ไร่	2	ขป.	1.3080	-	-	-	-	1.3080
2) ซ่อมแซมลาดอ่างเก็บน้ำห้วยไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 5,333 ไร่	2	ขป.	0.8570	-	-	-	-	0.8570
- กิจกรรมหลักที่ 2.8 ซ่อมแซมประตูระบายน้ำ 1) ซ่อมแซม ประตู.ปากน้ำ โครงการชลประทาน สุโขทัย พท.รับประโยชน์ 24,065 ไร่	2	ขป.	0.6000	-	-	-	-	0.6000
2) ซ่อมแซม ประตู.คลองลัด โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับ ประโยชน์ 6,686 ไร่	2	ขป.	2.0000	-	-	-	-	2.0000
3) ซ่อมแซม ประตู.คลองลัด โครงการชลประทานสุโขทัยพท.รับ ประโยชน์ 5,073 ไร่	2	ขป.	0.7000	-	-	-	-	0.7000
- กิจกรรมหลักที่ 2.9 ซ่อมแซมระบบไฟฟ้า 1) ซ่อมบำรุงหม้อแปลงไฟฟ้าและระบบไฟฟ้า ในเขตฝายส่งน้ำและ บำรุงรักษาที่ 1 โครงการชลประทานสุโขทัย 12 แห่ง	2	ขป.	1.5000	-	-	-	-	1.5000
2) ซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าแรงต่ำ อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง โครงการ ชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	0.9000	-	-	-	-	0.9000
3) ซ่อมบำรุงหม้อแปลงไฟฟ้าและระบบไฟฟ้า ในเขตฝายส่งน้ำและ บำรุงรักษาที่ 2และ 3 โครงการชลประทานสุโขทัย 16 แห่ง	2	ขป.	2.0000	-	-	-	-	2.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
4) ซ่อมแซมระบบสายส่งสัญญาณและไฟฟ้าส่องสว่าง ปตร.แม่น้ำยม (บ้านหาดสะพานจันทร์) โครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	0.3000	-	-	-	-	0.3000
- กิจกรรมหลักที่ 2.10 ซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารชลประทาน								
1) งานซ่อมบำรุงรักษาอาคารชลประทาน ในเขตโครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	1.3000	-	-	-	-	1.3000
2) งานซ่อมแซมอาคารป้องกันการกัดเซาะด้านท้าย ฝิ่งซ้าย ปตร. คลองบ้านหลุม โครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 22,000 ไร่	2	ขป.	2.9000	-	-	-	-	2.9000
- กิจกรรมหลักที่ 2.11 ปรับปรุงประตูละบายน้ำ								
1) ปรับปรุงประตูละบายน้ำ กม.2 คลองระบายน้ำแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	35.0000	-	-	-	-	35.0000
2) ประตูละบายน้ำวังยายมาก	2	ขป.	-	40.0000	-	-	-	40.0000
3) ปรับปรุง ปตร.รับน้ำออก โครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง พท.รับประโยชน์ 4,000 ไร่	2	ขป.	-	80.0000	-	-	-	80.0000
4) ปตร.กลางคลองแม่น้ำยมสายเก่า กม.8+240 ตำบลสามเรือน อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.12 ปรับปรุงระบบควบคุมอาคารบังคับน้ำ								
1) ปรับปรุงระบบควบคุมอาคารบังคับน้ำ อ่างเก็บน้ำคลองช้างใน พท.ขป.เพิ่มขึ้น 5,981 ไร่	2	ขป.	5.0450	-	-	-	-	5.0450
2) ปรับปรุงระบบควบคุมอาคารบังคับน้ำ อ่างเก็บน้ำแม่มอก	2	ขป.	8.8390	-	-	-	-	8.8390
3) ปรับปรุงระบบควบคุมอาคารบังคับน้ำ อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง	2	ขป.	2.7080	-	-	-	-	2.7080
4) ปรับปรุงระบบควบคุมอาคารบังคับน้ำ อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ	2	ขป.	3.1500	-	-	-	-	3.1500
- กิจกรรมหลักที่ 2.13 ระบบระบายน้ำ / ท่อรับน้ำ								
1) ปรับปรุงระบบระบายน้ำ โครงการทำนนวน	2	ขป.	-	40.0000	-	-	-	40.0000
2) ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำแม่กองค่ายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลลิ้นช้าง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	20.0000	-	-	-	20.0000
3) ปรับปรุงท่อรับน้ำ-ระบายน้ำเบึงสวาย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
4) ปรับปรุงท่อรับน้ำ-ระบายน้ำหนองนกิ้ว พท.รับประโยชน์ 4,293 ไร่	2	ขป.	-	20.0000	-	-	-	20.0000
5) ปรับปรุง ทรป.ปากคลองวังไม้ไกร โครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง พท.รับประโยชน์ 1,800 ไร่	2	ขป.	-	8.0000	-	-	-	8.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.14 ปรับปรุงฝาย / แก้มลิง								
2) ปรับปรุงฝาย / แก้มลิง	2	ขป.						

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
1) ปรับปรุงฝายศรีเสลี่ยงพร้อมอาคารประกอบ (ประตูระบายน้ำ ขนาด 1-□ 4.00x4.00 ม.) ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัด สุโขทัย พท.ขป.เพิ่มขึ้น 24,000 ไร่	2	ขป.	23.7000	-	-	-	-	23.7000
2) ปรับปรุงฝายยางเกาะวงษ์เกียรติ์ พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	ขป.	117.0250	-	-	-	-	117.0250
3) ปรับปรุงฝายบึงบอนพร้อมระบบส่งน้ำ พท.รับประโยชน์ 1,700 ไร่	2	ขป.	-	25.0000	-	-	-	25.0000
4) ปรับปรุงฝายท่าแพพัฒนาพร้อมระบบส่งน้ำ พท.รับประโยชน์ 1,700 ไร่	2	ขป.	-	35.0000	-	-	-	35.0000
5) ฝายคลองห้วยยางรอด ตำบลแม่สิน อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
6) ปรับปรุงแก้มลิงเด่นใหญ่ ตำบลน้ำพุ อำเภอศรีมณเฑียร จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.15 ปรับปรุงคลองพร้อมอาคารประกอบ								
1) ปรับปรุงคลองทรายถึงคลองตาข่ายพร้อมอาคารประกอบ ตำบลลง อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
2) ปรับปรุงคลองครุสวัดพร้อมอาคารประกอบ ตำบลปากน้ำ อำเภ สวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
3) ปรับปรุงคลองทุ่งใหญ่พร้อมอาคารประกอบ ตำบลบ้านนา อำเภ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
4) ปรับปรุงคลองเชื่อมคลองตาเป้า-คลองเชื่อมแก้มลิงวังทองแดง พร้อมอาคารประกอบ ตำบลบ้านนา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	-	10.0000	-	-	-	10.0000
5) ปรับปรุงคลองเพชรหึง (กั้ววัด) ตำบลน้ำพุ อำเภอศรีมณเฑียร จังหวัด สุโขทัย (งานดินชุดพร้อมขนย้าย ระยะทาง 1 กม. 190,500 ลบ.ม.)	1	ขป.	8.7400	-	-	-	-	8.7400
6) ปรับปรุงคลองท่าช้างพร้อมระบบระบายน้ำ บ.ท่าช้าง ต.ทับผึ้ง อ.ศรี สำโรง จ.สุโขทัย 6.1 ทรบ.กลางคลอง ขนาด 2 - 2.40 x 2.40 ม. 2 แห่ง 6.2 ท่อลอดถนน ขนาด 2 - 2.40x2.40 ม. 1 แห่ง 6.3 ขุดลอกคลองและถนนดินลูกรังคันคลองท่าช้าง ความยาว 1,100 เมตร	1	ขป.	19.1750	-	-	-	-	19.1750
- กิจกรรมหลักที่ 2.16 ปรับปรุงถนนทางเข้าห้วงงาน								
1) ปรับปรุงถนนทางเข้าห้วงงานโครงการ อ่างเก็บน้ำห้วยทรวง โครงการชลประทานสุโขทัย ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 1.1 กม.	2	ขป.	5.7280	-	-	-	-	5.7280

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
2) ปรับปรุงถนนทางเข้าห้วงงานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง โครงการชลประทานสุโขทัย ตำบลป่าจั่ว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 4.9 กม.	2	ขป.	2.9000	-	-	-	-	2.9000
3) ปรับปรุงถนนทางเข้าห้วงงานโครงการหนองลี โครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	11.9220	-	-	-	-	11.9220
4) ปรับปรุงถนนรอบบริเวณที่ทำการและบ้านพัก ฝ่ายส่งน้ำและ บำรุงรักษาที่ 3 โครงการชลประทานสุโขทัย ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 0.60กม.	2	ขป.	2.1650	-	-	-	-	2.1650
5) ปรับปรุงถนนทางเข้าห้วงงานโครงการอ่างเก็บน้ำ แม่มอก โครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	6.8830	-	-	-	-	6.8830
- กิจกรรมหลักที่ 2.17 ปรับปรุงโครงการทุ่งทะเลหลวง (แก้มลิง) พท.ขป. เพิ่ม 13,783 ไร่	2	ขป.	52.0000	-	-	-	-	52.0000
- กิจกรรมหลักที่ 10.18 ปรับปรุงอาคารประกอบ / อาคารที่ทำการ								
1) ปรับปรุงอาคารประกอบแก้มลิงทะเลหลวง พท.ขป.เพิ่ม 13,783 ไร่พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	ขป.	46.2530	-	-	-	-	46.2530
2) ปรับปรุงอาคารที่ทำการโครงการชลประทานสุโขทัย	2	ขป.	9.80000	-	-	-	-	9.80000
3) ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำในคลองส่งน้ำ โครงการอ่างเก็บน้ำคลอง ข้างใน	2	ขป.	-	8.0000	-	-	-	8.0000
4) ปรับปรุงอาคารรับน้ำ-ระบายน้ำแก้มลิงบึงใหญ่ พท.รับประโยชน์ 5,000 ไร่	2	ขป.	-	18.1500	-	-	-	18.1500
5) ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำในคลองระบายน้ำ กม. 11+000 ท้ายอ่าง เก็บน้ำห้วยแม่สูง	2	ขป.	-	15.0000	-	-	-	15.0000
6) ปรับปรุงอาคารทดน้ำกลางคลอง MC ฝ่ายศรีเชลียง แห่งที่ 1	2	ขป.	-	8.0000	-	-	-	8.0000
7) ปรับปรุงอาคารทดน้ำกลางคลอง MC ฝ่ายศรีเชลียง แห่งที่ 2	2	ขป.	-	8.0000	-	-	-	8.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.19 ป้องกันตลิ่ง								
1) ป้องกันตลิ่งฝ่ายยางคลองกระจง ตำบลคลองกระจง อำเภอสวรรค โลก จังหวัดสุโขทัย	2	ขป.	17.4670	-	-	-	-	17.4670
- กิจกรรมหลักที่ 2.20 ปรับปรุง ทรบ.ปากคลองระบาย DL.1 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	8.0000	-	-	-	-	8.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 2.21 ปรับปรุง ทรบ.ปลายคลองระบาย DL.1 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	8.0000	-	-	-	-	8.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.22 ปรับปรุงสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ พร้อมระบบส่งน้ำ บ่อสูบน้ำใต้ดินที่ 71 พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	8.0000	-	-	-	-	8.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.23 ปรับปรุง ทรบ.ปากคลองแยกซอยคลองแก้ว กม. 3+623 ฝั่งซ้าย พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	3.0000	-	-	-	-	3.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.24 ปรับปรุงคลองส่งน้ำบ้านนิคมสหกรณ์ พร้อม อาคารประกอบ พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	คบ.สท.	9.9500	-	-	-	-	9.9500
- กิจกรรมหลักที่ 2.25 ปรับปรุง ทรบ.กลางคลองแก้ว กม.4+314 พท. รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	3.0000	-	-	-	-	3.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.26 ปรับปรุงเจาะบ่อสูบน้ำใต้ดินใหม่เพื่อการ ชลประทานพร้อมโรงสูบน้ำ(ทดแทนบ่อเดิม) บ่อสูบน้ำใต้ดินที่ L26 พท.รับ ประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	5.0000	-	-	-	-	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.27 ปรับปรุงเจาะบ่อสูบน้ำใต้ดินใหม่เพื่อการ ชลประทานพร้อมโรงสูบน้ำ(ทดแทนบ่อเดิม) บ่อสูบน้ำใต้ดินที่ 68 พท.รับ ประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	5.0000	-	-	-	-	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.28 ปรับปรุงเจาะบ่อสูบน้ำใต้ดินใหม่เพื่อการ ชลประทานพร้อมโรงสูบน้ำ(ทดแทนบ่อเดิม) บ่อสูบน้ำใต้ดินที่ 41 พท.รับ ประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	5.0000	-	-	-	-	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.29 ปรับปรุงเจาะบ่อสูบน้ำใต้ดินใหม่เพื่อการ ชลประทานพร้อมโรงสูบน้ำ (ทดแทนบ่อเดิม) บ่อสูบน้ำใต้ดินที่ D12 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	5.0000	-	-	-	-	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.30 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดิน A3 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.31 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดิน B2 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.32 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดิน E5 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.33 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดิน E6 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 2.34 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินที่ 1 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.35 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินที่ 2 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.36 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินที่ 3 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.37 ปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินที่ 4 พท. รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	15.0000	-	-	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.38 ปรับปรุง ทรบ.กลางคลองระบาย DL.1 กม. 1+545 จำนวน 1 แห่ง พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	5.0000	-	-	-	-	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.39 ปรับปรุง ทรบ.กลางคลองระบาย DL.1 กม. 2+300 จำนวน 1 แห่ง พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	5.0000	-	-	-	-	5.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.40 ทรบ.ปากคลองปลาร้า จำนวน 1 แห่ง พท.รับประโยชน์ 3,000 ไร่	2	คบ.สท.	8.0000	-	-	-	-	8.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.41 ท่อระบายน้ำคันคลองหนองปลาหมอ กม. 1+900 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	คบ.สท.	1.0000	-	-	-	-	1.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.42 ท่อระบายน้ำคันคลองหนองปลาหมอ กม. 2+220 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	คบ.สท.	1.0000	-	-	-	-	1.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.43 ท่อระบายน้ำคันคลองหนองปลาหมอ กม. 1+900 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	คบ.สท.	1.2000	-	-	-	-	1.2000
- กิจกรรมหลักที่ 2.44 ท่อระบายน้ำคันคลองหนองปลาหมอ กม. 2+975 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	คบ.สท.	1.0000	-	-	-	-	1.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.45 ท่อระบายน้ำคันคลองหนองปลาหมอ กม. 3+500 ฝั่งซ้าย พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	คบ.สท.	1.2000	-	-	-	-	1.2000
- กิจกรรมหลักที่ 2.46 ท่อระบายน้ำคันคลองหนองปลาหมอ กม. 2+975 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 1,500 ไร่	2	คบ.สท.	0.6000	-	-	-	-	0.6000
- กิจกรรมหลักที่ 2.47 ทรบ.คลองเชื่อมคลองปู่-คลองแคว กม.1+134 พท.รับประโยชน์ 3,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	3.0000	-	-	-	3.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.48 ทรบ.ปากคลองแยกซอยคลองเชื่อมคลองปู่-คลองแคว กม.1+134 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	3.0000	-	-	-	3.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 2.49 ทรบ.ปากคลองแยกซอยคลองเชื่อมคลองปุ- คลองแก้ว กม.1+830 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 2,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	3.0000	-	-	-	3.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.50 ทรบ.ปากคลองแยกซอยคลองแก้ว กม.0+843 ฝั่งขวา พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	3.0000	-	-	-	3.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.51 ทรบ.ปากคลองแยกซอยคลองแก้ว กม.3+623 ฝั่งซ้าย พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.52 ทรบ.กลางคลองแก้ว กม.1+538 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.53 ทรบ.กลางคลองแก้ว กม.2+538 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.54 ทรบ.กลางคลองแก้ว กม.3+618 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.55 ทรบ.กลางคลองแก้ว กม.4+314 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.56 ทรบ.กลางคลองแก้ว กม.4+865 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.57 ท่อลอดถนนคลองแก้ว กม.0+883 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.58 ท่อลอดถนนคลองแก้วกม.1+310พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.59 ท่อลอดถนนคลองแก้วกม.กม.1+793 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.60 ท่อลอดถนนคลองแก้ว กม.2+174 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.61 ท่อลอดถนนคลองแก้ว กม.2+379 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.62 ท่อลอดถนนคลองแก้ว กม.2+743 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.63 ท่อลอดถนนคลองแก้ว กม.3+150 พท.รับ ประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	4.0000	-	-	-	4.0000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 2.64 ปรับปรุงคลองระบายน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา DR.1 พท.รับประโยชน์ 3,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	8.0000	-	-	-	8.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.65 ปรับปรุง ทรบ.ปากคลองระบาย DR.1-12.1L พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	6.0000	-	-	-	6.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.66 ปรับปรุง ทรบ.ปลายคลองระบาย DR.1-12.1L พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	6.0000	-	-	-	6.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.67 ปรับปรุง ทรบ.ปากคลองระบาย DR.1-12.8R พท.รับประโยชน์ 3,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	6.0000	-	-	-	6.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.68 ปรับปรุงคลองระบาย DL.2-1.2R พท.รับประโยชน์ 1,000 ไร่	2	คบ.สท.	-	6.0000	-	-	-	6.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.69 ปรับปรุงระบบท่อน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินบ่อ 5 พท.รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	15.0000	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.70 ปรับปรุงระบบท่อน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินบ่อ 6 พท.รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	15.0000	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.71 ปรับปรุงระบบท่อน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินบ่อ 7 พท.รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	15.0000	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.72 ปรับปรุงระบบท่อน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินบ่อ 8 พท.รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	15.0000	-	-	15.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.73 ปรับปรุงระบบท่อน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินบ่อ 9 พท.รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	25.0000	-	-	25.0000
- กิจกรรมหลักที่ 2.74 ปรับปรุงระบบท่อน้ำบ่อสูบน้ำใต้ดินบ่อ 8 พท.รับประโยชน์ 350 ไร่	2	คบ.สท.	-	-	15.0000	-	-	15.0000
3. โครงการสำคัญที่ 3 บำรุงรักษาโครงการชลประทานสุโขทัย	2	ชป	14.3360	14.7800	14.7800	14.7800	-	58.6760
- กิจกรรมหลักที่ 3.1 บำรุงรักษาทางลำเลียงใหญ่								
1) บำรุงรักษาทางลำเลียง โครงการชลประทานสุโขทัย ระยะทาง 25.176 กิโลเมตร จังหวัดสุโขทัย	2	ชป	3.5100	-	-	-	-	3.5100
2) บำรุงรักษาทางลำเลียงใหญ่ โครงการชลประทานสุโขทัย	2	-	-	3.4220	-	-	-	
4. โครงการสำคัญที่ 4 บริหารการส่งน้ำ								
- กิจกรรมหลักที่ 4.1 บริหารการส่งน้ำโครงการชลประทานสุโขทัย พท.รับประโยชน์ 347,669 ไร่	2	ชป	2.3230	2.1000	2.1000	2.1000	-	8.6230

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรมหลักที่ 4.2 ผันน้ำคลองตาทรัพย์ – คลองสารบบ โครงการ แก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	2	ชป	-	28.0000	-	-	-	28.0000
5. โครงการสำคัญที่ 5 กำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำโดยเครื่องจักร								
- กิจกรรมหลักที่ 5.1 กำจัดวัชพืชโดยเครื่องจักรในเขตโครงการ ชลประทานสุโขทัย 62,932 ตัน	2	ชป	2.1200	2.0000	2.w0000	-	-	6.1200
6. โครงการสำคัญที่ 6 ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	2	สพด.	4.0600	4.0600	4.0600	4.0600	4.0600	20.3000
7. โครงการสำคัญที่ 7 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับ ไร่นา	2	กษจ.	0.07680	-	-	-	-	0.07680
8. โครงการสำคัญที่ 8 ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา								
- กิจกรรมหลักที่ 8.1 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	2	สพด.	0.3500	0.3500	0.3500	0.3500	0.3500	1.7500
- กิจกรรมหลักที่ 8.2 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	2	สพด.	1.1000	1.1000	1.1000	1.1000	1.1000	5.5000
- กิจกรรมหลักที่ 8.3 พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 1) อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก (ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูกและ แจกจ่าย) 2) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม-ดอน 3) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำชุมชนพื้นที่สูง 4) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	2	สพด.	4.2000 3.6800 2.7150 1.1000	4.2000 3.6800 2.7150 1.1000	4.2000 3.6800 2.7150 1.1000	4.2000 3.6800 2.7150 1.1000	4.2000 3.6800 2.7150 1.1000	21.0000 18.4000 13.5750 5.5000
9. โครงการสำคัญที่ 9 โครงการไกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ ธาตุในดิน	2	สพด.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000
10. โครงการสำคัญที่ 10 สนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม								
- กิจกรรมหลักที่ 10.1 สนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม	2	ปมจ.	0.0170	0.0170	0.0170	0.0170	0.0170	0.3550
	2	ศพจ.	0.0170	0.0170	0.0170	0.0170	0.0170	0.3550
- กิจกรรมหลักที่ 10.2 โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 1) กิจกรรม ธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนใน แหล่งน้ำชุมชน 2) กิจกรรม บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัดสุโขทัยให้เกิด ความสมดุลและยั่งยืน	1 1	ปมจ. ปมจ.	- -	2.0394 -	1.8185 -	- 1.20312-	- -	3.8600 1.20312

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
11. โครงการสำคัญที่ 11 พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ								
- กิจกรรมหลักที่ 11.1 จัดระเบียบการทำประมง	2	ปมจ.	0.1390	0.1390	0.1390	0.1390	0.1390	0.6950
- กิจกรรมหลักที่ 11.2 พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	2	ศพจ.	0.2490	0.2490	0.2490	0.2490	0.2490	1.2450
12. โครงการสำคัญที่ 12 จัดระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม	2	ศพจ.	0.0040	0.0040	0.0040	0.0040	0.0040	0.0200
13. โครงการสำคัญที่ 13 การบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ	2	ศวพ.	0.95913	0.95913	0.95913	0.95913	0.95913	4.79565
	2	ศวส.	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000
14. โครงการสำคัญที่ 14 ส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร								
- กิจกรรมหลักที่ 14.1 สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา เป้าหมาย 9 อำเภอ	2	กษจ.	0.2000	0.2000	0.2000	0.2000	0.2000	1.0000
- กิจกรรมหลักที่ 14.2 เฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุ ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	2	ส.ป.ก.	0.0800	0.0800	0.0800	0.0800	0.0800	0.400
- กิจกรรมหลักที่ 14.3 โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม กิจกรรม “หยุด” การเผาในพื้นที่การเกษตรจังหวัดสุโขทัย	1	กษ.สท.	-	0.6657	-	-	-	0.6657
15. โครงการสำคัญที่ 15 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน								
- กิจกรรมหลักที่ 15.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ/ผลผลิตภาพ สถาน ประกอบการ SME กลุ่ม OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปสินค้าเกษตรและผลผลิตทางการ เกษตรพร้อมติดตั้งระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 50 กลุ่ม	1	พง.จ.	2.0500	-	-	-	-	2.0500
- กิจกรรมหลักที่ 15.2 ส่งเสริมระบบหมักก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ ขนาดเล็กสำหรับครัวเรือน	1	พง.จ.	4.0500	-	-	-	-	4.0500
- กิจกรรมหลักที่ 15.3 ส่งเสริมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบ เคลื่อนที่ได้	1	พง.จ.	7.2100	-	-	-	-	7.2100
16. โครงการสำคัญที่ 16 โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร	1	กษ.จ.						
17. โครงการสำคัญที่ 17 โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถี เกษตร	1	กษ.จ.						
18. โครงการสำคัญที่ 18 โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1	ชป.						

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
- กิจกรรม ปรับปรุงอาคารประกอบแถมสิ่งเหลือโครงการ ชลประทานสุโขทัย ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย			-	-	-	50.4080	-	50.4080
- กิจกรรม กำแพงป้องกันตลิ่งฝายยางคลองกระจง หมู่ที่ 3 ตำบลคลอง กระจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย			-	-	-	20.0050	-	20.0050
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรและการบริหารจัดการภาครัฐ								
1. โครงการสำคัญที่ 1 เพิ่มศักยภาพบุคลากรในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	2	กษ.สท.	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.0200	0.1000
2. โครงการสำคัญที่ 2 เสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แบบบูรณาการ	2	กษ.สท.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000
3. โครงการสำคัญที่ 3 อบรมการปรับเปลี่ยนทัศนคติเพื่อเพิ่มระสิทธิ ภาพในการทำงานด้วยการคิดเชิงบวก	2	กษ.สท.	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.0600	0.3000
4. โครงการสำคัญที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการงานส่งเสริม การเกษตร (ระบบส่งเสริมการเกษตร)	2	กษ.สท.	0.0700	-	-	-	-	0.0700
5. โครงการสำคัญที่ 5 จัดทำฐานข้อมูลและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร ปลอดภัย	2	กษ.สท.	0.0300	0.0300	0.0300	0.0300	0.0300	0.1500
6. โครงการสำคัญที่ 6 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้าน การเกษตรและสหกรณ์	2	กษ.จ.	0.1500	0.1500	0.1500	0.1500	0.1500	0.7500
7. โครงการสำคัญที่ 7 การเพิ่มทักษะและเทคนิคระบบการบริการและ เสริมสร้างความสัมพันธ์มวลชน	2	กษ.จ.	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.0500	0.2500
8. โครงการสำคัญที่ 8 ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร	2	กษ.สท.	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น								

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ 1 หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

3 หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2 หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

4 หมายถึง งบประมาณอื่นๆ (เอกชน กองทุน เงินกู้)

ส่วนที่ 5

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่จังหวัดสุโขทัย
2. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการวางแผนการผลิตโดยยึดหลักการตลาดนำการผลิต
3. หลักการและเหตุผล	กระท่อมมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า <i>Mitragyna speciosa</i> (Korth.) Havil. เป็นพืชที่อยู่ในวงศ์เข็มและกาแฟ (Rubiaceae) เป็นไม้ยืนต้นสูงประมาณ 4-16 เมตร เติบโตได้ดีในที่ชุ่มชื้น ความชื้นสูง ดินอุดมสมบูรณ์ และมีแสงแดดปานกลาง กระท่อมจัดเป็นพืชที่มีสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เป็นพืชพื้นเมืองของประเทศไทยและมาเลเซีย สามารถพบได้ในเขตร้อนและกึ่งร้อนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และทวีปแอฟริกา สมัยโบราณมีการใช้ใบกระท่อมเพื่อรักษาการติดเชื้อในลำไส้ บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ ลดไข้ บรรเทาอาการไอ และท้องร่วง โดยใช้ใบสดหรือใบแห้งนำมาเคี้ยว สูบ หรือชงเป็นน้ำชา นอกจากนี้ยังมีการใช้กระท่อมในกลุ่มของผู้ใช้แรงงานเพื่อกดความรู้สึกเมื่อยล้า ทนต่อการทำงานกลางแจ้ง ทนร้อน ทนแดด และสามารถทำงานได้ยาวนานมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้เพื่อลดอาการขาดยาจากสิ่งเสพติดอื่น เช่น ผีน และมอร์ฟิน เป็นต้น เนื่องจากมีผลข้างเคียงน้อยกว่ามอร์ฟินเมื่อใช้ในระยะเวลาที่จำกัด การใช้แทนแอมเฟตามีน (ยาบ้า) เพื่อเพิ่มพลังกำลัง ซึ่งในปัจจุบันพบว่ามีการใช้กระท่อมในหลายประเทศทั่วโลกเกินกว่าขอบเขตทางภูมิศาสตร์ที่พบพืชชนิดนี้ เนื่องจากพ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2564 ได้ยกเลิกพืชกระท่อมจากการเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ทำให้ชาวบ้านทั่วไปสามารถปลูกพืชกระท่อม เอาไว้ครอบครอง และสามารถซื้อ ขาย หรือนำมาบริโภคได้อย่างเสรี ไม่ผิดกฎหมายอีกต่อไป ตามนโยบายรัฐบาลต้องการผลักดันให้เป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ สามารถส่งขายเชิงพาณิชย์ หรืออุตสาหกรรมได้ เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรไทย จึงทำให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปของจังหวัดสุโขทัยมีความสนใจที่จะทำการปลูกพืชกระท่อม จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางการผลิต กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิธีการปลูก การดูแลรักษา ข้อจำกัด และช่องทางการตลาด ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจวิธีการปลูกต้นกระท่อมแนวทางการจำหน่าย ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. เพื่อจัดทำแปลงสาธิตเพื่อเป็นจุดเรียนรู้การปลูกต้นกระท่อมที่ถูกต้อง 3. เพื่อสร้างเครือข่ายและเกิดการรวมกลุ่มในการผลิตของเกษตรกร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ : 1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องได้ จำนวน 100 ราย

	2. มีแปลงสาธิตเพื่อเป็นจุดเรียนรู้การปลูกที่ถูกต้อง จำนวน 2 แปลง เชิงคุณภาพ : เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปลูกกระท่อมทั้งในด้านของ กฎหมายที่บังคับใช้ และด้านการผลิต
6. พื้นที่เป้าหมาย	9 อำเภอในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	1. พัฒนาศักยภาพด้านการผลิตพืช - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้/ฝึกทักษะด้านการปลูก ข้อมจำกัดกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง สร้างการรับรู้และการรวมกลุ่มเกษตรกร 813,200 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.2 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	2. การจัดทำแปลงเรียนรู้ - จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นแปลงสาธิตการปลูก และการดูแลรักษา 91,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 = 904,200 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต	1. เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการการผลิต กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิธีการปลูก การดูแลรักษาข้อจำกัด ช่องทางการตลาด และสามารถปลูกได้อย่างถูกต้อง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้รูปแบบกลุ่ม และการทำแปลงเรียนรู้ร่วมกัน
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มและขยายผลการปลูกเพื่อรองรับในเชิงพาณิชย์ได้

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร
2. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย
3. หลักการและเหตุผล	การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 มุ่งเน้นให้วิสาหกิจชุมชนสามารถนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชน และสภาพท้องถิ่น นั้น ๆ โดยส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนและสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณภาพมาตรฐานการผลิต และผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการธุรกิจ และการแข่งขันทางการตลาด เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเป็นการสร้างรายได้ และเป็นการสร้างเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ ซึ่งผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนที่ดีต้องเป็น Smart Product ซึ่งมีคุณภาพมาตรฐานที่ปลอดภัย ต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และมีศักยภาพในการแข่งขันทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์เป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภค มีการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาด รวมถึงต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดเพื่อพัฒนาสู่การแข่งขัน เป็นต้น ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการเกษตร และสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้กับวิสาหกิจชุมชนและประเทศไทยการยกระดับการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร ให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดส่งออกและตลาดไม่ผลระดับพรีเมียม โดยเริ่มตั้งแต่การปลูก การดูแลรักษา การผลิตไม่ผล การเก็บเกี่ยวที่ถูกต้องและการจัดการหลังเก็บเกี่ยว รวมทั้งขั้นตอนการปฏิบัติต่อพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ มะม่วง มะปรางหวาน หน่อ ชันตอนต่าง ๆ ในการส่งออกด้วย เช่น การบรรจุใส่ตู้คอนเทนเนอร์ การขนถ่าย ณ จุดต่าง ๆ เป็นต้น การแปรรูปเพื่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร และหากมีการนำเทคโนโลยีเหมาะสมไปถ่ายทอดแก่เกษตรกร ผู้ที่สนใจ รวมไปถึงผู้ประกอบการรายใหม่ จะเป็นการส่งเสริมการผลิต และส่งเสริมการลงทุนในประเทศได้เป็นอย่างดีพร้อมทั้งจัดกิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรในจังหวัดสุโขทัย หากสามารถยกระดับการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรได้สำเร็จ จะเป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบธุรกิจแปรรูปและส่งออก ตลอดจนเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในการส่งออกของประเทศ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนากระบวนการแปรรูปสินค้าเกษตรของวิสาหกิจชุมชน 2. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนให้ได้มาตรฐาน 3. เพื่อสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงตลาดสินค้าวิสาหกิจชุมชนตามห่วงโซ่อุปทาน

5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ : วิสาหกิจชุมชนได้รับความรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรของวิสาหกิจชุมชน จำนวน 27 กลุ่ม เชิงคุณภาพ : วิสาหกิจชุมชนสามารถได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับศักยภาพ
6. พื้นที่เป้าหมาย	9 อำเภอในจังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก 7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	1. พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป 1.1 จัดอบรมถ่ายทอดความรู้/ฝึกทักษะให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย 1.2 สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปโดยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย การตลาดออนไลน์ เป็นต้น 1.3 การบริหารจัดการโครงการ ติดตาม และรายงานผล 560,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย - งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ
7.2 กิจกรรมหลักที่ 1	2. ส่งเสริมการตลาดสินค้าวิสาหกิจชุมชน - จัดแสดงสินค้า/จำหน่าย จัดนิทรรศการเพื่อแสดงความก้าวหน้าในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน โดยการจัดแสดงแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน 440,000 สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย - งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ
8. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 = 1,000,000 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (output)	สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 27 กลุ่ม ได้รับการพัฒนากระบวนการแปรรูปสินค้าเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน โดยสามารถนำความรู้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรโดยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ตามแนวการวิเคราะห์ศักยภาพวิสาหกิจชุมชนการสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงตลาดสินค้าวิสาหกิจชุมชน
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	กลุ่มวิสาหกิจได้รับการพัฒนาการผลิตสินค้า การแปรรูป และการตลาดเพื่อการจำหน่าย

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและเสริมสร้างเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร
มืออาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) : เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)
2. แนวทางการพัฒนา	1) พัฒนาเกษตรกรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยกกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด
3. หลักการและเหตุผล	ที่มา : 1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประเด็นการพัฒนา ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ มาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (03) การเกษตร แผนย่อยที่ 5 เกษตรอัจฉริยะ ที่เน้นส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต

	เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการทำการเกษตรอัจฉริยะ โดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม หรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่สามารถนำ องค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายหลักในการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปให้สูงขึ้นโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม 4. แผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ. 2566-2570) มีเป้าหมายการพัฒนา คือ “เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (NSEC) กับระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) ที่เข้มแข็ง” ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี วัตถุประสงค์เพื่อยกระดับปริมาณ คุณภาพและเพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตร พร้อมทั้งมีตลาดรองรับครบถ้วน โดยมีแนวทางการพัฒนา ในการยกระดับการพัฒนาการเกษตรให้เป็นระบบ ตั้งแต่การผลิตที่มีคุณภาพ การแปรรูปที่เพิ่มมูลค่า และการตลาดที่ครบวงจร การขยายพื้นที่ระบบชลประทานให้สามารถรองรับการเกษตร เช่น การจัดทำคลองไส้ไก่เพื่อดึงน้ำไปใช้ให้ทั่วถึง และการสนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ 5. แผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ.2566 - 2570) มีเป้าหมายการพัฒนา คือ รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจ
--	---

	สร้างสรรค์ และนวัตกรรม" โดยประเด็นการพัฒนาจังหวัดประเด็นที่ 2 พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูป และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ ที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด <u>สภาพปัญหา / ความต้องการ :</u> จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 2.4 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 60 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับต้นทุน อีกทั้งยังทำการเกษตรด้วยแรงงานคน และอาจมีการนำเครื่องจักรกลขนาดกลางและขนาดใหญ่เข้ามาใช้งานในลักษณะเครื่องมือทุ่นแรง เช่น รถไถขนาดเล็ก รถเกี่ยวข้าว เครื่องตัดหญ้า เป็นต้น ซึ่งปัจจัยการผลิตก็ยังคงต้องพึ่งพาแรงงานคนอยู่มากกว่าร้อยละ 90 สวนทางกับแรงงานภาคการเกษตรที่ลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประชากรในจังหวัด ทำให้ขาดแรงงานภาคการเกษตรแต่ยังคงต้องใช้แรงงานคนเป็นหลักในการผลิต ส่งผลทำให้ต้นทุนด้านแรงงานยังคงเพิ่มสูงขึ้น ในปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัล อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และระบบอินเทอร์เน็ตได้ถูกพัฒนาอย่างรวดเร็ว และราคาลดลงอย่างมาก สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้หลากหลาย ซึ่งภาคการเกษตรจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ การควบคุมการให้น้ำ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว การจำหน่าย การคำนวณต้นทุน การทำบัญชีครัวเรือน เพื่อลดความต้องการในการใช้แรงงาน ประหยัดต้นทุนและพลังงาน ควบคุมคุณภาพการผลิต รวมไปถึงการวางแผนการผลิต และการจำหน่ายผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) หรือ เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ที่มุ่งเน้นการจัดการผลิตด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เป็นแนวคิดการเปลี่ยนผ่านการทำเกษตรสู่ยุคใหม่ซึ่งจะแตกต่างจากเดิมโดยสิ้นเชิง เนื่องจากการทำเกษตรกรรมในปัจจุบันรวมถึงในอนาคตจะต้องอาศัยเทคโนโลยีเพื่อมาเพิ่มคุณภาพการผลิต การเก็บเกี่ยวหรือแม้แต่การแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ด้วยเหตุนี้เทคโนโลยีจึงมีส่วนสำคัญในการเร่งให้ภาคเกษตรมีการพัฒนาหรือปรับปรุงวิธีการผลิตรูปแบบเดิมไปสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และส่งผลโดยตรงต่อเกษตรกร ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์กับการผลิตภาคการเกษตรของจังหวัดสุโขทัย ในการลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้แรงงาน เพิ่มคุณภาพผลผลิต และประหยัดพลังงาน ของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย โครงการนี้จึงเสนอให้ยกระดับความรู้ของเกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร และสร้างเกษตรกรต้นแบบ ให้มีความรู้และสามารถถ่ายทอดหรือขยายผลองค์ความรู้ที่ได้รับให้แก่เกษตรกรทั่วไปและเกษตรกรผู้สนใจในพื้นที่ได้
--	--

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะความรู้ด้านการบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) หรือ เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ให้แก่เกษตรกรที่เป็น Smart farmer และ Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร ของจังหวัดสุโขทัย 2. เพื่อสร้างเกษตรกรต้นแบบด้านการบริหารจัดการแปลงด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) หรือ Smart Farming ด้วยระบบนวัตกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 30 คน 2. เกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร สามารถเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการแปลงด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ โดยนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในแปลงของตนเองได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 3. ความพึงพอใจของเกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ มีไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
6. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	อบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) : เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) - อบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) : เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) จำนวน 1 รุ่น หลักสูตร 3 วัน (ภาคทฤษฎี จำนวน 1 วัน ภาคปฏิบัติ จำนวน 2 วัน) ให้แก่เกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร จำนวน 30 คน - กลุ่มเป้าหมาย รวม 38 คน ประกอบด้วย 1. เกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร ที่มีพื้นฐานความรู้ด้านช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้า จำนวน 30 คน 2. วิทยากร จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 3 คน 3. คณะผู้จัดการฝึกอบรม จำนวน 5 คน - การดำเนินกิจกรรม เป็นการฝึกอบรมแบบเข้มข้น จำนวน 3 วัน ที่มีการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติแบบเข้มข้น ดังนี้ <u>ภาคทฤษฎี</u> จำนวน 1 วัน (จำนวน 6 ชั่วโมง ระยะเวลา 09.00 น. - 16.00 น.) เรียนรู้ : การบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) : เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ได้อย่างครบวงจร <u>ภาคปฏิบัติ</u> จำนวน 2 วัน (จำนวน 12 ชั่วโมง ระยะเวลา 09.00 น. - 16.00 น.) เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ : การออกแบบพัฒนาและต่อยอดให้เหมาะสมกับความต้องการด้านการเกษตรในแต่ละพื้นที่ การประกอบกล่องวงจร การเขียนโปรแกรมควบคุม

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	191,200 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ - ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างชุมชนการเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์ในการนำความรู้ด้านการบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) : เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในแปลงของตนเอง จำนวน 1 วัน - กลุ่มเป้าหมาย รวม 38 คน ประกอบด้วย 1. เกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร ที่มีพื้นฐานความรู้ด้านช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้า จำนวน 30 คน 2. วิทยากร จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 3 คน 3. คณะผู้จัดการฝึกอบรม จำนวน 5 คน - สรุปผลการถอดบทเรียน และจัดทำรายงานการถอดบทเรียน เพื่อใช้ประโยชน์ในการทบทวนผลการดำเนินงาน หรือปรับปรุงการดำเนินงาน ลดความผิดพลาดในอนาคต ตลอดจนเป็นแนวทางเพื่อต่อยอดความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น 31,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 = 222,200 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกร จำนวน 30 คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) หรือ เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ด้วยระบบนวัตกรรมและเทคโนโลยี 2. มีเกษตรกรต้นแบบ จำนวน 30 คน ที่มีความรู้และสามารถต่อยอดหรือขยายผลองค์ความรู้ที่ได้รับให้แก่เกษตรกรทั่วไปและเกษตรกรผู้สนใจในพื้นที่ได้
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกร Smart farmer / Young Smart farmer หรือลูกหลานเกษตรกรที่มีความรู้และทักษะการบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) หรือ เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้บริหารจัดการแปลงด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สามารถลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้แรงงานเพิ่มคุณภาพผลผลิต ประหยัดพลังงาน ตลอดจนสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการแปลงแบบการทำเกษตรสมัยใหม่ (Modern Agriculture) หรือ เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ได้

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันพัฒนาศักยภาพ มาตรฐาน การเกษตร อุตสาหกรรม กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาการขุนโคในแปลงใหญ่โคเนื้อ จังหวัดสุโขทัย เพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพ
2. แนวทางการพัฒนา	1.ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2.ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. หลักการและเหตุผล	ด้วยจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรในจังหวัดสุโขทัยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อเพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมการผลิตเนื้อโคของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยให้เกษตรกรรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และแปลงใหญ่ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรโดยเฉพาะในแปลงใหญ่ผู้เลี้ยงโคเนื้อจังหวัดสุโขทัยขุนโคเพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพ มีไขมันแทรก เนื้อมีลักษณะนุ่มละเอียด ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการทำให้ประเทศไทยต้องมีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพสูงจากต่างประเทศ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อแปลงใหญ่ในจังหวัดสุโขทัย 2.เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีประสิทธิภาพในการผลิตเนื้อโคได้ตรงตามความต้องการของตลาด
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1.รายได้ที่เพิ่มขึ้นของสมาชิกแปลงใหญ่ผู้เลี้ยงโคเนื้อ จากการจำหน่ายโคขุนที่ผลิตได้ 2.ส่งเสริมเพิ่มความรู้ให้แก่เกษตรกรในด้านการผลิตอาหารสัตว์ที่เหมาะสม และการหมักพืชอาหารสัตว์ทดแทนอาหารข้น เพื่อลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์
6. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	1. ฝึกอบรมเกษตรกร 18,800 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานปศุสัตว์อำเภอศรีสำโรง และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์จังหวัดสุโขทัย
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	2. สนับสนุนปัจจัยการผลิต วัสดุการเกษตร วัสดุเวชภัณฑ์ 250,000 บาท (สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	3. ติดตาม/ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน วัสดุสำนักงาน 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
9. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 = 288,800 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)

10. ผลผลิต (Output)	1. จังหวัดสุโขทัย มีการเลี้ยงโคขุนเพื่อผลิตเนื้อคุณภาพ จำนวน 100 ตัว 2. เกษตรกรได้รับการส่งเสริม และเพิ่มองค์ความรู้เรื่องการผลิตผลิตอาหารสัตว์ที่เหมาะสมและการหมักพืชอาหารสัตว์ทดแทนอาหารข้นเพื่อลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ จำนวน 70 ราย
11. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	จังหวัดสุโขทัย มีการเลี้ยงโคขุนเพื่อผลิตเนื้อคุณภาพต้นแบบ ตรงตามตลาดต้องการ

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันพัฒนาศักยภาพ มาตรฐาน การเกษตร อุตสาหกรรม กิจกรรม ส่งเสริมการเลี้ยงและอนุรักษ์สายพันธุ์ไก่ประดู่หางดำ
2. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม 2. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน
3. หลักการและเหตุผล	ไก่ประดู่หางดำ เคยได้ชื่อว่าเป็นไก่พื้นเมืองประจำถิ่นของสุโขทัย ได้รับความนิยมใน การเลี้ยงทั้งในส่วนของไก่สวยงามและไก่เพื่อการกีฬา โดยไก่ประดู่หางดำ ที่นิยม เลี้ยงในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย จะมีลักษณะเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ทั้งในส่วนของลักษณะ รูปร่าง ลำตัวรูปทรงปลีกล้วย ไหล่กว้าง ใบหน้ากลมกลึง ขอบตาเป็นรูปวงรี ดวงตา สีดำ ปากใหญ่ ปลายงุ้มคล้ายปากนกแก้ว หงอนเล็กเป็นหงอนหิน ขนพื้นลำตัวสี ดำสนิท ปีกลอนเดียวใหญ่ยาวถึงกัน ขนปีกสีดำ ขนสร้อยปีก สร้อยคอและสร้อย หลังสีประดู่ มีชื่อเรียกเฉพาะว่า “ไก่ประดู่เม็ดมะขาม” แต่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ เกิดการระบาดของไข้หวัดนก ทำให้ไก่พื้นเมืองป่วยตายเป็นจำนวนมาก อีกทั้งการทำลายไก่พื้นเมืองในพื้นที่เสี่ยง เพื่อตัดวงจรการระบาดของโรค ทำให้ไก่ พื้นเมืองโดยเฉพาะไก่ประดู่หางดำในพื้นที่จังหวัดสุโขทัยสูญหายไปจำนวนมาก
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มสร้างความเข้มแข็งในองค์กรเกษตรกร 2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์สายพันธุ์ไก่ประดู่หางดำ 3. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงไก่ประดู่หางดำเป็นอาชีพเสริม และมีอาหารโปรตีน ไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน เพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้แก่เกษตรกร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. การเลี้ยงไก่พื้นเมืองสายพันธุ์ประดู่หางดำสามารถเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้ ให้แก่เกษตรกร 2. จังหวัดสุโขทัยมีกลุ่มเครือข่ายการเลี้ยงไก่ประดู่หางดำเพิ่มขึ้น เพิ่มโอกาสในการ คัดเลือกสายพันธุ์เพื่อการอนุรักษ์
6. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	1. ฝึกอบรมเกษตรกร 51,000 บาท (ห้าหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	2. สนับสนุนปัจจัยการผลิต วัสดุการเกษตร วัสดุเวชภัณฑ์ 144,000 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นสี่พันบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย

หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	3. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมด้านการตลาด 19,000 บาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	4. ติดตาม/ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ
8. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566
9. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 = 232,000 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
10. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรเครือข่าย 90 ราย มีอาชีพเสริมการเลี้ยงไก่ประดู่หางดำ 2. กลุ่มเกษตรกร 9 กลุ่มรวมตัวเป็นเกษตรกรเครือข่ายไก่ประดู่หางดำ
11. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. มีประชากรไก่ประดู่หางดำเพิ่มขึ้นในจังหวัดสุโขทัย 2. เป็นแหล่งโปรตีนทางเลือก เพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้แก่เกษตรกร 3. กลุ่มเครือข่ายไก่ประดู่หางดำ 9 กลุ่ม

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาด้านเกษตร กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี
2. แนวทางการพัฒนา	1) พัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองตลาด
3. หลักการและเหตุผล	ที่มา : 1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์นำประเทศไปสู่ความ"มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" ให้คนไทยมีความสุข ภายใต้ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" โดยพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง สาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาด ส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย 2. กรอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (High Sustainability) และ (4) ปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา (High-Leverage Enablers) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด "หมุดหมาย" (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ "เป็น" มุ่งหวังจะ "มี" หรือต้องการจะ "ขจัด" ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมุดหมาย โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน

	9 หมายความว่า ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค(07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ (09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ (13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง 3. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) มุ่งเน้นในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ 4. นโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล/แก้ไขปัญหาระดับของภาคการเกษตร ใน 8 ประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ การส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ใช้ระบบตลาดนำการผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ/ล้นตลาด ลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรแห่งชาติและศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (AIC) และพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 5. แผนพัฒนาของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566-2570 มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสุโขทัยสู่ความเป็น “รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และแหล่งเรียนรู้ เมืองมรดกโลกและ อารยธรรมยั่งยืน โดย กำหนดการเป็นเมืองเกษตร/อุตสาหกรรม/สินค้าบริการบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เน้นการทำการเกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์/ Smart Farm โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 2. พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรม สร้างสรรค์พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ มีแนวทางการพัฒนา1) พัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด
--	---

	<u>สภาพปัญหา / ความต้องการ :</u> ปัจจุบันภาคการเกษตรได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ ปัญหาภัยแล้งน้ำท่วมโรคและแมลงศัตรูพืช ระบาดความแปรปรวนของฤดูกาล ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง พันธุ์พืชที่มีอยู่ไม่สามารถปรับตัวต่อสภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป การสังเกตหรือประสบการณ์ของเกษตรกรอาจไม่พอต่อการรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งไม่สามารถเตรียมการได้ทันทำให้มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียการผลิตที่เพิ่มขึ้น ความผันผวนของราคาพืชผล ความไม่เพียงพอของน้ำ ปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้งในบางพื้นที่ที่ไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ รวมทั้งแรงงานสูงอายุมากขึ้น ส่งผลให้ผลิตภาพการผลิตอยู่ในระดับต่ำ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตจะช่วยลดปัญหาในการผลิตมากขึ้นสูงขึ้นช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกรให้ช่วยลดช่องว่างในการพัฒนาและความเหลื่อมล้ำได้ <u>ความเร่งด่วน :</u> ดังนั้นสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย จึงจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่เกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่าทางการตลาดและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ดังที่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรให้เกษตรกร 2. เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้เกษตรกร 3. เพื่อพัฒนาแปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรร้อยละ 50 ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรมีความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้ 2. จำนวนแปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 10 แปลง
6. พื้นที่เป้าหมาย	9 อำเภอ ของจังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	1. อบรมถ่ายทอดความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร ให้กับเกษตรกร - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรให้กับเกษตรกร ผ่านศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) จำนวน 9 ครั้ง ๆ ละ 50 คน จำนวน 450 คน
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	275,400 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร - ศึกษาฐานนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร เกษตรอัจฉริยะ เพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพิ่มศักยภาพ ในการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมาย คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ สมาชิกกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่/ เกษตรกรผู้นำ จำนวน 90 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน 325,800 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาแปลงเกษตร ให้เป็นแปลงเรียนรู้ต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 10 แปลง 200,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ สมาชิกกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่/ เกษตรกรผู้นำ
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 = 801,200 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรได้รับความรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตร 450 คน 2. เกษตรกรได้รับพัฒนาศักยภาพการผลิต 90 คน 3. มีแปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 10 แปลง
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การเพิ่มมูลค่าทางการตลาดและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และ การตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model
2. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 2. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ 3. ส่งเสริม เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้า GI 4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร / เกษตรสุขภาพ 5. ส่งเสริมและให้ความรู้การทำตลาด Online/ การทำการตลาดเชิงรุก
3. หลักการและเหตุผล	<u>ที่มา :</u> 1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง สาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาด ส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรพัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยการใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ เกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3. กรอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (High Sustainability) และ (4) ปักจายขับเคลื่อนการพัฒนา (High-

	Leverage Enablers) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมุดหมาย โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 หมุดหมาย ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป มูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และ (09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ (13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง 4. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG มีเป้าหมายการพัฒนา เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีแนวทางการพัฒนาโดยปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูงด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูงครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพโภชนาการ ความปลอดภัย ระบบการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความโปร่งใสมั่นคง ความหลากหลาย และกำหนดราคาขายขายได้ตามคุณภาพผลผลิตเกษตร BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ ไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และทั้ง 2 เศรษฐกิจนี้ อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งมุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน และเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี 2564 เป็นต้นไป 5. แผนพัฒนาภาคภาคเหนือ มีเป้าหมายการพัฒนา มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและ แก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาล้างแฉ่งเมือง 6. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยง ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (NSEC) กับระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) ที่เข้มแข็ง โดยมีแนวทางพัฒนาระดับการพัฒนาการเกษตรให้เป็นระบบ ตั้งแต่การผลิตที่มีคุณภาพ การแปรรูปที่เพิ่มมูลค่า และการตลาดที่ครบวงจรสนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี เข้ามาใช้ประโยชน์ ขยายพื้นที่ระบบชลประทาน
--	--

	7. แผนพัฒนาของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566-2570 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และนวัตกรรม" โดยประเด็นการพัฒนาจังหวัดประเด็นที่ 2 พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ ที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ตอบสนองต่อตลาด <u>สภาพปัญหา / ความต้องการ :</u> เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย โดยปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้ได้สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูง ได้รับการรับรองมาตรฐานที่สูงขึ้นโดยใช้ระบบการผลิตที่ยั่งยืน เป้าหมายให้เกษตรกรมีรายได้ที่สูงขึ้น และเห็นผลอย่างยั่งยืน โดยจะดำเนินการพัฒนารายสินค้าภายใต้ BCG Model ได้แก่ 1. สินค้าข้าว ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย ในปีการผลิต 2564/65 มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 1,258,358 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน จำนวน 948,241 ไร่ และในเขตชลประทาน 310,117 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 631.53 กิโลกรัมต่อไร่ มีผลผลิตออกสู่ตลาด 605,425 ตัน ส่วนใหญ่ขายผลผลิตในรูปแบบของข้าวเปลือกให้แก่พ่อค้าคนกลาง/ สหกรณ์การเกษตร/ โรงสี ในพื้นที่โดยตรง ไม่มีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต และผลผลิตส่วนใหญ่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ประกอบกับปัญหาราคาข้าวที่ผันผวนและประสบกับปัญหาจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ ภัยแล้งและน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดการบริหารจัดการน้ำที่ดี ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ กรรมวิธีการผลิตที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตที่ขายได้มีราคาไม่คุ้มค่างบต้นทุนการผลิตมาตรฐาน GAP จำนวน 6,447 ไร่ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ.) จำนวน 597 ไร่ และ มาตรฐานอื่น ๆ (เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย) จำนวน 222 ไร่ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตข้าวคุณภาพ ภายใต้ BCG Model ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้มีคุณภาพมีมาตรฐาน ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม ใช้ระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการผลิตแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น 2. ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) จังหวัดสุโขทัยมีแหล่งปลูกส้มที่สำคัญ อยู่ที่อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอเหนือสุดของจังหวัดสุโขทัย เขตติดต่ออำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ มีการปลูกส้มเขียวหวานสีทองตั้งแต่รุ่นปู่ รุ่นย่า ทดแทนการปลูกพืชตระกูลถั่ว พืชไร่ ข้าวโพด ถั่วฝักยาว เนื่องจากพื้นที่ทั้งตำบลแม่สิน เป็นพื้นที่ราบและที่ลาดเชิงเขา มีแม่น้ำยมและลำห้วยแม่สินไหลผ่าน มีความเหมาะสมต่อการปลูกส้มเขียวหวานสีทอง มีช่วงอากาศหนาวเย็นมีอุณหภูมิ 14-20 องศาเซลเซียส มีผลให้ผิวส้มเขียวหวานเปลี่ยนเป็นสีทอง นอกจากนี้ บริเวณสวนส้มตำบลแม่สิน มีบ่อน้ำร้อนอยู่ 2 แห่ง ริมตลิ่งแม่น้ำยมทำให้ ดินมีแร่กำมะถัน อาจเป็นปัจจัยกระตุ้นให้ส้มเขียวหวานสีทองมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ รสหวาน อมเปรี้ยว เมื่อสุกแล้วมีรสชาติหวานฉ่ำเข้มข้น เนื้อในมีสีส้มอมทอง อีกทั้งยังได้รับการรับรองว่าเป็นพืชที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) ซึ่งจังหวัดสุโขทัย มีเกษตรกรปลูกส้มเขียวหวานจำนวน 1,920 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก จำนวน 32,368 ไร่ ซึ่งจะปลูกช่วงเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม และมีปลูกมากที่สุดในเดือนมิถุนายน ผลผลิตจะเก็บและจำหน่ายในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน โดยผลผลิตออกสูงสุดในเดือนมีนาคม กล่าวคือ มีผลผลิตส้มเขียวหวาน
--	--

	ออกถึง 3 รุ่น โดย รุ่นที่ 1 ออกในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม รุ่นที่ 2 ออกในช่วงมกราคมถึงปลายเดือนมีนาคม และ รุ่นที่ 3 ออกในช่วงเดือนเมษายนถึงกันยายน ทำให้ส้มเขียวหวาน เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล ที่มีรสชาติดี และราคาไม่แพง จึงมีบริษัท มาลี เข้ามารับซื้อผลผลิตบางส่วนเข้าสู่โรงงานแปรรูปน้ำผลไม้ ทำให้ส้มเขียวหวานของตำบลแม่สินและตำบลแม่สำ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าแนวโน้มราคาส้มทุกสายพันธุ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ส้มสายน้ำผึ้ง ส้มสายพันธุ์อื่น ๆ ที่เป็นสินค้าทดแทน ทำให้เกษตรกรหันกลับมาปลูกส้มมากขึ้น และได้ขยายพื้นที่ปลูกส้มเขียวหวานเพิ่มมากขึ้น และรวมตัวกันเป็นแปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน โดยเฉพาะในพื้นที่ ตำบลแม่สิน และตำบลแม่สำ อำเภอศรีสัชนาลัย แต่ทั้งนี้เกษตรกรส่วนใหญ่ ยังคงผลิตตามความเคยชิน ขาดความรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพื่อลดต้นทุนหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งมีเกษตรกรที่ผลิตส้มเขียวหวานแบบปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP เพียงร้อยละ 10 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด จึงเห็นควรส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการผลิตส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) เพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มมากขึ้น 3. ทูเรียน แหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย อยู่ที่อำเภอศรีสัชนาลัยมีประวัติการปลูกทุเรียนพร้อม ๆ กับทุเรียนลับแล เนื่องจากตำบลบ้านตึก จังหวัดสุโขทัย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จึงได้นำทุเรียนสุโขทัยไปขายเป็นทุเรียนอุตรดิตถ์ ต่อมากรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้ามาส่งเสริมการปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองในพื้นที่อำเภอศรีสัชนาลัย ซึ่งเป็นพันธุ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาด มีราคาค่อนข้างสูง โดยในปี พ.ศ. 2560 สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพไม้ผลและพืชเมืองหนาว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการสนับสนุนกิ่งพันธุ์ทุเรียนหมอนทองทำให้ทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่ปลูกในอำเภอศรีสัชนาลัยมีพื้นที่เพิ่มมากขึ้นเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพตามหลักวิชาการ ปัจจุบันจังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ปลูกทุเรียน 22,329 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต 11,449 ไร่ โดยปลูกมากที่อำเภอศรีสัชนาลัย ซึ่งทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้จังหวัดสุโขทัยปีละไม่ต่ำกว่า 500 ล้านบาทปี พ.ศ. 2565 กรมส่งเสริมการเกษตรโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย ได้เข้ามาส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ทุเรียน เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการร่วมกัน รวมกันผลิตและรวมกันกันจำหน่าย ลดข้อจำกัดในเรื่องปัญหาตลาดต้นทุนการผลิต ปัญหาการขาดอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต (Production Process) การจัดการห่วงโซ่อุปทาน และปัญหาด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ยังไม่เข้าถึงตัวเกษตรกรได้เท่าที่ควรจึงเห็นควรส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์สินค้าให้เป็นที่ยอมรับ สร้างความภาคภูมิใจให้คนในจังหวัดความเร่งด่วน : เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และ การตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model ของสินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) และสินค้าทุเรียน ได้รับการพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า (ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง) จึงเห็นควรจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และ การตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model
--	--

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model ในสินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) และทุเรียน 2. เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรชุมชน ได้แก่ สินค้าข้าว สินค้า ส้มเขียวหวาน และสินค้าทุเรียน ให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด 3. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ข้าว แปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน และแปลงใหญ่ทุเรียน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model จำนวน 1,540 ราย 2. จำนวนแปลงใหญ่ข้าว, แปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน และแปลงใหญ่ทุเรียน ที่ได้รับการรับรองมา ได้มาตรฐาน GAP / มาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 30 3. มีเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น 2 แห่ง
6. พื้นที่เป้าหมาย	1. แปลงใหญ่ข้าว ในพื้นที่ 9 อำเภอ จังหวัดสุโขทัย 2. แปลงส้มเขียวหวาน ตำบลแม่สิน และตำบลแม่สำ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 3. แปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก 7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	พัฒนาคุณภาพสินค้าข้าว - ส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพได้มาตรฐานความปลอดภัย (GAP/อินทรีย์) 1,350 ราย - จัดสร้างธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี จำนวน 9 ธนาคาร ๆ ละ 30 ราย - จัดทำแปลงนาอัจฉริยะต้นแบบ เน้นลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ควบคุมคุณภาพ เพื่อสร้างรายได้ยั่งยืน (1 อำเภอ 1 แปลง) จำนวน 9 แปลง 1,736,000 บาท ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย -
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	พัฒนา พื้นฟู คุณภาพดิน แปลงใหญ่ข้าว ส้มเขียวหวานและทุเรียน 1. การตรวจวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (สินค้าข้าว สินค้า ส้มเขียวหวาน และสินค้าทุเรียน) เป้าหมาย 1,550 แปลง - สินค้าข้าว เป้าหมาย 1,350 แปลง - สินค้าส้มเขียวหวาน เป้าหมาย 100 แปลง - สินค้าทุเรียน เป้าหมาย 100 แปลง 2. ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน (สินค้าข้าว) เป้าหมาย 1,350 แปลง 13,500 ไร่ 3. การผลิตปุ๋ยหมักจากฟางข้าว เป้าหมาย 100 ตัน 4. ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ (สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน และสินค้าทุเรียน) เป้าหมาย 300 แปลง 5. จัดงานรณรงค์จัดการเผาตอซัง และฟางข้าว เป้าหมาย 9 แปลง 4,230,000 บาท สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย -
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุเรียน และส่งเสริมการตลาดทุเรียน 1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุเรียน และส่งเสริมการตลาดทุเรียน

งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	1.1 จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานในการผลิตและจำหน่ายทุเรียน 1.2 จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การประชาสัมพันธ์ และการเพิ่มช่องทางการตลาดในการจำหน่ายทุเรียน 1.3 ศึกษาดูงานสวนเกษตรกรต้นแบบ 2. การประชาสัมพันธ์ 3. การบริหารจัดการโครงการ 1,000,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	เสริมสร้างเครือข่ายส้มแม่สินสู่ BCG Model เป้าหมายเกษตรกร 70 ราย 70,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
7.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุโขทัย 500,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย -
7.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ส่งเสริมการผลิตส้มเขียวหวานแม่สินไปโอด้วยกระบวนการชีววิถี เป้าหมายเกษตรกร 300 ราย 200,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
7.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปสินค้าเกษตรคุณภาพ (สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน) เป้าหมาย จำนวน 450 ราย (สินค้าข้าว จำนวน 360 ราย สินค้าส้มเขียวหวาน 70 ราย) 288,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
7.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ประสาน ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ 30,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
9. หน่วยงานดำเนินงาน	- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย และ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย - หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567
11. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 = 8,054,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ข้าว แปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน และแปลงใหญ่ทุเรียน จำนวน 1,540 ราย ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model

	2. แปลงใหญ่ข้าว, แปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน และแปลงใหญ่ทุเรียน ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP / มาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้น 3. เส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น 2 แห่ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน และสินค้าทุเรียน ของจังหวัดสุโขทัยได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนารูปแบบการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ด้วยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เพิ่มรายได้ 2. สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน และสินค้าทุเรียน ของจังหวัดสุโขทัย ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP / มาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้น 3. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาศักยภาพการผลิตและเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย
2. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการวางแผนการผลิตโดยยึดหลักการตลาดนำการผลิต 2. ส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรกรรมยั่งยืน 3. ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพคุณภาพสูงลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 4. ส่งเสริมและพัฒนางานความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน 5. ส่งเสริมและเพิ่มการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร 6. ส่งเสริม เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้า GI
3. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์นำประเทศไปสู่ความ "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" ให้คนไทยมีความสุข ภายใต้ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" โดยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง สาขาอุตสาหกรรม เกษตรและ บริการ การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาด ส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร ให้มีความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริม การพัฒนา ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนาได้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ เกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3. กรอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูง ในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (High Sustainability) และ (4) ปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา (High-Leverage Enablers) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด "หมุดหมาย" (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทย

ปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมายความว่า โดยมีหมายความว่าเกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 หมายความว่า ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป มูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และ(09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม ที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และ(13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

4. นโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล/แก้ไขปัญหาเร่งด่วนของภาคการเกษตร ใน 8 ประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ การส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ใช้ระบบตลาดนำการผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ/ล้นตลาด ลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ด้านการเกษตรแห่งชาติและศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (AIC) และพัฒนา ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

5. แผนพัฒนาของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566-2570 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรม" โดยประเด็นการพัฒนาจังหวัดประเด็นที่ 2 พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ ที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด รายย่อย ขาดการรวมกลุ่ม หรือการเชื่อมโยงในลักษณะคลัสเตอร์ และการแปรรูปเพิ่มมูลค่า การผลิตสินค้าเกษตรยังไม่คำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐาน จึงมีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเข้มข้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด นอกจากจะก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของดินแล้ว ยังส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการผลิตลดลง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และผลของการใช้สารเคมีนอกจากจะมีผลต่อ สภาพแวดล้อม และสุขภาพ ของผู้ใช้แล้วยังส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกษตรกรขาดทุนจากการทำการเกษตรก่อให้เกิดหนี้สิน ส่งผลให้ภาครัฐต้องหามาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรไม่สามารถพึ่งรายได้จากผลผลิตของตัวเองได้

จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่การเกษตรประมาณ 2.1 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 51 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งมีความหลากหลายด้านการเกษตรทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ปัจจุบันพบว่า ในภาคการเกษตรของจังหวัดสุโขทัยยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนการผลิตสูง การขาดแรงงานหนุ่มสาวในภาคการเกษตร และปัญหาภัยธรรมชาติ (น้ำท่วมและน้ำแล้ง) ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่ม หรือการเชื่อมโยงในลักษณะคลัสเตอร์ และการแปรรูปเพิ่มมูลค่า การผลิตสินค้าเกษตรยังไม่คำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐาน จึงมีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเข้มข้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด นอกจากจะก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของดินแล้วยังส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการผลิตลดลง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และผลของการใช้สารเคมีนอกจากจะมีผลต่อสภาพแวดล้อม และสุขภาพ ของผู้ใช้แล้วยังส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกษตรกรขาดทุนจาก

	การทำการเกษตรก่อให้เกิดหนี้สินส่งผลให้ภาครัฐต้องหามาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรไม่สามารถพึ่งรายได้จากผลผลิตของตัวเองได้ ปี 2562 จังหวัดสุโขทัย มีนโยบายส่งเสริมการขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และจำนวนเกษตรกรผู้ทำเกษตรอินทรีย์ให้เพิ่มมากขึ้นโดยกำหนด "เป้าหมายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดสุโขทัย ไม่น้อยกว่า 5,000 ไร่ ในปี 2562 และไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่ ในปี 2565" และได้กำหนดแนวทางการทำการเกษตรตาม "มาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย" โดยพิจารณาเลือกใช้หลักการและข้อกำหนดสำคัญของมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) เกษตรอินทรีย์วิถีไทย และมาตรฐานอื่นๆ มาประยุกต์ใช้เป็นข้อกำหนด เพื่อเป็นบันไดให้แก่เกษตรกรทั่วไปที่ต้องการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตแบบใช้สารเคมี มาเข้าสู่การทำการเกษตรในวิธีการผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ไม่มีการใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารเคมีใดๆ ไม่ใช้พันธุ์พืช/สัตว์ที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม และยังคงส่งเสริมให้เกษตรกรที่เริ่มต้นเข้าสู่กระบวนการทำเกษตรอินทรีย์ได้ไต่ขึ้นไปสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในระดับสากลต่อไป ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดสุโขทัย ที่ 641/2562 ลงวันที่ 4 เมษายน 2562 ประกอบด้วยคณะทำงาน 4 คณะ ดังนี้ 1.คณะทำงานกำกับรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 2.คณะทำงานส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 3.คณะทำงานตรวจประเมินมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 4.คณะทำงานส่งเสริมและพัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย จากผลการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และรับสมัครเกษตรกรในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย / เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย ของจังหวัดสุโขทัย 1. ในปี 2562 มีเกษตรกรสนใจสมัครรวมโครงการจำนวน 520 ราย พื้นที่ 3,134 ไร่ 2. ในปี 2563 จังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพไปแล้วเพียง 270 ราย และมีเป้าหมายในการรับสมัครเกษตรกรเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่า 5,000 ไร่ ณ เดือนสิงหาคม 2563 มีเกษตรกรสนใจสมัครรวมโครงการเพิ่มเติม จำนวน 122 ราย พื้นที่ 1,888 ไร่ ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการทำการในรูปแบบ "เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย" ขยายวงกว้างออกไปได้มากยิ่งขึ้น และบรรลุเป้าหมายที่จังหวัดสุโขทัยได้กำหนดไว้ว่าต้องมีพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดสุโขทัย ไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่ ในปี 2565 และเพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยทำเกษตรแบบพื้นบ้าน ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมี ไม่มีการใช้ยาฆ่าแมลงหรือสารเคมีใดๆ ได้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ และกระตุ้นให้เกษตรกรที่สนใจปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตมาทำเกษตรปลอดภัย / เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย เพิ่มมากขึ้น
4.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 2. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ระบบการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัยแบบบูรณาการให้เกษตรกรมีความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่ใช้การใช้สารเคมี ด้วยนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3. เพื่อส่งเสริมเกษตรกรทำการเกษตรอินทรีย์อินทรีย์วิถีสุโขทัยเพิ่มขึ้น 4. เพื่อส่งเสริมการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัยเพิ่มขึ้น 2. เกษตรกรและประชาชนในจังหวัดสุโขทัย ได้รับการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัยจำนวนไม่น้อยกว่า 5,000 ราย 3. ร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย
6. พื้นที่เป้าหมาย	9 อำเภอ ของจังหวัดสุโขทัย

7 กิจกรรมหลัก 7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 1) สัมมนาสร้างการรับรู้และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัยในทุกภาคส่วน 1 ครั้ง เป้าหมาย 350 คน 2) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย ผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ 454,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย จำนวน 500 ราย 200,000 บาท สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สำหรับกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 444,500 บาท สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 1.ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย เป้าหมายเกษตรกร 500 ราย 2. ขยายผลเกษตรกรโครงการ โคก หนอง นา โมเดล สู่การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 477,900 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัย
7.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 1) การติดตามและการประเมินตรวจการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 2) การสุ่มตรวจสินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 97,200 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัย
7.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 1) การจัดทำ QR CODE ของสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 45,100 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัย
7.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 40,200 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย

7.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ส่งเสริมการตลาด/ ช่องทางการจำหน่าย สินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย ค่าจ้างเหมาจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร สินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ สินค้าวิสาหกิจชุมชน สินค้าสหกรณ์ และอาหารปลอดภัยเพื่อสุขภาพ จำนวน 1 ครั้ง 5 วัน 1,900,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย 1)หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัย 2)สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย 3)สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุโขทัย
7.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	เชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย ค่าจ้างเหมาจัดกิจกรรมเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย ระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตกับหน่วยงานภาครัฐเช่น โรงเรียน โรงพยาบาลและภาคเอกชน เช่น โรงสี ร้านอาหาร โรงแรม ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น 41,400 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัย และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2566 สิ้นสุดปี 30 กันยายน 2567
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ 2567 = 3,667,900 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรและประชาชนในจังหวัดสุโขทัย จำนวนไม่น้อยกว่า 5,000 ราย ได้รับรู้การประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 2. เกษตรกรที่ร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าจำนวน 1,250 ราย ได้รับถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ทุกภาคส่วนได้รับทราบการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 2. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย 3. จังหวัดสุโขทัยมีจำนวนพื้นที่การทำเกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 4. เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นและเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมากขึ้นทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง ภายใต้ BCG Model สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) สินค้าใบตองตานี และพืชผักปลอดภัย
2. แนวทางการพัฒนา	1. พัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด
3. หลักการและเหตุผล	ที่มา : 1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้ง สาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาด ส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรพัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยการใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็งประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ เกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3. กรอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (High Sustainability) และ (4) ปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา (High-Leverage Enablers) โดยภายใต้

	องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด“หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมุดหมาย โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 หมุดหมาย ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป มูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และ(09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ(13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง 4. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG มีเป้าหมายการพัฒนา เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีแนวทางการพัฒนาโดยปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูงด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูง ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพโภชนาการ ความปลอดภัย ระบบการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายในการทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นคุณภาพเป็นพรีเมียม ความหลากหลาย และกำหนดราคาขายขายได้ตามคุณภาพผลผลิตเกษตร BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ ไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และทั้ง 2 เศรษฐกิจนี้ อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งมุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสีเขียวได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน และเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี 2564 เป็นต้นไป 5. แผนพัฒนาภาคภาคเหนือ มีเป้าหมายการพัฒนา มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและ แก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง 6. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยง ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (NSEC) กับระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) ที่เข้มแข็ง โดยมีแนวทางพัฒนาระดับการพัฒนาการเกษตรให้เป็นระบบ ตั้งแต่การผลิตที่มีคุณภาพ การแปรรูปที่เพิ่มมูลค่า และการตลาดที่ครบวงจรสนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี เข้ามาใช้ประโยชน์ ขยายพื้นที่ระบบชลประทาน
--	--

	7. แผนพัฒนาของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566-2570 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และนวัตกรรม" โดยประเด็นการพัฒนาจังหวัดประเด็นที่ 2 พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ ที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด <u>สภาพปัญหา / ความต้องการ :</u> เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย โดยปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้ได้ สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูง ได้รับการรับรองมาตรฐานที่สูงขึ้นโดยใช้ระบบการผลิตที่ยั่งยืน เป้าหมายให้เกษตรกรมีรายได้ที่สูงขึ้น และเห็นผลอย่างยั่งยืน โดยจะดำเนินการพัฒนารายสินค้าภายใต้ BCG Model ได้แก่ 1. <u>สินค้าข้าว</u> ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย ในปีการผลิต 2565/66 มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 1,258,358 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน จำนวน 948,241 ไร่ และในเขตชลประทาน 310,117 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 631.53 กิโลกรัมต่อไร่ มีผลผลิตออกสู่ตลาด 605,425 ตัน ส่วนใหญ่ขายผลผลิตในรูปแบบของข้าวเปลือกให้แก่พ่อค้าคนกลาง/ สหกรณ์การเกษตร/ โรงสี ในพื้นที่โดยตรง ไม่มีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต และผลผลิตส่วนใหญ่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ประกอบกับปัญหาราคาข้าวที่ผันผวนและประสบกับปัญหาจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ ภัยแล้งและน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดการบริหารจัดการน้ำที่ดี ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ กรรมวิธีการผลิตที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตที่ขายได้มีราคาไม่คุ้มค่ากับต้นทุนการผลิตมาตรฐาน GAP จำนวน 6,447 ไร่ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกช.) จำนวน 597 ไร่ และ มาตรฐานอื่น ๆ (เกษตรอินทรีย์วิถีสุโขทัย) จำนวน 222 ไร่ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตข้าวคุณภาพ/ข้าวอินทรีย์ ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้มีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม ใช้ระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้มีการผลิตแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า 2. <u>ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน)</u> จังหวัดสุโขทัยมีแหล่งปลูกส้มที่สำคัญ อยู่ที่อำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอเหนือสุดของจังหวัดสุโขทัย เขตติดต่ออำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ มีการปลูกส้มเขียวหวานสีทอง ตั้งแต่รุ่นปู่ รุ่นย่า ทดแทนการปลูกพืชตระกูลถั่ว พืชไร่ ข้าวโพด ถั่วลิสง เนื่องจากพื้นที่ทั้งตำบลแม่สิน เป็นพื้นที่ราบและที่ลาดเชิงเขา มีแม่น้ำยมและลำห้วยแม่สินไหลผ่าน มีความเหมาะสมต่อการปลูกส้มเขียวหวานสีทอง มีช่วงอากาศหนาวเย็นมีอุณหภูมิ 14-20 องศาเซลเซียส มีผลให้ผิวส้มเขียวหวานเปลี่ยนเป็นสีทอง นอกจากนี้ บริเวณสวนส้มตำบลแม่สิน มีบ่อน้ำร้อนอยู่ 2 แห่ง ริมตลิ่งแม่น้ำยมทำให้ ดินมีแร่กำมะถัน อาจเป็นปัจจัยกระตุ้นให้ส้มเขียวหวานสีทองมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ รสหวาน อมเปรี้ยว เมื่อสุกแล้วมีรสชาติหวานฉ่ำเข้มข้น เนื้อในมีสีส้มอมทอง อีกทั้งยังได้รับการรับรองว่าเป็นพืชที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) ซึ่งจังหวัดสุโขทัย มีเกษตรกรปลูกส้มเขียวหวานจำนวน 1,920 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก จำนวน 32,368 ไร่ ซึ่งจะปลูกช่วงเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม และมีปลูกมากที่สุดในเดือนมิถุนายน ผลผลิตจะเก็บและจำหน่ายในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน
--	---

โดยผลผลิตออกสูงสุดในเดือนมีนาคม กล่าวคือ มีผลผลิตส้มเขียวหวานออกถึง 3 รุ่น โดย รุ่นที่ 1 ออกในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม รุ่นที่ 2 ออกในช่วงมกราคมถึงปลายเดือนมีนาคม และ รุ่นที่ 3 ออกในช่วงเดือนเมษายนถึงกันยายน ทำให้ ส้มเขียวหวาน เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล ที่มีรสชาติดีและราคาไม่แพง จึงมี บริษัท มาลี เข้ามารับซื้อผลผลิตบางส่วนเข้าสู่โรงงานแปรรูปน้ำผลไม้ ทำให้ ส้มเขียวหวานของตำบลแม่สินและตำบลแม่สำ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าแนวโน้มราคาส้มทุกสายพันธุ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ส้มสายน้ำผึ้ง ส้มสายพันธุ์อื่น ๆ ที่เป็นสินค้าทดแทน ทำให้เกษตรกรหันกลับมาปลูกส้มมากขึ้น และได้ขยายพื้นที่ปลูกส้มเขียวหวานเพิ่มมากขึ้น และรวมตัวกันเป็นแปลงใหญ่ส้มเขียวหวานโดยเฉพาะในพื้นที่ ตำบลแม่สิน และตำบลแม่สำ อำเภอศรีสัชนาลัย แต่ทั้งนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ ยังคงผลิตตามความเคยชิน ขาดความรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิต และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิต

จึงเห็นควรส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการผลิตส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้แก่ ส้มเขียวหวาน (แม่สิน) ให้ได้รับรองมาตรฐาน GMP และก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

3. สินค้าใบตองตานี

การปลูกกล้วยในประเทศไทย เริ่มจากปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือน จนปัจจุบันปลูกเพื่อการค้า กล้วยที่นิยมปลูกกันทั่วไป ได้แก่ กล้วยน้ำว้า กล้วยหอม กล้วยไข่ กล้วยทั้ง 3 ชนิดนี้มีผู้ปลูกจำนวนมาก สำหรับอำเภอสวรรคโลก กล้วยที่นิยมปลูกเพื่อการค้า ได้แก่ กล้วยตานี ซึ่งมีพื้นที่ปลูกประมาณ 8,000 ไร่ มีมูลค่าการผลิตต่อปีกว่า 128 ล้านบาท และพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ที่ตำบลคลองกระจะง ผลผลิตหลักของกล้วยตานี คือ ใบตอง ถือว่ากล้วยตานีเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอสวรรคโลก

การพัฒนาสินค้ากล้วยตานี ของหมู่ที่ 1 บ้านคลองกระจะงตำบลคลองกระจะง ให้มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานที่สูงขึ้น เป้าหมาย ให้เกษตรกรมีรายได้ที่สูงขึ้น และเห็นผลอย่างยั่งยืน เนื่องจากกล้วยเป็นพืชที่ใช้ประโยชน์ได้จากทุกส่วน ตั้งแต่ ใบ สด ลำต้น ผล หรือแม้แต่หัวปลี ไม่ว่าจะเป็นของใช้หรือของกิน เช่น ใบตองจากกล้วยนิยมนำมาใช้สำหรับห่ออาหาร ใช้ตกแต่งภาชนะใส่อาหาร ทำกระทง บายศรีในงานมงคล หรือบุญประเพณีต่าง ๆ ได้ ก้านใบ สามารถนำไปทำกระดาษเชือก หยวก ปลี ผลอ่อนรับประทานเป็นผัก ปลี ใช้ทำอาหาร เหง้า ใช้ทำแกงคั่ว ผลอ่อน ใช้ทำส้มตำใช้ทำเมี่ยง ผลแก่ ใช้รับประทานเป็นผลไม้ และยังมีสรรพคุณทางยา เช่น นำใบที่แห้งแล้วนำไปต้มกับใบมะขาม สามารถนำน้ำมาอาบเพื่อแก้ผดผื่นคันตามตัวได้ ช่วยแก้ท้องเสีย โดยการนำผลดิบที่ยังอ่อนอยู่ นำมาฝานแล้วตากแดดไว้หลังจากนั้นนำมาบดแล้วรับประทานจะช่วยแก้ท้องเสียได้ ช่วยแก้ร้อนใน ดับกระหาย โดยการนำรากมาต้มน้ำรับประทาน ช่วยกันลมร่วงและเร่งให้ผมเจริญเติบโตเร็วขึ้น โดยนำลำต้นมาคั้นน้ำแล้วนำมาทากับผมตรงที่เราต้องการช่วยบรรเทาอาการคันศีรษะโดยการนำใบกล้วยที่อ่อน นำมาอังไฟแล้วนำมาทาบริเวณที่คันศีรษะจะช่วยบรรเทาได้ ส่วนหัวปลีนั้นสามารถใช้บำรุงน้ำนมได้ดี โดยวิธีการคือนำหัวปลีไปต้มแล้วคั้นสด รับประทานจะช่วยบำรุงน้ำนมแม่ได้ หัวปลีก็ยังสามารถรักษาโลหิตจางได้เพราะหัวปลีมีธาตุเหล็กอยู่มาก วิธีการทำโดยการนำหัวปลีไปตากแห้งแล้วรับประทาน สามารถใช้รักษาโลหิตจางได้อีกด้วย

เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มและการตลาด สินค้ากล้วยตานี ได้รับการพัฒนาตลอดห่วงโซ่มูลค่า (ต้นทาง กลางทาง

	และปลายทาง) จึงเห็นควรจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาด สินค้ากล้วยตานี สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน 4. <u>สินค้าพืชผักปลอดภัย</u> เกษตรกรและการเกษตรกรรม เป็นอาชีพที่อยู่คู่คนไทยมาอย่างช้านานจนกลายเป็นรากฐานของสังคมไทย การปลูกพืชพันธุ์ต่าง ๆ เป็นการผลิตของคนส่วนใหญ่ วิถีชีวิตของคนเพาะปลูกและทำอาชีพเกษตรกรจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างสังคม วัฒนธรรม เกษตรอินทรีย์ คือการทำการเกษตรด้วยกรรมวิธีทางธรรมชาติ โดยที่พื้นที่ที่ทำเกษตรนั้น ต้องไม่มีสารพิษ หรือสารเคมีตกค้างและหลีกเลี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมีทั้งทางดิน ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อความสมบูรณ์ทางชีวภาพในระบบนิเวศน์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามสมดุลของธรรมชาติให้มากที่สุด โดยไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่ หมู่ 3 ตำบลป่าแฝก มีการปลูกพืชผักหลายครัวเรือนแต่การขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เป็นไปได้ยากเนื่องจากพื้นที่ปลูกโดยรอบมีการปลูกข้าวแบบใช้สารเคมี การปลูกพืชผักในโรงเรือนจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะสามารถขอการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ง่ายกว่าปลูกพืชผักแบบปกติ จึงเห็นควรส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และสร้างแบรนด์ สัญลักษณ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model ในสินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย 2. เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรชุมชน ได้แก่ สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย ให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2. จำนวนสินค้าเกษตร ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30
6. พื้นที่เป้าหมาย	1. เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ข้าวบ้านน้ำพุ อำเภอศรีมัท จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน และเกษตรกร ผู้ปลูกข้าวรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป บ้านน้ำพุ อำเภอศรีมัท จำนวน 20 คน รวม 50 คน 2. เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ข้าวบ้านมนต์ศรี อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 32 คน และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป บ้านมนต์ศรี อำเภอเมืองสุโขทัย จำนวน 18 คน รวม 50 คน 3. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองโสน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 31 คน และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป บ้านหนองโสน อำเภอศรีสำโรง จำนวน 19 คน รวม 50 คน 4. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองไม้กอง อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 35 คน และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอบ้านด่านลานหอย จำนวน 15 คน รวม 50 คน 5. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ข้าวบ้านโค้งเจริญ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย จำนวน 36 คน และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป บ้านโค้งเจริญ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จำนวน 14 คน รวม 50 คน

	6. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร อำเภอศรีนคร จำนวน 32 คน และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป บ้านทุ่งเลน อำเภอศรีนคร จำนวน 18 คน รวม 50 คน 7. เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน หมู่ที่ 14 บ้านพงเสถียง ตำบลแม่สิน อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 50 ราย และเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน ตำบลแม่สำและตำบลแม่สิน จำนวน 80 คน รวม 130 คน 8. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่กล้วยตานี บ้านคลองกระจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน และเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยตานีรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป บ้านคลองกระจง อำเภอสวรรคโลก จำนวน 20 คน รวม 50 คน 9. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงกบกระซัง 30 คน บ้านวัดใหม่ไทยบำรุง อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย และเกษตรกรผู้เลี้ยงกบกระซังรายย่อยและผู้สนใจทั่วไป บ้านวัดใหม่ไทยบำรุง อำเภอกงไกรลาศ จำนวน 20 คน รวม 50 คน
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	พัฒนา พันธุ์ คุณภาพดิน ระบบน้ำ (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 1. ส่งเสริมการปลูกและใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน/น้ำหมักชีวภาพ ปรับปรุงบำรุงดิน (สินค้าข้าว) เป้าหมาย 3,055 ไร่ 2. ส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ธาตุอาหารสูง เป้าหมาย 450 คน (สินค้าข้าว จำนวน 300 คน/สินค้าส้มเขียวหวาน หมู่ที่ 14 บ้านพงเสถียง ตำบลแม่สิน จำนวน 50 คน /สินค้าใบตองตานี จำนวน 50 คน/สินค้าพืชผักปลอดภัย จำนวน 50 คน) 3. พัฒนาระบบส่งน้ำด้วยพลังงานทดแทน เป้าหมาย 450 คน (สินค้าข้าว จำนวน 300 คน/สินค้าส้มเขียวหวาน หมู่ที่ 14 บ้านพงเสถียง ตำบลแม่สิน จำนวน 50 คน /สินค้าใบตองตานี จำนวน 50 คน/สินค้าพืชผักปลอดภัย จำนวน 50 คน) 457,800 บาท สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย (กิจกรรมย่อย 1 และ 2) สำนักงานพลังงานจังหวัดสุโขทัย (กิจกรรมย่อย 3) -
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ส่งเสริมและพัฒนาผลผลิต/สินค้าทางการเกษตรให้ได้รับมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ (สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 1. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานในการผลิตสินค้าให้ได้รับการรับรองมาตรฐานและเตรียมความพร้อมในการตรวจรับรองมาตรฐาน เป้าหมาย สินค้าข้าว จำนวน 300 คน/สินค้าส้มเขียวหวาน หมู่ที่ 14 บ้านพงเสถียง ตำบลแม่สิน จำนวน 50 คน /สินค้าใบตองตานี จำนวน 50 คน 2. ส่งเสริมการผลิตส้มเขียวหวานแม่สินไปโอด้วยกระบวนการชีววิถี และเตรียมความพร้อมในการตรวจรับรองมาตรฐาน เป้าหมาย สินค้าส้มเขียวหวาน ตำบลแม่สำและตำบลแม่สิน จำนวน 2 รุ่น ๆ ละ 40 คน รวม 80 คน 253,800 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย (สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย (สินค้าข้าว) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย (สินค้าส้มเขียวหวาน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและเสริมสร้างเครือข่ายเกษตรกรสู่ BCG Model (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรับรู้ แนวทางการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร และสร้างเครือข่ายเกษตรกร เป้าหมาย 100 คน 2. ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกร จำนวน 1 ครั้ง เป้าหมาย 100 คน ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน 570,900 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุโขทัย 1. การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรชุมชน 2. การศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3. พัฒนาและสร้างการรับรู้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 ภาษา (ไทย- อังกฤษ-จีน) 494,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย -
7.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปสินค้าเกษตรคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูป การสร้างแบรนด์ ตราสัญลักษณ์ บรรจุภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน 1 วัน 450 คน เป้าหมาย สินค้าข้าว จำนวน 300 คน/สินค้าส้มเขียวหวาน หมู่ที่ 14 บ้านพงเสด็จ ตำบลแม่สิน จำนวน 50 คน /สินค้าใบตองตานี จำนวน 50 คน 2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ การเพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปสินค้า ส้มเขียวหวาน แม่สิน เป้าหมาย สินค้าส้มเขียวหวาน ตำบลแม่สำและตำบลแม่สิน จำนวน 2 รุ่น ๆ ละ 40 คน รวม 80 คน 276,600 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย
7.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	พัฒนาคุณภาพและส่งเสริมการตลาด (สินค้าข้าว ส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย) 1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการตลาด Online เป้าหมาย 55 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 5 คน รวม 60 คน จำนวน 1 วัน 2. ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้สินค้าเกษตรคุณภาพ ผ่านสื่อออนไลน์ 167,400 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
7.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ถอดบทเรียน/องค์ความรู้สู่สรุปผลการดำเนินงาน - จัดเวทีถอดบทเรียน/องค์ความรู้สู่สรุปผลการดำเนินงาน 126,600 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

หน่วยงานร่วมดำเนินการ	-
8. หน่วยงานดำเนินงาน	- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย/สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย/สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย/ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร จังหวัดสุโขทัย - หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 = 2,347,100 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2. จำนวนสินค้าเกษตร ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าเกษตรปลอดภัย ของ จังหวัดสุโขทัยได้รับการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ด้วยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เพิ่มรายได้ 2. สินค้าข้าว สินค้าส้มเขียวหวาน สินค้าใบตองตานี และสินค้าพืชผักปลอดภัย ของ จังหวัดสุโขทัย ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ จังหวัดสุโขทัย (ทุเรียน มะยงชิด)
2. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ตอบสนองต่อตลาด
3. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง สาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาด ส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรพัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตรให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยการใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ เกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3. กรอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ใน

	องค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (High Sustainability) และ (4) ปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา (High-Leverage Enablers) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด“หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมุดหมาย โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 หมุดหมาย ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป มูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และ(09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ(13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง 4. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG มีเป้าหมายการพัฒนา เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีแนวทางการพัฒนาโดยปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูงด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูงครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพโภชนาการ ความปลอดภัย ระบบการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายในการทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม ความหลากหลาย และกำหนดราคาขายขายได้ตามคุณภาพผลผลิตเกษตร BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ ไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และทั้ง 2 เศรษฐกิจนี้อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งมุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสังคมสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน และเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป
--	--

5. แผนพัฒนาภาคภาคเหนือ มีเป้าหมายการพัฒนา มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาล้างแควลุ่มเมือง

6. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยง ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (NSEC) กับ ระเบียงเศรษฐกิจ ตะวันออก - ตะวันตก (EWEC) ที่เข้มแข็ง โดยมีแนวทางพัฒนายกระดับการพัฒนาการเกษตรให้เป็นระบบ ตั้งแต่การผลิตที่มีคุณภาพ การแปรรูปที่เพิ่มมูลค่า และการตลาดที่ครบวงจร สนับสนุนการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี เข้ามาใช้ประโยชน์ ขยายพื้นที่ระบบชลประทาน

7. แผนพัฒนาของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566-2570 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และนวัตกรรม" โดยประเด็นการพัฒนาจังหวัดประเด็นที่ 2 พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ ที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด

สภาพปัญหา / ความต้องการ :

1. ทูเรียน

แหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย อยู่ที่อำเภอศรีสัชนาลัย มีประวัติการปลูกทุเรียนพร้อม ๆ กับทุเรียนลับแล เนื่องจากตำบลบ้านตึก จังหวัดสุโขทัย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จึงได้นำทุเรียนสุโขทัยไปขายเป็นทุเรียนอุตรดิตถ์ ต่อมากรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้ามาส่งเสริมการปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองในพื้นที่อำเภอศรีสัชนาลัย ซึ่งเป็นพันธุ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาดมีราคาค่อนข้างสูง โดยในปี พ.ศ. 2560 สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพไม้ผลและพืชเมืองหนาว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการสนับสนุนกิ่งพันธุ์ทุเรียนหมอนทองทำให้ทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่ปลูกในอำเภอศรีสัชนาลัยมีพื้นที่เพิ่มมากขึ้นเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพตามหลักวิชาการ ปัจจุบันจังหวัดสุโขทัยปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกทุเรียน 15,665 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต 13,119 ไร่ โดยปลูกมากที่อำเภอศรีสัชนาลัย ซึ่งทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้

ให้จังหวัดสุโขทัยปีละไม่ต่ำกว่า 500 ล้านบาทปี พ.ศ. 2565 กรมส่งเสริมการเกษตรโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย ได้เข้ามาส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ทุเรียน เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการร่วมกัน รวมกันผลิตและรวมกันกันจำหน่าย ลดข้อจำกัดในเรื่องปัญหาต้นทุนการผลิต ปัญหาการขาดอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต (Production Process) การจัดการห่วงโซ่อุปทาน และปัญหาด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ยังไม่เข้าถึงตัวเกษตรกรได้เท่าที่ควรและยังไม่เป็นที่รู้จักกันมากนัก เนื่องจากตอนขายเกษตรกรจะนำไปขายรวมกับทุเรียนจังหวัดข้างเคียง เพื่อเป็นการสร้างชื่อให้ทุเรียนสุโขทัย ประชาสัมพันธ์ทุเรียนสุโขทัยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีชื่อที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น มีเรื่องราวแหล่งกำเนิดสินค้า (Story) จังหวัดสุโขทัยจึงได้จัดกิจกรรมประกวดตั้งชื่อทุเรียนสุโขทัย เพื่อคัดเลือกชื่อทุเรียนที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย โดยมีคณะกรรมการพิจารณารายชื่อซึ่งเป็นตัวแทนจากภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งพิจารณาจากผู้ส่งเข้าประกวด 415 ราย พิจารณาให้เหลือเพียง 5 ชื่อ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ร่วมโหวตชื่อทุเรียนสุโขทัย ซึ่งผลการคัดเลือกชื่อทุเรียนที่ชนะเลิศการประกวดครั้งนี้คือ “หมอนพระร่วง” ส่งผลให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการเป็นอย่างมาก ซึ่งในฤดูกาลผลิตทุเรียนแต่ละปีจะมีกลุ่มบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องหลายกลุ่มทั้งในกระบวนการผลิต การตัด และการซื้อขายทุเรียน ทั้งนี้การซื้อขายทุเรียนแต่ละฤดูกาลผลิตที่ผ่านมา พบว่ามีการตัดทุเรียนอ่อนหรือด้อยคุณภาพคละปนออกมาสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก สร้างความเสียหายต่อชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในคุณภาพทุเรียน ทั้งในและต่างประเทศ จึงเห็นควรส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน ประชาสัมพันธ์สินค้าอัตลักษณ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

2. มะยงชิด

มะยงชิดเป็นผลไม้ที่สำคัญหากได้ผลผลิตมะยงชิดที่มีรสชาติหวาน ผลใหญ่ และเมล็ดเล็ก เป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศและต่างประเทศ ถือเป็นไม้ผลเศรษฐกิจของท้องถิ่นที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งที่เกษตรกรนิยมปลูกเป็นการค้า โดยผลผลิตจะออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์จนถึงเมษายน ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกมะยงชิด 5,374 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต 4,267.50 ไร่ โดยปลูกมากที่อำเภอสวรรคโลก และอำเภอศรีสำโรง ปัญหาที่สำคัญในการผลิตมะยงชิดคือ อายุการเก็บรักษาสั้น และผลผลิตที่ออกพร้อมกันเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ราคาตกต่ำ ส่งผลให้ต้องมีการแปรรูปผลผลิต เพิ่มช่องทางการตลาด และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาการระบายผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพ ราคาผลผลิตตกต่ำเนื่องจากผลผลิตล้นตลาด

ความเร่งด่วน :

	เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตสินค้าไม้ผล การเพิ่มมูลค่า การสร้างอัตลักษณ์สินค้าไม้ผล และการเพิ่มช่องทางตลาดสินค้าไม้ผลคุณภาพ การพัฒนาสินค้าไม้ผลตลอดห่วงโซ่คุณค่า (ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง) ป้องกันการเกิดปัญหาด้านคุณภาพ และลดปัญหาผลผลิตล้นตลาด จึงเห็นควรจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ จังหวัดสุโขทัย (ทุเรียน มะยงชิด)
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมการเพิ่มคุณภาพการผลิตสินค้าไม้ผล ทุเรียน และมะยงชิด 2. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน (ตกเกรด) โดยการแปรรูป 3. เพื่อสร้างอัตลักษณ์สินค้า ประชาสัมพันธ์ และเพิ่มช่องทางการตลาด
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ จำนวน 130 ราย 2. มีผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปสินค้ามะยงชิดจำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ 3. เกิดการเชื่อมโยงตลาดสินค้าทุเรียน อย่างน้อย 1 แห่ง 4. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้ามะยงชิดสด และแปรรูป อย่างน้อย 1 ช่องทาง
6. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ จำนวน 130 ราย
7. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุเรียน และส่งเสริมการตลาดทุเรียน 1. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานในการผลิตและจำหน่ายทุเรียน 2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การประชาสัมพันธ์ และการเพิ่มช่องทางการตลาดในการจำหน่ายทุเรียน 3. ศึกษาดูงานสวนเกษตรกรต้นแบบ 853,500 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาสินค้าแปรรูป และส่งเสริมการตลาดมะยงชิด 1. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป และการตลาดมะยงชิด 2. ศึกษาดูงานสวนเกษตรกรต้นแบบ 222,250 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การประชาสัมพันธ์ 1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ไม้ผลอัตลักษณ์จังหวัดสุโขทัย 2. จัดทำป้ายพร้อมติดตั้งสำหรับประชาสัมพันธ์ไม้ผลอัตลักษณ์สุโขทัย 300,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4	การบริหารจัดการโครงการ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการในการให้คำแนะนำ และติดตาม การดำเนินงานในแปลงทุเรียน และมะยงชิด 10,100 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
10. งบประมาณ	ปี 2568 1,375,750 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน และมะยงชิด ได้รับการส่งเสริม และพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตร คุณภาพที่ จำนวน 130 ราย 2. มีผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการแปรรูปมะยงชิด อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ 3. เกิดการเชื่อมโยงตลาดสินค้าทุเรียน อย่างน้อย 1 แห่ง 4. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้ามะยงชิดสด และแปรรูป อย่างน้อย 1 ช่องทาง 5. ปัญหาที่เกิดจากการตัดทุเรียนอ่อนในพื้นที่ลดลงมากกว่า ร้อยละ 80
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ผลผลิตทุเรียนในจังหวัดมีคุณภาพ เกิดความเชื่อมั่นในการซื้อทุเรียน ในจังหวัดสุโขทัย 2. ลดปัญหาผลผลิตมะยงชิดล้นตลาดไม่ได้ราคา 3. เกิดเครือข่ายเกษตรกรผู้จำหน่ายไม้ผลในจังหวัดสุโขทัย

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตลาดเกษตรกรผู้ปลูกผัก
2. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด
3. หลักการและเหตุผล	ด้วยปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว อันเป็นผลมาจากปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน เช่น ปัญหาเศรษฐกิจโลกเกิดการชะลอตัวอย่างรุนแรง ปัญหาการเกิดสงคราม ปัญหารัษฎธรรมชาติต่างๆ และปัญหาการเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ได้รับผลกระทบอย่างมาก ซึ่งรวมทั้งผู้ประกอบการและบริษัทต่างๆ ขาดความมั่นคงในส่วนของอาชีพ ซึ่งหนึ่งในปัจจัยสี่ในการดำรงชีพ คือ อาหาร และผักก็เป็นอาหารประจำวันของมนุษย์ เป็นแหล่งอาหารให้แร่ธาตุ วิตามินที่มีคุณค่าทางอาหารสูง จังหวัดสุโขทัย เห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผัก เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ กลุ่มมีความเข้มแข็ง สามารถนำไปต่อยอดการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้จากการผลิตผักปลอดภัย เพิ่มมูลค่าสินค้า สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค ชุมชนเกิดความมั่นคงและยั่งยืน
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อส่งเสริมการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสินค้าพืชผัก 2) เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตพืชผัก 3) เพื่อส่งเสริมการผลิตพืชผักแบบครบวงจร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด : 1) เกษตรกรผู้ปลูกผักจำนวน 45 ราย ได้รับความรู้กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผัก 2) เกษตรกรผู้ปลูกผัก 45 ราย ได้รับความรู้กระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัยสามารถเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต 3) เกษตรกรผู้ปลูกผัก 45 ราย ได้รับการรับรองการผลิตพืชผักปลอดภัย ค่าเป้าหมาย : เกษตรกรผู้ปลูกผัก จำนวน 45 ราย
6. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ 9 อำเภอในจังหวัดสุโขทัย

7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดความรู้ 105,500 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย สถานพัฒนาที่ดินสุโขทัย
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศึกษาดูงานการตลาดผัก 145,500 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ 40,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ 2568 : 441,000 บาท แหล่งที่มาของงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
11. ผลผลิต (Output)	1) เกษตรกรผู้ปลูกผัก จำนวน 45 ราย มีความรู้ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผัก 2) เกษตรกรผู้ปลูกผักได้รับความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตพืชผัก 3) เกษตรกรผู้ปลูกผัก มีบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) เกษตรกรผู้ปลูกผักสามารถเพิ่มมูลค่าให้พืชผักที่ตนเองผลิตได้ สร้างรายได้ เกิดความมั่นคง ทางอาชีพ และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น 2) ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นสินค้าพืชผักของเกษตรกรผู้ปลูกผักที่เข้าร่วมโครงการ ว่ามีความปลอดภัยได้มาตรฐาน 3) เกษตรกรผู้ปลูกผักสามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ 4) เกษตรกรและชุมชนใกล้เคียง เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ เป็นแหล่งผลิตพืชผักคุณภาพที่สามารถเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสู่โซเทีย
2. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด
3. หลักการและเหตุผล	จากนโยบายของรัฐบาลด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เน้นให้มีการเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่ต้องการนำประเทศไทยให้เป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสุโขทัย ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันพัฒนาศักยภาพ มาตรฐานการเกษตร อุตสาหกรรม และการผลิตสินค้าและบริการ โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาหน่วยงานภาคีหลายภาคส่วนได้ร่วมมือส่งเสริมและพัฒนาบนพื้นฐานศักยภาพขององค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนพบว่าประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่ง โดยปรากฏชัดเจนจากการประกวดสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนดีเด่นทั่วประเทศ ซึ่งในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกร องค์กรเกษตรกร smart farmer young smart farmer และวิสาหกิจชุมชน หลายแห่งที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถดำเนินกิจการอย่างเข้มแข็ง มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง โดยมีรูปแบบและแนวทางที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ในส่วนของวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมในการผลิตสินค้าและบริการจะได้รับการเติมเต็มในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการออกแบบที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาด การจัดงาน “เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสู่โซเทีย” จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะนำเสนอให้สาธารณชน ภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบตัวตนของ เกษตรกร องค์กรเกษตรกร smart farmer young smart farmer และวิสาหกิจชุมชน การนำเสนอผลงานเด่นของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนของหน่วยงานภาคี รวมทั้ง ให้เกษตรกรมีความสามารถในการจัดระบบการผลิตสินค้า และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเกษตรกร องค์กรเกษตรกร smart farmer young smart farmer และวิสาหกิจชุมชน ได้ประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้า มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการตลาดกับภาครัฐกิจอันจะส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงทางการค้าและการพัฒนาคุณภาพให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และสร้างเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของ เกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ

	2. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ให้มากขึ้น 3. เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ ให้เกษตรกรมีความสามารถในการจัดระบบการผลิตสินค้า การสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการแปรรูปรวมถึงส่งเสริมการตลาด สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับตนเอง กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ และชุมชนได้อย่างยั่งยืน
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด : 1. สมาชิกองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ สามารถประชาสัมพันธ์สินค้าให้แก่ผู้ประกอบการรู้จักมากขึ้น 2. กลุ่มผู้ผลิตสินค้าองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าแก่ผู้บริโภค ค่าเป้าหมาย : รวม 180 ราย 1. สมาชิกองค์กรเกษตรกร ได้แก่ สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Young smart farmer smart farmer และเจ้าหน้าที่ 90 ราย 2. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และเจ้าหน้าที่ 90 ราย
6. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสุโขทัย
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสุโขทัย 1,500,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ 2568
10. งบประมาณ	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ : 1,500,000 บาท แหล่งที่มาของงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
11. ผลผลิต (Output)	1. กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ได้มีช่องทางการจำหน่ายสินค้า และได้ประชาสัมพันธ์ผลงานสินค้าเกษตรให้เป็นที่ยูู้จักมากขึ้น จำนวน 1 ครั้ง 2. สมาชิกองค์กรเกษตรกร ได้แก่ สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Young smart farmer smart farmer วิสาหกิจชุมชน และเจ้าหน้าที่ ได้เข้าร่วมการจัดงานโครงการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรสุโขทัย 180 ราย จำนวน 60 กลุ่ม
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ สามารถขยายโอกาสในการแข่งขัน เพิ่มช่องทางการตลาดและสร้างรายได้ 2. กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ได้รับการพัฒนา ยกระดับ สร้างเครือข่าย และเป็นที่ยูู้จักมากขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยน้ำว้าเพื่อการแปรรูป
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 5 ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันพัฒนา ศักยภาพ มาตรฐาน การเกษตร อุตสาหกรรม และการผลิต สินค้าและบริการ
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอด สายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ตอบสนองต่อตลาด
4. หลักการและเหตุผล	ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดระบบการ ปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าให้ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และเน้นให้เกษตรกรรวมตัวกันผลิตสินค้าให้ เป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าในรูปแบบ แปลงใหญ่ และผลิตพืชที่ตลาดรองรับแน่นอน ในปีการผลิต 2567/2568 จังหวัดสุโขทัยมีพื้นที่ ปลูกกล้วยน้ำว้าที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 7,193 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 3,238 ตัน/ปี ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายใน จังหวัด เนื่องจากในจังหวัดสุโขทัยมีการแปรรูปกล้วยเพื่อการส่งออกเป็น จำนวนมาก อาทิ สหกรณ์แปรรูปกล้วยตำบล หองตุม จำกัด ที่มีความ ต้องการกล้วยสำหรับการแปรรูป 12,738 ตัน/ปี โดยประมาณ และเนื่องจาก ผลผลิตกล้วยน้ำว้าในจังหวัดมีไม่เพียงพอ ทำให้ต้องนำเข้ากล้วยน้ำว้าจาก ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา เวียดนาม เป็นต้น ส่งผลให้รายได้แทนที่จะ กระจายอยู่กับเกษตรกรในจังหวัด แต่กลับไหลออกไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านแทน ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดรายได้แก่เกษตรกรภายในจังหวัด ลด การไหลเวียนเงินตราออกนอกประเทศส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชที่มีตลาด รองรับ และเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนมาปลูกกล้วยน้ำว้าพันธุ์ดีปลอดโรค ลดการ ปลูกพืชที่ประสบปัญหาไม่มีตลาดรองรับ ซึ่งการลงทุนปลูกกล้วย 1 ครั้ง สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้มากกว่า 3 ปี ขึ้นอยู่กับการดูแลรักษา ซึ่งคุ้มค่าต่อ การลงทุน และยังเพิ่มผลผลิตกล้วยในพื้นที่เนื่องจากต้นกล้วยเดิมเก็บจาก หน่อเดิมซึ่ง ไม่มีอาการของโรคพืช ทำให้ได้ผลผลิตน้อยและไม่คุ้มค่าต่อการ ลงทุน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการดูแล รักษา รวมถึงการเชื่อมโยงการตลาดสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร 2. เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกกล้วยพันธุ์ดีและปลอดโรคแก่เกษตรกร และเป็นต้นพันธุ์ ในการขยายพื้นที่ปลูกได้
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้และสามารถปลูกกล้วยตามหลักปฏิบัติ ที่ถูกต้องได้ จำนวน 100 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 100 ราย
8. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยน้ำว้า 1. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการดูแลรักษา รวมถึง เชื่อมโยงการตลาดกับผู้ผลิต งบประมาณ 67,300 บาท

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2. ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก งบประมาณ 61,750 บาท 129,050 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 6 จังหวัดพิษณุโลก
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการปลูกกล้วยน้ำว้าพันธุ์ดีสำหรับเป็นต้นพันธุ์ 165,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	บริหารจัดการโครงการ 3.1 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการในการให้คำแนะนำ และติดตามการดำเนินงานในการปลูก 5,950 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2568 - กันยายน 2569
11. งบประมาณ	ปีงบประมาณ 2569 = 300,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตกล้วย การขยายพันธุ์ การดูแลรักษาที่ถูกต้อง และมีตลาดสำหรับจำหน่ายผลผลิต 2. เกษตรกรมีกล้วยพันธุ์ดีปลอดโรคไว้สำหรับขยายพันธุ์
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. พื้นที่ปลูกกล้วยสามารถให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 2. มีผลผลิตสำหรับการแปรรูปภายในจังหวัดเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดเงินหมุนเวียนภายในจังหวัดเพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการด้านการเกษตร กิจกรรม พัฒนาการสร้างมูลค่าสินค้าจากการแปรรูปปลาตากแห้ง
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่
3. หลักการและเหตุผล	<u>ที่มา :</u> ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) มีกรอบแนวคิด ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่ดีขึ้น รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) หมายเหตุที่ 1 ได้กำหนดเป้าหมายให้ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม โดยกลยุทธ์ที่ 2 ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ ผลผลิตเกษตรปลอดภัย สมุนไพรแปรรูป อาหารทางการแพทย์ อาหารทางเลือก อาหาร ฟังก์ชัน พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ โปรตีนจากพืช และแมลง อีกทั้งแผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นที่ 2 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และพืชเศรษฐกิจใหม่เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคการเกษตร <u>สภาพปัญหา / ความต้องการ :</u> สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย ได้รับงบประมาณดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการเพาะเลี้ยงปลาดุกในพื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสุโขทัย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สามารถสร้างรายได้ กระจายรายได้แก่ครัวเรือนเกษตรกร ปัจจุบันพบว่าผู้สนใจในการเพาะเลี้ยงปลาดุกอยู่เพิ่มมากขึ้นทำให้มีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นปัญหาที่พบกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำคือราคาปลาสดที่เกษตรกรผู้เลี้ยงจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางยังได้ในราคาที่ต่ำไม่คุ้มกับการลงทุนในการเลี้ยงแต่ละครั้ง เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของผลผลิตที่ได้จาก

	การผลิตสัตว์น้ำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและเป็นการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้สูงขึ้น โดยการนำสินค้ามาแปรรูปเพื่อนำไปจำหน่ายและสามารถเก็บไว้บริโภคได้นานๆ การแปรรูป เป็นการถนอมอาหารโดยกรรมวิธีต่าง ๆ สามารถนำมาปลาทำการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายชนิด นำมาประกอบอาหารได้หลายรูปแบบ ทั้งอาหารคาว อาหารว่าง และขนม ซึ่งจะได้คุณค่าอาหารครบตามหลักโภชนาการ สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ และสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนได้อีกทางหนึ่ง สภาพการเพาะเลี้ยงปลาดุกอูยของเกษตรกรในจังหวัดสุโขทัย ส่วนใหญ่จะมีการเลี้ยงเพื่อบริโภคภายในครอบครัวเท่านั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ นำเอาผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคจำหน่ายในรูปปลาสดประมาณร้อยละ 60 ซึ่งจะพบกับปัญหาการขาดทุน บางครั้งเกิดการสูญเสียจากการบริโภคไม่ทัน หรือไม่สามารรถนำมาจำหน่ายได้เนื่องจากหางไกลชุมชน การนำผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงของเกษตรกรมาแปรรูปเป็นการสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอีกอาชีพหนึ่งและยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าสามารถนำไปจำหน่ายได้ราคาสูงและเป็นการถนอมอาหารให้เก็บไว้เป็นเวลานานให้กับเกษตรกร ทำให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ผลผลิตที่นำมาแปรรูปนี้เป็นผลผลิตที่ต่อยอดจากแปลงสาธิตการเพาะเลี้ยงปลาดุกในพื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสุโขทัย <u>ความเร่งด่วน :</u> เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เกษตรกร นำผลผลิตที่จะได้จากการต่อยอด จากแปลงสาธิตการเพาะเลี้ยงปลาดุกในพื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสุโขทัย โดยกระบวนการแปรรูปสัตว์น้ำ เพื่อสร้างรายได้ลดรายจ่าย เพิ่มมูลค่าสินค้าถนอมอาหาร และเกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาความรู้การแปรรูปสัตว์น้ำให้เกษตรกร 2. เพื่อสร้างอาชีพเสริมให้กับเกษตรกร 3. เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำให้กับเกษตรกร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปปลาดุกอูย จำนวน 1,000 ราย 2. ร้อยละ 10 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเพาะเลี้ยงปลาดุกอูย
6. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสุโขทัย จำนวน 9 อำเภอ
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการสร้างมูลค่าสินค้าจากการแปรรูปปลาดุกอูย 1,547,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย -

8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 = 1,547,000 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่ร่วมโครงการ จำนวน 1,000 ราย ได้รับถ่ายทอดองค์ความรู้ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเพาะเลี้ยงปลาตะกุง
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเพาะเลี้ยงปลาตะกุง ช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้า เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า สามารถสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาด้านการเกษตร กิจกรรม พัฒนาการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีการประมง
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
3. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) มีกรอบแนวคิด ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และมีรายได้ที่ดีขึ้น รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) หมายเหตุ 1 ได้กำหนดเป้าหมายให้ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม โดยกลยุทธ์ที่ 2 ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ ผลผลิตเกษตรปลอดภัย สมุนไพรแปรรูป อาหารทางการแพทย์ อาหารทางเลือก อาหาร ฟังก์ชัน พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ โปรตีนจากพืชและแมลง อีกทั้งแผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นที่ 2 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และพืชเศรษฐกิจใหม่เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคการเกษตร
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร 2. เพื่อสร้างอาชีพให้กับเกษตรกร 3. เพื่อลดต้นทุนการผลิตสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 500 ราย 2) ร้อยละ 10 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถลดต้นทุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
6. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 9 อำเภอ อำเภอละ 2 แห่ง
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีการประมง 1. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร โดยอบรม เชิงปฏิบัติการ 3. ตรวจสอบติดตามให้คำแนะนำ 4. ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานโครงการ 683,800 บาท ประมงจังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 = 683,800 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่ร่วมโครงการ จำนวน 500 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต พันธุ์สัตว์น้ำ
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรสามารถผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อลดต้นทุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และ สามารถสร้างรายได้จากการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการด้านการเกษตร กิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเชื่อมโยงนวัตกรรมวิสาหกิจ หนอง นา ด้วยเทคโนโลยีการประมง
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
3. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) มีกรอบแนวคิด ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาดส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) หมายเหตุที่ 1 ได้กำหนดเป้าหมายให้ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม โดยกลยุทธ์ที่ 2 ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ ผลผลิตเกษตรปลอดภัย สมุนไพรแปรรูป อาหารทางการแพทย์ อาหารทางเลือก อาหาร ฟังก์ชัน พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ โปรตีนจากพืช และแมลง อีกทั้งแผนพัฒนาจังหวัดสุโขทัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นที่ 2 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ใหม่เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคการเกษตร เน้นการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพิ่มมูลค่าลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร 2. เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับเกษตรกร

	3. เพื่อลดต้นทุนการผลิตสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร และเพิ่มมูลค่าให้สินค้าสัตว์น้ำ
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการประมง 2) ร้อยละ 20 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมย่อยที่ 1 สามารถลดต้นทุนการผลิตในการดำเนินกิจกรรมด้านการประมง 3) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมย่อยที่ 2 ได้รับการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิต การแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำมูลค่าสูง
6. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ 9 อำเภอ ในจังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาอาชีพการประมงด้วยเทคโนโลยี 1.1 ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีการประมง (เกษตรกร จำนวน 500 ราย) - คัดเลือกเกษตรกร - จัดอบรมและฝึกปฏิบัติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีการประมง ให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ - ติดตามให้คำแนะนำ - ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน 1.2 เตรียมความพร้อมระบบการผลิต การแปรรูป สินค้าสัตว์น้ำมูลค่าสูง (เกษตรกร จำนวน 30 ราย) - ศึกษาดูงานการแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยี และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าสัตว์น้ำ กลุ่มผู้แปรรูปสัตว์น้ำ ชนิดสินค้าปลาหมอดงเดียว - ติดตามให้คำแนะนำ ถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ - ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 729,970 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 = 729,970 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่ร่วมโครงการ จำนวน 530 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการการประมง
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีการประมง เพื่อลดต้นทุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สามารถสร้างรายได้จากอาชีพการประมง

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับสินค้าข้าว สู้ข้าวคุณภาพปลอดภัย GAP และข้าวอินทรีย์ครบวงจร
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่
3. หลักการและเหตุผล	ที่มา : 1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์นำประเทศไทยไปสู่ความ"มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" ให้คนไทยมีความสุข ภายใต้ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" โดยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้ง สาขาอุตสาหกรรม เกษตรและ บริการ การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาดส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร ให้มีความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ เกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3. กรอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน

	(High Sustainability) และ (4) ปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา (High-Leverage Enablers) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมุดหมาย โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 หมุดหมาย ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และ(09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ(13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง 4. นโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล/แก้ไขปัญหาเร่งด่วนของภาคการเกษตร ใน 8 ประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ การส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ใช้ระบบตลาดนำการผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ/ล้นตลาด ลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรแห่งชาติและศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (AIC) และพัฒนา ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 5. แผนพัฒนาของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566-2570 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรม" โดยประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นที่ 2 พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ ที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาด เกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่ม หรือการเชื่อมโยงในลักษณะคลัสเตอร์ และการแปรรูปเพิ่มมูลค่า การผลิตสินค้าเกษตรยังไม่คำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐาน จึงมีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเข้มข้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด นอกจากจะก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของดินแล้ว ยังส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการผลิตลดลง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และผลของการใช้สารเคมีนอกจากจะมีผลต่อสภาพแวดล้อม และสุขภาพ ของผู้ใช้แล้วยังส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกษตรกรขาดทุนจากการทำการเกษตรก่อให้เกิดหนี้สินส่งผลให้ภาครัฐ ต้องหามาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรไม่สามารถพึ่งรายได้จากผลผลิตของตัวเองได้
--	---

	ข้าว เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย ในปีการผลิต 2565/66 มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 1,258,358 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่นอกเขต พื้นที่ชลประทาน จำนวน 948,241 ไร่ และในเขตชลประทาน 310,117 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 631.53 กิโลกรัมต่อไร่ มีผลผลิตออกสู่ตลาด 605,425 ตัน ผลิตตามระบบ มาตรฐาน GAP จำนวน 6,447 ไร่ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ.) จำนวน 597 ไร่ จากการลงพื้นที่ ประชาคมรับฟังปัญหาและความต้องการของ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพบว่าเกษตรกรจำนวน 2 กลุ่ม ที่ควรส่งเสริม สนับสนุนให้เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตข้าวคุณภาพปลอดภัยได้ มาตรฐาน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 บ้านเขาทองผางับ หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านน้ำพุ อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย และบ้านวังไทร หมู่ที่ 2 ตำบลวังตะคร้อ อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร รวมกลุ่มมีความเข้มแข็ง และมีการตลาดที่แน่นอน เนื่องจากมีการ รวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ที่มีเกษตรกรต้นแบบที่ได้รับการ มาตรฐาน และมีตลาดส่งออกข้าวกับต่างประเทศ แต่ยังคงพบปัญหา ด้านการเกษตร คือ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ด้านการผลิต การตลาดข้าวคุณภาพไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด และ เกษตรกรบางส่วนยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ กลุ่มที่ 2 เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร บ้านรวดต้นจันทร์หมู่ที่ 4 ตำบลรวดต้นจันทร์ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย และบ้านทุ่งเสลี่ยม หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งเสลี่ย อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรรวมกลุ่มมี ความเข้มแข็ง รวมกลุ่มเป็นศูนย์ข้าวชุมชนในพื้นที่ แต่ยังคงพบปัญหา เรื่องโรคแมลงระบาดในข้าว และเกษตรกรบางส่วนยังไม่ได้รับการ รับรองมาตรฐานข้าว GAP นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีความ ประสงค์ที่จะผลิตและเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ พันธุ์ดีไว้เป็นพันธุ์ข้าว ปลูกต่อไป เพื่อลดต้นทุนการผลิต ความเร่งด่วน : จากปัญหาและข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการยกระดับสินค้าข้าว สู่วิชาชีพคุณภาพ ปลอดภัย GAP และข้าวอินทรีย์ ครอบคลุม โดยการพัฒนา และพัฒนา กระบวนการผลิตข้าวคุณภาพ ด้วยการส่งเสริมและยกระดับ กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและพัฒนาสินค้า ให้ได้รับมาตรฐาน สร้างความรู้ ความเข้าใจทักษะการวางแผนกลยุทธ์ที่ ถูกต้อง เกี่ยวกับการตลาด ในยุคดิจิทัล ทำให้มีเกษตรกรสามารถลด ต้นทุนการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าข้าวทั่วไป สู่วิชาชีพคุณภาพ ครอบคลุม 2. เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สมัครเข้ารับการรับรองมาตรฐานระบบ การผลิตข้าว GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สมัครเข้ารับการรับรองมาตรฐานระบบการ ผลิตข้าวอินทรีย์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 3. พื้นที่เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ด้านข้าว เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10
6. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ 9 อำเภอ ในจังหวัดสุโขทัย

7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การลดต้นทุนการผลิตด้วยสารชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ - อบรมเชิงปฏิบัติการใช้สารชีวภัณฑ์ น้ำหมักชีวภาพ เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เป้าหมาย 132 คน 76,600 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาระดับกระบวนการผลิตข้าวคุณภาพ - อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร เรื่อง การพัฒนาระบบการผลิต การคัดและผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี (กระบวนการผลิตแปลงขยายเมล็ดพันธุ์ดี เก็บเกี่ยว ปรับปรุงสภาพ บรรจุ) ข้าว GAP/อินทรีย์ เป้าหมาย 132 คน - ศึกษา ดูงาน แลกเปลี่ยนความรู้กับเกษตรกรต้นแบบ เรื่อง การพัฒนาระบบการผลิต การคัดและผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี GAP/อินทรีย์ มาตรฐานการผลิตสินค้าข้าว และเชื่อมโยงภาคการผลิตสู่การตลาด เป้าหมาย 50 คน (เกษตรกรจำนวน 40 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 คน) 298,600 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าให้ได้รับมาตรฐาน - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานในการผลิตสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และเตรียมความพร้อมในการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ เป้าหมาย 132 คน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนานักการตลาดรุ่นใหม่ - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการตลาด สร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการวางแผนกลยุทธ์ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการตลาด การประชาสัมพันธ์ในยุคดิจิทัล เทคนิค และเครื่องมือประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร เป้าหมาย 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน รวม 20 คน (สถาบันการศึกษา/ภาคเอกชน) - ศึกษา ดูงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกร เรื่อง นักการตลาดรุ่นใหม่ จำนวน 1 ครั้ง เป้าหมาย 26 คน ระยะเวลา 2 วัน 1 คืน (เกษตรกรจำนวน 20 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจำนวน 6 คน) 63,600 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สถาบันการศึกษา/ภาคเอกชน
7.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมและเชื่อมโยงการตลาด - จัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร และเชื่อมโยงตลาดคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก เป้าหมาย 4 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน รวม 40 คน จำนวน 1 ครั้ง 3 วัน 1,000,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
7.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียน (หลังดำเนินโครงการ) - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อถอดบทเรียน เป้าหมาย 132 คน จำนวน 1 ครั้ง 1 วัน 49,200 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย ร่วมกับ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัย สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย สถาบันการศึกษาและภาคเอกชน
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2569 : 1,585,600 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานอย่างน้อยร้อยละ 80 2. สร้างนักรการตลาดรุ่นใหม่ให้กับกลุ่มเกษตรกรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์อย่างน้อย 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน รวม 20 คน 3. เกิดการเชื่อมโยงตลาดข้าวปลอดภัย ข้าวอินทรีย์ อย่างน้อย 1 ครั้ง
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรนำความรู้สู่การปฏิบัติ สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ 2. สินค้าข้าวที่ผลิตด้วยระบบ GAP และอินทรีย์ มีความปลอดภัยทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภค 3. สินค้าข้าว GAP และข้าวอินทรีย์ มีตลาดเฉพาะสามารถขายได้ในราคาที่สูงกว่าข้าวทั่วไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับการผลิต การแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่ามะม่วงโชคอนันต์ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่
3. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์นำประเทศไปสู่ความ"มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" ให้คนไทยมีความสุขภายใต้ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" โดยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้ง สาขาอุตสาหกรรม เกษตรและ บริการ การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาดส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทดแทนแรงงาน และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา ระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย ได้แก่ เกษตรปลอดภัย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3. กรอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูง ในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (High Sustainability) และ (4) ปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา (High-

	Leverage Enablers) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมุดหมาย โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จำนวน 9 หมุดหมาย ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และ(09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ(13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง 4. นโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล/แก้ไขปัญหาระดับของภาคการเกษตร ใน 8 ประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย การบริหารจัดการแหล่งน้ำทั้งระบบ การส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ใช้ระบบตลาดนำการผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ/ล้นตลาด ลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรแห่งชาติและศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (AIC) และพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 5. แผนพัฒนาของจังหวัดสุโขทัย ปี 2566-2570 มีเป้าหมายการพัฒนา คือ รุ่งอรุณแห่งความสุข เมืองมรดกโลกและอารยธรรม เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรม" โดยประเด็นการพัฒนาจังหวัดประเด็นที่ 2 พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พืชเศรษฐกิจใหม่ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจใหม่ ที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ตอบสนองต่อตลาดรายย่อย ขาดการรวมกลุ่ม หรือการเชื่อมโยงในลักษณะคลัสเตอร์ และการแปรรูปเพิ่มมูลค่า การผลิตสินค้าเกษตรยังไม่คำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐาน จึงมีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเข้มข้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด นอกจากจะก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของดินแล้ว ยังส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการผลิตลดลง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และผลของการใช้สารเคมีนอกจากจะมีผลต่อสภาพแวดล้อม และสุขภาพ ของผู้ใช้แล้วยังส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกษตรกรขาดทุนจากการทำการเกษตรก่อให้เกิดหนี้สินส่งผลให้ภาครัฐ ต้องหามาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรไม่สามารถพึ่งรายได้จากผลผลิตของตัวเองได้
--	---

	ประเทศไทยมีภูมิประเทศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง พื้นที่ปลูกมะม่วงโดยรวมประมาณ 2 ล้านไร่ โดยพื้นที่รอยต่อจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยจังหวัดพิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย กำแพงเพชร และนครสวรรค์ คือแหล่งปลูกมะม่วงผืนใหญ่ของประเทศไทย เนื้อที่ปลูกโดยรวม 250,000 ไร่ ผลผลิตโดยเฉลี่ย ไร่ละ 1 ตัน มะม่วงจัดเป็นผลไม้ทางเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของไทย ตลาดของมะม่วงมีทั้งไทยและต่างประเทศ พันธุ์ที่นิยมปลูกเพื่อส่งออกตลาดต่างประเทศ ได้แก่ พันธุ์น้ำดอกไม้ พันธุ์หนั่งกลางวัน แรด พันธุ์โชคอนันต์ และพันธุ์มหาชนก มะม่วงโชคอนันต์เป็นมะม่วงที่ได้รับความนิยมรับประทานอย่างแพร่หลาย ผลดิบมีสีเขียว เปลือกผลค่อนข้างหนา เนื้อในดิบรสเปรี้ยวจัดฉ่ำน้ำกรอบ ดังผลสุกมีลักษณะเป็นสีเหลือง ผลรูปกลมรี เนื้อสุกเป็นสีเหลืองเช่นเดียวกับสีผล รสชาติหวานหอมรับประทานอร่อยไม่แพ้รสชาติของมะม่วงกินสุกพันธุ์อื่น ซึ่งทำให้มะม่วงโชคอนันต์เป็นมะม่วงที่เหมาะสมสำหรับการส่งออกอย่างยิ่งอีกพันธุ์หนึ่ง โดยมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมจากผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ 11,973.44 ไร่ ปลูกมากที่สุดที่อำเภอศรีนคร มีกลุ่มวิสาหกิจผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ จำนวน 3 กลุ่ม และแปลงใหญ่มะม่วงโชคอนันต์ จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มที่มีความเข้มแข็งมากกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ม.1 บ้านคลองต่าง มีสมาชิก 65 คน พื้นที่ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ 650 ไร่ เป็นแหล่งผลิตมะม่วงโชคอนันต์คุณภาพดี สมาชิกกลุ่มทุกแปลงผ่านการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) สามารถส่งออกผลผลิตไปยังต่างประเทศได้ โดยการคัดเลือกมะม่วงที่มีคุณภาพดี (เกรด A) กลุ่มเกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตให้มีผลผลิตมะม่วงออกได้ตลอดทั้งปี สามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มตลอดทุกวันรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ 20,000 – 30,000 บาท นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรยังใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ คือ การคิดค้นเครื่องคัดแยกการสุกแก่ของมะม่วง (วิธีจม-ลอย) การใช้เครื่องจักรกลในการพ่นสารเคมี การใช้โดรนพ่นอาหารเสริมทางใบให้แก่มะม่วง และการปรับเปลี่ยนวิธีให้น้ำแบบน้ำท่วม (Flooding) มาเป็นระบบน้ำหยด (Drip Irrigation) รวมถึงใช้นวัตกรรมการตกแต่งกิ่งมะม่วง เป็นการบังคับและเลือกกิ่งให้เจริญเติบโตไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว นอกจากนี้ยังลดต้นทุนการผลิตโดยทำฮอร์โมนธาตุอาหารรองแคลเซียมโบรอนใช้เองอีกด้วย แต่ปัญหาที่พบ คือ มะม่วงตกเกรดมีจำนวนมาก เกษตรกรไม่มีความรู้ด้านการแปรรูป เนื่องจากมะม่วงสุกไม่สามารถเก็บได้เป็นระยะเวลานานเพราะมะม่วงจะเน่าเสียและเสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว วิธีการที่เหมาะสมในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวจึงเป็นเรื่องสำคัญการแปรรูปผลผลิตจะช่วยยืดระยะเวลาเก็บรักษาได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์การแปรรูปมะม่วงจะช่วยสร้างมูลค่าให้กับมะม่วงและไม่เป็นขยะอาหารที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน ดังนั้น จากข้อมูลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ม.1 บ้านคลองต่าง ตำบลน้ำชุม จะพบว่ากลุ่มประสบผลสำเร็จในการปลูกมะม่วงโชคอนันต์ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เห็นควรขยายผลการ
--	---

	ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ม.1 บ้านคลองต่าง ตำบลน้ำชุม ไปยังกลุ่มอื่น เพื่อสร้างรายได้จากการปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ให้เป็นวงกว้าง รวมถึงการนำงานวิจัยจากสถาบันการศึกษาสู่การปฏิบัติการแปรรูปมะม่วงเป็นผลิตภัณฑ์ จากมะม่วงตากเกรด เพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค เพิ่มมูลค่า GPP ด้านการเกษตรให้กับจังหวัดสุโขทัย ความเร่งด่วน : จากจุดแข็งและปัญหาดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการยกระดับการผลิต การแปรรูปมะม่วงโชคอนันต์ครบวงจร โดยการอบรมกระบวนการผลิตโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการผลิต การแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และหารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับคนรุ่นใหม่ นอกจากนี้ยังต้องออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย เหมาะแก่การเป็นของฝาก ของขวัญ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนการผลิตสินค้าเกษตร (มะม่วงโชคอนันต์) ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี 2. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปมะม่วงโชคอนันต์ให้เป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 3. เพื่อส่งเสริมด้านการตลาดให้กับผลผลิตและผลิตภัณฑ์มะม่วงโชคอนันต์
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. การผลิตมะม่วงโชคอนันต์ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ได้มีการขยายผลไปยังเกษตรกรกลุ่มใหม่ ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย อย่างน้อย 1 กลุ่ม 2. มีการนำงานวิจัยมาใช้ในการแปรรูปมะม่วงโชคอนันต์ อย่างน้อย 5 ผลิตภัณฑ์ 3. มีการทำการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์มะม่วงโชคอนันต์ อย่างน้อย 3 ช่องทาง
6. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ 9 อำเภอ ในจังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาระดับกระบวนการผลิตมะม่วงโชคอนันต์ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี - อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการผลิตมะม่วงโชคอนันต์ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ในพื้นที่ตำบลน้ำชุม จำนวน 50 คน (จำนวน 1 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน) งบประมาณ 26,450 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2	เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปสินค้าเกษตรคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่เกษตรมูลค่าสูง - อบรมเชิงปฏิบัติการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรด้วยงานวิจัย การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เป้าหมาย เกษตรกรสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ม.1 บ้านคลองต่าง ตำบลน้ำชุม จำนวน 65 คน (จำนวน 1 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน) - ศึกษา ดูงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ด้วยงานวิจัย การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เป้าหมาย เกษตรกรสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ม.1

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	บ้านคลองต่าง ตำบลน้ำชุม จำนวน 40 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน (3 วัน 2 คืน) 263,400 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดทำผลิตภัณฑ์มะม่วงโชคอนันต์ และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ - จัดหาบริการจัดทำผลิตภัณฑ์มะม่วงโชคอนันต์ และบรรจุภัณฑ์ ต้นแบบ เป้าหมาย ผลิตภัณฑ์แปรรูปใหม่ จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ 300,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาและส่งเสริมการตลาด - จัดแสดงผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาแล้ว (จัดหาบริการ) พร้อมทั้งทดสอบ ตลาด อย่างน้อย 3 ช่องทาง เป้าหมาย กลุ่มวิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนผู้ ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ม.1 บ้านคลองต่าง ตำบลน้ำชุม จำนวน 65 คน 500,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
7.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดเวทีถอดบทเรียน/องค์ความรู้สรุปผลการดำเนินงาน - จัดเวทีถอดบทเรียน/องค์ความรู้สรุปผลการดำเนินงาน เป้าหมาย กลุ่มวิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมะม่วงโชคอนันต์ ม.1 บ้านคลองต่าง 15,0 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2569 : 1,104,900 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และศึกษาดูงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2. มะม่วงโชคอนันต์ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่จากงานวิจัย อย่างน้อย 5 ผลิตภัณฑ์
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกิดการขยายผลในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมะม่วงโชคอนันต์ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มมูลค่า 2. กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น 3. ผลผลิตทางการเกษตรได้พัฒนาการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและส่งเสริมการตลาดทุเรียนหมอนพระร่วง
2. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตลอดสายการผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ตอบสนองต่อตลาด
3. หลักการและเหตุผล	แหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัย อยู่ที่อำเภอศรีสัชนาลัยมีประวัติการปลูกทุเรียนพร้อม ๆ กับทุเรียนลับแล เนื่องจากตำบลบ้านตึก จังหวัดสุโขทัย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จึงได้นำทุเรียนสุโขทัยไปขายเป็นทุเรียนอุตรดิตถ์ ต่อมากรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้ามาส่งเสริมการปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองในพื้นที่อำเภอศรีสัชนาลัย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ต้องการของตลาดมีราคาค่อนข้างสูง โดยในปี พ.ศ. 2560 สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพไม้ผล และพืชเมืองหนาว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการสนับสนุนกิ่งพันธุ์ทุเรียนหมอนทองทำให้ทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่ปลูกในอำเภอศรีสัชนาลัยมีพื้นที่เพิ่มมากขึ้นเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพตามหลักวิชาการ ซึ่งทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้จังหวัดสุโขทัยปีละไม่ต่ำกว่า 500 ล้านบาทปี พ.ศ. 2565 กรมส่งเสริมการเกษตรโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย ได้เข้ามาส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ทุเรียน เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการร่วมกัน รวมกันผลิตและรวมกันกันจำหน่าย ลดข้อจำกัดในเรื่องปัญหาตลาดต้นทุนการผลิต ปัญหาการขาดอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต (Production Process) การจัดการห่วงโซ่อุปทาน และปัญหาด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ยังไม่เข้าถึงตัวเกษตรกรได้เท่าที่ควร ปัจจุบันจังหวัดสุโขทัยมีเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน จำนวน 1,477 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกทุเรียนในปี 2566 จำนวน 22,456 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 11,914 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 668 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2566 จะมีผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 7,963 ตัน กระจายผลผลิตไปผู้บริโภคภายในประเทศและต่างประเทศ ที่สำคัญคือการส่งออกทุเรียนผลสดไปสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของทุเรียน ด้วยวิธีการกระจายผลผลิตผ่านผู้ประกอบการ (ล้ง) โดยมีล้งรับซื้อทุเรียนเพิ่มขึ้น จำนวน 3 ล้ง และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความต้องการรับซื้อทุเรียนจากผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก จึงถือได้ว่ามีตลาดรองรับทุเรียนอยู่ในพื้นที่ จากสถานการณ์การผลิตทุเรียนของจังหวัดสุโขทัยในแต่ละปี มักประสบปัญหาทุเรียนด้อยคุณภาพ หรือทุเรียนอ่อนออกสู่ตลาดในทุกฤดูกาลผลิต ทำให้ความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพทุเรียนของจังหวัดสุโขทัย

	ส่งผลกระทบต่อปริมาณและราคาการส่งออก จึงควรมีการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น “นักตัด นักคัด ทูเรียนคุณภาพ” เพื่อเพิ่มทักษะการเก็บเกี่ยวทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ตัดทุเรียนความรู้ในการผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อการส่งออก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสุกแก่ของทุเรียน ทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐานความต้องการของตลาด เทคนิคการตัดและคัดทุเรียนแบบมืออาชีพ มาตรฐานทุเรียน และช่องทางการตลาดทุเรียนไทย การประเมิน การคัด และการตัดทุเรียนในสวนทุเรียน การวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งในเนื้อทุเรียน การวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งในเนื้อทุเรียน เพื่อเป็นการรักษาภาพลักษณ์และตลาดการส่งออกให้ยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้เกษตรกร มีคุณภาพมาตรฐานของทุเรียน เป็นภาพลักษณ์โดดเด่นและยอมรับจากผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model ในสินค้าทุเรียน 2. เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรของชุมชน ให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด 3. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. สินค้าทุเรียน ของจังหวัดสุโขทัยได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนารูปแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ด้วยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 2. สินค้าทุเรียนของจังหวัดสุโขทัย ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP / มาตรฐานอินทรีย์เพิ่มขึ้น 3. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เพิ่มขึ้น
6. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ 9 อำเภอ ในจังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุเรียน และส่งเสริมการตลาดทุเรียน
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานในการผลิตและจำหน่ายทุเรียน ระยะเวลา 2 วัน 2. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การประชาสัมพันธ์ และการเพิ่มช่องทางการตลาดในการจำหน่ายทุเรียน ระยะเวลา 1 วัน 3. ศึกษาดูงานสวนเกษตรกรต้นแบบ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่/เจ้าหน้าที่ ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน 553,500 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2	การประชาสัมพันธ์
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ 422,500 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3	บริหารจัดการโครงการ
	- ให้คำแนะนำ และติดตามการดำเนินงานในแปลงทุเรียน

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	24,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2569 : 1,000,000 บาท งบกลาง (สำหรับการสนับสนุนงบประมาณในอำนาจของรอง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ฯ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วย การกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียน ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในการพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตร คุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model 100 ราย 2. แปลงของเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน ได้รับการรับรอง มาตรฐาน GAP / มาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 30 3. มีเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น 1 แห่ง
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1.เกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model ในสินค้าทุเรียน 2. สินค้าทุเรียนได้รับการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรของชุมชน และตรงกับความต้องการของตลาด 3. สามารถพัฒนาต่อยอดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเพิ่มศักยภาพใน การบริหารจัดการเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการใช้โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ในการแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
3. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสุโขทัยเป็นพื้นที่การเกษตร กลุ่มเกษตรกรประสบปัญหาด้านสินค้าเกษตรตกต่ำในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านการนำเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในการอบแห้งมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วตลอดจนการดำเนินชีวิตการประกอบอาชีพมีการแข่งขันสูง มีค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น การเกิดโรคระบาด ทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้น ในส่วนของภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบจากความแปรปรวนของธรรมชาติ อุณหภูมิที่ร้อนขึ้น ปริมาณฝนที่ลดน้อยลง สภาวะแห้งแล้งที่ยาวนาน ส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นราคาผลผลิตตกต่ำ จังหวัดสุโขทัย ให้ความสำคัญในการลดต้นทุนการผลิต การส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้ ตลอดจนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ให้กลุ่มเกษตรกร ภายใต้แนวคิดที่จะส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรของจังหวัดสุโขทัย และการนำเทคโนโลยีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งจะสามารถช่วยลดต้นทุนในการทำการเกษตรได้ในระยะยาวด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์อย่างมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรสมาชิกกลุ่ม/วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ประจำปีงบประมาณ 2565 ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2. ผลผลิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ประจำปีงบประมาณ 2565 ได้รับการพัฒนาผลผลิตและออกแบบบรรจุภัณฑ์ 5 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 5 ผลิตภัณฑ์ 5 บรรจุภัณฑ์
6. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (ก่อนดำเนินโครงการและหลังดำเนินโครงการ)
งบประมาณ	110,000 บาท

ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานพลังงานจังหวัดสุโขทัย
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การถ่ายทอดความรู้การแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร จำนวน 2 หลักสูตร 1. หลักสูตร การใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์อย่างมีประสิทธิภาพ (หลักสูตร 2 วัน จำนวน 2 รุ่น ๆ ละ 50 คน) เป้าหมาย จำนวน 100 คน 2. หลักสูตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ (หลักสูตร 2 วัน จำนวน 1 รุ่น ๆ ละ 40 คน) เป้าหมาย จำนวน 40 คน 222,200 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานพลังงานจังหวัดสุโขทัย
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศึกษาดูงานการพัฒนาศักยภาพการผลิต ช่องทางการตลาด จากองค์กรที่ประสบความสำเร็จ เป้าหมาย จำนวน 110 คน 578,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จ้างเหมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ (1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน / 1 ผลิตภัณฑ์ / 1 บรรจุภัณฑ์) 250,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 : 1,160,200 บาท (งบกลาง (สำหรับการสนับสนุนงบประมาณในอำนาจของรอง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ฯ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วย การกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)
11. ผลผลิต (Output)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการจากกองทุนเพื่อ ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ประจำปีงบประมาณ 2565 ได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุน โครงการจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ประจำปี งบประมาณ 2565 ได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทางธุรกิจ

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model สินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน)
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
3. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสุโขทัยมีแหล่งปลูกส้มที่สำคัญ อยู่ที่อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอเหนือสุดของจังหวัดสุโขทัย เขตติดต่ออำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ มีการปลูกส้มเขียวหวานสีทอง ตั้งแต่รุ่นปู่ รุ่นย่า ทดแทนการปลูกพืช ตระกูลถั่ว พืชไร่ ข้าวโพด ถั่วฝักยาว เนื่องจากพื้นที่ทั้งตำบลแม่สิน เป็นพื้นที่ราบและที่ลาดเชิงเขา มีแม่น้ำยมและลำห้วยแม่สินไหลผ่าน มีความเหมาะสมต่อการปลูกส้มเขียวหวานสีทอง มีช่วงอากาศหนาวเย็นมีอุณหภูมิ 14 – 20 องศาเซลเซียส มีผลให้ผิวส้มเขียวหวานเปลี่ยนเป็นสีทอง นอกจากนี้ บริเวณสวนส้มตำบลแม่สิน ยังมีบ่อน้ำร้อนอยู่ 2 แห่ง ริมตลิ่งแม่น้ำยมทำให้ ดินมีแร่กำมะถัน อาจเป็นปัจจัยกระตุ้นให้ ส้มเขียวหวานสีทอง มีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ รสหวาน อมเปรี้ยว เมื่อสุกแล้วมีรสชาติหวานฉ่ำเข้มข้น เนื้อในมีสีส้มอมทอง อีกทั้งยังได้รับการรับรองว่าเป็นพืชที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) ใน 2563 ในชื่อ ส้มแม่สิน (Som Mae Sin หรือ Mae Sin Tangerine) เป็นส้มพันธุ์ส้มเขียวหวาน ผลค่อนข้างกลมแป้นเล็กน้อย เนื้อในผลมีสีส้ม อมทอง รสชาติหวานอมเปรี้ยว เนื้อแน่น ผนังกลีบบาง ลูกส้มมีสีเปลือกแตกต่างกันไปตามฤดูกาล โดยฤดูหนาวจะมีเปลือกสีทอง ฤดูร้อนเปลือกสีน้ำตาลมีกระ และฤดูฝนเปลือกสีเขียวปนสีน้ำตาล กระด้าง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถผลิตได้เฉพาะท้องถิ่น โดยปลูกในพื้นที่ตำบลแม่สิน และตำบลแม่สำ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เป็นแหล่งปลูกส้มเขียวหวานสีทอง สำคัญของประเทศไทย โดยเมื่อปี 2565 จังหวัดสุโขทัยมีพื้นที่ปลูกส้มเขียวหวาน 38,358 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 22,493 ไร่ ผลผลิตรวม 130,662 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว 5,809 กิโลกรัมต่อไร่ โดยส้มเขียวหวานมีฤดูการผลิต 3 รุ่น รุ่นที่ 1 ออก ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม คิดเป็นร้อยละ 45 ของผลผลิตทั้งหมด รุ่นที่ 2 ออกในช่วงปลายเดือน มกราคมถึงปลายเดือนมีนาคม คิดเป็นร้อยละ 40 ของผลผลิตทั้งหมด และรุ่นที่ 3 ออกในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน คิดเป็นร้อยละ 15 ของผลผลิตทั้งหมด มีเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน จำนวน 3,394 ราย อายุเฉลี่ย 35 – 65 ปี โดยแหล่งผลิตส้มเขียวหวานที่สำคัญอยู่ในอำเภอศรีสัชนาลัย มีเนื้อที่ปลูกเฉลี่ยต่อครัวเรือน 11.30 ไร่ ทำให้ ส้มเขียวหวาน เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล ที่มีรสชาติดีและราคาไม่แพง จึงมีบริษัท มาลี เข้ามารับซื้อผลผลิตบางส่วนเข้าสู่โรงงาน

	แปรรูปน้ำผลไม้ ทำให้ส้มเขียวหวานของตำบลแม่สินและตำบลแม่สำ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าแนวโน้มราคา ส้มทุกสายพันธุ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ส้มสายน้ำผึ้ง ส้มสายพันธุ์อื่น ๆ ที่เป็นสินค้าทดแทน ทำให้ เกษตรกรหันกลับมาปลูกส้มมากขึ้น และได้ขยายพื้นที่ปลูกส้มเขียวหวานเพิ่มมากขึ้น และรวมตัวกันเป็นแปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน โดยเฉพาะในพื้นที่ ตำบลแม่สิน และตำบลแม่สำ อำเภอศรีสัชนาลัย ทั้งนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ ยังคงผลิตส้มเขียวหวานตามประสบการณ์ด้วยความเคยชิน จากการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จึงทำให้ขาดความรู้ ทักษะและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ในการผลิตสินค้าส้มเพื่อลดต้นทุนหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งมีเกษตรกรที่ผลิตส้มเขียวหวานแบบปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP เพียงร้อยละ 10 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด จึงเห็นควรส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการผลิตส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) เพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มมากขึ้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย จึงเล็งเห็นความสำคัญ ในการจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และ การตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพภายใต้ BCG Model ของสินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) ให้ได้รับการพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า (ต้นทาง กลางทาง และ ปลายทาง)
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model ในสินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) 2. เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าส้มเขียวหวานของชุมชน ให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด 3. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการพัฒนาระบบการผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ BCG Model และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติ ร้อยละ 50 2. แปลงของเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP/มาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 3. เกษตรกรด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผ่านการทดสอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ร้อยละ 80
6. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ส่งเสริมการผลิตส้มเขียวหวานแม่สินไปโอด้วยกระบวนการชีววิถี - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เพื่อส่งเสริมการผลิตส้มเขียวหวานแม่สินไปโอด้วยกระบวนการชีววิถี จำนวน 4 ครั้ง (ครั้งละ 90 คน 1 ครั้ง และครั้งละ 30 คน 3 ครั้ง) (เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน จำนวน 90 คน) 218,400 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	

	สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนา พันธุ์ คุณภาพดิน แปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) - การตรวจวิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการใช้อยู่ตามค่าวิเคราะห์ดิน สิ้นค้าส้มเขียวหวาน เป้าหมาย 90 แปลง / ตัวอย่าง 36,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างเครือข่ายส้มแม่สินสู่ BCG Model 1.ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรับรู้ แนวทางการ พัฒนาคุณภาพส้มแม่สินสู่ตลาด (1 วัน จำนวน 70 คน) 2. ฝึกอบรมการเพิ่มศักยภาพการผลิต เพื่อการแปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างเครือข่ายตลาดส้มแม่สิน (1 วัน จำนวน 70 คน) 578,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มขีดความสามารถใน การแปรรูปสินค้าเกษตรคุณภาพ ในสินค้าส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การเพิ่มขีดความสามารถในการ แปรรูปสินค้าส้มเขียวหวาน จำนวน 3 ครั้ง ๆ ละ 30 คน (เกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน จำนวน 90 คน) 106,200 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย -
7.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุโขทัย 1. การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตรและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรชุมชน (จำนวน 1 ครั้ง) 2. การศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการ เส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 1 ครั้ง จำนวน 50 คน ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน 3. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุโขทัย จำนวน 1 ภาษา (ไทย) 356,800 บาท สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2567
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 : 774,700 บาท งบกลาง (สำหรับการสนับสนุนงบประมาณในอำนาจของรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ฯ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

11. ผลผลิต (Output)	- ส่งเสริมการผลิตส้มเขียวหวานแม่สินไปโอด้วยกระบวนการชีววิถี จำนวน 90 ราย - พัฒนา พื้นฟู คุณภาพดิน แปลงใหญ่ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) จำนวน 90 แปลง - เสริมสร้างเครือข่ายส้มแม่สินสู่ BCG Model จำนวน 70 ราย - เพิ่มขีดความสามารถ ในการแปรรูปสินค้าเกษตรคุณภาพ ในสินค้า ส้มเขียวหวาน (ส้มแม่สิน) จำนวน 90 ราย - เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 50 ราย
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- สินค้าส้มเขียวหวาน ของจังหวัดสุโขทัยได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ระบบการผลิตและพัฒนารูปแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าและเพิ่มโอกาสใน การแข่งขัน ด้วยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทำให้เพิ่ม รายได้ - สินค้าส้มเขียวหวานของจังหวัดสุโขทัย ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP/มาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้น - เกษตรกรและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความรู้ ความสามารถในการเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยวิทยาศาสตร์
งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ถ่ายทอดองค์ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในจังหวัดสุโขทัย
2. แนวทางการพัฒนา	1) พัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ โดยลดการใช้สารเคมี ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน
3. หลักการและเหตุผล	ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในการดำรงชีพของมนุษย์ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่ต้องใช้ดินเป็นปัจจัยหลัก ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การนำพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรมาใช้ในการเกษตรกรรม และการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งปัจจุบันทรัพยากรดินมีสภาพที่เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของประชากรโลก ทำให้มีการนำทรัพยากรดินมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์โดยขาดองค์ความรู้ในการใช้ตามความเหมาะสมกับศักยภาพของดิน ซึ่งมีผลกระทบต่อสมบัติทางกายภาพและเคมีของดิน ทำให้ดินเสื่อมสภาพ อินทรีย์วัตถุลดลง ปริมาณธาตุอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการของพืช ทำให้เกิดปัญหา ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเกษตรกร ชุมชน และประเทศชาติ กรมพัฒนาที่ดินมีภารกิจหลักเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรม การสำรวจและจำแนกดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดินโดยการให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเท่าที่จำเป็นตามความต้องการของพืช ประเมินหรือวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดินก่อนการปลูกพืชแต่ละฤดู ทำให้สามารถปรับปรุงดินก่อนปลูกหรือใส่ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีการส่งเสริมสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง น้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมัก สูตร พด. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ส่งผลต่อรายได้ภาคการเกษตรของประเทศ เพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร และสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน จังหวัดสุโขทัย มีเนื้อที่ 4,122 ล้านไร่ พบพื้นที่ที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อที่ 774,355 ไร่ (ร้อยละ 18.78 ของพื้นที่จังหวัดสุโขทัย) เนื่องจากเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นเวลานาน ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ไม่มีการพักดิน ทำการเกษตรต่อเนื่อง ขาดการวิเคราะห์ธาตุอาหารพืชในดิน ทำให้เพิ่มต้นทุนในการผลิต ดังนั้น สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย จึงได้จัดทำโครงการเพื่อสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ของการปรับปรุงบำรุงดิน พร้อมกับสาธิตวิธีการทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถเพาะปลูกพืชได้ผลผลิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน

	2. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถจัดการดินในแปลงของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ 1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ไม่น้อยกว่า 1,350 ราย 2. มีแปลงสาธิตการใช้เทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดินทุกอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย 3. กลุ่มเกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ในแปลงตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าร้อยละ 75 เชิงคุณภาพ 1. กลุ่มเกษตรกรสามารถใช้องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้น 2. กลุ่มเกษตรกรสามารถขยายผลและให้คำแนะนำการจัดการดินแก่เกษตรกรในระดับพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น
6. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ 9 อำเภอ ในจังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน 1,763,075 บาท สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	งบประมาณปี พ.ศ. 2567
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ 2567 : 1,763,075 บาท งบกลาง (สำหรับการสนับสนุนงบประมาณในอำนาจของรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ฯ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)
11. ผลผลิต (Output)	กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน และเป็นต้นแบบในการจัดการดินในแปลงของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 45 กลุ่ม ในจังหวัดสุโขทัย ไม่น้อยกว่า 1,350 ราย
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรได้รับการตรวจสอบดินพร้อมคำแนะนำ เพื่อนำไปใช้จัดการดินในแปลงเกษตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ใช้ปุ๋ยเคมีได้ถูกหลักวิชาการ 2. เกษตรกรได้รับการเผยแพร่องค์ความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อนำไปขยายผลต่อยอด ได้ตามความเหมาะสมของบริบทในพื้นที่ โดยบูรณาการหน่วยงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินของจังหวัดสุโขทัย

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการขุดลอกแม่น้ำยมสายเก่า กม.41+870 ถึง กม.58+868 ตำบลปากน้ำ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบการจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง
3. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดประเด็นที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันโครงการขุดลอกแม่น้ำยมสายเก่า กม.41+870 ถึง กม.58+868 ตำบลปากน้ำ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย สภาพพื้นที่มีความตื้นเขินจนเกินไป ส่งผลให้ในช่วงน้ำหลาก ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้เต็มศักยภาพ ราษฎรในพื้นที่ตำบลปากน้ำ ตำบลสามเรือน ตำบลวังลึก ตำบลเกาะตาเลีย และตำบลไกรโน ได้รับความเดือดร้อน จากการขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร การอุปโภค-บริโภค และทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำลดลง ส่งผลต่อการยังชีพของเกษตรกรในพื้นที่ตลอดทุกปีและมีแนวโน้มสูงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จะไม่สามารถทำการเกษตรได้บางพื้นที่ เนื่องจากขาดแคลนน้ำ จึงมีความเหมาะสมที่จะขุดลอกแม่น้ำยมสายเก่า กม.41+870 ถึง กม.58+868 เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพในการเก็บกักน้ำและระบายน้ำ เพื่อช่วยชุมชนใหม่ให้น้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก และสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพในการเก็บกักน้ำและระบายน้ำ 2. เพื่อส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกการเกษตร และการอุปโภค-บริโภค ของราษฎร 3. เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำที่ที่เหมาะสม มีน้ำเพียงพอสำหรับการทำการเกษตรเพื่อยังชีพตลอดทั้งปี-
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร และการอุปโภค-บริโภค 929 ครัวเรือน
6. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่การเกษตร ประมาณ 2,500 ไร่
7. กิจกรรมหลัก	โครงการขุดลอกแม่น้ำยมสายเก่า กม.41+870 ถึง กม.58+868 ตำบลปากน้ำ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	โครงการขุดลอกแม่น้ำยมสายเก่า กม.41+870 ถึง กม.58+868 ตำบลปากน้ำ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ร่วมกันกำหนดกิจกรรมและจัดทำแผน/วางแผนการจัดการเศรษฐกิจของชุมชน 40,000,000 บาท นายโสภัญญ์ ศรีสวางวรกุล โครงการชลประทานสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการชลประทานสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	180 วัน เดือนธันวาคม 2566 – เดือนพฤษภาคม 2568
10. งบประมาณ	40,000,000 บาท

11. ผลผลิต (Output)	งานชุดลอก
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการส่งน้ำช่วยเหลือเพาะปลูกพื้นที่การเกษตร 2. ช่วยแก้ไขปัญหาภัยแล้งในฤดูแล้ง และแก้ไขปัญหาอุทกภัยในช่วงน้ำหลาก 3. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพในการเก็บกักน้ำและระบายน้ำ

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	“หยุด” การเผาในพื้นที่การเกษตรจังหวัดสุโขทัย
2. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. หลักการและเหตุผล	การเผาในพื้นที่การเกษตรถือเป็นแหล่งมลพิษที่สำคัญที่ก่อให้เกิดหมอกควัน ฝุ่นละออง เถ้าและเขม่าควัน ระบายออกสู่ชั้นบรรยากาศ ส่งผลผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตหมอกควันปกคลุม และเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กในบรรยากาศ ส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญบดบังวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่ออาชีพการเกษตร กล่าวคือ การเผาในพื้นที่การเกษตรเป็นการทำลายโครงสร้างและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเรื่องการเผาในพื้นที่เกษตร เป็น การสร้างมูลค่าเพิ่มจากสิ่งเหลือใช้ในไร่นาเพื่อเพิ่ม มีควมตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพโครงสร้างดิน และเห็นถึงประโยชน์ของเศษวัสดุการเกษตรมากขึ้น จึงควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเศษวัสดุการเกษตรในชุมชนมาทำประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าทดแทนการเผา เพื่อรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมสร้างสมดุลระบบนิเวศในชุมชนอย่างยั่งยืน
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาสร้างมูลค่าเพิ่ม 2. เพื่อสร้างชุมชนต้นแบบ “ชุมชนเกษตรปลอดการเผา”
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จุด Hot spot ในพื้นที่การเกษตรจังหวัดสุโขทัยลดลง อย่างน้อยร้อยละ 5 2. เกษตรกรมีรายได้จากการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ อย่างน้อยร้อยละ 20
6. พื้นที่เป้าหมาย	9 อำเภอ จังหวัดสุโขทัย
7. กิจกรรมหลัก	“หยุด” การเผาในพื้นที่การเกษตรจังหวัดสุโขทัย
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	สร้างเครือข่ายชุมชนเกษตรกรทำการเกษตรปลอดการเผาต้นแบบ 1. จัดประชุมครั้งที่ 1 ชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการผ่านการจัดเวทีประชาคม ระดม ความคิดเห็นเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์การผลิต ปัญหาการเผาในพื้นที่ และความต้องการในเรื่องการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรของชุมชน โดยร่วมกันจัดทำแผนของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร กำหนดกิจกรรม/แผนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเศษวัสดุของชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าทดแทนการเผาทำลาย สร้างข้อตกลงในชุมชน เพื่อปรับเปลี่ยนวิถี/วิธีการผลิตจากเดิม มุ่งสู่การทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย เชิญหน่วยงาน

งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ภาครัฐที่เกี่ยวข้องหรือเอกชนในท้องถิ่น ร่วมให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์และความร่วมมือหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร 2. คัดเลือกหรือแต่งตั้งผู้แทนหรือคณะทำงานเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ระดับชุมชน/ตำบล ของ ชุมชนต้นแบบ “ชุมชนเกษตรปลอดการเผา” ที่ร่วมโครงการ เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการเผาในพื้นที่ชุมชนต้นแบบ “ชุมชนเกษตรปลอดการเผา” ประชาสัมพันธ์สร้าง การรับรู้ เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์การเผาในพื้นที่ชุมชนของตนเอง และรายงานให้ชุดปฏิบัติการเพื่อเฝ้าระวัง การเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ระดับอำเภอ จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีเกษตรอำเภอทุกอำเภอเป็นหัวหน้าชุดปฏิบัติการระดับอำเภอ ได้รับทราบ และร่วมลงพื้นที่ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงทันทีที่เกิดเหตุ 3. จัดประชุมครั้งที่ 2 จัดประชุมเพื่อถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของชุมชนต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานโครงการต่อไป 63,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย หน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย
7.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	สร้างการรับรู้และตระหนักรู้ให้แก่เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม - รณรงค์การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและส่งเสริมการบริหารจัดการเศษวัสดุการเกษตรแทนการเผา 170,100 บาท สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย หน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย
7.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ หลักสูตร 2 วัน - จัดกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้การใช้ประโยชน์ การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และนวัตกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ตามแผนการจัดการเศษวัสดุของชุมชน ในพื้นที่นำร่องชุมชนเกษตรกรทำการเกษตรปลอดการเผาต้นแบบ 9 อำเภอ เช่น การนำฟางข้าวมาทำเป็นก้อนเห็ด ทำกระดาษ แผงไข่กระดาษ การทำของใช้จากใบตอง เช่น จาน ถ้วยสำหรับใส่อาหาร การทำถ่านจากซังข้าวโพด การทำอาหารสัตว์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การทำปุ๋ยหมัก - ปุ๋ยอินทรีย์ หรือ การจัดการวัสดุเหลือใช้จากอ้อย โดยจำหน่ายใบ/อ้อยให้โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ เป็นต้น 425000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์สุโขทัย หน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	เชื่อมโยงตลาดในการจัดซื้อวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร - จัดหา/สำรวจ ตลาดรับซื้อ เช่น แกลบ ชานอ้อย เศษใบไม้ ซังข้าวโพด ในชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียง - จัดประชุมเพื่อเชื่อมโยงการซื้อขายวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรระหว่างผู้ประกอบการและชุมชนต้นแบบ 7,600 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์สุโขทัย

หน่วยงานร่วมดำเนินการ	- หน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย - หน่วยงานภาคเอกชน
8. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัยและหน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสุโขทัยที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2566 - กันยายน ปี 2567
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 = 665,700 บาท
11. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้การจัดการเศษวัสดุการเกษตร ไม่น้อยกว่า 270 ราย 2. ชุมชนต้นแบบ “ชุมชนเกษตรปลอดการเผา” ได้รูปแบบการจัดการเศษวัสดุการเกษตรของชุมชน ไม่น้อยกว่า 9 ชุมชน/แห่ง
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ 1. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเศษวัสดุการเกษตรในพื้นที่ของตนเองได้ 2. มีชุมชนต้นแบบ/ชุมชนเกษตรปลอดการเผา ไม่น้อยกว่า 9 แห่ง เชิงคุณภาพ 1. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้ 2. ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร และรักษาสสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลระบบนิเวศในชุมชน 3. ก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

แบบ กษ.1-1
(Project idea รายโครงการ)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาด้านเกษตร กิจกรรม ธนาкарผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำ
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. หลักการและเหตุผล	ที่มา ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่ทุกหน่วยงานต้องมุ่งดำเนินการอย่างประสานสอดคล้องเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป้าหมายให้ภาคการเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย มีผลิตภาพการผลิตสูงมีความมั่นคงทางด้านอาหาร ตามนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ได้น้อมนำแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรด้านการเกษตร ด้านการประมง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุล พร้อมทั้งมีอาหารที่มีความปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์ เพื่อให้เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงในด้านอาหาร ด้านอาชีพและมีรายได้ที่เพียงพอตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังได้มีนโยบายในการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้ชุมชนเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการสินค้าผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนองต่อความมั่นคงด้านอาหารและสร้างรายได้ในครัวเรือน จึงมีนโยบายให้ดำเนินงานธนาкарสินค้าเกษตร กรมประมง โดยสำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย จึงได้ตอบสนองนโยบายดังกล่าว โดยการดำเนินงานโครงการสนับสนุนธนาкарผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำสาธารณะ ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการสัตว์น้ำผลผลิตจากสัตว์น้ำ หรือรายได้จากการจับสัตว์น้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การดำเนินงานจะอาศัยแหล่งน้ำชุมชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการ มีการร่วมมือของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย เน้นการให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนเป้าหมายโดยการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพิ่มเติม สร้างแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ เพื่อให้ได้ผลผลิตสัตว์น้ำที่เพียงพอต่อการบริโภค สร้างรายได้อย่างมั่นคง และการดำรงชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีกินดี ชุมชนมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน สภาพปัญหา / ความต้องการ : สัตว์น้ำถือเป็นอาหารโปรตีนที่สำคัญของคนไทย เช่น ปลา กบ กุ้ง หอย ฯลฯ ในอดีตมีความอุดมสมบูรณ์มาก ดังคำกล่าวที่ว่า “ในน้ำมีปลาในนามีข้าว” หรือ “กินข้าวกินปลาหรือยัง” มีประชาชนหรือเกษตรกรที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำได้จับปลาโดยการทำประมงพื้นบ้านในแหล่งน้ำสาธารณะ ห้วย หนอง คลอง บึง โดยใช้เครื่องมือประมงแบบพื้นบ้านที่ไม่ทำลายล้างสัตว์น้ำ เช่น แห ข่าย สุ่ม ยอ สวิง ลั่น ลอบ โซ เบ็ดชนิดต่างๆ

	ฯลฯ เพื่อการจับสัตว์น้ำในแหล่งน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือนและการจำหน่ายสร้างรายได้เป็นอาชีพเสริม หรืออาชีพหลักที่สร้างความมั่นคงด้านอาหารและอาชีพมาช้านานแล้ว แต่ในปัจจุบันประชากรได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น การบริโภคปลาหรือสัตว์น้ำก็เพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ปลาที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำสาธารณะลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วทำให้ขาดแคลนอาหารโปรตีนราคาถูกสำหรับการบริโภคของประชาชน ไม่มีสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์และเพียงพอเหมือนในอดีต ความจำเป็นเร่งด่วน : โครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำชุมชน เป็นโครงการที่จะสร้างความอยู่ดีกินดีของประชาชน ซึ่งจังหวัดสุโขทัย มีแหล่งน้ำสาธารณะกระจายอยู่จำนวนมาก การที่ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำที่มีความปลอดภัยด้านอาหาร เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นอาหารบริโภคในครัวเรือนสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้ชุมชน สร้างรายได้ให้แก่ชาวประมงพื้นบ้าน สร้างอาชีพจากการจับปลาเพื่อการจำหน่าย และสอดคล้องกับกระแสการบริโภคอาหารจากสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นอาหารที่มีความปลอดภัยสูงมีประโยชน์ต่อร่างกาย จะส่งผลดีต่อสุขภาพของประชาชนและระบบเศรษฐกิจของจังหวัดสุโขทัย ต่อไป ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาลำน้ำ 2566-2570
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชน ให้เป็นธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำชุมชน 2. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดเพื่อเป็นอาหารโปรตีนบริโภคและสร้างรายได้ในครัวเรือน 3. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารแหล่งน้ำชุมชนเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดให้แก่ชุมชน โดยเจ้าหน้าที่ของกรมประมง 4. เพื่อให้เกษตรกรประมงพื้นบ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5. เพื่อให้ชุมชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำสาธารณะที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการฟื้นฟูผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้จากแหล่งน้ำให้เพิ่มมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน 6. เพื่อให้ชุมชนมีความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และสามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชนเพื่อการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ และเป็นธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม 7. เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดรวมถึงการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กรมประมงกับชาวบ้านในชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนต่อไป
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	แหล่งน้ำที่เข้าร่วมโครงการผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
6. พื้นที่เป้าหมาย	แหล่งน้ำ 9 อำเภอๆ ละ 1 แห่ง รวม 9 แห่ง
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	1. จัดตั้งกลไกความร่วมมือและสนับสนุนศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการฯ และสนับสนุนการบริหารงานโครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำชุมชน อย่างต่อเนื่อง 3. ชุมชนดำเนินกิจกรรมเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4. ส่งเสริมและขับเคลื่อนให้สมาชิกธนาคารมีการแลกเปลี่ยน ยืม คืน ปัจจัยการผลิต สัตว์น้ำ จัปสัตว์น้ำขึ้นใช้ประโยชน์ โดยมีการประเมินผลจับสัตว์น้ำ และมูลค่าสัตว์น้ำที่ จับใช้ประโยชน์ 2,039,400 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	เริ่มดำเนินการ 1ตุลาคม 2566 สิ้นสุดโครงการ 30 กันยายน 2567
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 : 2,039,400 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	แหล่งน้ำที่เข้าร่วมโครงการผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
12. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถดำเนินการบริหารจัดการได้สำเร็จ ร้อยละ 75 โดยความสำเร็จของการบริหารจัดการโครงการธนาคารผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำชุมชน หมายถึง ชุมชนสามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนในการเพิ่มผลิตสัตว์น้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชุมชนให้เป็นธนาคารผลิตสัตว์น้ำชุมชน เพื่อเป็นแหล่งสร้างอาหารโปรตีนและสร้างรายได้ครัวเรือนแก่ราษฎรในชุมชนเป้าหมาย ซึ่งรายละเอียดประกอบความสำเร็จของความสามารถดำเนินการบริหารจัดการภายใต้โครงการ ดังนี้ 1. มีการจัดตั้งคณะกรรมการธนาคารผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมของแต่ละแหล่งน้ำ และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ 2. มีกฎระเบียบของธนาคาร การสมัครสมาชิก จัดตั้งกองทุนและระดมหุ้นของสมาชิกในการดำเนินงานโครงการฯ 3. มีการจดทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ตามมาตรา 25 แห่ง พ.ร.ก.การประมง พ.ศ. 2558 และ พ.ร.ก. กำหนดการประมง พ.ศ. 25+60 (ฉบับแก้ไข) 4. มีการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 5. มีกองทุนโครงการธนาคารผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ประจำแหล่งน้ำเพื่อใช้ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 6. มีผลิตสัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำเป้าหมายโครงการเพื่อบริโภคและสร้างรายได้แก่ชุมชน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาด้านเกษตร กิจกรรม ธนาкарผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำชุมชน
2. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. หลักการและเหตุผล	1. ที่มา ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่ทุกหน่วยงานต้องมุ่งดำเนินการอย่างประสานสอดคล้องเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป้าหมายให้ภาคการเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย มีผลิตภาพการผลิตสูงมีความมั่นคงทางด้านอาหาร ตามนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ได้น้อมนำแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรด้านการเกษตร ด้านการประมง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุล พร้อมทั้งมีอาหารที่มีความปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์ เพื่อให้เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงในด้านอาหาร ด้านอาชีพและมีรายได้ที่เพียงพอตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังได้มีนโยบายในการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้ชุมชนเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการสินค้าผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนองต่อความมั่นคงด้านอาหารและสร้างรายได้ในครัวเรือน จึงมีนโยบายให้ดำเนินงานธนาкарสินค้าเกษตร กรมประมง โดยสำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย จึงได้ตอบสนองนโยบายดังกล่าว โดยการดำเนินงานโครงการสนับสนุนธนาкарผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำสาธารณะ ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการสัตว์น้ำผลผลิตจากสัตว์น้ำ หรือรายได้จากการจับสัตว์น้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การดำเนินงานจะอาศัยแหล่งน้ำชุมชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการ มีการร่วมมือของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย เน้นการให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนเป้าหมายโดยการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพิ่มเติม สร้างแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ เพื่อให้ได้ผลผลิตสัตว์น้ำที่เพียงพอต่อการบริโภคสร้างรายได้อย่างมั่นคง และการดำรงชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีกินดี ชุมชนมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

	2. สรุปสาระสำคัญ สภาพปัญหา / ความต้องการ : สัตว์น้ำถือว่าเป็นอาหารโปรตีนที่สำคัญของคนไทย เช่น ปลา กบ กุ้ง หอย ฯลฯ ในอดีตมีความอุดมสมบูรณ์มาก ดังคำกล่าวที่ว่า “ในน้ำมีปลาในนามีข้าว” หรือ “กินข้าวกินปลาหรือยัง” มีประชาชนหรือเกษตรกรที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำได้จับปลาโดยการทำประมงพื้นบ้านในแหล่งน้ำสาธารณะ ห้วย หนอง คลอง บึง โดยใช้เครื่องมือประมงแบบพื้นบ้านที่ไม่ทำลายล้างสัตว์น้ำ เช่น แห ข่าย สุ่ม ยอ สวิง ลัน ลอบ ไซ เบ็ดชนิดต่างๆ ฯลฯ เพื่อการจับสัตว์น้ำในแหล่งน้ำสำหรับบริโภค ในครัวเรือนและการจำหน่ายสร้างรายได้เป็นอาชีพเสริม หรืออาชีพหลักที่สร้างความมั่นคงด้านอาหารและอาชีพมาช้านานแล้ว แต่ในปัจจุบันประชากรได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น การบริโภคปลาหรือสัตว์น้ำก็มากขึ้นส่งผลให้ปลาที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำสาธารณะลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วทำให้ขาดแคลนอาหารโปรตีนราคาถูกสำหรับการบริโภคของประชาชน ไม่มีสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์และเพียงพอเหมือนในอดีต
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชน ให้เป็นธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ในแหล่งน้ำชุมชน 2 เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดเพื่อเป็นอาหารโปรตีน บริโภคและสร้างรายได้ในครัวเรือน 3 เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารแหล่งน้ำชุมชนเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดให้แก่ชุมชน โดยเจ้าหน้าที่ของกรมประมง 4 เพื่อให้เกษตรกรประมงพื้นบ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 เพื่อให้ชุมชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำสาธารณะที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการฟื้นฟูผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้จากแหล่งน้ำให้เพิ่มมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน 6 เพื่อให้ชุมชนมีความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และสามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชนเพื่อการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ และเป็นธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมกรมประมงกับชาวบ้านในชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนต่อไป
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	แหล่งน้ำที่เข้าร่วมโครงการผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
6. พื้นที่เป้าหมาย	แหล่งน้ำ 9 อำเภอๆ ละ 1 แห่ง รวม 9 แห่ง
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1	1. จัดตั้งกลไกความร่วมมือและสนับสนุนศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการฯ และสนับสนุนการบริหารงานโครงการธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำชุมชน อย่างต่อเนื่อง 3. ชุมชนดำเนินกิจกรรมเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4. ส่งเสริมและขับเคลื่อนให้สมาชิกธนาคารมีการแลกเปลี่ยน ยืม คิน ปัจจัยการผลิต สัตว์น้ำ จับสัตว์น้ำขึ้นใช้ประโยชน์ โดยมีการประเมินผลจับสัตว์น้ำ และมูลค่าสัตว์น้ำที่จับใช้ประโยชน์ 1,818,500บาท สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย -
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มดำเนินการ 1ตุลาคม 2567 สิ้นสุดโครงการ 30 กันยายน 2568
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : 2,020,600 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	แหล่งน้ำที่เข้าร่วมโครงการผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถดำเนินการบริหารจัดการได้สำเร็จ ร้อยละ 75 โดยความสำเร็จของการบริหารจัดการโครงการธนาคารผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในแหล่งน้ำชุมชน หมายถึงชุมชนสามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชุมชนให้เป็นธนาคารผลิตสัตว์น้ำชุมชนเพื่อเป็นแหล่งสร้างอาหารโปรตีนและสร้างรายได้ครัวเรือนแก่ราษฎรในชุมชนเป้าหมาย

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัดสุโขทัยให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
2. แนวทางการพัฒนา	ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คืนความอุดมสมบูรณ์สร้างความสมดุลกระบบนิเวศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
3. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่ทุกหน่วยงานต้องมุ่งดำเนินการอย่างประสานสอดคล้องเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป้าหมายให้ภาคการเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย มีผลิตภาพการผลิตสูงมีความมั่นคงทางด้านอาหาร ตามนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑3 ได้น้อมนำแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรด้านการเกษตร ด้านการประมง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุล พร้อมทั้งมีอาหารที่มีความปลอดภัย และเพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์ เพื่อให้เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงในด้านอาหารด้านอาชีพและมีรายได้ที่เพียงพอตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดสุโขทัย เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะทรัพยากรแหล่งน้ำที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่กว่า 100 ไร่ เช่นอ่างเก็บน้ำ หนอง บึง ในปัจจุบันประชากรได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น การบริโภคปลาหรือสัตว์น้ำก็มากขึ้น ส่งผลให้ปลาที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำสาธารณะลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วทำให้ขาดแคลนอาหารโปรตีนราคาถูกสำหรับการบริโภคของประชาชน ไม่มีสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์และเพียงพอเหมือนในอดีต มีปริมาณสัตว์น้ำลดน้อยลงและไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชาชน มีการรุกรานพื้นที่แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และมีการใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำที่มีศักยภาพเกินกำลังการผลิตสัตว์น้ำในธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับกรมประมง ไม่มีงบประมาณที่เพียงพอในการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำปล่อยในแหล่งน้ำต่างๆ ในจังหวัดสุโขทัย เหมือนเมื่อก่อน ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในธรรมชาติพื้นที่จังหวัดสุโขทัย สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย จึงดำเนินโครงการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในจังหวัดสุโขทัยให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน กิจกรรม ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำจืดเพื่อเพิ่มผลผลิตด้านการประมงในแหล่งน้ำจังหวัดสุโขทัย โดยให้มีการบริหารจัดการแบบ มีส่วนร่วมของชุมชน

	และดำเนินการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำที่มีพื้นที่ ตั้งแต่ 100 ไร่ขึ้นไป ทั้ง 9 อำเภอ ละ 1 แห่ง รวม 9 แห่ง ในจังหวัดสุโขทัย
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มผลผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำจืด ในแหล่งน้ำ 9 แห่ง 9 อำเภอ ให้เกิดความหลากหลาย 2. เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้เป็นแหล่งอาหารโปรตีนในชุมชนอย่างยั่งยืน 3. เพื่อให้ชุมชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำสาธารณะที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำที่จับได้จากแหล่งน้ำให้เพิ่มมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน 4. เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการบริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชน เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืด รวมถึงการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กรมประมงกับชาวบ้านในชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนต่อไป
5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
6. พื้นที่เป้าหมาย	จุดปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย 9 อำเภอ ละ 1 แห่ง รวม 9 แห่ง ดังนี้ 1. อำเภอเมืองสุโขทัย หนองมะโกเชียว หมู่ที่ 9 ตำบลตาลเดี่ยว พื้นที่ขนาด 200 ไร่ 2. อำเภอกงไกรลาศ หนองบึงมูล หมู่ที่ 4 ตำบลงเดือย พื้นที่ขนาด 418 ไร่ 3. อำเภอศรีมาศ หนองพันทลาย หมู่ที่ 6 ตำบลโตนด พื้นที่ขนาด 280 ไร่ 4. อำเภอบ้านด่านลานหอย อ่างเก็บน้ำแม่รำพัน หมู่ที่ 2 ตำบลล่งชัน พื้นที่ขนาด 150 ไร่ 5. อำเภอทุ่งสลิยม อ่างเก็บน้ำแม่ทุเลา หมู่ที่ 9 ตำบลกลางดง พื้นที่ขนาด 130 ไร่ 6. อำเภอศรีสำโรง แก้มลิงวังทองแดง หมู่ที่ 5 ตำบลวังใหญ่ พื้นที่ขนาด 250 ไร่ 7. อำเภอสวรรคโลก หนองแม่ระวิง หมู่ที่ 9 ตำบลปากกุ่มเกาะ พื้นที่ขนาด 500 ไร่ 8. อำเภอศรีนคร บึงลับแล หมู่ที่ 6,7 ตำบลหนองบัว พื้นที่ขนาด 320 ไร่ 9. อำเภอศรีสัชนาลัย อ่างเก็บน้ำแม่สำ (ห้วยไร่) หมู่ที่ 11 ตำบลแม่สำ พื้นที่ขนาด 150 ไร่
7. กิจกรรมหลัก	
7.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำปิด ขนาดตั้งแต่ 100 ไร่ ขึ้นไป 1,203,120 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
8. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัย
9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569
10. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2569 : 1,203,120 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
11. ผลผลิต (Output)	ผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
12. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ประชาชนมีรายได้จากการจับสัตว์น้ำ และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นจากการบริโภคสัตว์น้ำ